FOLIO
QL45
.E2
1776
v.2
1

VERZAMELING
VAN
UITLANDSCHE EN ZELDZAAME
VOGELEN,
BENEVENS EENIGE VREEMDE
DIEREN EN PLANTGEWASSEN:

IN 'T ENGELSCH NAAUWKEURIG BESCHREEVEN EN NAAR
'T LEVEN MET KLEUREN AFGEBEELD,

DOOR

G. EDWARDS EN M. CATESBY:

VERVOLGENS, TEN OPZIGT VAN DE PLAATEN MERKELYK
VERBETERD, IN 'T HOOGDUITSCH UITGEGEVEN

DOOR

J. M. SELIGMANN.

THANS IN 'T NEDERDUITSCH VERTAALD EN MET
AANHAALINGEN VAN ANDERE AUTHEUREN
VERRYKT, DOOR

M. HOUTTUYN, MEDIC. DOCTOR.

TWEEDE BAND,

BEHELZENDE

HET DERDE EN VIERDE DEEL.

Te *AMSTERDAM*,
By JAN CHRISTIAAN SEPP, Boekverkooper.
MDCCLXXVI.

Mo. Bot. Garden,
1902.

A A N

DEN WEL EDELEN GESTRENGEN HEERE

D E N H E E R E

WILLEM VAN DER MEULEN,

DIRECTEUR EN LID VAN VERSCHEIDE GELEERDE GENOODSCHAPPEN,

REGENT VAN 'T OUDEZYDS HUYSZITTEN-HUIS

D E R S T A D A M S T E R D A M,

GROOT KENNER EN LIEFHEBBER DER

N A T U U R L Y K E H I S T O R I E;

WORD HET DERDE EN VIERDE DEEL

VAN DEEZE NEDERDUITSCHE UITGAVE

DER UITLANDSCHE VOGELEN

VAN EDWARDS EN CATESBY,

EERBIEDIGST OPGEDRAGEN

DOOR

Z Y N W E L E D E L E N S

onderdanig bereidwillige Dienaar

JAN CHRISTIAAN SEPP.

VERZAMELING
VAN UITHEEMSCHE EN ZELDZAAME
VOGELEN.

DERDE DEEL.

PLAAT I.

De Aschgraauwe Buizerd (1).

Ik heb deezen Vogel gemelden naam toegelegd, om dat hy met den genen, dien wy Buizerd noemen, in geſtalte, grootte en ten deele ook in Kleur, taamelyk overeenkomſtig is; offchoon hy anders, in veele opzigten, van hem afwykt, zo dat hy in 't byzonder verſchilt van onzen Engelſchen Buizerd, wiens beſchryving men in de Vogelkunde van WILLOUGHBY, bladz. 38. Plaat 6, kan vinden. Hy ſchynt my de grootte te hebben van een middelmaatige Hen of Haan, maar volgens zyne geſtalte heb ik hem in evenredigheid op deeze Plaat, zo naauwkeurig als 't my doenlyk was, afgebeeld.

De Bek is blaauwagtig Loodverwig en gedekt met een Vlies van dergelyke Kleur, dat men het Waſch noemt. Van de Neusgaten tot aan de ééne Punt is dezelve vyf Kwartier Duims, en, van de hoeken des Beks tot aan die zelfde Punt, twee Duimen lang. De Kop en het voorſte deel van den Hals, zyn met Vederen gedekt, die in het midden donkerbruine Vlakken hebben, doch voor 't overige wit zyn; zo dat dezelve een fraay aanzien heeft. Van de hoeken des Beks loopt wederzyds, onder de Oogen, eene donkere Streep. De donkere Vlakken zyn aan de Borſt grooter dan op den Kop. De Zyden en het Lyf zyn gedekt met donker bruine Vederen, welke ronde of ovaale Vlakken hebben. De Schenkels voeren, tot hunne bedekking, witte, zagte en losſe Vederen, met lange, ongelyke, donker bruine overlangs uitloopende Vlakken. De Dekveders, aan den onderkant van den Staart, zyn overdwars wit en zwart gevlakt. De geheele bovenkant, de Hals, Rug, Wieken en Staart, zyn gedekt met bruinagtig Aſchgraauwe Vederen, welke in 't midden donkerer zyn, doch aan den rand allengs helderer worden; 't welk zig aan de kleine Dekveders der Wieken het duidelykſte openbaart, wier Rand bykans wit is. De buitenſte Baard van de eerſte Slagpennen is helder gevlakt; de binnenſte Baard, aan de onderkant, is Aſchgraauw en zeer blykbaar met witte Punten uitgehakkeld, die, tot aan de twaalfde Slagpen toe, langs hoe meer afgebroken en ongeregelder zig vertoonen, verdwynende aldaar byna geheel, terwyl de overige Slagpennen van onderen Aſchgraauw zyn. De Dekveders, onder de Wieken, zyn vuil donker bruin, en beſprengd met ronde witte Vlakken. De bovenſte vlakte van den Staart is overdwars met Smalle Kleyverwige Streepen overtoogen, hoedanigen men ook aan derzelver bovenſte Dekvederen waarneemt: de onderſte Vlakte is Aſchgraauw en overdwars wit geſtreept. De Pooten en Voeten zyn blaauwagtig Aſchgraauw; de Klaauwen zwart en de Pooten van vooren, tot aan de helft der Voeten, gedekt met donkere Vederen.

Dee-

(1) EDW. *Av.* II. T. 53.

Deezen Vogel heeft de Heer ALEXANDER LIGHT, die my denzelven vereerde, uit de Hudſons-Straat tot ons gebragt. Hy was ſlegts opgezet, doch wel geconſerveerd. Deeze Heer gaf my tevens berigt, dat deszelfs Aas voornaamelyk beſtond in Sneeuwhoenders, die men aldaar witte Patryzen noemt, en waar van ik 'er een, tot ſieraad, onder hem voorgeſteld heb: doch, dewyl ik de witte Patrys op eene byzondere Plaat voorneemens ben mede te deelen, zo heb ik daarvan thans niets anders te melden, dan dat dezelve hier in Wintergewaad verſchynt, zynde, uitgenomen eenige zwarte Veders in den Staart, geheel wit. De op myne Bladz. 72, volgende Afbeelding zal dezelve, gelyk zy zig in 't Voorjaar opdoet, wanneer de witte Kleur der Vederen in eene bruine of roodagtige verandert, voorſtellen.

PLAAT II.

De purperkleurige Zwaluw (2).

Deeze is grooter dan onze gemeene Zwaluwen. De geheele Vogel is donker Purperkleurig, doch de Wieken, als ook de Staart, zyn donkerſt en byna bruin. Zy broeden gelyk de Duiven in Hokjes, die men voor hun aan de Huizen maakt; gelyk ook in Kalabasſen, welke men aan hooge Staaken hangt, op dat zy daar in voortteelen mogen: dewyl zy om de Huizen en Tuinen van veel nut zyn. De Kraaijen, Sperwers en andere Roofvogelen, naamelyk, worden door hun van het tamme Gevogelte verjaagd en afgehouden. Met de aankomſt van den Winter trekken zy weg, en komen in 't Voorjaar te rug, naar Virginie en Karolina.

De (mooglyk) *ongedoornde Steekwinde, met hoekige Klim-op Bladeren* (*).

De Ranken van deeze Plant zyn dun, klimmende aan de Muuren van oude Gebouwen op, en windende zig om Paalen en Boomen. De Bladen gelyken naar die van onze gewoone Klim-op of Boom-Veil. In bloey heb ik ze nooit gezien, maar zy draagt roode Besſen, zo groot als kleine Erwten, die by trosſen groeijen.

PLAAT III.

De Gekuifde roſe Klaauwier (3).

Deeze Vogel is in zyne Natuurlyke grootte voorgeſteld. Hy komt in gedaante en geſtalte, als ook eenigermaate in Kleur, met de Wyfjes-Klaauwier, welke WILLOUGHBY bl. 54, beſchryft, overeen. De Bek is de Snebbe van een Valk eenigermaate gelyk, doch langer en een weinig gekromd, hebbende in zyn bovenſte gedeelte, niet verre van de Punt, wederzyds een hoek. Aan 't Grondſtuk is hy Vleeſchkleurig, doch wordt naar de Punt toe allengs zwart. Agter ieder Oog heeft hy een zwarte halfmaanswyze Vlak. Rondom het Grondſtuk van het bovenſte gedeelte ſtaan zwarte Borſtelhaairen, als een Baard. De Kuif op den Kop is roodagtig van Kleur en vertoont zig in den dooden Vogel, gelyk in deeze Afbeelding. De bovenſte Vlakte van den Hals, de Rug, Stuit en Staart, is rood, of roodagtig, doch niet zo glanzig als de Kuif. De zyden van den Kop zyn, rondom de Oogen, zo wel als de Keel, Borſt,

(2) Hirundo purpurea. CATESB. *Car.* I. T. 51. Hirundo apus Carolinenſis. BRISS. *Av.* II. p. 515. Hirundo purpurea. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 117. Sp. 5.

(*) Smilax (forte) lenis folio anguloſo Hederaceo. CATESB. *Car.* I. T. 51.

(3) Lanius fulvus criſtatus. EDW. *Av.* II. T. 54. Lanius Bengalenſis rufus. BRISS. *Av.* II. p. 173. Lanius criſtatus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 44. Sp. 3. Gekuifde Klaauwier. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. STUK, bl. 213.

Borſt, Buik, de Schenkels en Dekvederen onder den Staart, vuil bleek Oranjekleur, met donkere dwars-Streepen. De Wieken zyn bruin, en hebben de groote Vederen wat donkerer dan de Dekvederen; doch allen met een wat helderer bruinen zoom. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn zwart. De onderſte Vlakte van den Staart is Kley-kleur: de middelſte Veders zyn in dezelve de langſten, doch wederzyds worden de anderen allengs korter, gelyk in de Aakſters plaats heeft.

Dewyl deeze Vogel het boven gedagte Wyfje van den Klaauwier dermaate gelyk is, zo zal het niet ondienſtig zyn, dat ik aantoone, waar in dezelven zig van elkander onderſcheiden. De tegenwoordige heeft iets van eene Kuif, waar van men in dat Wyfje niets beſpeurt: ook ontbreekt aan 't zelve die groote zwarte Vlak agter 't Oog, welke zo duidelyk zigtbaar is in deezen. De geheele onderſte Vlakte des Lighaams, welke in deezen roodagtig geel is met dwars-Streepen, heeft in genen een vuil witte Kleur, met halfmaanswyze Vlakken. Deeze toont eene gantſch rood bruine Rug, zonder Vlakken; dat Wyfje een Aſchgraauw bruine Rug met heldere en donkere dwars-Streepen. De Bek, Wieken en Voeten, zyn in beiden nagenoeg eveneens.

Deeze Klaauwier werdt aan den Heer DANDRIDGE, die te Londen in Moorfields woont, uit Bengalen toegezonden. Men geeft 'er, in zyn Vaderland, den naam van *Charab* aan. In Vrankryk noemt men de Vogelen van dit Geſlagt, in het algemeen, *Pie Griéche*. Men kan daar over een Boek nazien, waar in de Vogelen zeer fraay in Plaat gebragt zyn, naar de Tekeningen van den Heer ROBERT, een der Kabinet-Schilderen van wylen Koning Lodewyk den XIV. Het is door dien Schilder uitgegeven, en op de Vierde Plaat worden verſcheide Soorten van Klaauwieren zeer naauwkeurig voorgeſteld.

PLAAT IV.

De Gekuifde Vliegen-vanger met een geelen Buik (4).

Deeze weegt een Once. Zyn Bek is zwart en breed. Boven aan 't Lyf is de Vogel donker groen; hebbende de Keel en Borſt Loodkleurig, den Buik geel, de Wieken bruin, wier meeſte Slagpennen, echter, aan de Baarden een rooden Rand hebben. De beide middelſte Veders van den Staart zyn geheel bruin; van de overigen zyn de binnenſte Baarden rood; de Pooten en Voeten zwart. Hy broedt in Karolina en Virginie, doch trekt des Winters weg. Deeze Vogel ſchynt, van wegen zyn onaangenaam en ſterk geſchreeuw, met alle anderen in ſtryd en onmin te leeven.

Steekwinde met Bladen van Zwarte Wilde Wyngaard, Stekelige Steelen en zwarte Beſſen (*).

Dit Gewas ſchiet verſcheide buigzaame Stekelige Ranken, die, wanneer zy haare volkomene dikte hebben, zo dik als een Rotting en Knoopig zyn. Het wordt gemeenlyk twintig Voeten hoog, kruipende over de naby ſtaande Boomen en Heeſters, door middel van zyne Gaffeltjes, heen. In de Herfst draagt het zwarte Beſſen, die by troſſen groeijen en aan Steelen hangen, welke omtrent drie Duim lang zyn, bevattende ieder Beſie een harde ronde Kern. Het heeft een knobbeligen Wortel, welke zig in verſcheide Knoeſten en Knollen verdeelt, zynde, als menze uitgraaft, in 't eerſt week en Sappig, doch wordende, door 't droogen in de Lugt, zo hard als Hout. De Ingezetenen van Karolina maaken van denzelven een Drank, daar zy in 't

(4) Muſcicapa criſtata Ventre luteo. CATESB. *Car.* I. T. 52. Muſcicapa Virginiana criſtata. BRISS. *Av.* II. p. 412. Muſcicapa crinita. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 113. Sp. 6.

(*) Smilax Bryoniæ nigræ foliis, Caule ſpinoſo, Baccis nigris. CATESB. *Car.* I. T. 52. Smilax Tamnoides. LINN. *Spec. Plant.* Ed. II. pag. 1460.

't Bloed zuiveren als anders groote kragten aan toeſchryven. Ook kooken zy in 't Voorjaar de tedere Scheuten, en eeten dezelven als Aſpergies. Men geeft 'er, aldaar, den naam van China-Wortel aan.

PLAAT V.

De kleinſte Klaauwier (5).

Dit Vogeltje is reeds door ALBIN afgebeeld en kortelyk beſchreeven; doch, by het onderzoeken van zyne Afbeelding en beſchryving, heb ik die beiden zo onvolkomen gevonden, dat ik, alzo dit Vogeltje in Engeland weinig bekend is, het niet ongevoeglyk oordeelde, hetzelve ook af te beelden en omſtandig te beſchryven. Ik heb 'er tevens zyn Wyfje bygevoegd, dat, zo veel ik geloof, te vooren nog nooit was afgebeeld. ALBIN noemt dit Vogeltje de Gebaarde Meeze of Baardmees: doch terwyl het in de meeſte Kenmerken met de Klaauwieren overeenkomt, houd ik hetzelve voor eene Soort van dit Geſlagt.

Deeze Vogeltjes zyn alhier in hunne Natuurlyke grootte voorgeſteld. De onderſte Figuur op de Plaat is het Mannetje, dat den Bek wat krom heeft, gelyk in de overige Soorten, en ſchoon helder Oranjekleur. Ik heb 'er geen hoekigheid aan kunnen beſpeuren. Rondom het Oog loopt een glinſterende Oranjekleurige Kring. Van het Grondſtuk des Beks ſtrekt zig een breede, zwarte Vlak, welke het Oog in zig bevat, naar onderen uit, alwaar dezelve in eene Punt uitloopt, gelyk de Afbeelding aantoont. De Keel is, zo wel als de Kop, aan de zyden wit, alwaar gedagte zwarte Vlak van het Witte omringd wordt. De Kruin van den Kop is blaauwagtig Aſchgraauw, de Borſt eenigermaate bleek Rooze-kleur: het Onderlyf van vooren witagtig, doch wordt naar de Stuit toe, en aan de Schenkels, donkerer. Op de zyden, onder de Wieken, vertoont zig iets Oranjekleurigs. De Dekveders, onder den Staart, zyn zwart. De bovenſte Vlakte, de Hals, Rug en Staart, zyn roodagtig bruin en trekken ook wat naar 't Oranje. De groote Slagpennen der Wieken zyn zwart en hebben eenen witten Rand: de binnenſte, naar de Rug toe, zyn zwart en Oranjekleurig gezoomd: de beide binnenſten, eene uitgezonderd, hebben inwaards eenen witten Baard: zynde de laatſte en binnenſte Slagpen geheelenal wit. De eerſte ry der bovenſte Dekvederen van de Wieken komt, in Kleur, volkomen met de Slagpennen overeen, welken zy bedekken: doch, wat de Oranje-Kleur betreft, dezelve is daar aan donkerer en breeder dan aan de Slagpennen, en hieruit ontſtaat, op de Wieken, een breede Oranjekleurige dwars-Streep. De kleine Dekveders zyn zwart: de Rand van de Wiek is wit: de binnenſte Dekveders der Wieken zyn geelagtig wit. Tuſſchen de Rug en de bovenſte Dekveders der Wieken zyn 'er eenige heldere of witagtig geele Veders onder gemengd. De Staart beſtaat uit twaalf Vederen, welke in 't midden langſt zyn, en aan de zyden allengs korter worden, zo dat zy ten deele maar half zo lang zyn als de middelſten. De Staart trekt van onderen uit het Oranjekleurige naar het Aſchgraauwe; zynde de Pooten en Voeten zwart. Het Wyfje onderſcheidt zig van het Mannetje daar door, dat het rondom de Oogen geene zwarte Vlak heeft, en dat de Dekveders onder den Staart helder bruin zyn. De middelſte Veders in den Staart zien 'er uit als in het Mannetje; die op zyde van dezelven ſtaan zyn zwart met taamelyk lange witte Punten. De Kruin van 't Hoofd is vuil bruin; in het Mannetje daarentegen blaauwagtig. Haare Rug is met eene langwerpige donkere Vlak beſprengd. De Punt van den Bek is zwart, en aan de Borſt vertoont zig niets Roozekleurigs. Voor

't

(5) Lanius minimus. EDW. *Av.* II. T. 55. Parus beardmannicus. ALB. *Av.* I. p. 40. T. 48. Parus barbatus. BRISS. *Av.* III. p. 567. FRISCH. *Av.* T. 8. Parus biarmicus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. p. 342. Baardmannetje. *Nat. Hiſt.* I. D. V. St. bladz. 599.

't overige komt zy met het Mannetje, zo wel in de Geſtalte als in de Kleur, volmaakt overeen.

't Gene de Heer ALBIN meldt van de zorgvuldigheid, waar mede het Mannetje het Wyfje, wanneer zy roeſten, bedekt, dat is, zo ik vernomen heb, ook van anderen gezegd. Toen de Graavin van Albemarle, welke eene onzer Groot Brittanniſche Princeſſen, waar mede de Kroonprins van Deenemarken, in 't Jaar 1743, in Huwelyk tradt, naar Koppenhagen geleidde, van daar terugkwam, bragt zy eene groote Kouw vol van zodanige Vogeltjes met zig naar huis. Ik had de Eer van deeze by de Graavin te zien: ook zyn my eenige anderen van die zelfde Soort, zo wel Mannetjes als Wyfjes, voorgekomen, welke omſtreeks Londen, in de Rietboſſchen der Moeraſſen, geſchooten waren; doch zy zyn in Engeland niet bekend genoeg, om eenen eigenen naam te voeren.

De Heer ALBIN hadt twee zulke Baardmannetjes, een Mannetje en een Wyfje, op eene zelfde Plaat, in zyn Derde Deel bladz. 53 afgebeeld en beſchreeven, en dezelven Bergmeezen genoemd. Hy hadt die naar de Tekeningen van den Ridder THOMAS LOWTER gemaakt; doch ik houd dezelve voor zyne Baardmees, welke zig in 't I. Deel van zyne Vogel-Hiſtorie, bladz. 46, bevindt. In dit Gevoelen word ik te meer verſterkt, dewyl ik meen, de Origineele Tekeningen daarvan in de Verzameling van den Koninglyken Lyf-Medicus, den Heer Doktor RICHARD MEAD, gezien te hebben.

PLAAT VI.

De Zwarte Vliegenvanger (6).

De Sneb van deezen Vogel is breed en zwart; het bovenſte deel van den Kop donker zwart: de Rug, de Wieken en de Staart, zyn bruin; de Borſt en Buik bleek geelagtig blaauw groen: de Pooten en Voeten zwart. De Kop van het Mannetje is zwarter dan die van het Wyfje: anders heeft daar tuſſchen geen onderſcheid plaats. Ik erinner my niet, des Winters zodanige Vogelen gezien te hebben. Zy geneeren zig van Vliegen en andere Inſekten en broeden in Karolina. KLEIN geeft 'er den naam van Zwarte Grasmoſch aan.

Virginiſche geele welriekende klimmende Jaſmyn (*).

Deeze Plant groeit doorgaans op vogtige Plaatſen, en haare Steelen hangen aan Boomen en Heeſters, langs welker Stammen en Takken zy opklimmen. De Bladen komen uit de Knoopen van den Steel, tegenover elkander, voort, en uit deeze Knoopen geele Pypagtige Bloemen, welke aan haaren Rand in vyf deelen ingeſneeden zyn. Het Zaad is plat, aan de eene zyde gevleugeld en vervat in een langwerpig ſpits Zaadhuisje, hetwelk zig, wanneer het Zaad ryp is, tot aan den Steel toe opent en hetzelve vallen laat. De Bloemen ruiken als geele Violieren. In Virginie is deeze Plant niet gemeen, doch in Karolina vindt menze overal. Ook heeft de Heer BACON haar te Hoxton in Engeland, alwaar zy zo goed voort wil, dat haar ons Klimaat en Grond zeer wel ſchynt te behaagen. Schoon PARKINSON haar altyd groenende noemt, heb ik doch altoos gezien, dat zy haare Bladen in de Winter vallen laat.

PLAAT

(6) Muſcicapa nigreſcens. CATESB. *Car.* I. T. 53.

(*) Gelſeminum ſive Jaſminum luteum odoratum, Virginianum, ſcandens, ſempervirens. PARK. *Theatr.* pag. 1465. CATESB. *Car.* I. T. 53. Bignonia foliis ovato-lanceolatis conjugatis integerrimis. ROIJEN *Lugd. Bat.* 291. Bignonia ſempervirens. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. p. 869.

PLAAT VII.

De Indiaanſche Klaauwier, met een gegaffelden Staart (7).

De geſchapenheid van den Bek, de Borſtelhaairen, die aan deszelfs Grondſtuk groeijen, en de ſterke Pooten, hebben my bewoogen, om aan deezen Vogel den gedagten naam te geeven; hoewel zyn Staart met dien der andere Klaauwieren geheel niet overeenkomt; doordien zyne langſte Veders op de zyden, de kortſten in 't midden ſtaan.

De Vogel is op deeze Plaat, zo veel ik op het enkele Gezigt kon oordeelen, in de Natuurlyke grootte voorgeſteld: want, doordien hy tuſſchen vaſt gezette Glazen digt beſlooten was, kon ik zyne Lighaamsdeelen niet wel afmeeten. Hy heeft een dikken, ſterken Bek, die, gelyk de Bek van een Havik, wat geboogen, doch zo krom niet, en, naar evenredigheid van zyne dikte langer was, hebbende ook taamelyk groote Neusgaten. Boven aan het Grondſtuk van den Bek ſtaan in 't ronde veele ſtyve voorwaards geſtrekte Haairen. Zo wel het bovenſte als onderſte gedeelte daar van, is donker bruin of zwart, doch naar het Grondſtuk bleeker, en naar de Punt toe langs hoe donkerer. De geheele Kop, de Hals, de Rug en Dekveders der Wieken, zyn helder glanzig zwart, doch, naar dat zy op de een of andere manier tegen 't Licht gedraaid worden, ſpeelen zy ook meer of min in 't blaauwe, Purperkleurige en groene. De groote Staartveders en eenigen der Dekvederen van de eerſte ry, welke digt daar boven ſtaan, zyn Yzerzwart, en hebben geenen Glans, offchoon de naaſt aan 't Lyf zittende Slagpennen de Kleur van den Kop en de Rug hebben. Dezelven zyn in 't midden korter dan aan de zyden, weshalven de Staart ook gegaffeld of gevorkt is. Haar Kleur is, over 't geheel, donker Yzergraauw, uitgenomen dat de twee uiterſten vuil witte Punten hebben. De Borſt is donker Aſchgraauw of zwartagtig. Het geheele Lyf is wit, zo wel als de Pooten en de Dekvederen onder den Staart. Aan de zyden en aan de Schenkels vertoonen zig eenige donkere Vlakken. De Pooten, Voeten en Klaauwen, hebben eene donkere zwartagtige Kleur.

Ik twyfelde of ik deezen Vogel onder de Klaauwieren of onder de Aakſters plaatzen zoude, dewyl hy met beider Geſlagt overeenkomt. Ook houd ik het daar voor, dat de Aakſters wel by de Klaauwieren geplaatſt kunnen worden, dewyl zy byna in alle opzigten met elkander overeenkomen, en, hoewel zulks nog van geen Engelſchman opgemerkt is, ſchynen doch de Franſchen, die dezelven altemaal Aakſters noemen, de gelykvormigheid van derzelver Eigenſchappen beter ontdekt te hebben. Ik geloof, dat deeze Vogel nog niet beſchreeven zy. Hy bevindt zig in de Verzameling van den Heer DANDRIDGE, wiens dienſtvaardigheid my dikwils gelegenheid gegeven heeft, om zyner te gedenken. Hy kwam uit Bengale en werdt in de Landtaal aldaar *Fingah* genoemd.

PLAAT VIII.

De kleine bruine Vliegenvanger (8).

Deeze weegt drie vierendeel Loots. Zyne Sneb is zeer breed en plat, hebbende het bovenſte gedeelte zwart, het onderſte geel. De geheele bovenkant van zyn Lighaam is donker Aſchgraauw: de Wieken zyn bruin; doch eenigen van derzelver klein-

(7) Lanius Caudâ forcipata. EDW. *Av.* II. T. 56. Lanius cœruleſcens. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 44. Sp. 2. X. Gen. 43. Sp. 8. *Nat. Hiſt.* IV. STUK, bladz. 221.

(8) Muſcicapa fuſca, CATESB. *Car.* I. T. 54.

kleinſte Vederen hebben eenen witten zoom. Het geheele onderſte gedeelte des Lighaams is vuil wit en tevens wat geel: de Pooten en Voeten zyn zwart. KLEIN heeft hem de vaale Grasmoſch met bruine Wieken geheten.

De Rood-Oogige Vliegenvanger (*).

Deeze Vogel is een weinigje zwaarder dan de voorgaande. Zyne Sneb is Loodkleurig en de Oogkringen zyn rood. Van den Bek loopt, over de Oogen heen, eene taamelyk vuil witte Streep, tegen aan welke van boven een zwarte legt. De Kruin des Kops is graauw; voor 't overige de bovenſte Vlakte des Lighaams groen. De Hals, Borſt en Buik, zyn witagtig; de Pooten en Voeten rood. Deeze beide Vogels broeden in Karolina en trekken 's Winters naar 't Zuiden.

Boom met Laurierbladen, die Pluisagtige Bloemen uit de hoeken der Bladerſteelen uitgeeft (†).

Deeze Heeſter, die doorgaans maar agt of tien Voeten hoog wordt, heeft eenen dunnen Stam, en zyne Bladen gelyken veel naar Peerebooms- of Laurier-Bladen. Zy ſtaan beurtelings, met Steelen van een Duim lang, aan de Takken. Uit de hoeken of Mikjes der Steelen groeijen witagtige Bloempjes, die uit vyf Blaadjes beſtaan, hebbende in 't midden een menigte van Meeldraadjes, met geele Knopjes. De Wortels van dit Gewas worden in Dranken afgekookt, die men voor de Maag en tot Bloedzuivering dienſtig oordeelt. De Vrugt heb ik niet gezien. Deeze Plant groeit in vogtige lommerryke Boſſchen der laage Landſtreeken van Karolina.

PLAAT IX.

De groote gevlakte Koekkoek (9).

Om deezen Vogel, ten aanzien van zyne grootte, met iets bekends te vergelyken, zo zou ik zeggen, dat hy naar een Aakſter zweemt. Ook is hy de grootſte van onze Koekkoek-Soorten, waar van ik, in myne Verzameling van Vogelen, naar 't leven gemaakte Afbeeldingen heb. Ten aanzien van zyne Kleuren en Vlakken, nogthans, is hy de ſchoonſte Vogel, welken ik ooit gezien, of by eenig Autheur beſchreeven heb gevonden. Twee Soorten kan men in de Natuurlyke Hiſtorie van Jamaika van den Heer HANS SLOANE. II. Deel, bladz. 312, 313, op Plaat 258, en eene in de Natuurlyke Hiſtorie van Karolina, door den Heer CATESBY I. Deel, pag. 9 (*), beſchreeven en afgebeeld vinden.

Hy heeft een ſterken zwarten Bek, die ten aanzien van zyne dikte wat lang, doch van vooren een weinig nederwaards gekromd is, eindigende in eene ſpitſe Punt. De onderſte helft heeft van onderen eenigermaate een hoek; zynde de geheele Sneb zwart van Kleur. Wederzyds ſtrekt zig, van de hoek des Beks naar het agterſte gedeelte van den Kop, een zwarte Streep, die aan beide Enden ſmalſt, en in 't midden, daar de Oogen ſtaan, breeder is. De Kruin van den Kop is lugtig gedekt met blaauwagtig Aſchgraauwe Vederen, welke zo lang zyn en zo weinig neerleggen, dat zy eenigermaate een Kuif formeeren. De geheele bovenſte vlakte, de Hals, Rug, Wieken en Staart, zyn gedekt met donker bruine Vederen, onder welken de grootſte Slag-

(*) Muſcicapa Oculis rubris. CATESB. *Car.* I. T. 54. Muſcicapa Olivacea. EDW. *Av.* V. p. 93. T. 253. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 113. Sp. 14.

(†) Arbor Lauri folio, Floribus ex Foliorum Alis pentapetalis, pluribus Staminibus donatis. CATESB. *Car.* I. T. 54.

(9) Cuculus fulvus maculatus. EDW. *Av.* II. T. 57. Cuculus Andaluſiæ. BRISS. *Av.* IV. p. 126. Cuculus Glandarius. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 57. Sp. 5. *Syſt. Nat.* X. Gen. 51. Sp. 4. Spaanſche Koekkoek. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. STUK bladz 366.

(*) Zie het I. Deel van deeze Verzameling. Plaat XVIII.

Slagpennen en de Staart de donkerſten en byna zwart zyn. Alle de Veders der Wieken, uitgezonderd de grootſte Slagpennen, hebben witte Vlakken en zyn helder graauw, gelyk de bovenſte Dekveders van den Staart. De twee middelſte Pennen van den Staart zyn geheel donker; doch de zydelingſe krygen, naar dat zy korter worden, ook langere witte Vlakken. De onderſte zyden van den Kop zyn, zo wel als de Hals, tot aan de Borſt toe ſchoon glanzig ros, en trekken wat naar 't Oranjekleurige: doch aan 't Lyf en de Beenen wordt deeze Kleur allengs vuil geelagtig bruin, en verdwynt in de Dekvederen onder den Staart. Inwaards zyn de Slagpennen, benevens het onderſte van den Staart, Aſchgraauw, en helderer dan boven. De Pooten zyn kort, naar gelange van het Lyf: twee der Vingeren van den Voet ſtaan voorwaards, twee agterwaards. Hy heeft ſterke zwarte Klaauwen, en de Pooten zyn, zo wel als de Voeten, met zwarte Schubben gedekt.

Ik geloof dat deeze Vogel zig, by verwiſſeling, in de Zuidelyke deelen van Europa en in de Noordelyke van Afrika onthoude: want dezelve is, op zynen togt derwaards, zo ik vermoede, op de Rotſen van Gibraltar in Spanje, door een Engelſch Officier geſchooten, die hem aan zynen Broeder, den Heer M. CATESBY, te Londen, toeſchikte, en deeze heeft de goedheid gehad, hem, tot myn gebruik, gunſtig, aan my te bezorgen.

PLAAT X.

De rood getopte Vliegenvanger (10).

De Bek is breed, plat en eindigt Kegelvormig. De Kop heeft boven op de Kruin een breede roode Vlak, die omringd is met zwarte Vederen, van welken, wanneer zy zig ſamentrekken, het roode bedekt wordt; doch zy laaten het zo veel te pragtiger weder zien, wanneer zy zig openen, even als in het Goudhaantje plaats heeft. De Rug, Wieken en Staart, zyn bruin: de Hals, Borſt en Buik, wit; de Pooten en Voeten zwart. Tuſſchen het Mannetje en Wyfje vertoont zig naauwlyks onderſcheid. Zy komen, in Virginie en Karolina, omtrent April te voorſchyn, broeden ook aldaar en trekken met het aankomen van den Winter weder weg.

Dit kleine Vogeltje is byzonder ſtoutmoedig. Het vervolgt allerley ſoort van Vogelen, die zyne verblyfplaats naderen en dryft dezelven op de vlugt; Ja geene, van de kleinſten tot de grootſten, ontgaat zyne woede en nooit heb ik waargenomen, dat één derzelven het waagde, zig in 't vliegen tegen hetzelve te weer te ſtellen: want zittende taſt het geenen aan. Ik heb gezien, dat zulk een Vogeltje zig op de Rug van een Adelaar nederzette, en deezen zodanig plaagde, dat hy zig in de Lugt omdraaide en veelerley poſtuuren maakte, om 'er van ontſlagen te worden, tot dat hy zig eindelyk gedwongen zag, op eenen in de nabuurſchap ſtaanden Boom te blyven zitten, van welken hy niet durfde afgaan, voor dat het kleine Vogeltje moede ware, of goed vond, hem los te laaten. Dit is het Mannetje altoos gewoon te doen, zo lang het Wyfje broedt. Het zet zig neder op een Struik of kleinen Boom, niet ver van 't Neſt, en, wanneer kleine Vogeltjes naby hetzelve komen, jaagt het dezelven weg: maar de grooten, gelyk Kraaijen, Havikken en Arenden, laat het 'er niet tot den afſtand van honderd Roeden by komen, zonder dezelven aan te randen. Het maakt enkel een piepend Geſchreeuw, en laat hetzelve onder 't aanvallen zeer ſterk hooren. Wanneer de Jongen uitgevloogen zyn, dan zyn zy zo vreedzaam als andere Vogelen. Het heeft een fyne Sneb en aaſt alleenlyk op Inſekten. Het zyn

(10) Muſcicapa Coronâ rubrâ. CATESB. *Car.* I. T. 55. Muſcicapa Tyrannus. BRISS. *Av.* II. p. 391. Pica Americana criſtata. FRISCH. *Av* IV. T. 62. Lanius Tyrannus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 44. Sp. 13. *Syſt. Nat.* X. Gen. 43. Sp. 4. Tyran. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. STUK, bladz. 217.

zyn tamme en onſchadelyke Vogeltjes. Zy bouwen hun Neſt zeer vry op laage boomen en Heeſters, doch gemeenlyk op den genen, waar van de Afbeelding, van Blad, Bloem en Vrugt, hier nevens gaat, naamelyk

De Saſſaphras-Boom (*).

Deeze valt doorgaans klein, en heeft den Stam zelden een Voet dik. De Bladen zyn, door diepe inſnydingen, in drie Lappen gedeeld. In Maart draagt hy Trosjes van kleine geele vyfbladerige Bloemen, waarop Beſſen volgen, die in grootte en gedaante naar Laurierbeſſen gelyken, aan roode Steelen hangen, en, gelykerwys de Eikels, in een Kelk zitten, die insgelyks rood is. De Beſſen zyn in 't eerſt groen, doch ryp geworden blaauw. Deeze Boomen groeijen in de meeſte Streeken op het Vaſte Land van Amerika Noordwaards, en gemeenlyk in den beſten Grond. De kragt van het Hout, tot verzagting des Bloeds, is bekend; waar ik alleenlyk by zal voegen, dat in Virginie een ſterk Afkookzel van den Wortel in Afgaande Koortſen dikwils met goed gevolg gebruikt wordt. Deeze Boom kan ons Klimaat, in Engeland, verdraagen; waar van verſcheidene tot bewys dienen, welke te Peckham by den Heer COLLINSON en in Hoxton by den Heer BACON ſtaan; alwaar zy de Koude van ettelyke Winters reeds verduurd hebben.

PLAAT XI.

De zwarte Indiaanſche Koekkoek (11).

Deeze Vogel is ongevaar zo groot als onze Lyſter of Merel, en derhalve kleiner dan de Koekkoek, die alle Zomers by ons in Engeland overkomt. Zyn Kop komt my voor, naar evenredigheid grooter dan die van onzen Koekkoek, en de Snebbe merkelyk dikker doch niet wel zo lang te zyn. Zy is dikker en ſterker dan in eenig ander Vogel van deeze Soort en glanzig Oranjekleur; de zyden of de Rand van de Bovenkaak loopen, daar zy over de onderſte nederwaards gaan, niet in eene regte lyn voort, maar zyn uitgebreid, gelyk men in de Afbeelding kan zien. De Kop, het Lyf, de Wieken en Staart, zyn over 't geheel met donker zwarte Vederen gedekt, zonder dat zig op dezelven eenige Vlak van een andere Kleur vertoone; doch niettemin kan men hem voor een regt ſchoonen Vogel houden, dewyl zyne Veders eenen zo ſterken glans hebben, dat zy, naar dat men hem draait, en het Licht daar op valt, met alle de verſchillende Kleuren van den Regenboog ſpeelen. De middelſte Veders van den Staart zyn taamelyk lang; doch de genen, die aan de zyden ſtaan, worden langs hoe korter. De Staart en Wieken zyn beiden zeer lang, gelyk in alle andere Vogelen van dit Geſlagt. De Pooten zyn korter, doch dik en ſterk, gelyk de Voeten en Klaauwen, welke altemaal een roodagtig bruine Kleur hebben, hoewel de Klaauwen donkerer dan de Vingers zyn.

Alzo het moeielyk te verklaaren is, hoe het bykomt, dat een ding, hetwelk menigmaal geheel zwart ſchynt te zyn, by de geringſte wending of omdraaijing met glanzige Kleuren ſpeele, hoewel geene derzelven by der hand zyn, die Straalen zouden kunnen terugkaatzen: zo heb ik my laaten invallen, dat in deeze Veders eenige doorſchynende driezydige Vezelen moeten zyn, welke, op gelyke manier als de driehoekige Prismatieke Glazen, in ons Oog werken. Deeze Zaak was wel waardig,

(*) Cornus mas odorata, Folio trifido, margine plano, Saſſaphras dicta. PLUK. *Almag.* 120. T. 22. f. 6. Saſſaphras arbor ex Florida, Ficulneo folio. C. B. *Pin.* 431. Laurus foliis integris, trilobisque. Laurus Saſſaphras. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. p. 530.

(11) Cuculus Indicus niger. EDW. *Av.* II. T. 58. Cuculus Bengalenſis niger. BRISS. *Av.* IV. p. 141. Cuculus niger. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 57. Sp. 12. *Syſt. Nat.* X. Gen. 52. Sp. 6. Zwarte Koekkoek. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. STUK, bladz. 368.

dig, dat zy van de Liefhebbers der Mikroskoopiſche Waarneemingen naauwkeurig onderzogt werde. De zwarte Veders van een Aakſter, Raaf of een ander van onze Vogelen, die een zwart glanzig Pluimagie hebben, konden hier toe dienſtig zyn.

Deeze Vogel is van Bengale tot ons gebragt, alwaar men hem, in de Landtaal, *Cukeel* noemt. Miſſchien is zyn Geluid taamelyk met dat van onzen Europiſchen Koekkoek overeenkomſtig, zo dat hem de Indiaanen naar hetzelve heeten: aangezien de Indiſche Naam vry wel ſtrookt met den Europiſchen. Deeze Vogel bevondt zig, onder anderen, die zeldzaam zyn, in de Verzameling van den Heer DANDRIDGE, in Moorfields te Londen, en naar denzelven is deeze Tekening gemaakt.

PLAAT XII.

De roode Vliegenvanger (12).

Hy is bykans zo groot als een Moſch, hebbende groote zwarte Oogen; den Bek dik, kort en geelagtig. De geheele Vogel is ſchoon rood, uitgezonderd, dat de inwaardſe Baarden der Slagpennen bruin zyn. Deeze, echter, komen niet te voorſchyn, dan wanneer hy de Wieken uitſpreidt. Het zyn Trekvogels, die in den Winter Virginie en Karolina verlaaten. Het Wyfje heeft eene bruine en geelagtige Kleur.

De Weſtindiſche Ahornboom (*).

Deeze Boom wordt gemeenlyk zeer breed en hoog. Zyne Bladen zyn breed, helder groen, en wat Wollig aan de agterzyde. De Zaadhuisjes zyn rond, en hangen enkeld aan Steelen van vier of vyf Duimen langte. De Vrugt gelykt in maakzel naar die van den Ooſtindiſchen Ahorn. De Schors is plat en gemeenlyk zodanig wit en groen geſchakeerd, dat deeze Boom onder de anderen een fraaije Vertooning maakt. In Virginie vindt menze overvloedig in diepe Gronden, doch in Karolina zyn 'er maar weinigen, uitgenomen in Heuvelige Landſtreeken. inzonderheid aan de Oevers van den Savanna-Stroom.

PLAAT XIII.

De bruine gevlakte Indiſche Koekkoek (13).

Deeze is zo groot als een Lyſter, doch langer van Lyf, en heeft, naar reden van zyne grootte, een grooten Kop en eene zeer lange Staart. De Bek is, voor dergelyke Soort van Vogelen, taamelyk ſterk en dik, van Kleur vuil geel en trekt naar 't groene. De Kop, de Hals, het geheele Lyf, de Wieken en Staart, zyn bruin, en tevens overal met helderer bruine of witte Vlakken en Streepen bezet. De Kop, de Wieken en Rug, zyn donkerer dan de onderſte Vlakte en hebben helderer bruine; doch in de kleine Dekveders der Wieken vertoonen zig in eenigen witte Vlakken. De Slagpennen zyn gevlakt met helder bruine dwars-Streepen. De Staart is op dergelyke wyze en met de zelfde Kleur geſtreept, zodanig dat de Streepen van de Schaft der Vederen naar derzelver Punt gericht zyn, 't welk men in de Afbeelding duidelyk heeft uitgedrukt. De Borſt, het Lyf en de Schenkels hebben, zo wel als de Dekveders

(12) Muſcicapa rubra. CATESB. *Carol.* I. T. 56. BRISS. *Av.* II. p. 432. Muſcicapa rubra. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 113. Sp. 8.

(*) Platanus Occidentalis. CATESB. *Carol.* I. T. 56. Platanus foliis lobatis. LINN. *Hort. Cliff.* 78. ROIJEN *Lugd. Bat.* 7. Platanus Occidentalis. LINN. *Spec. Plant.* Ed. II. p. 1418.

(13) Cuculus Indicus fuſcus maculatus. EDW. *Av.* II. T. 59. Cuculus Bengalenſis nævius. BRISS. *Av.* IV. p. 132. Cuculus Scolopaceus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 57. Sp. 11. *Syſt. Nat.* X. Gen. 52. Sp. 5. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. STUK, bladz. 367.

ders onder den Staart, veel wits; waar onder zig aan het Lyf, aan de Schenkels en onder aan den Staart, iets Oranjekleurigs mengt. De geheele onderſte Vlakte is wat ongeregeld bezet met zwarte Halfmaanswyze Vlakken. De Pooten zyn kort, en, zo wel als de Voeten, geelagtig. Van de Vingeren ſtaan twee voorwaards, twee agterwaards, De Klaauwen zyn donker.

Alzo deeze Vogel naar den gewoonen Koekkoek meer gelykt, dan de anderen, die in dit Werk beſchreeven zyn, zo kon hy van Luiden, die de Natuur niet genoegzaam naauwkeurig nagaan, voor den zelfden gehouden worden. Derhalve zal het niet ondienſtig zyn, dat ik hier het voornaamſte onderſcheid, tuſſchen den een en den anderen, aanwyze. In de eerſte plaats is hy wel een derde kleiner, hoewel, ten aanzien der langte van zynen Staart, wel een Duim, en daar boven, langer, dan de gewoone Koekkoek, die ook aan de onderſte Vlakte, van de Borſt naar beneden, wit is, met regelmaatig op elkander volgende dwars-Streepen, hebbende ſchoon Goudkleurige Pooten. Van de Kleur, die de Indiſche heeft, is boven geſproken. Door deeze beide Vogelen te zien en met elkander te vergelyken, ben ik met meer zekerheid daar van overtuigd, dan iemand met enkel woorden kan zyn. De Staartvederen van den gewoonen Koekkoek hebben witte Vlakken, doch hier openbaart zig niets dergelyks.

Uit Bengale is deeze Vogel tot ons gebragt, en wordt aldaar, in de Landtaal, *Roughtſallik* genoemd. De Heer DANDRIDGE heeft de goedheid gehad, van my denzelven te vertoonen, en dus heb ik 'er myne Afbeelding naar gemaakt.

PLAAT XIV.

De gekuifde Mees (14).

Het Gewigt van dit Vogeltje is wat minder dan een Loot. De Bek is zwart en het heeft daar boven een zwarte Vlak. De geheele bovenſte Vlakte van het Lyf is graauw. De Hals, en het geheele Lighaam van onderen, is wit, met wat rood vermengd, hetwelk zig onder de Wieken ten donkerſte vertoont. De Pooten en Voeten zyn Loodkleurig. De Kuif op den Kop heeft, regt over end ſtaande, eene ſpitſe Punt. Tuſſchen het Mannetje en Wyfje heeft geen verſchil plaats. Zy broeden, en onthouden zig het geheele Jaar door, in Virginie en Karolina. Omtrent de Huizen laaten zy zig niet veel zien, doordien zy eeniglyk en alleen op de Boſchboomen woonen, op welken zy hun Voedzel vinden, dat in Inſekten beſtaat.

Virginiſche Kamperfoelie, die niet klimt (*).

Deeze Plant ſchiet gemeenlyk twee of drie regte Steelen, welke dun blyven, als zy niet in een zeer vogtige en vette Grond groeit, waar in zy zo dik als een Rotting en van twaalf tot zeſtien Voeten hoog worden, verdeelende zig ook in veele kleine Takken, aan welken de Bladen beurtlings ſtaan. Aan 't end van den Steel groeijen troſſen van Bloemen, die naar de Bloemen van onze gemeene Kamperfoelie gelyken, doch niet allen eenerley Kleur hebben, zynde dezelven aan eenige Planten wit, aan anderen rood of purperkleurig. De Reuk is in allen zeer aangenaam, maar van dien der onzen verſchillende. Op de Bloemen volgen lange, ſpitſe Huisjes, in welken ontelbaare kleine Zaadjes vervat zyn. Oorſpronglyk groeit zy in Virginie en Karolina, doch verdraagt in 't vrye Veld onze Lugt; hebbende voor eenige Jaaren haa-

(14) Parus criſtatus. CATESB. *Car.* I. T. 57. BRISS. *Av.* III. p. 561. Parus bicolor. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 116. Sp. 1.

(*) Ciſtus Virginiana flore & odore Periclymeni. PLUK. *Alm.* 106. T. 161. f. 4. CATESB. *Car.* I. T. 57. Azalea Ramis infra flores folioſis. GRON. *Virg.* 21. Azalea viſcoſa. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. p. 214.

haare ſchoone en welriekende Bloemen te Hoxton by den Heer BACON, en te Beckham by den Heer COLLINSON getoond.

PLAAT XV.

De Virginiſche Nagt-Uil (15).

Deeze Vogel is van de zwaarſte ſoort der Nagt-Uilen, komende den grooten Schuifuit naby. Zyn Kop is gantſch niet kleiner, dan de Kop van een gewoone Kat. De Wieken hebben, als zy geſlooten zyn, van boven tot aan het End der Slagpennen, volkomen de langte van vyftien Duimen. De Bek is zwart, hebbende het bovenſte deel gekromd en over het andere nederwaards heen hangende, gelykerwys in de Arenden en Havikken, doch heeft geen hoeken gelyk in dezelven, maar eenen gelyken Rand. Hy is met eenen Huid overtoogen, waar in de Neusgaten ſtaan, en deeze is bedekt met graauwe Borſtelagtige Vederen, die rondom het Grondſtuk van den Bek groeijen. De Oogen zyn groot en met taamelyk breede Ringen omgeven, welke eenen pragtigen Goudglans hebben. De ruimte rondom de Oogen, welke men het Gezigt zou kunnen noemen, is helder bruin, met iets Oranjekleurigs ongeregeld daar onder gemengd, doch wordt allengs in de ſtandplaats der Oogen bruiner. Boven de Oogen zyn witte Streepen. De Veders, waar uit de Hoornen beſtaan, zitten regt boven den Bek, en zyn aldaar wat wit, doch in haaren voortgang worden zy, boven den Kop, roodagtig bruin, donker en zwart gevlakt. Het bovenſte deel van den Kop, den Hals, de Rug en de Wieken is, zo wel als de bovenſte Vlakte van den Staart, donkerbruin, doch tevens gevlakt en bezet met kleine Aſchgraauwe en roodagtige dwars-Streepen. De groote Slagpennen en de Staart zyn overdwars donker geſtreept, zodanig, dat de Streepen een half Duim breed, en ook wel breeder of ſmaller zyn. De Veders, tuſſchen de Rug en de Wieken, zyn Oranjekleur en wit gevlakt. Wat onder den Bek is de Hals wit. Het onderſte deel van den Hals en de Borſt zyn glanzig bruin en vallen in 't Oranjekleurige, dat aan de zyden langs hoe doffer wordt. Dit bruine deel heeft groote donkere Vlakken, tuſſchen welken zig hier en daar insgelyks wat donkers vertoont. Het midden der Borſt, des Lighaams, de Schenkels en de onderſte zyde van den Staart, zyn wit of dof Aſchgraauw en overdwars zeer regelmaatig bezet met donkere Vlakken. De binnenſte zyde der Wieken vertoont zig even zodanig. De Pooten en Vingers zyn, byna aan het End toe, met helder Aſchgraauwe Veders bedekt; doch het End der Vingeren en de Klaauwen zyn donker Hoornkleurig.

Ik heb deezen Vogel op de Luſtplaats van den Heer Graaf van BURLINGTON, te Chiswick by Londen, in de Diergaarde levendig gezien, en ook aldaar uitgeſchilderd. Hy was uit Virginie in Engeland overgebragt.

t' Huis heb ik een Vogel, dien ik voor deeze zelfde Soort houde, welken ik droog uit de Hudſons-Baay, in Noord-Amerika, heb gekreegen. Hy onderſcheidt zig van den voorigen daar door, dat hy, tuſſchen de Rug en de Wieken, geene Oranjekleurige en witte Vederen heeft, en dat aan de binnenſte zyde der Wieken, aan het Lyf, aan de Schenkels, Voeten en onder aan den Staart, zig iets donker Oranjekleurigs daar onder vermengt, doch tuſſchen de zwarte dwars-Streepen maar iets weinigs wits, even als aan den eerſtgemelden, vertoont. Beiden zyn zy, voor 't ovege, van gelyke grootte.

Ik heb deezen Vogel hier geplaatſt, dewyl zyne beſchryving wat afwykt van de gene,

(15) Otus Americanus. EDW. *Av.* II. T. 60. Scops Carolinienſis. BRISS. *Av.* I. p 497. Aſio. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 43. Sp. 3. Virginiſche Uil. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. STUK, bladz. 189. Pl. XXXII. f. 1.

ne, welke ik van dergelyk ſlag van Europiſche Vogelen, by andere Autheuren, vond. Men kan dienaangaande het Werk van WILLOUGHBY, bladz. 99, Tab. 12, nazien. Werkelyk bevindt zig een zodanige leevende Hoorn-Uil, in de Herberg genaamd *the Mourning Buſch*, by Aldersgate, te Londen, welke ik voor even de zelfde Soort aanzie.

PLAAT XVI.

De Mees met de geele Stuit (16).

Dit is een Boomkruiper en ſchynt een ſoort van Mees te zyn. Het byzonderſte aan dit Vogeltje is zyn Stuit, welke zig geel vertoont. Alle de overige Veders zyn bruin en ſpeelen een weinig in het groene. Het loopt om de Stammen der Boomen heen en voedt zig met Inſekten, welken het uit de barſten van de Schors haalt. Het Mannetje is van het Wyfje door de Kleur der Vederen een weinig verſchillende. Men vindtze in Virginie. KLEIN noemt haar *Geel-Stuit.*

Wilde Nieswortel, met zesbladerige Bloemen, het Blad om den Steel ſluitende (*).

Deeze Plant heeft een Uijenagtigen Wortel, waar uit een enkelde Steel, die een Voet hoog is, ontſpringt, welken in 't onderſte gedeelte een Lelie-Blad gelyk een Scheede omvangt. Aan 't bovenſte end groeit de Bloem, die uit zes Blaadjes beſtaat, waar van drie lang en purperkleurig, de overige drie korter en bleek Roozekleurig zyn, buigende zig ook gemeenlyk agterwaards om, en in 't midden ſtaat een Stamper. Zy groeit op vogtige plaatſen.

Hondendood met Hartsvormige Bladen en witte Bloemen (†).

Deeze Plant kruipt langs de naby ſtaande Boomen en Heeſters op. Haare Bladen groeijen tegenover elkander, aan Steelen, die niet wel een Duim lang zyn. Van de Bloemen ſtaan gemeenlyk vier of vyf troswyze by een, die wit zyn en vyfbladerig. Hier op volgen lange Cylindriſche of rolronde Haauwen, die by paaren groeijen en veele platte Zaaden bevatten, ziende 'er uit als in andere Planten van deezen naam. Zy groeit in de meeſte Bahama-Eilanden.

PLAAT XVII.

De groote witte Kat-Uil (17).

Deeze Vogel behoort tot de grootſten van het Geſlagt der Kat-Uilen, en is, wegens zyne Witheid, welke naar die van Sneeuw gelykt, de ſchoonſte van alle Soorten. Zyn Kop is naar evenredigheid kleiner dan in andere Uilen. De geſlooten Wieken hebben, van de Schouders tot aan het uiterſte End der Slagpennen, eene langte van zeſtien Duimen; waar uit de grootte van het Lighaam gemakkelyk is op te maaken. Het zou een Dagvogel zyn, onthoudende zig, het geheele Jaar door, in de Hudſons-Baay, wiens Roof in witte Patryzen beſtaat.

(16) Parus Uropygio luteo. CATESB. *Car.* I. T. 58. Parus Virginianus. BRISS. *Av.* III. p. 575. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 116. Sp. 9.

(*) Helleborine Lilii folio, Caulem ambiente, Flore unico hexapetalo, tribus petalis longis anguſtis obſcure purpureis, cæteris brevioribus Roſeis. CATESB. *Car.* I. T. 58. Arethuſa divaricata. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 1346.

(†) Apocynum ſcandens Folio cordato, Flore albo. CATESB. *Car.* I. T. 58.

(17) Aluco albus diurnus. EDW. *Av.* II. T. 61. BRISS. *Av.* I. p. 522. Strix Nyctea. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 43. Sp. 6. *Syſt. Nat.* X. Gen. 42. Sp. 8. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. STUK, bladz. 201.

De Bek is krom, gelyk in de Havikken, doch zonder hoeken aan de zyden, geheel zwart, met witte Neusgaten. Ook is dezelve byna geheel bedekt met ſtyve Haairagtige Vederen, die om het Grondſtuk vaſt zitten en voorwaards geboogen zyn. De Oogen hebben glanzig geele Ringen: de Kop is, naar evenredigheid van het Lighaam, kleiner, dan die anders in zulk ſlag van Vogelen gewoon is te zyn, en volkomen wit, zo wel als 't gantſche Lyf, de Wieken en Staart. Van boven is de Kop vol kleine donkerbruine Vlakken, en zodanige dwars-Streepen verſieren het bovenſte deel van de Rug, gelyk men 'er ook aan de zyden onder de Wieken vindt, doch die wat kleiner en bleeker zyn. De Slagpennen hebben, op haare buitenſte Baarden, donkere Vlakken, en eenige dergelyke, die klein zyn, vertoonen zig op de Dekvederen. De Afbeelding wyſt dit alles aan. Die aan de binnenkant der Wieken zyn geheel wit. Het onderſte deel van de Rug heeft kleine Vlakken. De middelſte Veders van den Staart zyn, ter wederzyde van de Schaft, bezet met weinige Vlakken. De Pooten en Voeten zyn gedekt met witte Vederen: de Klaauwen lang, ſterk, zwart van Kleur en zeer ſpits.

Met deezen Vogel is my tevens een andere, van even de zelfde Soort, onder de handen gekomen, welke van den tegenwoordigen alleenlyk hier in onderſcheiden was, dat hy meer en zwarter Vlakken hadt. Den eerſten heb ik in 't Kabinet der Koninglyke Societeit, doch dien met donkere Vlakken in de Verzameling van den Baronet HANS SLOANE, gegeven.

De Heer PETER COLLINSON, te Londen, een Medelid van de Koninglyke Societeit, heeft de Afbeelding in natuurlyke grootte van eene Kat-Uil, welke op 't bevel van den Heer PENN, in Penſylvanie, naar een zodanigen Vogel was gemaakt, dien men levendig gevangen en eenen tyd lang gehouden hadt. Daar uit is my de Kleur zyner Oogen bekend geworden. Ook heb ik eenige Afbeeldingen van deezen Vogel in de Verzameling van Sir HANS SLOANE gevonden, in welken de Kleur der Oogen met die in de Schildery van den Heer COLLINSON overeenkomt: waar uit ik met reden meen te kunnen beſluiten, dat die Kleur zodanig is, als ik ze voorgeſteld heb. Naar 't leven heb ik dezelve niet kunnen tekenen; dewyl my de Vogel droog uit de Hudſons-Baay, door den Heer ALEXANDER LIGHT, wien ik veele dergelyke beleefdheden te danken heb, toegezonden is. De Heer PENN heeft deezen Vogel wegens de zeldzaamheid willen laaten uitſchilderen; dewyl men voormaals nooit dergelyken in Penſylvanie gezien hadt: weshalve ik dan ook geloof, dat hy zig maar alleen ver Noordwaards in Amerika onthoude. Ik kan niet vinden, dat deeze zonderlinge Vogel nog ergens door iemand in Plaat gebragt zy.

PLAAT XVIII.

De Bahamaſche Mees (18).

De Sneb van deezen Vogel is zwart en wat krom. Het bovenſte deel van den Kop, de Rug en Wieken, zyn bruin. Van den Bek loopt, naar het agterſte van den Kop toe, eene witte Streep. De Borſt is, gelyk de Schouders der Wieken, geel. Hy heeft een wat lange Staart, die van boven bruin is, van onderen vuil wit.

De Zevenjaarige Appelboom (*).

Deeze Heeſter wordt van zes tot tien Voeten hoog; de Stam is zelden dikker dan het

(18) Parus Bahamenſis. CATESB. *Car.* I. T. 59. Certhia Bahamenſis. BRISS. *Av.* III. p. 620. Certhia flaveola. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 65. Sp. 18. Suiker-Vogeltje. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. ST. bladz. 430.

(*) Arbor Jaſmini floribus albis, Foliis Cenchramideæ, Fructu ovali, Seminibus parvis nigris, Mucilagine involutis. CATESB. *Car.* I. T. 59.

het gewricht van de Hand, en heeft een heldere ruuwe Schors. De Bladen groeijen by troſſen en hebben ongevaar de grootte van onze gemeene Laurierbladen, zynde aan hun end, dat het breedſte deel is, ſterk ingeſneeden. Deeze Bladen zyn gemeenlyk zeer dik en ſtyf, en krullen doorgaans zodanig om, als het de Afbeelding vertoont. De Bloemen groeijen ook by troſſen en zyn éénbladerig, gelykende veel naar die van onze gemeene Jaſmyn, wit doch een weinig bleek roodagtig van Kleur. De Vrugt hangt aan een Steel, die de langte van een Duim heeft, zynde Eyvormig en van buiten groen, met rood en geel geſchaduwd. Ryp geworden is zy zo zagt als een murwe Peer, en bevat eene Papagtige zelfſtandigheid, welke ook in Kleur en Smaak naby komt aan 't Merg van de *Caſſia Fiſtula*. Negen Maanden agter elkander heb ik aan deezen Heeſter beurtlings Bloemen en Vrugten gezien, welke in zeven of agt Maanden ryp wierden. Ik weet derhalve niet, waarom de Ingezetenen der Bahama-Eilanden, alwaar deeze Heeſter groeit, 'er den naam van Zevenjaarigen Appel aan geeven.

PLAAT XIX.

De kleine Valken-Uil (19).

Deeze Vogel is rykelyk zo groot als een Sperwer, en heeft, ten aanzien van de langte zyner Wieken en Staart, veel van een Havik, doch de geſtalte van Kop en Pooten geeft te kennen, dat hy veeleer tot het Geſlagt der Kat-Uilen behoort. De Vrind, die my twee zulke Vogels opgezet heeft medebragt, verhaalde my, dat dezelven op den helderen Middag naar hunnen Roof uitvloogen, 't welk anders ſtrydt tegen de natuur der meeſte Kat-Uilen.

De Bek vertoont zig als die van een Havik, doch heeft op de zyden geen Hoeken, en is glanzig roodagtig geel. Naar men my berigt heeft, zyn ook de Oogen van dergelyke Kleur. De plaats rondom de Oogen is wit, met eenig geel daar onder gemengd, en tevens met kleine langwerpige Vlakken voorzien, doch aan den uiterſten rand, naar de Ooren toe, is deeze plaats zwart gezoomd, en daar tegen aan komt weder iets wits te voorſchyn. De Bek is grootendeels bedekt met helderkleurige Borſtelagtige Vederen, even als in de meeſte ſoorten van Kat-Uilen. Van boven is de Kop regt donker bruin, en tevens met regelmaatige ronde, witte Vlakjes, verſierd. Om den Hals in 't ronde, en tot op 't midden van de Rug, is deeze Vogel donker bruin, waar by het ſchynt, als of de Veders witte Punten hadden. De Wieken hebben eene bruine Kleur, doch de buitenſte Baarden der Slagpennen en Dekvederen zyn ſchoon wit gevlakt. De drie digtſt aan 't Lyf ſtaande Slagpennen hebben geene Vlakken, maar witte Punten. De Veders, tuſſchen de Rug en Wieken, zyn overdwars met breede, bruine en witte Streepen, verſierd. De Dekveders, aan de binnenkant der Wieken, zyn wit, en hebben bruine dwars-Streepen: de Slagpennen zyn aldaar donker Aſchgraauw, en aan de beide Baarden wit gevlakt. De eerſte Slagpen heeft, van binnen en van buiten, aan haaren buitenſten Baard, geene Vlakken: ook ziet men aan dezelve naauwlyks de krommingen, welken de Punten der Vedertjes aan de buitenſte Baarden, anderszins, in de Kat-Uilen maaken. Dit zelfde heeft ook plaats in de boven, op de XVIIde Plaat, afgebeelde groote Witte Uil. De Stuit is, gelykerwys de Dekveders van den Staart, donker bruin, waar onder zig eenige helderer bruine dwars-Streepen vermengen. De Staart is van boven donker bruin en van onderen Aſchkleurig. Dezelve beſtaat uit twaalf Vederen, van welken de middelſte by de twee Duim langer is dan de buitenſte. Dwars over den Staart heen loopen ze-

(19) Ulula Accipitri affinis. EDW. *Av.* II. T. 62.

zeven of agt ſmalle helder bruine Streepen. De Borſt, Buik, Schenkels en Dekvederen onder den Staart, zyn wit, en taamelyk regelmaatig overdwars met ſmalle bruine Streepen getekend. De Pooten en Voeten zyn 't eenemaal bedekt met fyne zagte Vedertjes, die eene gelyke Kleur hebben met de Vederen van 't Lyf, doch fyner Streepjes. De Klaauwen zyn ſcherp, ſpits, krom en donker bruin.

Met deezen Vogel kwam ook een ander van de zelfde Soort, die wat grooter en in Kleur een weinig daar van verſchillende was, hebbende voor 't overige gelyke Tekeningen, doch niet zo ſterk en ſchoon. Ik geloof dat die het Wyfje ware van deeze Kat-Uilen. De Heer LIGHT, myn zeer goede Vrind, heeft dezelven uit de Hudſons-Baay medegebragt, alwaar zy *Coparacoch* geheten worden. Hun Aas beſtaat in witte Patryzen en andere Vogelen. Zy zyn, naar myns Vrinds berigt, zo onvertſaagd, dat zy zig zeer naby eenen met zyn Snaphaan loerenden Jaager begeeven, en menigmaal een van hem gedoode Patrys, eer hy deeze zyne Buit opgegreepen heeft, wegvoeren. Zo veel ik weet, is deeze Vogel nog niet beſchreeven of afgebeeld.

PLAAT XX.

De zwart gekapte Mees (20).

Deeze is ongevaar zo groot als een Putter. De Bek is zwart. Een breede zwarte Streep bedekt den Nek en het agterſte van den Kop, maakende dat het Vogeltje zig als gekapt vertoont. Buitendien is het voorſte deel van den Kop, en de geheele onderſte Vlakte des Lighaams, geel; de Rug, Wieken en Staart, vuil groen. Zy onthouden zig in de Boſſchen en Schaduwagtige Streeken der onbewoonde deelen van Karolina.

De in 't Water groeijende Tupelo-Boom (*).

Deeze Boom heeft een Stam, die, inzonderheid om laag, dik is, en wordt zeer hoog. De Bladen zyn breed, en onregelmaatig uitgeſneeden. Aan de zyden der Takken ſchiet hy zyne Bloemen, die op Steelen ſtaan van ongevaar drie Duimen lang, en ſamengeſteld zyn uit verſcheide kleine, ſmalle, groenagtige Blaadjes, welke op de onrype Eyvormige Vrugt zitten. De Bloemkelk, daar onder, verdeelt zig in vier deelen. Wanneer de Vrugt volgroeid is, dan komt zy in grootte, gedaante en Kleur, naby aan eene kleine Spaanſche Olyf, en in dezelve ſteekt een harde geſtreepte Steen. Het Hout is wit, week en Spongieus. De Wortels hebben zulks nog meer, zo dat die byna met het Pantoffel-Hout overeenkomen, en ook in Karolina, even als hetzelve, tot het digt ſtoppen van Fleſſchen en gedroogde Kalbaſſen gebruikt worden. Altoos groeijen deeze Boomen in vogtige Gronden, en gemeenlyk op de Ondiepten der Rivieren en Meiren.

PLAAT XXI.

De Whip-Poor-Will of kleine Geitenmelker (21).

Deeze Vogel komt in Geſtalte, Kleur en hoedanigheden, den genen zeer naby, die in Engeland de Nagt-Havik of-Valk (*Night-Hawk*) en Geitemelker geheten wordt:

(20) Parus Cucullo nigro. CATESB. *Car.* I. T. 60.

(*) Arbor in Aqua naſcens, Foliis latis acuminatis & dentatis, fructu Elæagni majore. CATESB. *Car.* I. T. 60.

(21) Caprimulgus minor Americanus. EDW. *Av.* II. T. 63. CATESB. *Car.* I. T. 16. KALM. *Itin.* III. p. 93. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 118. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 102. Sp. 1. *Nat. Hiſt.* I. D. V. SIUK, bl. 615.

wordt: uitgenomen, dat hy 't een en ander byzonder Kenmerk heeft en een derde-deel kleiner is. In Virginie geeft men hem den naam van *Whip-poor-will*, wegens zyn geſchreeuw, dat byna overeenkomſtig is in klank met deeze woorden. De Afbeelding ſtelt hem in zyne natuurlyke grootte voor.

De Bek is taamelyk klein en zwart van Kleur, doch heeft een zeer wyde gaaping doordien zig deszelfs hoeken tot onder de Oogen, en verder agterwaards uitſtrekken. Op zyde is de Kop, rondom de Oogen, helder bruin naar 't Aſchgraauwe trekkende. Aan de Keel heeft hy eene halfmaanswyze witte Vlak, wier Punten opwaards, naar de Ooren, gekeerd zyn. Het bovenſte deel van den Kop en Hals, de Rug, de bovenſte Dekveders van de Wieken en Staart, zyn donker bruin, overdwars geſtreept, en met wat helderer Vlakken beſprengd: ook komt daar nog iets Aſchkleurigs by, 't welk zig onregelmaatig mede daar onder mengelt. Van den Bek ſtrekken zig, over de Oogen heen, tot aan de zyden van den Hals, ettelyke ſchoon Oranjekleurige, en aan de bovenſte Dekveders der Wieken vertoonen zig eenige zeer kennelyke lichtbruine Vlakken. De Slagpennen zyn donker of veeleer zwart. Door de vyf eerſten loopt een witte Vlak, welke zig zo wel aan de Baarden als aan de Schaft vertoont, de buitenſte Baard en Schaft der buitenſte Slagpen uitgezonderd, en deeze Vlak is zo wel aan de buiten- als binnenzyde der Wiek zigtbaar. De binnenſte Dekveders der Wieken zyn wit, en hebben tevens eene Oranjekleurige donker overdwars geſtreepte Vlak. Het onderſte deel der witte Vlak aan de Keel, is ook wat Oranjekleurig. De Pooten en Voeten zyn zeer klein, tot onder de Knie eenigermaate met Vederen begroeid en Vleeſchkleurig. De buitenſte en middelſte Vinger zyn, door middel van een Vlies, een weinig te ſamen gevoegd, en die beide middelſte Klaauwen zyn inwaards gekarteld. In de Vederen van den Staart is, digt aan de Enden, wederzyds, een witte Vlak (*).

Deezen Vogel heb ik den Heer MARCUS CATESBY te danken. Hy kwam uit Virginie, en te gelyk met hem een ander, welke de eigenſte Kenmerken hadt, doch donkerer was, en dien ik voor het Wyfje houde. Tot verklaaring van de beſchryving zal ik hier een Brief byvoegen, dien de Heer CATESBY met deeze Vogelen uit Amerika bekomen heeft. „ Omtrent het midden van April komen zy naar Virginie „ en van deezen tyd af hoort men ze alle Nagten, tot aan het end van Juny. Zy „ beginnen met de Avondſchemering en laaten zig hooren tot dat de Dag aanbreekt, „ doch onthouden zig voornaamelyk menigvuldig in de bovenſte of Weſtelyke deelen des Lands. In de Zuidelyke deelen heb ik 'er nooit een gehoord, maar in 't „ Gebergte beginnen zy in de Mey-maand, ettelyke Minuuten na der Zonne Ondergang, allen te gelyk, en maaken den geheelen Nagt door een luid en helder „ klinkend geſchreeuw, 't welk nog bovendien door den wedergalm der Bergen dermaate vermeerderd wordt, dat ik by myn eerſte verblyf aldaar naauwlyks daar van „ kon ſlaapen. Over dag laaten zy zig zelden zien. De Indiaanen beelden zig in, „ dat deeze Vogels de Zielen zyn van hunne Voorouders, welken de Engelſchen „ weleer dood geſlagen hebben: want voor dat Bloedbad, zeggen zy, hadden zig deeze Vogels nimmer in hun Land vertoond. Veele Luiden houden ze voor boden „ van aanſtaande Ongelukken. Naar men my berigt, leggen zy twee donker groene zwart gevlakte Eijeren op de opene Voetpaden, zonder dat men iets, 't welk „ naar een Neſt gelykt, daar by gewaar wordt. Zy zitten 'er op te broeden, zonder zig te verroeren, laatende den Voetganger zeer naby komen eer zy daar van „ opvliegen".

(*) Niettegenſtaande een dergelyke Vogel reeds in 't I. Deel deezer Verzameling, op Plaat XVI., onder de van den Heer CATESBY uitgegeven Vogelen, was medegedeeld; hebben wy doch deezen, zo als hy van den Heer EDWARDS afgebeeld en beſchreeven is, hier ook willen invoegen.

PLAAT XXII.

De Geelagtige Dennen-Mees (22).

Deeze is weinig meer dan een Loot zwaar. Zy heeft den Bek zwart, en het bovenſte gedeelte des Lighaams, van den Bek tot aan den Staart, geelagtig groen; den Hals en de Borſt geel; den Buik, naar den Staart toe, bleek; de Wieken bruin met eenige witte Vlakken. De Staart is insgelyks bruin, uitgezonderd de twee buitenſte Vederen, welke half wit zyn, en de Voeten vuil zwart. Het Wyfje is over 't geheel bruin. Zy klauteren rondom de Boomen, inzonderheid de Pyn- en Dennen, daar zy allerley Ongediert uit haalen, 't welk hun tot Voedzel dient. Met de meeſte andere Boomkruipers en Meezen leeven zy, by kleine ſchoolen, in gezelſchap, en derhalve ziet men ze gemeenlyk in de Winter op Boomen, welke de Bladen vallen laaten.

Mondhout met Laurierbladen (*).

Deeze Boom wordt gemeenlyk zeſtien Voeten hoog, en de Stam van zes tot agt Duimen dik. De Bladen zyn zeer glad en glanziger groen dan die van den gewoonen Laurierboom, naar welken hy anders, ten aanzien van de geſtalte en manier van groeijing, zeer gelykt. In Maart komen, tuſſchen de Bladen, Aairen uit van twee of drie Duimen lang, welke uit vierbladerige, zeer kleine, witte Bloempjes beſtaan, groeijende tegen elkander over en eenen Steel hebbende van een Duim lang. De daar op volgende Vrugten zyn ronde Beſſen, bykans zo groot als de Laurierbeſſen, met eene Purperkleurige Huid overtoogen, en eene Kern bevattende, welke in 't midden van één ſplyt.

PLAAT XXIII.

De Braſiliaanſche Aakſter, Toucan *genaamd of* Pepervreeter (23).

Deeze Vogel is zo groot als een gemeene tamme Duif, en komt in de geſtalte des Lighaams taamelyk met een Aakſter overeen, doch heeft den Kop grooter, om zyne groote Snebbe zo veel te beter te kunnen draagen. De Staart is eer kort dan lang en beſtaat uit Vederen van gelyke langte. De Sneb is, van de hoeken des Beks tot aan de Punt, zes Duimen lang, en heeft, daar zy het hoogſte is, wat meer dan twee Duimen, doch digt aan den Kop, van de ééne zyde tot de andere, één Duim dikte. Het bovenſte gedeelte is bleek geelagtig groen, maar op zyde heeft het, aan den gehakkelden Rand, een lange Oranjekleurige Streep, in welke donkere of zwarte dwars-Streepen zyn, welke zig door de verdeeling van de Snebbe heen, oogſchynelyk, tot in de zyden van de onderſte helft uitſtrekken. Deeze is ongemeen ſchoon blaauw, naar den Kop toe bleeker, doch voorwaards donkerer. Ook is de Spits van de geheele Snebbe, ter langte van ongevaar een Duim, ſchoon rood Scharlaken-kleur. Zy is aan de zyden taamelyk plat, en loopt in 't bovenſte gedeelte in eene volkomene Sneede uit; zynde die van het onderſte gedeelte niet zo ſcherp. Aan de Punt kromt zig de Snebbe, gelyk de Afbeelding vertoont, en boven het Gehemel-

(22) Parus Americanus luteſcens. CATESB. *Carol.* I. T. 61.

(*) Liguſtrum Lauri folio, fructu violaceo. CATESB. *Carol.* I. T. 61.

(23) Pica Braſilienſis. EDW. *Av.* II. T. 64. Tucana Braſilienſis Gutture albo. BRISS. *Av.* IV. p. 413. Picus Americanus. HERN. *Mexic.* 697. Xochitenacatl tertia. RAJ. *Av.* 178. Ramphaſtos Piſcivorus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 46. Sp. 4. Aracari. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 4. *Nat. Hiſt.* IV. ST. bl. 278.

melte heeft zy een groote holte. De Neusgaten vertoonen zig niet, doordien zy, in het bovenſte gedeelte van de Snebbe, regt in de Lyn, die tuſſchen de Sneb en het Voorhoofd doorgaat, zeer digt by elkander ſtaan. De Oogen zyn donker Kaneelkleur, en in 't ronde met eene kaale groenagtig geele Huid omgeven, in welke afgebrokene Rimpels en Plooijen om het Oog loopen. Deeze Huid ſtrekt zig tot aan de Snebbe uit, wier Grondſtuk omringd wordt door eene ſmalle zwarte Streep. Het bovenſte gedeelte van den Kop en Hals, de Rug, Wieken, het Lyf, de Schenkels en Staart, zyn zwart; doch de Wieken alleen ſpeelen met eenen glans van verſchietende Kleuren. De zydelyke deelen van den Kop, de Keel en Borſt, zyn wit, of veeleer Roomkleur. Tuſſchen het witte van de Borſt en het zwarte des Lighaams is eene ſchoon roode halfmaanswyze Streek, wier Punten opwaards naar de Zyden toe gerigt zyn, en welke, zo wel van boven als van onderen, in de Kleur verdwynt waar zy tegen aan ſtoot. De Stuit of Dekveders, aan het bovenſte deel van den Staart, zyn wit. De Veders boven het Fondament, en de onderſte Dekveders van den Staart, zyn bleekrood: de Pooten, Voeten en Klaauwen, helder blaauw of Violetkleur. In 't zitten houdt hy, aan ieder Voet, twee Vingeren voorwaards en twee agterwaards.

Ik heb deezen Vogel, gelukkig, by den Heer CONCANEN, Koninglyk Opper-Regter van Jamaika, levendig aangetroffen, die hem van daar met zig naar Engeland gebragt hadt, doch hy was eigentlyk uit een gedeelte van 't Vaſte Land der Spaanſche Weſtindiën gekomen. De beſchryvingen en afbeeldingen, welken wy van deeze Vogels hebben, brengen my tot de gedagten, dat 'er meer Soorten van dezelven zyn: doordien die grootelyks van elkander verſchillen. Ook heb ik 'er, in de Naturaliën-Kabinetten, verſchillende Snebben van gezien; zynde eenigen wel twee Duim langer dan deeze, anderen, in tegendeel, veel korter: ook eenigen anders getekend en ſommigen glanzig zwart. Terwyl ook niemand der genen, die deezen Vogel beſchryven, hem voorgeeven levendig gezien te hebben, en de meeſte Berigten, ons daar van toegekomen, uit andere Geſchiedſchriften en Reisbeſchryvingen ontleend zyn: daar ik gelegenheid heb gehad, om hem nog levendig en gezond af te tekenen, als ook na zynen dood naauwkeurig te onderzoeken: zo hope ik dat deeze Afbeelding en beſchryving, tot welke niets van anderen ontleend is, myne Landsgenooten daartoe zal dienen, dat hy hun beter bekend mag worden, en dat zy 'er dus een volkomener denkbeeld van mogen maaken, dan zy tot dus verre daar van gehad hebben. Na 't ſterven van deezen Vogel verſchooten de Kleuren aan de Snebbe t' eenemaal en de kaale Huid om 't Oog wierdt zwart (*).

PLAAT XXIV.

De geelkeelige Amerikaanſche Mees (24).

Zy weegt omtrent derdhalf Drachme. De Bek is zwart, zo wel als 't voorſte van den Kop, doch dezelve heeft wederzyds, digt aan het bovenſte van den Bek, twee geele Vlakken. De Keel is glanzig geel, met eene zwarte Streep aan ieder zyde gezoomd. De Rug en het agterſte van den Kop is graauw. De Wieken zyn meer donker graauw, en trekken naar het bruine, doch eenigen van derzelver Dekvederen zyn met wit gezoomd. Het onderſte des Lighaams is wit en heeft aan ieder zyde, by de Wieken, zwarte Vlakken. De Staart is zwart en wit. De Pooten zyn bruin, en

(*) [Men ziet naauwlyks Toukans zonder verſchil van Kleuren. Ik heb Bekken, die byna geheel rood zyn, van zes Duim lang. In de opgezette, die ik gezien heb, is de Bek meeſtal bleek of geelagtig. In dit Jaar 1772 is hier te Amſterdam een leevende Vogel van dit Geſlagt, waar in ik onder anderen heb waargenomen, dat hy gelyk een Aakſter huppelt.]

(24) Parus Americanus Gutture luteo. CATESB. *Car.* I. T. 62.

en hebben, gelyk in de Boomkruipertjes, zeer lange Klaauwen, welke hun ten uiterſten dienſtig zyn, wanneer zy op de Boomen de Inſekten opzoeken, die hun tot Aas verſtrekken. Het Wyfje heeft niets geels noch zwarts. Zy zyn in Karolina zeer gemeen.

De Ahornboom met roode Bloemen (*).

Deeze Boomen waſſen zeer hoog, doch hebben zelden een zeer dikken Stam. Eer zig nog in February de Bladen vertoonen, openen zig derzelver kleine roode Bloemen, en bloeijen dan drie Weeken lang; waar op de Vrugten volgen, die rood zyn, en benevens de Bloemen zes Weeken lang duuren: zo dat zy eer dan andere Boomen de Boſſchen in Karolina verſieren. Ons Klimaat, hier in Engeland, verdraagen zy zo wel als het hunne; gelyk dit in den Hof van den Heer BACON, te Hoxton, aan verſcheide zodanige Boomen, welke zeer groot zyn, gezien kan worden.

PLAAT XXV.

De Groenſpecht met den Aſchgraauwen Kop (25).

Deeze Vogel is byna zo groot als de Groenſpecht, dien wy in Engeland hebben, welke wat kleiner dan de Aakſter is. Hy heeft eene regte zeer ſpitſe Snebbe, van even de zelfde geſtalte als in de andere Spechten, en donker Aſchgraauw gekleurd; doch het onderſte gedeelte heeft aan zyn Grondſtuk, en rondom de hoeken van den Bek, iets helder Oranjekleurigs. De Neusgaten zyn met ſtyve zwarte Borſtelhaairen bezet, die over dezelven voorwaards gekeerd ſtaan, doch het zwarte trekt zig, wederzyds, van den Bek naar de Oogen terug. Van het Grondſtuk der onderſte Snebbe loopt, aan ieder zyde, een zwarte Streep terugwaards beneden naar de Keel toe, die witagtig is tuſſchen deeze Streepen. De Kop, Hals, Borſt, het Lyf en de Schenkels, zyn blaauwagtig graauw of Aſchkleurig. Aan den Kop en boven aan den Hals is deeze Kleur zuiverer dan aan de onderſte Vlakte, alwaar dezelve van de Keel af, geheel voortgaande, vermengd is met eenig groen. Het bovenſte deel van de Rug is ſchoon blaauwagtig groen, doch naar de Stuit toe wordt dezelve bykans volkomen geel. De Dekveders van de Wieken, en de naaſt aan 't Lyf ſtaande Slagpennen, zyn geelagtig groen, maar hebben de binnenſte Baarden overdwars wat donker geſtreept. De grootſte Slagpennen, en een gedeelte der op dezelven leggende Dekvederen, zyn donker bruin met helder geele Vlakken, welke aan derzelver Rand ettelyke ryën uitmaaken. De Staartveders ſchynen dubbelde Punten te hebben, dewyl haare Baarden, wederzyds, over de gebrokene en afgeſleetene Schaft zig uitſtrekken: zy zyn donker bruin en nog donkerer overdwars geſtreept; aan den Rand groenagtig, in 't midden langſt, doch aan de zyden worden zy allengs korter. De Dekvederen van den Staart zyn, zo wel boven als onder, vuil groen. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn zwart, en de langſte Vinger is zo groot als de Poot zelve. De Vingers zyn, in ieder Voet, op even de zelfde manier, voorwaards en agterwaards, gericht, als gemeenlyk plaats heeft in de Spechten.

De Ridder TAYLOR WHITE verſchafte my deezen Vogel, die uit Noorwegen was gekomen, en zig daar in van onzen Groenſpecht (†) onderſcheidt, dat hy boven op den Kop niet zo ſchoon Scharlakenrood is, maar van vooren, digt aan het Grondſtuk

(*) Acer Virginianum, Folio majore ſubtus Argenteo, ſupra viridi ſplendente. PLUK. *Almag.* 7. T. 2. f. 2. Acer Foliis quinquelobis acuminatis, acute ſerratis, Petiolis teretibus. *Hort. Upſ.* 94. Acer rubrum. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 1496.

(25) Picus viridis Capite cinereo. EDW. *Av.* II. T. 65.

(†) Picus viridis Capite coccineo. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 59. Sp. 12. Picus viridis Authorum. Zie *Nat. Hiſt.* I. D. IV. St. bladz. 380.

ſtuk der Snebbe, ſlegts vier of vyf naauwlyks zigtbaare roode Pukkeltjes heeft. Ver der onderſcheiden hem ook de beide Vlakken, die van de zyden des Beks wederzyds naar agteren loopen, en de Aſchgraauwe Nek, benevens de onderſte Vlakte des Lighaams, alwaar de andere bleek geelagtig groen is. Voor 't overige komen zy taamelyk met elkander overeen. Doch, dewyl deeze Vogel uit een Noordelyk Land is, zo mag het onderſcheid der Kleur miſſchien veeleer daar van daan komen, dan dat zulks een weezentlyk byzonder verſchil tuſſchen hem en onze Engelſche Groenſpecht zou te kennen geeven. De Noorder Landſtreeken, naamelyk, brengen geene zo ſchoon gekleurde Vogelen voort, als die naby den Evenaar leggen. Dus neemen wy ook waar, dat Beeren, Voſſen, Haazen en verſcheide Vogelen, in regt Noordelyke Landen, graauw en menigmaal ook wit zyn, welke verder van den Pool geheel andere Kleuren hebben: weshalve ik dan ook geloof, dat de Aſchgraauwe Kleur van den Kop en van de onderſte Vlakte des Lighaams, in deezen Vogel, alleenlyk aan zyn Noordelyke verblyfplaats is toe te ſchryven.

PLAAT XXVI.

De geele Mees van Karolina (26).

Zy is kleiner dan een Winterkoningje. In 't eerſte aanzien houdt menze voor gantſch geel, doch, wanneer men haar naauwkeuriger beſchouwt, dan wordt men 'er het volgende in gewaar. Haar Bek is dun; de Kop, de Borſt en 't Lyf, zyn helder geel; de Rug is groenagtig geel: de Staart is bruin met iets geelagtigs daar onder gemengd. Het Wyfje is niet zo helder geel als het Mannetje. Zy broeden in Karolina, doch vertrekken met het aankomen van den Winter.

De roode Laurierboom (*).

De Bladen van denzelven komen in gedaante met die van den gemeenen Laurierboom grootelyks overeen, en hebben eene Speceryagtige Reuk. De rype Beſſen zyn blaauw en groeijen met haar tweeën of ook dikwils met haar drieën by elkander, op Steeltjes van twee tot drie Duimen lang, die, gelykerwys de Kelk der Vrugt, welke aan den rand gehakkeld is, rood zyn. Deeze Boomen zyn in Virginie niet gemeen, uitgenomen in eenige aan de Zee leggende plaatſen. In Karolina ziet menze overal, inzonderheid in laage Moeraſſige Landſtreeken. Doorgaans worden het ſlegts kleine Boomen en Heeſters, doch op eenige Eilanden, en byzonderlyk aan de Zee, groeijen zy tot groote en regte Boomen op. Het Hout heeft ſchoone Aders en levert zeer fraaije Kabinetten uit. Ik heb 'er eenige uitgezogte Stukken van gezien, welke naar gewaterd Atlas geleeken, en alle ander Hout, dat my ooit voor 't gezigt gekomen is, in ſchoonheid overtroffen.

PLAAT XXVII.

De Zilverlakenſe Chineeſche Faiſant-Haan met zyne Hen (27).

De Haan is aanmerkelyk grooter dan onze gewoone Faiſanten Haan, doch gelykt in geſtalte veel naar denzelven. Zyn Bek vertoont zig als die van onze Hoenderen, zyn-

(26) Parus luteus. CATESB. *Carol.* I. T. 63. An Motacilla Trochilus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 114. Sp. 49.

(*) Laurus Carolinienſis, Foliis acuminatis, Baccis cœruleis, pediculis longis rubris inſidentibus. CATESB. *Carol.* I. T. 63.

(27) Phaſianus Sinenſis albus e nigro cœruleus. EDW. *Av.* II. T. 66. ALB. *Av.* III. T. 37. p. 35. BRISS. *Av.* I. p. 276. Phaſianus nycthemerus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 101. Sp. 6. *Syſt. Nat.* X. Gen. 90. Sp. 5. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bl. 389.

zynde geel van Kleur, doch naar de Punt toe donker. De Oogen zyn ook geel maar taamelyk breed; zy ſtaan in eene ſchoon Scharlakenroode Plek, welke geene Vederen heeft, maar dunnetjes met Haair bezet is. Dezelve maakt boven wederzyds een Hoorntje; eindigt agterwaards in eene Punt, en verlangt zig nederwaards met Lappen, als de Lellen van een Haan. Het bovenſte deel des Kops is van den Bek terugwaards bedekt met lange zwarte Vederen, welke in 't purperkleurige ſpeelen en agter in de Nek nederhangen. De zyden van den Kop, het bovenſte van den Hals, de Rug, Wieken en Staart, zyn gedekt met witte Vederen, hebbende ieder drie of vier fyne zwarte Streeken, van welken altoos de eene binnen de andere rond getrokken is, en die evenwydig loopen aan den buitenſten rand der Vederen, gelyk in de Afbeelding is aangetoond. De groote Slagpennen, evenwel, en de buitenſte Staartvederen, zyn hier van uitgezonderd, als welke ſcheef loopende zwarte Streepen hebben, die insgelyks in de Afbeelding uitgedrukt zyn. De twee bovenſte Staartveders zyn wit. De onderſte Vlakte des Lighaams is, van den Bek af tot aan de Dekveders onder den Staart, zwart, en ſpeelt tevens in het purperkleurige. Boven aan den Hals is deeze Vlakte ſmal, doch wordt, naar de Borſt en het Lyf toe, langs hoe breeder. De Pooten en Voeten zyn ſchoon Scharlakenrood; ook heeft hy Spooren gelyk een gemeene Haan, welke wit van Kleur zyn.

De Hen is wat kleiner: haar Bek ziet bruinagtig geel, zo wel als de Oogen, die ook in een roode Plek van de naakte Huid, doch welke niet zo groot als in den Haan is, ſtaan. De kruin des Kops is gedekt met donker bruine Veders, welke agterwaards wat afhangen. De Keel en de zyden van den Kop, onder de roode Plek, zyn witagtig. De geheele Hals, de Borſt, Rug, Wieken en de middelſte Veders van den Staart, voeren eene roodagtige bruine Kleur, uitgezonderd de groote Slagpennen, die in het donkere vallen; die, welke naaſt aan 't Lyf zitten, zyn zwart geſprenkeld: de Buikveders en die aan de zyden van den Staart, zyn vuil wit, en overdwars, doch op eene wat ongeregelde manier, donker of zwart gevlakt. De Pooten en Voeten zyn rood, gelyk in den Haan, doch niet zo helder en hebben geene Spooren.

Deeze zonderlinge Vogels zyn eenige Jaaren lang, door den Heer HANS SLOANE, by zyn Huis te Londen, onderhouden, alwaar zy ook Eijeren gelegd en die uitgebroed hebben. Den Haan heeft ALBIN in zyne Vogel-Hiſtorie, in 't Derde Deel, bladz. 35, afgebeeld en beſchreeven; doch dewyl ik zo wel de afbeelding als de beſchryving verbeterd, en ook de Hen daar by gevoegd heb, welke in zyn Werk ontbreekt; zo hope ik dat de Liefhebbers mynen arbeid niet overtollig zullen agten. ALBIN heeft den Staart veel te kort gemaakt; ook is de roode Plek, rondom het Oog, niet naauwkeurig van hem afgetekend. Van de aardige en zonderlinge Tekeningen der witte Vederen heeft hy insgelyks geen gewag gemaakt, noch dezelven aangetoond, en de Spooren zyn door hem weg gelaten. Waarſchynlyk zal hy deezen Vogel ſlegts in den Tuin rond loopende gezien, en dus op ſtaande voet zyne Tekening aldaar naar denzelven gemaakt hebben; weshalve hy geene zo goede gelegenheid gehad heeft om het wel te volbrengen, als ik. Want deeze Vogels behoorden mynen vriendelyken begunſtiger, in wiens Wooning ik dikwils kwam, en dus verſcheide maalen gelegenheid had, om myne Tekening te verbeteren; doordien ik derzelver ook de allergeringſte Lighaamsdeelen, zo wel in 't leven als na de dood, ten naauwkeurigſte onderzoeken kon.

PLAAT

PLAAT XXVIII.

De Amerikaanſche Vink-Mees (28).

Deeze weegt wat minder dan een half Loot. Het bovenſte gedeelte van den Bek is bruin, het onderſte geel. De Kop is blaauw. Boven en onder ieder Oog heeft zy een witte Vlak. Het bovenſte van de Rug is geelagtig groen. Het overige van het bovenſte des Lighaams, de Wieken en Staart, zyn donker blaauw. De Veders aan de Schoûderen hebben ettelyke witte Vlakken. De Keel is geel, de Borſt donkerer geel en tuſſchen beiden heerſcht een donker blaauwe Streek. De Buik is wit, en aan de Borſt zyn ettelyke Vlakken rood geſtreept. De Voeten zyn donker geel. Aan het Wyfje zyn de gedagte Veders zwart en bruin. Deeze Vogeltjes klimmen al kruipende rondom de Stammen van groote Boomen, daar zy zig voeden met Inſekten, welke zig in de barſten van de Schors verzamelen. Den geheelen Winter houden zy hun verblyf in Karolina.

Een Heeſter met Klokswyze witte Bloemen en dikke vierzydige Vrugten (*).

De Stam van deezen Heeſter is dun en menigmaal komen uit eenen Wortel twee of drie Stammen, die gemeenlyk tien Voeten hoog worden. De Bladen gelyken naar die der Peereboomen. In February en Maart groeijen aan de zyden der Takken witte Klokswyze Bloemen, die tot twee en drie, aan Steeltjes van een Duim lang, by elkander hangen. Uit het midden van de Bloem komen vier Meeldraadjes, benevens een roode Styl, welke een halven Duim voorby dezelven uitſteekt. Op de Bloemen volgen langwerpig vierzydige Zaadhuisjes, die in een Punt uitloopen.

PLAAT XXIX.

De Chineeſche Paauw-Faiſant (29).

Deeze Vogel overtreft in grootte den gewoonen Faiſant, en, ſchoon men hem insgelyks dien naam geeft, houd ik hem doch voor geene Soort van Faiſanten. Zyn Staart, naamelyk, beſtaat uit platte Veders, die aan 't End niet ſpits zyn, en zig naar hetzelve toe ook niet nederwaards ombuigen, noch aan haare onderſte zyde, wegens den gekromden Baard, hol worden: maar zy zyn aan 't End plat en rond, en in het loopen buigt zig de Staart niet zodanig, dat zy eenen boog maakt als in de Faiſanten; gelyk aan de overigen, die in dit Werk beſchreeven worden, is te zien. Offchoon, nu, deeze Vogel ook wat donker is van Kleur, mag men hem wel een der grootſte ſchoonheden van de Natuur heeten. Men zou zyn Pluimagie zelfs met een Sabel-Vel, dat met glinſterende Juweelen, van verſcheide Kleuren, bezet ware, vergelyken kunnen.

De Bek is wat donker, doch in 't bovenſte gedeelte, van de Neusgaten af tot aan de Punt toe, rood. De Oogen zyn geel, en tuſſchen dezelven en den Bek heeft hy eene geele vederlooze Vlak, die bezet is met zwarte Haairtjes; zynde de Zyden, tot wat verder dan de Oogen, witagtig. Boven op den Kop heeft hy donkerbruine Veders,

(28) Parus Fringillago. Catesb. *Carol.* I. T. 64. Ficedula Carolinenſis cinerea. Briss. *Av.* III. p. 522. Parus Americanus. Linn. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 116. Sp. 4. *Syſt. Nat.* X. Gen. 100. Sp. 3. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 595.

(*) Frutex Padi foliis non ferratis, Floribus monopetalis albis, campaniformibus, Fructu craſſo tetragono. Catesb. *Carol.* I. T. 64.

(29) Phaſianus Pavonicus Chinenſis. Edw. *Av.* II. T. 67. Briss. *Av.* I. p. 291. Pavo bicalcaratus. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 98. Sp. 2. *Syſt. Nat.* X. Gen. 87. Sp. 2. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 334.

ders, welke opwaards ſtaan, met de Punten voorwaards geboogen. Aan den Hals is hy glanzig bruin, en heeft donkerbruine dwars-Streepen. Het bovenſte gedeelte van de Rug is, benevens alle de Veders der Wieken, de groote Slagpennen uitgezonderd, donker bruin, doch aan 't end heeft ieder Veder eene keurlyk glinſterende, ronde, purperkleurige Vlak, welke in het blaauwe, groene, Goud en Koperkleurige ſpeelt. Deeze Vlakken zyn zwart gerand en ieder Veder is tevens nog aan 't End ſchoon geelagtig bruin. De ruimte, tuſſchen de Vlakken der Wieken en de Rug, is aardig licht bruin geſprenkeld. De grootſte Slagpennen zyn geheel donker bruin of zwart. De Borſt, het Lyf en de Schenkels, zyn donker bruin met zwarte Vlakken over-dwars. Het onderſte deel van de Rug en de Dekveders van den Staart zyn bruin, en tevens ſchoon helder bruin geſprenkeld. De Staartveders zyn taamelyk donker bruin, en insgelyks fyn licht bruin geſprenkeld: in 't midden vallen zy langſt, doch naar de zyden worden zy allengs korter. Ieder Staartveder heeft, naar het End toe, twee ſchoone Oogen, waar van ieder aan een zyde van de Schaft geplaatſt is, zo dat zy by paaren ſtaan, ſpeelende ook met niet minder ſchoone Kleuren, dan die op de Rug en Wieken. Zy hebben een zwarten Rand, die wederom van een anderen, welke donker Oranjekleurig is, omzoomd wordt. Aan de onderſte zyde van den Staart, alwaar dezelve een donkere Kleur heeft, zyn deeze Vlakken niet duidelyk zigtbaar. De Pooten en Voeten zyn van geſtalte als in de Hoenders, hebbende eene vuil bruine of zwarte Kleur. Hy heeft aan ieder Poot twee Spooren, waar van de eene, die de grootſte is, in 't midden van de Poot, de andere wat laager ſtaat. Dit is ongemeen zeldzaam en merkwaardiger dan alle zyne ſchoonheid.

Toen ik deezen Vogel aftekende, was hy in bezitting van een Doktor der Geneeskunde te Londen, genaamd J. MONRO, een zeer hoflyk Heer, die my veele beleefdheden beweezen heeft. Naderhand werdt hy aan den Lord ORFORD vereerd, en is nog werkelyk in deszelfs Woonplaats, by de Koninglyke Schatkamer, in 't leven.

Het Bloemgewas, dat hier tot verſiering van de Plaat bygevoegd is, en zeer dikwils voorkomt in Sineeſche Tekeningen, wordt de *Chineeſche Roos* geheten. Ik heb het naar de Natuur afgebeeld. De Bloem breidt zig meer dan eene Roos uit, en is ſchoon Roozerood, doch in 't midden geel of Goudkleurig. De groene Bladen zyn ſtyf, vaſt en glad, gelyk die van altoos groen blyvende Gewaſſen. Deezen, zo ſchoon bloeijenden Boom, heeft wylen Lord PETER, een edel Liefhebber van zeldzaame Planten, in zyne Broeihuizen te Thorndonhall in Eſſex, opgekweekt.

PLAAT XXX.

Het Bloemzuigertje of Kolibrietje (30).

In Karolina is maar ééne Soort van dit ſlag van Vogeltjes, dewelke zig by Zomer in 't Noordelyk deel van 't Vaſte Land, tot aan de Grenzen van Nieuw Engeland toe, onthoudt. Deszelfs Lighaam is ongevaar zo groot als een Honigby. De zwarte Bek loopt regt uit, en is drie Kwartier Duims lang. De Oogen zyn zwart; het bovenſte des Lighaams, benevens de Kop, glanzig groen. De geheele Hals is verſierd met Vederen, welke gelyk de Viſchſchubben op elkander leggen en glinſteren als Karmozynrood Emailjeerzel. De Buik is donker wit. De Wieken zyn van eene zonderlinge figuur, gelykende naar de Kling van een Turkſen Zabel. De Staart is Koperkleur, uitgenomen de bovenſte Veder, welke groen is. De Pooten zyn zeer kort

(30) Mellivora Avis Carolinenſis. CATESB. *Car.* I. T. 65. Melliſuga Carolinenſis Gutture rubro. BRISS. *Av.* III. p. 716. T. 36. f. 5, 6. Tominio Mariana vireſcens Gutture flammeo. PETIV. *Gaz.* T. 3. f. 8. Trochilus Colubris. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 66. Sp. 12. *Syſt. Nat.* X. Gen. 60. Sp. 6. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. STUK, bladz. 439.

kort en zwart. Het zoekt zyn Voedzel als de Byën in de Bloemen, doordien zyne Tong een Pypje is, waar mede het uit dezelven haar Honigſap inzuigt. Door de gezwinde beweeging van zyne Wieken zweeft het zodanig in de Lugt, dat het geheel zonder beweeging ſchynt te zyn. Zy vliegen van de eene Bloem naar de andere, gelyk de Hommelbyën, en ik heb niet beſpeurd of vernomen, dat zy eenig Inſekt of iets anders, dan die Honig, tot hun Aas gebruiken. In Karolina broeden zy en vertrekken tegen 't aankomen van de Winter.

't Geen LERIUS en THEVENOT van hun Gezang verhaalen, is even zo waar, als dat men van 't Gezang der Zwaanen vertelt. Daar wordt, naamelyk, geen ander Geluid van hun gehoord, dan *Scrip*, *Scrip*, gelyk MARCGRAAF met meer waarheid berigt. HERNANDEZ zoekt ook zyne Lezers wys te maaken, dat het geen Fabel zy, dat zy den geheelen Winter in diepe Slaap doorbrengen. Ik heb deeze Vogeltjes, het geheele Jaar door, op 't Eiland San Domingo en in verſcheide andere Landſtreeken, tuſſchen de Keerkringen, gezien; doordien men aldaar een geduurige verwiſſeling van zodanige Bloemen, als waar van zy leeven, heeft.

Trompetboom met Scharlakenroode Bloemen en Eſſchen-Bladeren (*).

Dit Gewas kruipt taamelyk hoog langs de Boomen op, en dikwils ziet men de geknotte Stammen van hooge Boomen geheel daar mede bedekt. De Bladen, die het heeft, zyn Vinswyze ſamengeſteld uit verſcheide gehakkelde Blaadjes, die paar aan paar aan eene Ribbe groeijen. In Mey, Juny, July en Auguſtus, draagen zy troſſen van roode Bloemen, welke eenigermaate naar de Vingerhoedbloemen gelyken. Ieder Bloem beſtaat uit een geheel Stuk, dat van eene Trompetagtige gedaante is, in 't midden dik, en zig aan 't End verdeelt in vyf omkrullende lappen. De Kelk, daar deeze Bloem uit voortkomt, is van langwerpige figuur en roodagtig, geevende eenen Styl of Stamper uit, die midden door de Bloem heen gaat. In Auguſtus komen de Peulen of Zaadhuisjes te voorſchyn, welke, ryp geworden, de langte van agt Duimen hebben. Zy zyn aan beide Enden ſmal en verdeelen zig, van boven tot beneden, in twee gelyke deelen, waar door zy veele platte gewiekte Zaaden vallen laaten. De Kolibrietjes beminnen het ſap van deeze Bloemen, en, wanneer zy 'er te diep in kruipen, heeft men dikwils gelegenheid om ze levendig te vangen.

PLAAT XXXI.

De Goudlakenſe Faiſant uit China (31).

Deeze Vogel is wat kleiner dan onze Engelſche Faiſant, doch anders gelykt hy 'er taamelyk naar; hoewel zyne Staart, zo ik meen, naar evenredigheid langer is, hebbende de middelſte Veder, daar van, de langte van drie-en-twintig Duim. ALBIN heeft hem reeds, in zyne Vogel-Hiſtorie, in 't Derde Deel, bladz. 34, onder den naam van Roode Faiſant beſchreeven; doch alzo hy ongemeen kakelbont is door eene mengeling van de allerpragtigſte Kleuren, die men zig voorſtellen kan, heb ik geoordeeld dat myne benaaming gepaſter zy. Dewyl ook de Afbeelding, welke ALBIN van deezen Vogel heeft gegeven, ver afwykt van de Natuur, zo wil ik zyne gebreken in de myne tragten te verbeteren. Hy heeft den Bek en Kop naar evenredigheid veel te groot gemaakt: de Wiek is te lang en de Staart heeft naauw-

(*) Bignonia Fraxini Foliis, coccineo Flore minore. CATESB. *Car.* I. T. 65. Gelſeminum Hederaceum Indicum. CORN. *Canad.* T. 103. Bignonia radicans. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 871.

(31) Phaſianus variis Coloribus ſplendidus. EDW. *Av.* T. 68. Phaſianus Aureus Sinenſis. BRISS. *Av.* I. p. 271. Phaſianus ruber e China. ALB. *Av.* III. p. 34. T. 36. Phaſianus pictus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 101. Sp. 5. *Syſt. Nat.* X. Gen. 90. Sp. 4. *Natuurl. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 308.

naauwlyks de helft van haare langte. Bovendien zyn nog veele Byzonderheden door hem voorbygegaan, welke ik, zo wel in myne Afbeelding als beſchryving, zal bybrengen.

De Bek van deezen Vogel is helder geel, en wordt naar de Punt toe wat donkerer: de Oogen hebben eenen helder geelen Ring: de zyden van den Kop zyn onder de Oogen Vleeſchkleurig en kaal, of zeer dun met Vederen bezet. De Kruin van den Kop is bedekt met ſchoone helder geele of Goudkleurige Vederen, welken hy menigmaal overend zet als een Kuif, doch dikwils ook in de Nek laat nederzakken. Het bovenſte van den Hals is met Oranjekleurige Vederen bedekt, en getekend met zwarte dwarsſtreepen. Deeze Veders kunnen zy op de zelfde manier over-end zetten, als onze Haanen, wanneer zy met elkander vegten, gewoon zyn te doen. Het onderſte van den Hals en het bovenſte van de Rug, is bezet met ſchoone donkergroene Vederen, die eenen Goudglans en aan de Punten zwarte dwarsſtreepen hebben. Wanneer zig de Vogel beweegt, hebben deeze Veders een andere beweeging dan de overigen, doordien zy wat over de Rug heen vallen en aan de zyden over elkander ſchuiven. Het overige van de Rug is, tot aan de Staart toe, ſchoon Goudgeel, en by het Gewricht van de Wiek, als ook by de Dekvederen van de Staart, met eenige weinige rood Scharlakenſe Vederen gemengeld. De zwaarſte of grootſte Slagpennen zyn donker of zwart, en aan de baarden bruingeel gevlakt: de middelſte donkerrood met zwarte Vlakken, en eenigen der kleinſten, die digſt aan de Rug ſtaan, van eene by uitſtek ſchoone Hemelſchblaauwe Kleur. Aan de binnenzyde zyn alle Slagpennen donker, en alle Dekveders van eene donkerroodagtige Kleur: doch de eerſte ry, welke de Slagpennen onmiddelyk bedekt, is wat geelagtiger, en overdwars zwart geſtreept. De onderſte zyde des Vogels is, van den Bek tot aan de Staart, ſchoon rood of Scharlakenkleur: de Schenkels zyn Tegelrood. De Staart heeft eene mengeling van zwart en roodagtig bruin; de twee middelſte Veders zyn zwart, met eenige ronde, benevens ettelyke onregelmaatige bruine Vlakken: terwyl de Zyd-Veders ſchuins zwart en bruin geſtreept zyn, gelyk de Afbeelding vertoont. Boven de groote Staartpennen ſteeken eenige lange en ſmalle Scharlakenkleurige Vederen, met geelagtige Schaften, uit, welke byna de halve langte van de Staart hebben. Ik heb de Staartvederen yler en meer van elkander afgezonderd voorgeſteld, dan de Vogel dezelven gemeenlyk draagt, ten einde ik derzelver verſchillende Tekening zo veel te beter mogt kunnen vertoonen. De Pooten en Voeten gelyken naar die der Hoenderen, doch zyn wat dunner, van Kleur geel en hebben korte geele Spooren.

Dergelyke Vogels zyn ons, ſedert eenige Jaaren, dikwils uit China toegebragt. Ik heb verſcheidene derzelven by onzen Adel, als ook by eenige andere Liefhebbers, gezien, en de Gemaalin van Sir J. HEATHCOTE heeft 'er my eenen, die kort te vooren geſtorven was, vereerd; waar door ik in ſtaat geſteld ben geworden, om een naauwkeuriger Afbeelding van denzelven te maaken, dan het my anders wel doenlyk geweeſt zou zyn, die te leveren, en naauwkeuriger tevens, dan dezelve van anderen uitgegeven was. Deeze Vogels zyn taamelyk ſterk van natuur, en verdraagen ons Klimaat zeer wel; ja, indien men ze met hunne Hennen tot ons overbragt, zou men ze, zonder veel moeite, kunnen aanfokken. De Haan, welken de tegenwoordige Afbeelding voorſtelt, is nog werkelyk by den Heer HANS SLOANE in Leven, en, zo ik het wel onthouden heb, heeft zyn Ed. denzelven reeds vyftien Jaaren gehad.

PLAAT

PLAAT XXXII.

De Zwartgekruinde Vliegenvanger (32).

Deeze Vogel is byna zo groot, of ook wat grooter dan een Leeurik. De Kruin des Kops is zwart; de bovenſte Vlakte des Lighaams, der Wieken en der Staart, donkerbruin; zynde de Staart in 't byzonder byna geheel zwart. Hy heeft den Hals, de Borſt en Buik, wat helderer bruin. Van agteren komen, onder de Staart, eenige vuilroode Vedertjes te voorſchyn. Op hooge Boomen ziet men deezen Vogel niet, maar hy onthoudt zig in Boſſchen en Struwellen, aazende op Inſekten. Zyn Stem beſtaat uit eenerley toon, en komt met het maauwen van een Kat overeen, weshalve hy ook Katten-Vogel geheten wordt. Hy legt een blaauw Ey, en vertrekt 's Winters uit Virginie.

Elsbladerige Amerikaanſche Heeſter met witte Aairswyze geplaatſte Bloemen (*).

Deeze Heeſter groeit op vogtige Plaatſen en dikwils in 't Water, uit het welke hy zig, met veele dunne Steelen, van tien tot veertien Voeten verheft. Zyne wat ruuwe Bladen ſtaan beurtlings tegen elkander over, zynde wat Tandswys uitgeſneeden, en in figuur de Haagappel-Bladeren niet ongelyk. In July komen, aan de enden der Takken, Aairen voort van vier tot vyf Duim lang, beſtaande uit witte Bloemen, die ieder vyf Blaadjes en in 't midden een Bosje van kleine Draadjes hebben. De Bloemen ſtaan digt by elkander op Steeltjes van een Kwartier Duims lang. Daar volgen kleine Eyvormige ſpitſe Doosjes op, waar in veele ligte Zaadjes vervat zyn. Deeze Plant verdraagt ons Klimaat in de vrye Lugt, en bloeit by den Heer BACON te Hoxton (†).

PLAAT XXXIII.

De Hennen van den Paauw-Faiſant uit China en van den Chineeſchen Goudlakenſen Faiſant (33).

De Vogel, dien de bovenſte Afbeelding voorſtelt, is ongevaar een derde deel kleiner dan de Paauw-Faiſant Haan, die op Plaat XXIX is vertoond; doch hy komt met denzelven, ten aanzien van de Kleur en Vlakken, meer overeen dan andere Vogels van het Faiſanten-Geſlagt, welken ik ooit gezien heb: hoewel hy veel donkerer is. De Bek is donker of zwart; de Oogkring geel: de Veders zyn aan den geheelen Vogel donkerbruin: hebbende het agterſte deel van de Rug, benevens de geheele Staart, donkere en helderbruine Stippen. Alle Dekveders der Wieken en van het bovenſte deel der Rugge, als ook de naaſt daar aan zynde Slagpennen, hebben, ieder op zig zelf, digt aan de tip, een ronde donkerblaauwe Vlak; doch de tippen zelf zyn vuil Oranjekleurig of roodagtig bruin. Op ieder van de Staartvederen zyn, naar het end toe, twee donkerblaauwe Vlakken, maar alle deeze Vlakken ontbreekt de heldere Glans, die aan den Haan waar te neemen is. De Pooten en Voeten zyn donkerblaauw of zwartagtig, zonder Spooren.

De Hen van den bonten Chineeſchen Faiſant, die op de XXXI. Plaat vertoond is, wordt in de onderſte Afbeelding van deeze Plaat voorgeſteld, en is zo zeer van haa-

(32) Muſcicapa Vertice nigro. CATESB. *Carol.* I. T. 66. Muſcicapa fuſca, ſubtus cinerea, Capice nigro, Criſſo rubro. BRISS. Av. II. p. 365. Muſcicapa Carolinenſis. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 113. Sp. 18.

(*) Alnifolia Americana ſerrata, Floribus pentapetalis albis, in ſpicam diſpoſitis. PLUK. *Phyt.* Tab. 115. fig. 1. CATESB. *Carol.* I. T. 66. Clethra. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 566.

(33) Fœmella Phaſiani Pavonici Chinenſis & Phaſiani variis Coloribus ſplendidi, ſive Aurei Chinenſis. EDW. *Av.* II. T. 69. Fœmellæ præcedentium, Tab. 29 & 31.

(†) [Zy heeft ook, in dit Jaar 1772, gebloeid op de Buitenplaats van onzen Amſterdamſchen Hoogleeraar J. BURMANNUS, die dezelve aldaar in zyne Boſſchagie van veelerley uitheemſch Geboomte heeft. Een Takje daar van, met Bloem en Bladen, my vereerd, vind ik met deeze Afbeelding vry wel overeenkomſtig.]

haaren Haan verſchillende, als eenig ander ſlag van Faiſanten, my bekend. Terwyl, naamelyk, de Haan eene mengeling van zo pragtige Kleuren heeft, als men zig voorſtellen kan, ziet 'er de Hen gantſch gemeen en eenkleurig uit, zonder de minſte Vlakken of andere Kentekenen te hebben. Haar Bek is geel: de Oogen zyn geelagtig Hazelaarkleur en met donkerkleurige Vederen omringd: de Kruin van den Kop is bedekt met roodbruine Vederen, die eenigermaate een Kuif of Toupet maaken. De bovenſte Vlakte van den Hals, de Rug, Wieken en Staart, zyn roodagtig bruin. Kort onder den Bek zyn de Vederen wit; doch de Keel, Borſt en 't Lyf, helder geelagtig bruin, hebbende wat donkerer bruine Vlakken, gelyk in de Afbeelding is aangetoond. De rand aan 't bovenſte der Wieken is witagtig. De Pooten en Voeten zyn geel.

Den hier eerſt beſchreeven Vogel heb ik, benevens deszelfs Haan, by Doktor MONROO te Londen gezien, alwaar zy beiden ook van my zyn afgetekend. Die Heer hadt veel hope, dat deeze zeldzaame Vogels Jongen voortbrengen zouden, ten welken einde hy 'er ook in zyn Huis, te Croydon by Londen, eene zeer bekwaame plaats voor inruimde; doch, dewyl de Hen kwam te ſterven, eer hy ze lang genoeg gehad hadt, werdt hy in zyne verwagting te leur geſteld.

Den tweeden hier voorgeſtelden Vogel kan ik onder allen, die in dit Werk voorkomen, het allerminſt met zekerheid uitgeeven voor den genen, dien hy zal vertoonen. Ik heb hem zelf nooit gezien: doch alzo ik thans drie Chineeſche Faiſanten-Haanen, en van twee derzelven de Hennen, had voorgeſteld, wilde ik gaarn derzelver Huishouding hier compleet maaken. Derhalve gelegenheid gehad, om verſcheide fraaije en zeer wel gemaakte Chineeſche Schilderytjes van den bonten Faiſant en deszelfs Hen, naauwkeurig te beſchouwen, en dus bevonden hebbende, dat de Haanen met de Natuur zeer wel overeenkwamen, geloofde ik, dat de Hennen met derzelver Origineelen niet minder overeenkomſtig zouden zyn. De Hennen, naamelyk, ſchoon niet van een zelfde Hand getekend, en op verſchillende tyden, dus, in Engeland overgebragt, ſtemden in Kleur met elkander overeen. Het is my derhalve waarſchynlyk, dat de onderſte Figuur, op de nevensgaande Plaat, den Vogel even zo gelyk zy, als of ik hem zelf naar de Natuur had afgetekend. Ook hebben eenigen myner Vrienden, door wien deeze Goudlakenſe Faiſant-Hen hier te Lande gezien is, my verzekerd, dat onze Aftekening den Vogel, zo zy zig erinnerden, zeer wel geleek.

PLAAT XXXIV.

Het Amerikaanſche Roodſtaartje (34).

Deeze Vogel is byna zo groot als, of veeleer wat kleiner dan ons Roodſtaartje, en heeft eenen dunnen zwarten Bek. De Kop, Hals, Rug en Wieken, zyn zwart, uitgenomen vyf of zes der grootſte Slagpennen, die ten deele aan haare buitenſte Baarden rood zyn. De Borſt is rood, maar door een Aſchgraauwe Streek verdeeld; welke Kleur ook de Buik heeft. De Staart is rood, behalve het End, dat zig zwart vertoont. De Pooten en Voeten zyn zwart. De Wyfjes zyn bruin. Deeze Vogeltjes onthouden zig in digte Boſſchen van Virginie. Zy laaten zig alleenlyk by Zomer zien.

De zwarte Walnooten-Boom van Virginie (*).

De meeſte Streeken, van 't Noordelyke Vaſte Land van Amerika, zyn vol van dee-

(34) Ruticilla Americana. CATESB. *Carol.* I. T. 67. Muſcicapa Ruticilla. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 113. Sp. 10. Motacilla Ruticilla. *Syſt. Nat.* X. Gen. 99. Sp. 15. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 577.

(*) Nux Juglans Virginiana nigra. CATESB. *Car.* I. T. 67. Nux Juglans nigra Virginienſis. PARK. 1414. Juglans nigra. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 1415.

deeze Boomen, doch inzonderheid Virginie en Maryland, by den oirſprong der Rivieren, alwaar zy op laage vette Gronden menigvuldig en zeer hoog groeijen. De Bladen zyn ſmalier en ſpitſer, en zo glad niet, als die van onze Nooteboomen. De Schaal det Nooten is zo dik, dat men ze met den Hamer moet aan ſtukken ſlaan: De Bolſter is ook zeer dik en van buiten gantſch ruuw. De Kern is zeer Olieagtig en van een garſtige Smaak, doch wordt, als zy ettelyke Maanden gelegen heeft, van de Indiaanen, als ook van de Inkhoorntjes, enz. gegeten. Het ſchynt dat de Boom van de Kleur des Houts zynen naam bekomen heeft, 't welk bruiner is, dan alle ander Stamhout van zulk eene grootte, wordende deswegen ook tot Kabinetten, Tafels en ander Huisraad, zeer veel gebruikt.

PLAAT XXXV.

De roodpootige Patrys uit Barbarye (35).

Ik houd deezen Vogel voor wat kleiner, dan onze gewoone Patrys: want, hem afmeetende, heb ik bevonden, dat hy van de Punt des Beks tot aan het End der Vingeren dertien, doch tot aan het end van de Staart ſlegts twaalf en een half Duim lang ware, en zyne uitgebreide Wieken hadden, van 't eene End tot het ander, negentien Duimen vlugts. WILLOUGHBY ſchryft, in zyne Ornithologie, dat de Haan van onze Engelſche Patryzen, van den Bek tot aan de Klaauwen, de langte van veertien en een vierde Duims; doch, tot aan 't End van de Staart, van twaalf en drie vierden Duims heeft, en van de eene Punt der uitgeſpreide Wieken tot aan de andere eene breedte van twintig Duimen. Hier uit blykt, nu, dat de tegenwoordige Vogel kleiner zy dan de gewoone of Aſchgraauwe Patrys, niettegenſtaande Heer WILLOUGHBY de roode Franſche en Italiaanſche Patrys grooter maakt dan deeze en de graauwe is; ſtellende de hoogſte langte van dezelve op agttien, en de breedte op twee-entwintig Duimen: zo dat niet alleen het verſchil der Grootte, maar ook dat der Kleur van eenige Deelen, tuſſchen de Roode Europiſche Patrys en die van de Afrikaanſche Kuſten, een weezentlyk onderſcheid aanduidt.

De Bek is ſchoon Scharlakenrood; de Oogen zyn Hazelbruin, en de Oogleden, rondom het Oog, lieflyk rood. Boven op den Kop is hy helder Kaſtanje-bruin, welke Kleur zig ook over het agterdeel van den Kop nederwaards uitſtrekt, doch dan donkerer wordt, naar vooren toe loopt en om den Hals eenen Ring maakt, welke met ronde witte Vlakjes is geſpikkeld. De Kop en Hals zyn op zyde lichtblaauwagtig Aſchgraauw, en deeze Kleur omringt ook de Oogen. Aan ieder Zyde is, rondom de plaats van het Oor, een donkere Vlak. Het voorſte van den Hals is, onder den Ring, Aſchgraauw, en deeze Kleur verdwynt aan de Borſt, ongewaarwordelyk, in eene bleeke Roozekleur. De Buik, Schenkels en Dekveders onder de Staart, zyn helderbruin of Tegelrood. De bovenſte Vlakte van den Hals, Rug en Wieken, zyn donkerbruin en ſpeelen wat in 't Aſchkleurige. De grootſte Slagpennen der Wieken vallen wat donkerer dan de overige Vederen, en hebben naar de Punt toe, aan den Rand, eene niet zeer groote, lichte, geelagtig bruine Vlak. De binnenzyde der Slagpennen is donker Aſchgraauw, maar de binnenſte Dekveders der Wieken zyn eenigermaate Tegelrood. De Veders die op de Schouders, tuſſchen de Rug en de Wieken ſtaan, zyn lieflyk blaauw, met donker rood gezoomd. De Zyden van het Lyf zyn gedekt met ſchoone dwars geſchakeerde Vederen, die de Tippen Oranjekleur, met een zwart Halfmaantje daar boven, en verder wit, doch

(35) Perdix ruffa, Africana. EDW. *Av.* II. T. 70. Perdix rufa ſive major. GESN. *Av.* 682. JONST. *Av.* 68. T. 27. WILL. *Ornithol.* 118. T. 29. ALB. *Av.* I. T. 29. BRISS. *Av.* I. p. 241. T. 23. f. 1. Tetrao rufus. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 103. Sp. 12. *Syſt. Nat.* X. Gen. 91. Sp. 8. Roode Patrys. *Natuurl. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 413.

doch het overige en bedekte gedeelte Aſchgraauw hebben. Deeze Veders gaan ten deele over de Wieken heen. De Stuit is Aſchgraauw en gelyke Kleur hebben ook de middelſte Staartpennen, doch zyn wat donkerer en tevens overdwars donker geſtreept. De zydveders van de Staart zyn in de eene helft, naar het Lyf toe, Aſchgraauw, doch in de andere helft, naar de tippen toe, vuil Oranjekleur: de Pooten en Voeten rood; doch ſchooner dan in de Duiven. Ook hadt deeze Patrys nog kleine Spooren en haare Klaauwen waren bruin.

Myn Goede Vrind, de Heer THOMAS RAWLINGS, een Koopman, woonende te St. Crux, in dat gedeelte van Barbarye, 't welk buiten de Straat van Gibraltar aan den Atlantiſchen Oceaan legt, heeft my een paar van deeze Vogelen levendig toegeſchikt. Ik heb niet gehoord, dat de Patrys met roode Pooten, noch de Europiſche noch de Afrikaanſche, ooit in Engeland heeft voortgeteeld, offchoon de beide Soorten dikwils daar heen gebragt zyn. De genen, die verlangen naar Berigt, aangaande de Europiſche roode Patrys, hebben maar de Ornithologie van WILLOUGHBY, pag. 167, Tab. 29, na te zien. ALBIN aan te haalen is onnoodig, dewyl deszelfs beſchryving een gedeelte van 't Berigt van WILLOUGHBY uitmaakt.

PLAAT XXXVI.

Het kleine zwarte Roodſtaartje (36).

Dit is byna zo groot als een Kanarie-Vogel en geheel zwart, uitgenomen de Schouders der Wieken, en een gedeelte van de Baarden der beide grootſte Slagpennen, welke wit zyn. De Bek is dik en kort, en heeft in zyn bovenſte gedeelte eene inſnyding, gelyk in de Valken plaats heeft. Dit Vogeltje onthoudt zig in Mexiko, en wordt van de Spanjaarden *Maripoſa nigra*, dat is de Zwarte Vlinder of Kapel genoemd. Of dit het Mannetje of het Wyfje zy, weet ik niet aan te wyzen.

De Amelanchier of Franje-Boom (*).

Deeze Heeſter groeit gemeenlyk aan de Oevers van kleine Beeken en Rivieren. Zy wordt van zes tot tien Voeten hoog, en heeft meerendeels eenen krommen onregelmaatigen Stam. De Bladen zyn helder groen, en van figuur als de Oranjebooms-Bladeren. In Mey brengt hy Troſſen voort van witte Bloemen, welke aan Takkige Steelen hangen, die een half Duim lang zyn. Ieder Bloem beſtaat uit vier ſmalle dunne en twee Duim lange Blaadjes; waarop ronde, zwartagtig blaauwe Beſſen volgen, die in grootte veel naar de Slee-Pruimen gelyken.

PLAAT XXXVII.

Het bruine gevlakte Hazelhoen (37).

Deeze Vogel is wat grooter dan een Engelſche Patrys, of bykans zo groot als onze kleine Soort van tamme Hoenderen. Hy ſchynt ook wat langer van Lyf dan een

(36) Rubicilla minor nigra. CATESB. *Carol.* I. T. 68. ALB. *Av.* III. p. 65. T. 69. Pyrrhula Mexicana nigra. BRISS. *Av.* III. p. 316. Loxia nigra. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 40. *Syſt. Nat.* X. Gen. 96. Sp. 28. Zwarte Kernbyter. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 514.

(*) Amelanchier Virginiana, Lauroceraſi folio. H. 5. PET. RAJ. *Suppl.* App. 112. Arbor Zeylanica Cotini foliis, ſubtus Lanugine villoſis, Floribus albis Cuculli modo laciniatis. PLUKN. *Alm.* p. 44. *Phyt.* Tab. CCXLI. f. 4. Chionanthus, *Hort. Cliff.* 17. GRON. *Virg.* 10. ROYEN *Lugd. Bat.* 17. Chionanthus Virginica. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 11.

(37) Urogallus minor Americanus, ſive maculatus Canadenſis: fœmina. EDW. *Av.* II. T. 71. Bonaſia Freti Hudſonis. BRISS. *Av.* I. p. 201. Append. 10. Tetrao Canadenſis. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 103. Sp. 3. *Syſt. Nat.* X. Gen. 91. Sp. 3. Kanadaſche Veldhoen. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 403.

een Patrys te zyn, hebbende naar evenredigheid de Staart langer. De Bek is zwart, en gedekt met bruine Vederen, welke voorwaards over de Neusgaten zig uitſtrekken. Boven het Oog heeft hy een klein ſtukje van eenen rooden Huid. Van het Grondſtuk des Beks loopt naar het Oog een witte Streek, en van het Oog loopen agterwaards twee andere Streeken, van welken de onderſte de langſte is. Het bovenſte deel van den Kop, de bovenſte vlakte van den Hals en de Rug, zyn gedekt met donker bruine Vederen, onder welken zig ook wat vuil Oranjekleurigs en Aſchgraauws mengt. De Dekveders der Wieken zyn donkerbruin, en hebben de tippen wat lichter bruin gerand, niet alleen, maar binnen dezelven nog eene helderbruine Streek, die met deezen Rand evenwydig is. De groote Slagpennen zyn donker of zwart, en aan den Rand van den buitenſten Baard wit geſprenkeld. De kleiner Slagpennen, naaſt aan de Rug, zyn helderbruin, met donkerbruine Streepen overdwars. De binnenſte Dekveders der Wieken zyn donker en hebben witte Punten. Tuſſchen de Rug en de Wieken zyn eenige Veders, welke langwerpige witte Vlakken hebben, die naar de Tippen toe geſtrekt zyn. De Staart is donkerbruin of zwart, en derzelver middelſte Vederen zyn, overdwars, helder roodagtig bruin, ja byna Oranjekleurig geſtreept: terwyl de zyd-Vederen met de zelfde Kleur geſprenkeld en getipt zyn. De Keel is, onder den Bek, geelagtig wit, en heeft kleine zwarte Vlakken. De Hals, daar onder, zo wel als de Borſt, is verſchooten Oranjekleurig en overdwars getekend met halfmaanswyze zwarte Vlakken, waar van de punten opwaards ſtaan. Onder het zwarte en Oranjekleurige van de Borſt is ook wat wit gemengd. Het overige der onderſte Vlakte, van de Borſt af tot aan de Dekveders onder de Staart, is wit met wat Roomkleurigs gemengd, en tevens met even zodanige Vlakken, als de Hals en Borſt, bezet. De Pooten zyn van boven over de Kniejen tot aan de Voeten gedekt met Haairagtige bruine Vederen, welke wegens haare fyne dwars-Streepjes zig als geaderd vertoonen. De Voeten zyn bruinrood en hebben de drie voorwaards ſtaande Vingers gehakkeld aan ieder zyde; doch de agterſte Vinger is op zyde glad, met een zeer lange zwarte Klaauw, gelyk de anderen.

Ik houd deezen Vogel voor een Soort van Hazelhoen. Ik heb hem met alle beſchryvingen, welken ik van dit Geſlagt kon vinden, vergeleeken, en bevind, dat hy zo zeer van dezelven afwykt, dat ik geloof hem voor eene tot nog toe niet beſchreevene Soort te kunnen uitgeeven. Hy werdt my uit de Hudſons-Baay, door myn Vrind den Heer LIGHT, toegezonden, met een Berigt, dat hy zig in die Landſtreek het geheele Jaar onthoude. Deeze Soort van Vogelen leeft, in Noord-Amerika, op laag vlak Land: in Europa, daarentegen, vindt menze niet dan in hooge Landen en op de Bergen, alwaar de Lugt, wegens de hoogte, zo koud is als in de laage Landſtreeken van de Hudſons-Baay, die het bewoonde deel van Amerika uitmaaken, dat het meeſt naar 't Noorden legt. By de Autheuren treft men, in de beſchryving van dit Geſlagt van Vogelen, enkel duiſterheid en tegenſtrydigheden aan: waar van het meeſte door den Heer WILLOUGHBY, in zyne Ornithologie, by een verzameld is, alwaar men het van pag. 172 tot 178 kan nazien.

PLAAT XXXVIII.

De Weſtindiſche Ysvogel (38).

Deeze Soort van Ysvogelen is wat grooter dan een Merel. Hy heeft den Bek der-

(38) Iſpida. CATESB. *Carol.* I. T. 69. RAJ. *Av.* 49. N. 2 & 184. N. 14. Iſpida Carolinenſis criſtata. BRISS. *Av.* IV. p. 512. Alcedo Alcyon. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 62. Sp. 7. *Syſt. Nat.* X. Gen. 56. Sp. 3. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. STUK, bladz. 404.

derdhalf Duim lang en zwart, de Oogen zyn groot: de Kop is met lange blaauwagtige Vederen bedekt. Onder het Oog heeft hy eene witte Vlak en nog een andere aan 't Grondſtuk van de bovenſte helft des Beks. De geheele Oppervlakte des Lighaams is donkerblaauw. De Hals is wit, met eene breede donkerblaauwe dwarsſtreep, waar onder de Borſt vuilrood verſchynt. De Buik is wit. De Slagpennen der Wieken zyn zwart, doch hebben ook eenig wit aan de binnenſte Baarden, die bovendien eenen blaauwen en zwarten zoom met witte dwars-Vlakken voeren; doch men kan zulks alleenlyk, wanneer de Wiek uitgeſpreid is, beſchouwen. De Staart is donkerblaauw en aan het End wit, gelyk de meeſte Slagpennen. Hy heeft vier Vingers, van welken maar ééne agterwaards ſtaat. Zyn Geluid, zyn eenzaame ophouding aan de Rivieren, en zyn Voedzel, maaken hem den Engelſchen Ysvogel gelyk. Hy vreet niet alleen Viſſchen, maar ook Haagdiſſen. KLEIN geeft 'er den naam van Ruigkop aan.

De Smalbladerige Kaarſenſmeer- of Waſchboom van Carolina (*).

Gemeenlyk zyn dit maar kleine Boomen of Heeſters, die byna de hoogte van twaalf Voeten en kromme Stammen hebben, welke hunne Takken ongeregeld over den Grond uitbreiden. De Bladen zyn lang, ſmal, en zeer ſpits; aan eenige Boomen grootendeels, aan anderen in 't geheel niet gehakkeld. In Mey zyn de kleine Takken overhoeks bezet met langwerpige troſſen van zeer kleine Bloemen, die in gedaante en grootte naar de Katten der Hazelaaren gelyken, van eene rood en groene Kleur. Hier op volgen Druiftroſſen van kleine Beſſen, die blaauw zyn, zo digt aan elkander ſtaande als de Druiven. De Kern ſteekt in eene langwerpige harde Steen, die met eene vette Meelige Stoffe overtoogen is, welke het Waſch of Smeer uitlevert, daar men op de volgende manier Kaarſen van bereidt.

In November en December, op welken tyd de Beſſen ryp zyn, begeeft zig een Man, benevens zyne Familie, van Huis, op een Eiland of een aan de Zee leggende Zandbank, alwaar deeze Boomen in menigte groeijen, en neemt Ketels met zig om de Beſſen daar in te kooken. Aldaar maakt hy zig van Palmboombladen eene Hut, om, benevens zyne Huisgenooten geduurende zyn verblyf aldaar, 't welk gemeenlyk drie of vier Weeken duurt, daar in te woonen. De Man kapt de Boomen af, en de Kinderen vergaderen de Beſſen in een Schottel, waar op zy dan verder Water gieten, en die zo lang kooken, tot dat de Olie 'er boven op zwemt, welke alsdan in een ander Vat afgeſchuimd wordt. Dit herhaalt men zo dikwils, tot dat 'er geen Olie meer overblyft. Wanneer dezelve vervolgens verkoeld is, wordt zy zo ſtyf als Waſch, en krygt eene vuilgroene Kleur. Dan kookt men deeze Stoffe nog eens en zuivert dezelve in Koperen Ketels, 't welk dezelve doorſchynend groen maakt. De Kaarſen, daar van gevormd, branden lang, en geeven een aangenaamen Reuk. Gemeenlyk wordt 'er een vierde deel Smeer onder gedaan, en dit doet deeze Kaarſen helderer branden.

PLAAT XXXIX.

Het witte Berkhoen of Hazelhoen (39).

Deeze Vogel ſtaat, ten opzigt van de grootte, in 't midden tuſſchen de gewoone Patrys en Faiſant; doch in geſtalte komt hy de Patrys zeer naby, uitgenomen dat

(*) Myrtus, Brabanticæ ſimilis, Carolinenſis, baccata, Fructu racemoſo ſeſſili monopyræno. PLUK. *Alm.* 250. T. 48. f. 9. CATESB. *Carol.* I. T. 69. Myrica Cerifera. LINN. *Sp. Plant.* II. p. 1453.

(39) Lagopus. EDW. *Av.* II. T. 72. BRISS. *Av.* I. p. 216. FRISCH *Av.* T. 110, 111. Tetrao Lagopus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 103. Sp. 4. *Syſt. Nat.* X. Gen. 91. Sp. 4. Sneeuwhoen. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK bladz. 404.

dat zyn Staart wat langer is. Hy heeft den Bek zwart; de Neusgaten zyn gedekt met kleine witte Vedertjes, die voorwaards gepunt zyn. Het onderſte deel van den Bek heeft aan zynen Wortel ook witte Vederen, van welken een ſmal Kringetje om de Oogen ſtaat. Boven ieder Oog is een ſlappe Wenkbraauw, die maar van onderen vaſt zit, gaande wederzyds over de Kruin van den Kop in de hoogte. Dezelve is een Duim lang en een half Duim breed: zy ziet 'er uit als Pluis, of als de Huid die het Oog van eenen Faiſant-Haan omringt, en heeft een ſchoon roode Kleur. De Kop en Hals zyn roodagtig bruin en hebben fyne zwarte dwars-Streepjes; doch van vooren aan den Hals zyn ook ettelyke witte Vederen. Het middelſte deel van de Rug is, gelykerwys de geheele Wiek, wit; de Schaft der grootſte Slagpennen, welke zwart is, uitgezonderd. De gevlamde Veders, onder aan den Hals, houden niet eensklaps op, maar vertoonen zig ook hier en daar, op 't begin van de Rug en wederzyds, tuſſchen dezelve en de Wieken. Ook ſtaan 'er eenigen op de Borſt, en in de Dekveders boven aan de Staart. De twee middelſte Staartpennen zyn overdwars bruin en zwart geſtreept, gelyk die aan den Hals, enz.: de beide wederzyds aan dezelven volgende zyn wit; de overige buitenſte Staartpennen vuilbruin of zwart, hebbende witte Punten. Het Lighaam, de Zyden, de binnenſte Vlakte der Wieken, de Dekveders onder de Staart, de Pooten en Voeten zyn, tot aan het End der Vingeren, t'eenemaal bedekt met witte Vederen, doch die aan de Pooten en Voeten ſtaan gelyken meer naar Haair. De Klaauwen zyn bruin en taamelyk lang, maar tevens regter dan men dezelven gewoonlyk vindt in het Pluimgediert.

By den Heer HANS SLOANE is deeze Vogel opgezet te zien, en naar denzelven heb ik myne Afbeelding en beſchryving gemaakt. De Heer LIGHT, die eerſt kortlings uit de Hudſons-Baay in Engeland terug gekomen is, zeid', toen hy deezen Vogel zag, dat dezelve een Haan ware, gelyk die in 't Voorjaar, wanneer hy de witte Kleur verlieſt en weder bruin wordt, zig vertoont: aangezien zy des Winters Sneeuw-witte Vederen hebben, uitgenomen de buitenſten aan de Staart, welke zwart zyn met witte Punten. In 't Voorjaar beginnen zy te veranderen, en worden op de bovenſte Vlakte bruin, terwyl het Lyf grootendeels wit blyft.

De Heer LIGHT heeft een deezer Vogelen van de Hudſons-Baay medegebragt, die volkomen wit was, en my denzelven preſent gedaan. Hy hadt hem aldaar in de Winter geſchooten, en verzekerde my tevens, hoe hy voorzeker wiſt, dat zig deeze Vogels tegen den Avond in de Sneeuw ter ruſte begeeven. In dat Land is de Sneeuw zo lugtig als fyn droog Zand. Zy blyven de geheele Nagt over daar in, doch met den morgenſtond vliegen zy regtop in de hoogte, om de Sneeuw van 't Lyf te ſchudden. Hy heeft ze dikwils dus zien opſtygen, en hunne Drek in de Sneeuw-Legerſtee gevonden. Hy voegde 'er by, hoe men waargenomen hadt, dat zy in den Winter maar 's morgens en 's avonds vreeten, doch omtrent den Middag zig in de Zon zetten. Het zyn Inboorlingen van de Hudſons-Baay, alwaar zy broeden en zig het geheele Jaar door ophouden; doch bovendien zyn zy zo wel in Amerika als in Europa gemeen. Ik heb dergelyke uit Noorwegen gekreegen, en in alle Vogel-Hiſtoriën worden zy naauwkeurig beſchreeven, met het byvoegzel, dat zy zig in Switzerland, Spanje, Italie, enz. op het Gebergte onthouden. Een Patrys is deeze Vogel eigentlyk niet, maar van de Soort der genen, die wy Berkhoen noemen, zynde de *Lagopus Avis* van ALDROVANDUS. In zyn Wintergewaad vindt men hem by WILLOUGHBY, pag. 176, beſchreeven. Aan den Vogel, naar welken ik, als boven gemeld is, myne Tekening heb gemaakt, waren de roode Wenkbraauwen veel grooter, dan aan alle anderen, doordien menze, wanneer de Huid droog is, in eenigen naauwlyks beſpeurt. Ik heb 'er niettemin zeer veelen gezien; des ik geloof, dat dit een oude en volkomen opgegroeide Haan geweeſt zy. Wy worden gewaar, dat de Kammen, in onze gewoone Hoenders, in 't Voor-

jaar veel grooter en rooder dan 's Winters zyn. Dewyl het my voorkomt, dat eenige dingen, die ik ten aanzien van deezen Vogel ontdekt heb, gantſch nieuw zyn; zo geloof ik, dat de Liefhebbers mynen arbeid niet voor overtollig houden, noch het uitgeeven van hun Geld beklaagen zullen, offchoon dezelve reeds overlang beſchreeven en aan de Liefhebbers niet onbekend zy. De Heer ALBIN heeft hem niet gekend.

PLAAT XL.

De bruine Ral (40).

Deeze Vogel is, in grootte en geſtalte, aan onze zwarte Water-Ral gelyk. Zyn Lighaam is over 't geheel met bruine Vederen bedekt, doch heeft de onderſte Vlakte helderer dan de bovenſte. De Bek en de Pooten zyn ook bruin. In de Herfſt worden deeze Vogels, wanneer zy wilden Haver vreeten, zo vet, dat zy de Indiaanen niet ontloopen kunnen, welke hun door het rondom jaagen moede maaken, en dus een groote menigte daar van vangen. In Virginie, alwaar ik ze maar alleen gezien heb, worden zy, wegens hun lekker Vleeſch, zo hoog geacht, als in Karolina de Ryſtvogels en de Ortolaanen in Europa.

De Virginiſche Gentiaan met Zeepkruid-bladen (*).

Deeze Plant groeit in Slooten en op belommerde vogtige plaatſen. Zy wordt gemeenlyk zeſtien Duimen hoog: zy heeft overend ſtaande regte Steelen met lange ſpitſe Bladen, die tegen elkander over ſtaan, en zig horizontaal uitbreiden. Uit de oxels der Bladen komen vier of vyf eenbladerige blaauwe Bloemen voort, welke, eer zy zig openen, de gedaante van eene langwerpige Rol hebben, doch, als zy open gaan, dan vertoonen zy zig als een Beker, met vyf inſnydingen aan den Rand.

PLAAT XLI.

De Mannetjes Trapgans (41).

De Wieken van deezen Vogel hebben, wanneer zy uitgeſpreid zyn, van 't eene End tot het andere, de langte van zeven Voeten en vier Duimen. Van de punt des Beks tot aan het end der Klaauwen is hy drie Voet en tiendhalf Duim lang, doch tot aan het end van de Staart drie Voeten en zes Duimen. Van den hoek tot aan de punt is de Bek drie en een vierde Duim lang; de Poot, van de Knie tot aan den Hiel, ruim zeven, en de middelſte Vinger omtrent drie Duimen. De zwaarſte Slagpennen hebben eene langte van twintig Duimen en de geſlootene Wieken zyn twee Voeten lang. Hy woog twintig Pond, het Pond tot zeſtien Oncen gerekend. Om de Afbeelding op myn Blad te brengen, heb ik den Voet op drie Duimen gereduceerd; zo dat, door deeze verkleining, de grootte van den Vogel, in de Afbeelding, volgens den Cubiſchen of Lighaamelyken Inhoud, tot de Natuurlyke grootte ſtaat als 1 tot 64. Het is zonder twyfel de grootſte Vogel, dien wy in Groot Brittannie en Ierland hebben (*).

De

(40) Gallinula Americana. Rallus Americanus. CATESB. *Carol.* I. T. 70. BRISS. *Av.* V. p. 175. Rallus Virginianus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 93. Sp. 10. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 285.

(*) Gentiana Virginiana Saponariæ folio, Flore cæruleo longiore. *Hiſt. Oxon.* III. p. 484. Tab. 5. Sect. 21. Gentiana major Virginiana, floribus amplis ochroleucis. PLUK. *Alm.* 16. T. 186. Gentiana Saponaria. LINN. *Spec Plant.* II. p. 330.

(41) Otis mas. EDW. *Av.* II. T. 73. Tarda. ALB. *Av.* III. pag. 36. T. 38, 39. Otis ſive Tarda Avis. ALDROV. *Ornithol.* II. p. 85. T. 89. GESN. *Av.* 484. WILL. *Orn.* 129 T. 32. BRISS. *Av.* V. p. 18. Otis Tarda. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 95. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 85. Sp. 1. Gewoone Trapgans. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 288.

(*) [Hier tot een vierde verkleind, moet hy Natuurlyk, in dit poſtuur, omtrent drie Voeten hoog zyn.]

De Bek is helder Hoornkleurig en trekt wat naar het geele: de Oogen zyn Oranje-geel: de Kop en Hals ſchoon helder Aſchgraauw en ſpeelen in 't blaauwe. Van vooren is de Hals in 't midden gantſch helder of wit. Aan de zyden van de onderſte helft der Snebbe heeft hy lange Vederen, welke gelyk een Knevelbaard terugwaards gaan, doch aan het Wyfje ontbreeken. Aan de zyden van den Hals vertoont zig de kaale Huid, welke Violetkleurig, en, wanneer de Hals ſterk uitgeſtrekt wordt, van de Vederen bedekt is. Midden op de Kruin des Kops vertoont zig iets Oranjekleurigs. Doch, 't gene het wonderlykſte in deeze Vogel is, heeft de onlangs overleeden Heer DOUGLASS, Doktor der Geneeskunde en Medelid van het Collegium Medicum, ontdekt: een Beurs of Zak naamelyk, waar in friſch Water door hem bewaard wordt, om zig daar van te bedienen, als hy zig in drooge en ver van Water afgelegene plaatſen bevindt. Deeze Zak heeft zyne Opening onder de Tong, tuſſchen dezelve en de Onderkaak. By A wordt deze Zak opgeblazen vertoond. Ik heb daar in, eer de Kop afgeſneeden werdt, volle zeven Pinten Waters, die omtrent zeven Ponden van ons gewoon Gewicht uitmaaken, gegooten, eer hy overliep. B wyſt de Strot of Lugtpyp aan, en C de Keel of Zwelgpyp. Aan het Wyfje ontbreekt deeze Zak (*).

Het agterſte en onderſte deel van den Hals, de geheele Rug, de Stuit, de middelſte Vederen van de Staart, gelyk ook de kleine Dekveders der Wieken, zyn lichtbruin of Oranjekleurig en overdwars ſchoon zwart geſtreept, maar op eenige plaatſen onregelmaatig beſprengd met zwarte Vlakken. Het Dons, aan de Wortels der Vederen, is over 't geheele Lyf ſchoon Roozerood. De zyd-Vederen van de Staart zyn wit, doch hebben tevens iets bleek Oranje-geels en blaauwagtig Aſchkleurigs. Ook toont zig aan ieder by de Punt een zwarte dwars-Streep. In ieder Wiek heeft de Vogel twee-of drie-en-dertig Slagpennen. De zeven of agt eerſten zyn donker Aſchgraauw met witte Schaften; daar op volgen omtrent vyftien, wier Grond ten halven wit, doch het overige benevens de Punten, zwart is: hoe nader zy aan 't Lyf ſtaan, hoe minder donker het Zwart is, 't welk in de vyf-of zes-en-twintigſte Slagpen geheel verdwynt. Daar op volgen vyf of zes geheel witte, en de overige drie of vier, die naaſt aan de Rug ſtaan, zyn daar mede eenkleurig. Het gantſche deel van de Wiek, dat op de Borſt en het Lyf legt, is wit met eenig helder Aſchgraauw daar onder gemengd. Dit Wit beſlaat de ruimte onder de Wiek, wanneer dezelve geſlooten is, van den Schouder af tot byna aan het end der Wiek, geheelenal. De Borſt, het Lyf, de Schenkels, de Dekveders onder de Staart en de zyden onder de Wieken, zyn t'eenemaal wit. De Pooten zyn grof en met kleine Schubben bedekt; de Voeten dik en kort. Zy hebben een ronden Hiel en drie Vingeren, welke altemaal voorwaards uitgeſtrekt zyn, hebbende dikke niet zeer ſpitſe Klaauwen. De Pooten en Voeten zyn vuil Vleeſchkleurig, wat naar het Aſchgraauwe trekkende.

Zo iemand aangaande de Ontleeding van deezen Vogel eenig Berigt begeert, hy behoeft maar de Memoriën van de Koninglyke Academie der Weetenſchappen van Parys, van de Jaaren 1666 tot 1699, in het Tweede Deel van den Derden Band, pag. 101, na te zien, alwaar men de Anatomiſche beſchryving van zes Mannetjes Trapganzen vindt (†). Daar in is nogthans geen agt gegeven op deeze zonderlinge bewaarplaats van Water, wier voornaamſte nuttigheid, naar myn gevoelen, daar in beſtaat, dat het Wyfje, wanneer zy haar Eijeren uitbroedt, en de Jongen, eer zy nog vliegen en Water haalen kunnen, daar uit voorzien worden.

Ik heb deezen Vogel, friſch en wel geſteld, van den Heer DANIEL GWILT in de

(*) [De maat van 't Zakje neemende, dat hier by A is afgebeeld, kan ik evenwel niet berekenen, dat, ſchoon men het viermaal zo lang en breed begrypt, daar in meer dan drie Pond Waters zoude kunnen.]

(†) [Zie de *Natuurlyke Hiſtorie* volgens het Samenſtel van LINNÆUS, I. Deel V. Stuk, bladz. 292, enz.]

de Melkſtraat te Londen, mynen hoog geagten Vrind en Bloedverwant, bekomen. Een opmerkzaam en ſchrander Man van Norfolk, die eenige der grootſte Mannetjes Trapganzen gewoogen hadt, heeft my verzekerd, dat zy menigmaal meer, dan zevenentwintig Ponden van zeſtien Oncen, hebben opgehaald.

PLAAT XLII.

De Schreeuwende Plevier (42).

Deeze Vogel is van grootte als de grootſte Snep. Hy heeft groote Oogen, die met eenen Scharlakenrooden Kring omgeven zyn. Van den Bek af loopt een zwarte Streep onder de Oogen heen. Het voorſte van den Kop is wit, doch boven wordt dezelve zwart, en zyn overig gedeelte is bruin. De Keel is, gelyk ook de omtrek van den Hals, wit, en daar onder is weder een breede zwarte Streep, die den Hals omringt. Dwars over de Borſt loopt, van den eenen Schouder tot den anderen, wederom een zwarte Streep, zynde voor 't overige de Borſt, als mede het Lyf, wit. De Rug en de Wieken zyn bruin, doch de grootſte Slagpennen meer donkerbruin. De kleine Vederen van de Stuit, welke drie vierde deelen van de Staart bedekken, zyn geelagtig rood, maar het overige van de Staart is zwart. De Pooten en Voeten zyn Strookleurig. Een agterſte Vinger ontbreekt 'er aan.

Deeze Vogels zyn, zo wel in Virginie als in Karolina, zeer gemeen, en den Vogelaaren zeer hinderlyk, dewyl zy door afgryſlyk Geſchreeuw de andere Vogels verjaagen. Men noemtze in Virginie *Killdeer*, dewyl haar Geluid eenige overeenkomſt heeft met dit woord. Zy blyven 't geheele Jaar door in Virginie en Karolina. De Kleur der Vederen van het Mannetje en Wyfje is weinig verſchillende. Zy behooren onder de Plevieren, en worden van KLEIN de lang geſtaarte Mornel geheten.

De Zuuringboom (*).

De Stam van deezen Boom is gemeenlyk vyf of zes Duim dik, en wordt by de twintig Voeten hoog. Hy heeft dunne Twygen, welke digt met Bladen bezet zyn, die naar Peerebooms-Bladen gelyken. Aan het end der Twygen groeijen kleine witte uit één Blaadje beſtaande Bloemen, die naar de Bloemen van den Aardbezie-Boom gelyken. Zy zitten aan korte Steeltjes op de ééne zyde van verſcheide dunne Steelen, digt by elkander, en hangen maar aan ééne zyde van ieder Tak nederwaards.

PLAAT XLIII.

De Wyfjes Trapgans (43).

Deeze Vogel was, wat de grootte aangaat, van het Mannetje zo zeer verſchillende, dat ik hem voor eenen Jongen, nog niet volgroeiden Trapgans, zou gehouden hebben, indien ik hem niet in 't begin van de Meymaand te Londen gekogt had, op welken tyd, naar ik onderſtel, deeze Vogels of nog piep-jong of reeds geheel volwaſſen zyn: het welk met alle my in Engeland bekende Vogelen, nog lang

(42) Pluvialis vociferus. CATESB. *Carol.* I. T. 71. Pluvialis Virginiana torquata. BRISS. *Av.* V. p. 68. Charadrius vociferus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 88. Sp. 3. *Syſt. Nat.* X. Gen. 79. Sp. 4. De Schreeuwer. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 255.

(*) Frutex foliis oblongis acuminatis, Floribus ſpicatis uno verſu diſpoſitis. CATESB. *Carol.* I. T. 71. Andromeda Arborea, Foliis oblongo-ovatis integerrimis, Floribus paniculatis nutantibus, Racemis ſimpliciſſimis. GRON. *Virg.* 48. Andromeda Arborea. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 565.

(43) Otis fœmina. EDW. *Av.* II. T. 74. Zie de hier voor, op Plaat XLI, aangehaalde Autheuren.

lang voor dat zy den Ouderdom van een Jaar bereikt hebben, plaats heeft. De uitgeſpreide Vlerken van deeze Trapgans hadden, van 't eene tot het andere End, maar de langte van 66; aan het Mannetje, daarentegen, wel van 88 Duimen. Dus waren ook alle de overige Lighaamsdeelen naar evenredigheid kleiner. Wanneer men, nu, het onderſcheid in Lighaamelyke grootte, tuſſchen dit Wyfje en het voor beſchreevene Mannetje, wil weeten, zo moet men alleenlyk de Teerlingen zoeken van de gedagte getallen; door dezelven eerſt in zig zelf, en dan nog eens met het zelfde getal, te vermenigvuldigen. Dus krygt men 287496 en 681472; waar uit blykt, dat het Wyfje meer dan de helft kleiner is dan het Mannetje: een onderſcheid zo groot, als ik nooit tuſſchen de beide Sexen, in eenig andere Soort van Vogelen, waargenomen heb. Zo zyn, integendeel, ook onder de Roofvogelen de Wyfjes doorgaans grooter dan de Mannetjes.

De Bek van deezen Vogel heeft even de zelfde geſtalte en kleur, als in de Mannetjes Trapgans. De Tong is zeer ſpits en aan de zyden gehakkeld: de Bek van binnen bleek Vleeſchkleurig. De Water-Zak mankeerde geheelenal, en onder de Tong was voor dezelve geene zodanige Opening, als in het Mannetje. De Oogen zyn Oranje of Goudkleurig. De Kop is vuilbruin en trekt naar 't Aſchgraauwe, uitgenomen de Kruin, die zig ſchoon Oranjekleurig vertoont met zwarte dwarsſtreepjes. Het voorſte van den Hals is blaauwagtig Aſchgraauw: zyn agterſte deel, de Rug, Wieken en Staart, zien 'er uit als in het Mannetje, doch zyn niet zo helder van Kleur. De Wiek is van deszelfs Wiek daar in verſchillende, dat haar Rand, die op de Borſt en het Lyf legt, met zwarte Vederen bedekt is, en het witte, dat langs de Wiek, wanneer dezelve geſlooten is, loopt, heeft zo veel breedte niet als in den Haan. De zyd-Veders van de Staart zyn aan beide Enden wit: zy hebben in 't midden eene roodagtige Vlak en digt aan 't uiterſte End afgebrokene dwarsſtreepen. De Slagpennen zyn, zo ver zy zig onbedekt vertoonen, zwart, doch haar gronddeel is wit. Inwaards zyn de Wieken, zo wel als de geheele onderſte Vlakte van het Lyf, even als in 't Mannetje, wit. De Pooten, Voeten en Klaauwen, komen, wat de geſtalte en kleur belangt, in het Wyfje en Mannetje met elkander overeen. Eenige weinigen van de grootſte Slagpennen hebben witte Schaften.

Van deezen Vogel hadt WILLOUGHBY reeds een korte Beſchryving gemaakt, en in dezelve, wat de maat der langte van den Bek tot aan het end der Staart aangaat, welke hy op zeſtig Duimen begroot, zeer mis getaſt. ALBIN, die hem naſchreef, heeft den misſlag voortgeplant, 't welk tot een bewys dient, dat hy den Vogel niet onderzogt, ja mooglyk zelfs niet eens gezien hadt: want zyne Afbeeldingen, die van het Mannetje zo wel als van het Wyfje, zyn uit de Plaat, welke zig in de Memoriën van de Akademie van Parys bevindt, genomen. Aan zyn Wyfje heeft hy die lange Veertjes aan den Bek, of Knevels gegeven, welke het Mannetje maar alleen heeft, en van het Wyfje is door hem geen woord tot beſchryving gezegd, dewyl hy in geen Autheur dienaangaande iets vondt, dat hy kon naſchryven: weshalve het zeker is, dat de Afbeelding van zyne Wyfjes Trapgans louter uit het hoofd gemaakt zy.

Terwyl deeze Vogel zo veele voornaame Eigenſchappen heeft, en het ons aan een volkomen Berigt daar van ontbreekt, gelyk ook de ontdekking van den Waterzak geheel nieuw is; zo hope ik, dat de Liefhebbers de mededeeling myner Afbeeldingen en Beſchryvingen voor geenen overtolligen Arbeid zullen houden. De Heer WILLOUGHBY zegt, dat zy op Koorn, Zaaden van Kruiden, Kool, Paardebloems-Bladen en dergelyke Kruiden, aazen. Men treftze in opene en vlakke Landſtreeken, in verſcheide deelen van Engeland, aan; doch inzonderheid in de Vlakte van Salisbury: weshalve ik ook deeze Afbeelding, in 't verſchiet, met de oude *Stone-*

henge verſierd heb (*). Met den onlangs overleeden Doktor DOUGLASS heb ik van deeze Hen, welke ik aan zyn Ed. bezorgd had, gegeten, en bevonden, dat dezelve, inzonderheid de Borſt, kort en zeer malſch Vleeſch, dat ongemeen lekker was, uitleverde.

De Autheuren, die van deezen Vogel handelen, zyn de volgende. BELLONIUS over de Natuur der Vogelen, in 't Franſch, pag. 236: WILLOUGHBY, in zyne Ornithologie, p. 178. T. 32. De Natuurlyke Hiſtorie van de Dieren, van de Koninglyke Akademie der Weetenſchappen van Parys, welke in 't jaar 1702, door A. P. Sekretaris van de Koninglyke Societeit van Londen in 't Engelſch overgezet, is uitgegeven, p. 196. ALBIN over de Vogelen behoeft niet nagezien te worden, dewyl hy, gelyk gezegd is, zyne Afbeeldingen naar die van de Koninglyke Akademie van Parys gemaakt en de Beſchryvingen uit WILLOUGHBY'S Werk genomen heeft. Hy hadt van Doktor DOUGLASS iets van den Waterzak in het Mannetje gehoord, en dit alleenlyk gemeld: want hem zelf niet gezien hebbende, wiſt hy niets van desſelfs legging, nog ook hoe veel Waters deeze Zak wel bevatten kon: alzo de Doktor toen nog van de waarheid der zaak niet overtuigd was. Doktor THOMAS MOUFFET noemt, in zyn Werk, aangaande de natuur der Spyzen en derzelver toebereidingen, den Trapgans een lekkere en gezonde Spyze.

PLAAT XLIV.

De Zee-Leeurik of Zee-Mornel (44).

Deeze Vogel heeft, ten aanzien van zyn Lighaam, eenen kleinen Kop, benevens eenen regten, ſpitſen, zwarten, en één Duim langen Bek. 't Geheele bovenſte deel van zyn Lighaam is bruin, doch daar onder vermengt zig ook eenig wit en zwart. De Slagpennen der Wieken zyn donkerbruin; de Hals en Borſt wit; de Pooten en Voeten helder rood. De Vogel, naar welken deeze Aftekening gemaakt is, vloog by ons, op eenen Reistogt naar Amerika, in 't jaar 1722, op de breedte van 31 Graaden, veertig Mylen van de Kuſt van Florida, aan boord en werdt dus gevangen. Hy was zeer bekwaam om de Steenen, die wy in zyne Kouw leiden, om te draaijen; doch, dewyl hy onder dezelven zyn gewoone Voedzel niet vondt, kwam hy te ſterven. Hier toe bediende hy zig ſlegts van de bovenſte helft zyns Beks, keerende daar mede, met groote behendigheid en zeer vlug, zelfs Steenen van drie Pond om. Het ſchynt als of hem de Natuur deeze Eigenſchap heeft toegedeeld, op dat hy zyn Voedzel zou kunnen vinden, dat waarſchynlyk uit zulke Wormen en Inſekten beſtaat, die zig aan den Oever der Zee onthouden. Toen ik hem met de Beſchryving vergeleek, welke daarvan te vinden is in de Ornithologie van WILLOUGHBY, die ik by my in 't Schip had, bevond ik, dat het even de zelfde Soort is, als hy heeft beſchreeven.

Het Paletblader-Boompje (*).

Deeze Plant wordt gemeenlyk vier of vyf Voeten hoog, en heeft verſcheide regte Houtige Stammen, aan welken, vyf of zes Duim wyd van elkander, weder andere en-

(*) [Dit *Stonehenge* is een Verzameling van zwaare Steenen, die op elkander als in de Lugt hangende geplaatſt zyn, in 't midden van een uitgeſtrekte Vlakte, by Salisbury. Men heeft gegronde redenen om te onderſtellen, dat het een Heidenſche Tempel is geweeſt. Zie de *Tegenw. Staat van Groot Brittannie*, Amſterd. 1755, bladz. 124.]

(44) Morinellus marinus. CATESB. *Carol.* I. T. 72. Arenaria cinerea. BRISS. *Av.* V. p. 137. T. 11. f. 2. Tringa Morinellus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 87. Sp. 6.

(*) Arbor maritima, Foliis conjugatis Pyriformibus, Apice in ſummitate inſtructis, Floribus racemoſis luteis. CATESB. *Carol.* I. T. 72.

enkelde tegen elkander over groeijen. De Bladen ſtaan insgelyks aan Steeltjes, die een half Duim lang zyn, tegen elkander over. Aan 't Steeltje zyn zy ſmal; doch aan 't End breed en hebben aldaar een klein Puntje. [Zy vertoonen zig als een doorgeſneeden Peer of liever eenigermaate Paletagtig en als een Chineeſche Waaijer.] De Bloemen groeijen troswys' aan 't End der Takken: zy ſtaan op korte Steeltjes: ieder Bloem heeft eene Klokswyze gedaante, en geeft geele Puntjes uit.

PLAAT XLV.

De Duif met driehoekige Vlakken (45).

In geſtalte en grootte komt deeze overeen met de grootſte Soort van onze tamme Duiven, welke in onze Huizen broeden. Haar Bek is donker of zwart en van fatzoen als in de gewoone Duiven. Het verhevene deel, tuſſchen de Neusgaten, is Aſchgraauw; de Kring in 't Oog ſchoon geel en bykans Goudkleurig. Rondom het Oog neemt eene helder roode Huid, welke geene Vederen heeft, eene taamelyke ruimte in, ſtrekkende zig voor- en agterwaards puntig uit. De geheele Kop, de Hals, het Lyf, de Schenkels en de Dekveders onder de Staart, zyn licht Aſchgraauw, welke Kleur rondom de kaale Plek der Oogen, aan het Onderlyf en onder de Staart, allengs wit wordt. De Veders, die om den Hals ſtaan, loopen alle in ſcherpe Punten uit, en zyn aan den Rand Wynkleurig rood gezoomd. Het bovenſte van de Rug, alle Dekveders der Wieken, als ook eenigen van de Slagpennen, welke naaſt aan 't Lyf ſtaan, zyn ſchoon roodagtig bruin, en trekken wat naar Roozekleur; doch, naar dat het Licht op dezelven valt, ſpeelen zy ook in 't purperkleurige. Alle de Dekveders der Wieken, benevens eenige weinige, naaſt aan 't Lyf geplaatſte, Slagpennen, zyn zeer ſchoon driehoekig gevlakt, en, naar dat de Veders in grootte verſchillende zyn, hebben zy ook de Vlakken grooter of kleiner. Zy ſtaan aan 't End der Vederen, en zyn met haare Punten naar derzelver Wortel, met haare kortſte zyde naar de tippen der Vederen gerigt. De grootſte Slagpennen zyn zwart, en haare Baarden hebben helder Aſchgraauwe Randen. De onderſte helft van de Rug en Stuit is wit, en de Dekveders van de Staart zyn helder; de Staartveders donker Aſchgraauw, en aan 't End, ter breedte van meer dan een Duim, altemaal zwart. De Pooten en Voeten zyn, gelyk in andere Duiven, roodagtig van Kleur met bruine Klaauwen.

Ik heb myne Afbeelding, voor eenige Jaaren, gemaakt in het Paleis van den Hertog van Richmond te Londen, alwaar ik een paar van deeze Duiven zag. De geen, die dezelven aan den Hertog bragt, zeide, dat zy uit de binnenſte deelen van Guinée, in Afrika, kwamen. 't Zyn wilde Duiven. Ik heb weinig anderen gezien, van welken deeze, in ſchoonheid van Kleur en Vlakken, overtroffen werden.

PLAAT XLVI.

De Bahamaſche Reiger, Flamingo genaamd (46).

Deeze Vogel bekomt eerſt in twee Jaaren zyne regte Kleur, zynde alsdan geheel rood;

(45) Columba maculis triquetris. EDW. *Av.* II. T. 75. Columba Guinëenſis. BRISS. *Av.* I. p. 132. Columba Guinea. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 104. Sp. 16. *Syſt. Nat.* X. Gen. 92. Sp. 9. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 446.

(46) Phœnicopterus Bahamenſis. CATESB. *Carol.* I. T. 73. Phœnicopterus. BELL. *Av.* 199. GESN. *Av.* T. 692. WILL. *Ornith.* T. 60. RAJ. *Av.* 190, 117. SLOAN. *Jam.* II. p. 321. SEB. *Muſ.* I. p. 123. T. 67. f. 1. ALB. *Av.* II. T. 77. BRISS. *Av.* VI. p. 532. T. 47. f. 1. Phœnicopterus ruber. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 79. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 72. Sp. 1. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 162.

rood; de Slagpennen uitgenomen, welke zwart zyn. Een volwaſſene is zo zwaar als eene wilde Eend, en, wanneer hy overend ſtaat, dan heeft hy de hoogte van vyf Voeten. Hunne Voeten zyn gewebd als die der Ganzen. Het Vleeſch is lekker en ſmaakt bykans als dat der Patryzen. De Tong werdt, by de welluſtige Romeinen, wegens haaren voortreffelyken ſmaak, boven alle andere deelen van den Vogel hoog geſchat.

De Flamingo's bouwen hunne Neſten op kleine Heuveltjes in Moeraſſen, en zitten op dezelven met de Pooten uitgeſtrekt, gelyk een Menſch op een Stoel gewoon is te zitten. Zy broeden aan de Kuſten van Kuba en de Bahamaſche Eilanden, en onthouden zig alleenlyk in brakke Wateren. Wanneer iemand zig verſchuilt, dat zy hem niet zien, kan hy 'er veelen magtig worden: want de Slag van een Musket doet hun niet in de hoogte ſtygen: ook verſchrikken de overigen niet, wanneer de naby hun zittende vallen en hun als 't ware voor 't gevaar waarſchouwen: maar zy blyven met ſtaarende Oogen en als verwonderd ſtaan, tot dat zy grootendeels of byna allen dood zyn.

In Geſtalte komt deeze Vogel den Reiger zeer naby; den Bek uitgezonderd, en, dewyl deeze een geheel byzondere figuur heeft, zo zal ik denzelven op de volgende Plaat, in de Natuurlyke grootte afgebeeld, voorſtellen, en in 't byzonder beſchryven.

De Hoornagtige gegaffelde bruine Zee-Heeſter (*).

Dit Gewas heeft een kort, dik, Stammetje, van ongevaar twee Duimen omtreks en twee Duimen hoogte. Dan verdeelt het zig in twee Twygen, waarvan ieder wederom twee dunnere uitgeeft, die zig op de zelfde manier, en t'elkens Gaffelswyze verdeelen, tot dat het Gewas ongevaar de hoogte van twee Voeten heeft, en de bovenſte Enden der Takken niet dikker zyn dan een Raaven-Veder Schaft. Zy laaten zig allen als Hoorn of Viſchgraaten buigen, en hebben eene donkerbruine Kleur. Het groeit in menigte op de Ondiepten der Zee en in de Kanaalen, omſtreeks de Bahamaſche Eilanden, waar in het Water uitneemend helder is. Ik heb ze zeer duidelyk, en byna tien Vademen diep, onder Water op de witte Rotſen zien ſtaan.

PLAAT XLVII.

De bruine Ooſtindiſche Duif (47).

Deeze Duif is byna zo groot als de kleine Witte Tortelduif, welke by ons maar alleen in Hokjes wordt voorgeteeld, wyzende deeze Afbeelding vry naauwkeurig haare volle grootte aan. De Bek is donker zwart; de Ring in 't Oog hoog Scharlaken, naar Goudkleur trekkende; de Oogen ſtaan ieder in eene ſierlyk blaauwe kaale Huid, welke voorwaards, aan ieder Zyde, zig tot aan den hoek des Beks uitſtrekt, en terugwaards, wat agter de Oogen, met eenen hoek eindigt. Het voorſte van den Kop, den Hals, en de Borſt, zyn helder geelagtig bruin: het agterſte van den Kop en Hals zyn donkerer bruin. Onder het Oor is, aan ieder Zyde, een lange, zwarte, dwars-Vlak, die uit zeer korte Vederen beſtaat, zodanig, dat men haar niet ziet, dan wanneer de Vogel zynen Hals wat uitſtrekt. De Veders, die zig onder deeze Vlak bevinden, hebben, by beurten, in verſcheiderley plaatzingen, eenen groenagtigen Goudglans; terwyl het overige van het agtergedeelte, en de zyden

(*) Keratophyten Dichotomum fuſcum. CATESB. *Carol.* I. T. 73. An Gorgonia elongata. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 341. Sp. 7. Roode Zee-Boom. *Nat. Hiſt.* I. D. XVII. STUK, bladz. 330.

(47) Turtur Indicus fuſcus. EDW. *Av.* II. T. 76. Columba ſubfuſca media, Iride croceâ, Palpebris imprimis cœruleis. BROWN *Jam.* 468. Columba Indica. BRISS. *Av.* I. p. 105. Columba leucoptera. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 104. Sp. 15. *Syſt. Nat.* X. Gen. 92. Sp. 14. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bl. 449.

zyden van den Hals, eenen Purpergloed hebben. Het bovenſte van de Rug, de Dekveders der Wieken, en eenige naaſt aan 't Lyf ſtaande Slagpennen, zyn donker roodagtig bruin, en ſpeelen dikwils in het blaauwe. De buitenſte of grootſte Slagpennen zyn zwart, doch wat helderer aan de Punten: de middelſte zwart, met groote witte Tippen, gelyk ook de Dekvederen, en dit maakt een ſchuinſe Streek dwars over de Wieken. De binnenzyde der Wieken, de Buik en de Dekveders onder de Staart, zyn ſierlyk bleek blaauwagtig Aſchgraauw: het laagſte deel van de Rug en de bovenſte Dekveders van de Staart zyn donker Aſchgraauw. De twee middelſte Staartveders hebben het zelfde bruin als de Rug en Wieken, en al de overige Veders, aan ieder Zyde, zyn donker Aſchgraauw met witte Tippen van omtrent een Duimbreed lang. Dikwils wipt deeze Vogel zyn Staart zeer ſchielyk op, 't welk ik in andere Duiven niet waargenomen heb. De Pooten en Voeten zyn gedekt met roode Schubben: de Klaauwen bruin.

Myne Aftekening is gemaakt naar een leevenden, en ten opzigt van zyn Pluimagie wel geſtelden Vogel, die aan den Schildknaap TAYLOR WHITE toebehoorde. Men gaf my berigt, dat dezelve uit Ooſtindie kwam. Ik kon nergens de Beſchryving vinden van een Duif, die met deeze overeenkomſtig was.

PLAAT XLVIII.

De Bek van den Flamingo in natuurlyke grootte (48).

Het zou onnoodig zyn, van deezen Bek een andere beſchryving te willen geeven, dan Dr. GREW ons daar van in zyn Kabinet der Koninglyke Societeit (*Muſ. Soc. Reg.* p. 67.) medegedeeld heeft. Dus luiden zyne woorden. „ De figuur van „ ieder Snebbe is regt Hyperboliſch. De bovenſte is van agteren verheven, doch „ van vooren effen of plat, en loopt ſpits uit als een Degen, doch met de Punt een „ weinig omgekromd. Inwendig heeft zy een verhevene hoekige Streep, die in het „ midden, overlangs, door de geheele Snebbe heen loopt. Daar de Hyperbole haare „ hoogte heeft, is de Snebbe niet boven een Kwartier Duims dik. De onderſte Sneb „ heeft, omtrent die zelfde plaats, meer dan een Duim dikte, en is hol. Doch „ haare Randen breiden zig zeer zonderling, ter breedte van meer dan een Kwartier „ Duims, naar binnen toe uit, en zyn wat verheven. Zy zyn beiden bezet met „ zwarte, vreemd gefatzoeneerde Tanden: want zo noem ik ze, wegens de nut- „ tigheid welke zy toebrengen. Zy zyn dun, in taamelyke veelheid en evenwy- „ dig gelyk de Tanden van eene Kam: ook tevens vry kort, en naauwlyks een half „ Kwartier Duims lang. Eene wonderlyke uitvinding der Natuur: want door be- „ hulp van deeze Tanden en de boven gedagte hoekige Streep, kan deeze Vogel „ zyne glibberige Prooy des te beter vaſt houden."

Wanneer de Flamingo's eeten ('t welk altoos in ondiepe Moeraſſen geſchiedt,) leggen zy, door buiging van hunnen Hals, het bovenſte deel van hunnen Bek op den Grond, en beweegen de Pooten geſtadig in de Modder op en neer. Hier door werken zy een klein rond ſlag van Zaad, dat naar Geerſt gelykt, om hoog en in den Bek, doch middelerwyl komt 'er ook eenige Modder in, en om die reden heeft de Natuur hun, aan den Rand der Snebbe, met eene Zeef of met Tanden voorzien, welke naar de Tanden van eene fyne Kam gelyken, door middel van welken zy hunne Spyze terughouden, en de Modder, welke zy tevens hadden opgevat, weder van

(48) Caput Phœnicopteri naturalis magnitudinis. CATESB. *Carol.* I. T. 74.

van zig geeven. Dit Berigt heb ik van geloofwaardige Luiden bekomen, doch zelf hun niet zien aazen; zo dat ik het Gevoelen der genen, die zeggen dat zy Visschen, en in 't byzonder Aalen vreeten, niet wederleggen kan. Ook schynt Dr. GREW met zyne glibberige Prooy, om welke vast te houden de Tanden geschikt waren, iets dergelyks te hebben willen aanduiden.

De vlytige Heer Doctor J. DOUGLASS heeft de geleerde Wereld, door eene byzondere en omstandige Beschryving van deezen Vogel, aan zig verpligt gemaakt. Zie Nomm. 550, van de Philosophische Transactiën.

Een zwarte Hoornagtige Zee-Heester (*).

Deeze Soort is van de voorige verschillende door haare zwarte Kleur, en dat zy een dikker Boomagtigen Stam heeft, welke door het midden van de Plant heen gaat, verdeelende zig in verscheide groote Takken, uit welken kleinere Twygjes voortkomen, die krommer en dunner dan aan de overige zyn: zo dat zy zig in 't algemeen gelyk een Bladerlooze Boom vertoont. Zy groeit insgelyks tusschen de gezegde Eilanden op de Rotsen onder Water.

PLAAT XLIX.

De Zwartkoppige Indische Geelvogel (49).

Deeze Vogel, hier in de Natuurlyke grootte afgebeeld, gelykt taamelyk naar een Lyster, doch heeft den Bek naar evenredigheid wat sterker. Dezelve is bruinagtig wit of vuil Vleeschkleur: de Kop en de Hals daar onder, aan de Keel, is zwart. De Kop speelt in 't purpere, en het geel vereenigt zig met het zwarte aan de zyden van den Hals, Zaagswyze, gelyk de Afbeelding toont. Het geheele Lighaam, de buitenste Dekveders der Wieken zo wel als de binnenste, en byna de geheele Staart, zyn schoon glanzig geel. De grootste of buitenste Slagpennen zyn zwart, doch by haaren Wortel is de Rand geelagtig: de overige naast aan 't Lyf staande Slagpennen hebben geele Punten, en gelyke Kleur voeren zy ook, eenigermaate, langs haaren buitensten Baard. De Punten der Dekveders, daar zy op de grootere Slagpennen leggen, zyn geel, en daar door wordt, wat boven het midden van de Wiek, een geele Vlak geformeerd; hoedanig eene ook van de Punten der binnenste Slagpennen aan het onderste deel ontstaat. Op het bovenste deel van de Wiek, aan den Rand, is geel en zwart eenigermaate met elkander vermengd. De Staart bestaat uit twaalf geele Veders van gelyke langte; van welken slegts de twee middelsten eene zwarte dwars-Vlak, die ongevaar een Duim lang is, naar het End toe, hebben; doch het smalle End is geel. De Pooten en Voeten zyn donker blaauwagtig zwart. Hy heeft aan ieder Poot, vier Vingers, staande als gewoonlyk in de Vogelen, met zwarte taamelyk sterke Klaauwen.

De Heer JOSEPH DANDRIDGE, in Moorfields, heeft my deezen Vogel presént gedaan, dien hy van een zyner Bloedverwanten uit Bengale gekreegen hadt. Ik heb 'er den naam van *Geelvogel* aan gegeven, om dat hy met een Vogel, die by Zomer uit

(*) Keratophyton Fruticis specie nigrum. CATESB. *Carol.* I. T. 74. An Gorgonia Ventalina LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 341. Sp. 15. Platte Zeeboom. *Nat. Hist.* I. D. XVII. STUK, bladz. 352.

(49) Icterus Indicus Capite nigro. EDW. *Av.* II. T. 77. ALB. *Av.* II. T. 41. Oriolus Bengalensis. BRISS. *Av.* II. p. 329. Oriolus melanocephalus. *Syst. Nat.* XII. Gen. 52. Sp. 3. Sturnus luteolus. *Syst. Nat.* X. Gen. 94. Sp. 2. *Nat. Hist.* I. D. V. STUK, bladz. 476.

uit heeter Landen in de Zuidelyke deelen van Europa komt, en van welken ALDROVANDUS de *Icterus Plinii* maakt, veel gelykheid heeft: doch ik heb den mynen tot onderſcheiding de *Zwartkoppige* geheten, alzo de ander den geheelen Kop geel heeft, uitgenomen een zwarte Streek, die wederzyds van den hoek des Beks naar de Oogen loopt. In deeze zyn de Dekveders der Wieken zwart, doch aan den mynen geel. Het Lyf is, in beiden, t'eenemaal geel, en zy komen beiden in Bengale voor, weshalve zy ook beiden den naam van *Indiſche* mogen voeren. Die het onderſcheid tuſſchen den een en anderen begeeren te zien, zullen genen in WILLOUGHBYS Ornithologie, bladz. 198, onder den naam van Wielewaal zeer wel, doch ſlegter by ALBIN voorgeſteld vinden, in deszelfs Vogel-Hiſtorie, het Derde Deel, pag. 19; alwaar hy hem den Bengaalſchen Geelvogel noemt, doch welken hy, volgens zyn eigene bekentenis, maar uitgeſchilderd heeft gezien. Myne Aftekening van deeze beide Vogelen, heb ik naar het Leven en volgens volkomene Origineelen gemaakt. De hier voorgeſtelde Vogel zal, zo ik geloove, den Liefhebberen in dit Wereldsdeel geheel nieuw zyn. Ik heb in geene Natuurlyke Hiſtorie of Reisbeſchryving eene Afbeelding of eenig Berigt van denzelven gevonden.

PLAAT L.

De Witte Amerikaanſche Kraanvogel (50).

Deeze is byna zo groot als de gewoone Kraanvogel. Hy heeft den Bek bruin en zes Duim lang, aan 't End, zo wel boven als onder, aan den Rand, ongevaar een half Duim lang, met Tandjes uitgeſneeden. In de bovenſte helft der Snebbe loopt, van den Kop af tot over de helft, eene diepe en breede Groef. De Neusgaten zyn zeer groot. Van de Oogen gaat, ſchuins naar den Hals toe, een breede witte Streep, doch anders is de Kop bruin. De Kruin is als Eelt zo hard, en met ſtyve zwarte Haairen dunnetjes bezet, die 'er plat en zo yl op leggen, dat de Huid kaal ſchynt te zyn, van eene roodagtige Vleeſchkleur. Agter aan den Kop is een Toupet van zwarte Vederen. De groote Slagpennen zyn zwart, de overige Vederen van 't geheele Lighaam wit.

Deeze Beſchryving heb ik opgemaakt naar een geheel Vel van deezen Vogel, 't welk my vereerd werdt door een Indiaan, die zig daar van tot een Tabaks-Zak bediende. Hy berigtte my tevens, dat zig deeze Vogels in 't begin des Voorjaars aan de Rivieren, naby de Zee, zeer overvloedig ophielden, en in de Zomer weder naar 't Gebergte begaven. Naderhand werdt my 't zelfde van eenen Blanken verzekerd, die 'er nog byvoegde, dat zy een luid Geſchreeuw maaken, en dat hy deeze Kraanvogels aan den Uitloop der Savanna, Aratamaka en andere Rivieren omſtreeks Sint Auguſtyn, doch nooit zo verre Noordwaards als het bewoonde deel van Karolina legt, waargenomen had.

De Snaphaan-Kogel Boom (*).

Het dikſte deel van den Stam deezes Heeſters is zelden dikker dan het Been van een Menſch. Hy heeft gemeenlyk de hoogte van vyf Voeten, maar ſchiet zyne Tak-

(50) Grus Americana alba. CATESB. *Carol.* I. T. 75. EDW. *Av.* 132. T. 132. BRISS. *Av.* V. p. 382. Ardea Americana. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 84. Sp. 5. *Syſt. Nat.* X. Gen. 76. Sp. 5. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 190.

(*) Prunus Buxi folio cordato, Fructu nigro rotundo. CATESB. *Carol.* I. T. 75.

Takken digt aan den Grond, die zig vry ver uitbreiden. De Bladen zyn zo ſtyf als de Bladen van Palm, en hebben ook dergelyke grootte, met eene uitſnyding aan 't End. De Beſſen hangen, aan de kleinſte Takjes, aan Steelen die maar een half Duim lang zyn. Zy zyn Kogelrond, wat grooter dan een zwarte Kers of Kriek, blaauwagtig zwart, en bevatten eenen enkelen Steen.

Tab. I.

Der aschfarbe Büssaar.

G. Eduards ad viv. delin.

Buteo cinereus.

Cum Privil. Sac. Caes. Maj.

N^a. J. *III. Theil.*

J. M. Seligmann sculps. et excud. Norimb.

La Buze Cendrée

Die purpurfarbe Schwalbe.

Smilax (forte) lenis folio angulofo hederaceo.

M. Cateſby ad viv. delin.

J. M. Seligmann ſculp. et excud. Norimb.

Cum Privil. Sac. Caes. Majeſtatis.

Hirundo purpurea.

N° 2. *III Theil.*

Martinet couleur de pourpre.

Tab. III.

Der gehaubte röthlichtbraune Neuntöder.

G. Edwards ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

J. M. Seligmann sculps. et excud.

Lanius fulvus criſtatus.

N° 3. *III Theil.*

La Pie-Grieche-Rouſſe, *hupée*

Der gehaübte Fliegenstecher mit gelben Bauch.

Smilax Bryoniae nigrae foliis caule spinoso baccis nigris.

M. Catesby ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

J. M. Seligmann sculps. et excud. Norimb.

Muscicapa cristata ventre luteo.

Les preneur de Mouches huppè

Tab.V.

Der kleinſte Neuntöder.

G. Edwards ad viv. delin.

Lanius minimus.

Cum Privil. Sac. Caes. Majest.

N°. 5. III Theil.

J. M. Seligmann sculps. et excud.

La petite Pie-Grièche.

Schwarzer Fliegenstecher.

Gelseminum sive Jasminum luteum, odoratum Virginianum scandens semper virens. Parck. Theat. pag. 1465.

M. Catesby ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestat.

J. M. Seligmann excud. Norimbergae.

Muscicapa Nigrescens.

Nro. 6. III. Theil.

Preneur de Mouches noirâtre.

Tab. VII.

Der indianische Neuntöder mit dem gabelförmigen Schwanz.

G. Edwards ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

J. M. Seligmann sculp. et excud.

Lanius, caudâ forcipatâ.

N°. 7. III Thal.

La Pie des Indes, à queuë fourchuë.

Der kleine braüne Fliegenstecher. Der rothäügige Fliegenstecher.

Arbor lauri folio, floribus ex foliorum alis pentapetalis, pluribus staminibus donatis.

M. Catesby ad viv. delin.

Muscicapa fusca.
Petit Preneur de Mouches brun.

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N.° 8. *III Theil.*

J. M. Seligmann sculps. et excud.

Muscicapa oculis rubris.
Preneur de Mouches aux yeux rouges.

Tab. IX.

Der grosse gefleckte Gückgück.

G. Eduards ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

J. M. Seligmann sculps. et excudit.

Cuculus fulvus, maculatus.

N:. 9. III. Theil.

Le Grand Coucou tacheté.

Der Fliegenstecher mit rother Platte.

Cornus mas odorata, folio trifido, margine plano, Sassafras dicta. Pluk. Almag.

M. Catesby ad viv. delin.

Muscicapa Corona rubra.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

N°. 10. III Thal

Ex. M. Seligmann sculps. et excudit

Le Tyran.

Tab. XI.

Der schwarze indianische Gückgück.

G. Eduards ad viv. delin.

Cuculus Indicus niger.

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N.o JJ. III Theil.

J. M. Seligmann sculps. et excud. Norimb.

La Coucou noir des Indes.

Der rothe Fliegenstecher.

Tab. XII.

Platanus Occiden-
talis.

Marc. Catesby ad viv. delin.

C.P. S.C. Majestatis.

Nº. 12 III Theil.

Muscicapa Rubra.

Preneur de Mouches Rouge.

Tab. XIII.

Der braûne gefleckte indianische Gûckgûck.

G. Edwards ad viv. delin.

Cum Privil. Sac. Caes. Majest.

J. M. Seligmann sculps. et excud. Norimbergae

Cuculus Indicus, fuscus, maculatus.

N°. 13. III Theil.

Le Coucou brun et tacheté.

Die gehaübte Meise.

Tab. XIV.

Ciſtus Virginiana flore et odore Perichymeni D. Baniſter.

M. Cateſby ad viv. delin.

Parus Criſtatus.

Cum Priv. Sac. Caes. Majeſtatis.

No. 14. III Thal.

J. M. Seligmann ſculps. et excud.

Meſange huppée.

Tab. XV.

Der Uhu.

G. Edwards ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

J. M. Seligmann sculps. et excud.

Otus Americanus

N:o 35. III Theil.

Le Duc.

Die Meise mit den gelben Bürzel.

Helleborine Lilij folio caulem ambiente, flore unico hexapetalo, tribus petalis longis, angustis obscure purpureis caeteris brevioribus rosæis.

Apocynum scandens folio, cordato flore albo.

M. Catesby delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

I. M. Seligmann sculps. et excud.

Parus uropygeo luteo.

No. 16 III Theil.

Mesange au croupion jaune.

Tab. XVII.

Die grosse weisse Eule.

G Eduards ad viv. delin.

Aluco albus, diurnus.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

No. 57. III Theil

J M Seligmann sculps. et excudit Norimb.

Le grand Hibou blanc.

Die Bahamische Meise. Tab. XVIII.

Arbor Jasmini floribus albis.

M. Catesby ad viv. delin.

Cum P. S. Caes. Majest.

N°. 18. III Theil.

Parus Bahamensis.

Mesange de Bahama.

Tab. XIX.

Die kleine Falkeneûle.

G. Eduards ad viv. delin. *J. M. Seligmann sculps. et excud.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Ulula, Accipitri affinis. Nº. 19. III Theil. Le petit Faucon Chouette.

Schwarzgekapte Meise. Tab. XX.

Arbor in aqua nascens &c

M. Catesby ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

I.M. Seligmann sculps. et excud. Norimb.

Parus cucullo nigro.

No. 20. *III Thal.*

Mesange au Capuchon noir.

Tab. XXI.

Der Whip-Poor-Will, oder kleine Geismelcker.

G. Edwards ad viv. delin. *Cum Priv. S. ac. Caes. Majestatis.* *J. M. Seligmann sculps. et excud.*

Caprimulgus minor, *Americanus.* N°. 21. *III. Thal.* Le Whip-poor-will, ou Petit Tette-chevre.

Gelblichte Tannenmeise.

Tab. XXII.

Ligustrum Lauri folio fructu violaceo.

M. Catesby ad viv. delin.

Parus americanus lutescens.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

N:o 22. *III Theil.*

I. M. Seligmann sculps et excud.

Mesange brune de l'Amerique.

Tab. XXIII.

Die Brasilische Elster Toucan genant.

G. Eduards ad viv. delin.

Pica Brasiliensis.

Cum Privil. Sac. Caes. Majest.
N° 23 III Theil.

J. M. Seligmann excud. Norimbergae.

Le Toucan ou la Pie du Bresil.

Die americanische Meise mit gelber Kehle. Tab. XXIV.

Acer Virginianum, folio majore, subtus argenteo, supra viridi splendente. Pluk. Alma.

M. Catesby ad viv. delin.

J. M. Seligmann excud. Norimbergae.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Parus americanus gutture luteo.

Nro. 24 III Theil

Mesange de l'Amerique a la gorge jaune.

Tab. XXV.

Grauköpfiger Grünspecht.

G. Eduards ad viv. delin.

J. M. Seligmann sculp. et exc.

Cum Privil. Sac. Caes. Majestatis.

Picus, viridis, capite cinereo.

No. 25. III Theil.

Le Pic vert, tête grise.

Die carolinische gelbe Meise.

Tab. XXVI

Laurus Carolinensis ♂ ♀

Parus luteus.

M. Catesby ad viv. del.

Cum Privil. Sac. Caes. Majestatis.

N:o 26 III Theil.

Mésange jaune.

J. M. Seligmann excud. Norib.

Tab. XXVII. Der schwarze und weisse chinesische Fasan mit seiner Henne.

Gr. Eduards ad viv. delin.

J. M. Seligmann excud.

Phasianus, Sinensis, albus e nigro caeruleus; cum foemella, colore fulvo.

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

Le Phaisan de la Chine, noir et blanc, avec la Femelle.

Die Finckenmeise.

Frutex, Padi foliis non serratis, floribus monopetalis albis, campani formibus, fructu crasso tetragono.

M. Catesby ad viv. delin.

Parus fringillaris.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

I. M. Seligmann sc. et excud.

Mesange-Pinson.

Tab. XXIX.

Der chineſiſche Phaſanenpfaû.

G. Eduards ad viv. delin.

Phaſianus, alis et caudâ, oculatis.

Cum Priv. Sac. Caes. Majeſtatis.

N:o 29. III Theil.

J. M. Seligmann ſculp. et excud.

Le Paon-Phaiſan de la Chine.

Das Colibritchen . Sümmvögelein . Tab. XXX.

Bignonia, Fraxini folio, coccineo flore minore.

M. Cateſby ad viv. delin.

J. M. Seligmann ſculp. et excud.

Cum Priv. Sac. Caes. Majeſtatis.

Nº. 30. III Thal.

Mellivora avis carolinenſis.

Le Colibri.

Tab. XXXI.

Der bunte chinesische Fasan.

G. Eduards ad viv. delin. *Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.* *J. M. Seligmann sculp. et excud.*

Phasianus, variis coloribus splendidus. N.o 31. *IIIIter Theil.* Le Phaisan belles-couleurs.

Der Flügenschnapper mit schwarzer Platte.

Tab. XXXII.

Arbri folia Americana serrata, floribus pentapetalis albis, in spicam dispositis Pluk. Phyt. Tab. 115 f. 1.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

M. Catesby ad viv. delin

Muscicapa vertice nigro.

No. 32 *III Thal*

J. M. Seligmann sculp. et excud.

Le Chat-oiseau.

Tab. XXXIII.

Die Henne des Fasanenpfauen aus China.

G. Edwards ad viv. delin. Cum Priv. Sac. Caes. Majestat. J. M. Seligmann sculp. et excud.

Foemellae precedentium N°s 29 et 31. N° 33. III Theil La Femelle du Paon-Phaisan, de la Chine.

Americanisches Rothschwänzlein. Tab. XXXIV.

Nux juglans nigra Virginiensis Park. 1414.

M. Catesby ad viv. del. *J. M. Seligmann excud. Norimb.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Ruticilla Americana. N°. 34. *III Theil.* Le Rossignol de muraille de l'Amerique.

Tab XXXV.

Das rothfüssige Rebhühn aüs der Barbarey.

G Eduards ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

J M Seligmann sculps. et excud.

Perdix ruffa, *Africana.*

N°. 35. III Theil.

La Perdix rouge de Barbarie.

Das kleine schwarze Rothschwänzlein.

Tab. XXXVI.

Amelanchior Virginiana Lauro cerasi folio.

M. Catesby ad viv. delin.

Rubicilla minor nigra.

C. P. S. C. M.

No. 36. III Theil.

J. M. Seligmann sculps.

Petit Rouge-queüe noir.

Tab. XXXVII.

Das braune fleckichte Haselhuhn.

G. Eduards ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

J. M. Seligmann sculp. et exc.

Vrogallus, minor, *Americanus*.

N°. 37. III Theil.

Le Francolini brun-tachete.

Myrtus Brabanticae similis Carolinensis baccata fructu racemoso sessili monopyreno Pluk. Alma

M. Catesby ad viv. delin.

I M Seligmann sculps. et excud.

C.P.S. C.M.
No. 58. III Theil.

Ispida.

L'Alcyon.

Tab. XXXIX.

Das weisse Birckhûhn.

G. Eduards ad viv. delin.

Lagopus.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

N°. 39. *III Theil.*

J. M. Seligmann sculp. et excud.

La Perdrix blanche.

Gentiana Virginiana Saponariae folio flore coeruleo longiore Hist. Oxon. 3. 184 Ico. Tab. 5. Sect. 12.

M Catesby ad viv. del.

Gallinula Americana

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

LM Seligmann excudit.

Le Rale de l' Amerique

Tab. XLI.

Der Trapphahn.

G. Eduards ad viv. delin.

Otis, mas.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

No. 43 III Theil.

I. M. Seligmann sculps. et excud.

L' Outarde Male.

Der Schreyende Gibitz.

Tab. XLII.

Frutex foliis oblongis acuminatis floribus spicatis unoversu dispositis.

A. Catesby ad viv. delin.

Pluvialis vociferus.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

N°. 42 *III Thal.*

I. M. Sebastmann excud. Norimbergae.

Pluvieur Criard.

Tab. XLIII.

Die Trapphenne.

G Eduards ad viv. delin.

Otis foemella.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

N:o 43 *III Theil*

I.M. Seligmann sculps. et excud.

L'Outarde Femelle

Die Seelerche.

Tab. XLIV.

Arbor maritima, foliis conjugatis pyriformis apice insumitate instructis, floribus racemosis luteis.

M. Catesby ad viv. delin.

Morinellus marinus *of Sir Thom. Brown*
an Cinclus *Turneri. Will. p. 311*

Cum Priv. Sac Cæs. Majestat.

N°. 44 *III Theil.*

I. M. Seligmann sculps. et excud.

Allouette de Mer.

Tab. XLV.

Die Taube mit dreyeckichten Flecken.

G. Eduards ad viv. delin. *Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.* *I. M. Seligmann sculp. et excud.*

Columba, maculatis triquetris notata. N°. 45. III Theil. Le Pigeon aux taches triangulaires.

Flamingo. Phoenicopter.

Tab. XLVI.

M. Catesby ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

I.M. Seligmann sculp. et excud.

Phoenicopterus Bahamensis.

Nº. 46 III Theil.

Flamant.

Tab. XLVII.

Die braune indianische Taube.

G. Eduards ad viv. delin.

Turtur, Indicus, fuscus.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

No. 47. III Theil.

I M Sebiomann sculp. et excud.

Le Pigeon brun des Indes.

Der Schnabel des Phoenicopters in natürlicher Grösse. Tab. XLVIII.

Keratophyton fruticis specie nigrum.

C.P.S.C.M.

M. Catesby ad viv. delin. N°. 48. III Theil. *I.M. Seligmann sculps. et excud.*

Caput Phoenicopteri naturalis magnitudinis. Le Bec du Flamant de grandeur naturelle

Tab. XLIX.

Schwarzköpfiger Ammer.

G. Eduards ad viv. delin.

Icterus Indicus, capite nigro.

C. P. S. Cæs. Majestat.

N°. 49. III Theil.

I. M. Seligmann sculp. et excud.

Le Loriot à tête noire des Indes.

Prunus Buxi folio cordato fructu nigro rotundo.

M. Catesby ad viv. delin.

Grus americana alba.

C.P.S.C. Majestatis.

No. 50. III Theil

I.M. Seligmann sc. et excud.

Grüe blanche de l'Amerique.

VERZAMELING

VAN UITHEEMSCHE EN ZELDZAAME

VOGELEN.

VIERDE DEEL.

PLAAT LI.

De kleine Spotvogel (51).

Ik heb deezen Vogel de Kleine genoemd, dewyl hy my in lang zo groot niet voorkomt als de andere Spotvogel, dien ik uit het Vaſte Land van Noord-Amerika heb zien brengen, en van welken ik, zo wel als van deezen, Aftekeningen heb. De Heer CATESBY heeft 'er, in zyne *Hiſtorie van Karolina* (*), ook eenen voorgeſteld, dien ik voor den Grooten houde. De tegenwoordige is van genen ook daar in verſchillende, dat hy aan de onderſte Vlakte wit is, welke in de andere een lichtbruinagtige Aſchgraauwe Kleur heeft. Hier vertoont zig de Vogel volmaakt van Natuurlyke grootte, doordien ik hem in alle zyne Deelen afgemeten heb.

De Sneb is dun, taamelyk regt en donkerbruin. De Vogel heeft wederzyds, boven de hoeken van den Bek, kleine, ſtyve, donkere Borſtels. Van de Neusgaten loopt, door het Oog heen, een donkere Streep, en boven ieder Oog, van het Grondſtuk des Beks af, een witagtige Streep. Van boven is de Kop, het agterſte van den Hals, als ook de Rug, Aſchgraauw, doch met eenig bruin geſchaduwd en daar onder gemengd. De zyden van den Kop, het onderſte van den Hals en 't Lighaam, de Dekveders onder de Staart en die aan de binnenzyde der Wieken, zyn wit en op eenige plaatſen wat Roomkleurig gewolkt. Het Aſchgraauwe van de Nek en het Witte van de Keel, is op de zyden van den Hals geſprenkeld; dewyl die beide Kleuren door elkander loopen. De Veders der Wieken zyn meeſt van dergelyke donkerbruinagtige Aſchgraauwe Kleur, als de middelſte Veders van de Staart. Het Grondſtuk der middelſte Vederen van de Wieken is wit, de Tip bruin. Eenige weinigen der Slagpennen naaſt aan de Rug hebben witte Tippen, zo wel als de ry der Dekvederen naaſt boven de Slagpennen. De witte Tippen naaſt aan de Rug zyn de kortſten, die naaſt aan den Buik zyn langer, en hebben ieder een donkere Vlak. De kleinſte Dekveders hebben eenige weinige kleine witte Streepjes overlangs. De Rand van de Wiek is wit. De twee buitenſte Veders van de Staart zyn geheel wit: die daaraan volgen hebben alleenlyk de binnenſte Baarden wit, en de overige Veders in 't midden zyn donker bruin. De middelſte van de Staart zyn wat langer dan die aan de zyden. De Pooten en Voeten zyn, zo wel als de Klaauwen, zwart. De Vingers ſtaan op de gewoone wyze.

De Schildknaap, T. WHITE, van Lincolns-Inn, heeft my deezen Vogel, die van Jamaika gekomen was, wel droog bewaard zynde, preſent gedaan. Zo ik my niet bedrieg is deeze eigenſte Soort, door den Heer HANS SLOANE, in zyn *Voiagie*

(51) Turdus cinereus minor. EDW. *Av.* II. T. 78. Turdus mimus. BRISS. *Av.* II. p. 262. Avis polyglotta. WILL *Ornith.* 305. Turdus Orpheus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 107. Sp. 11. *Syſt. Nat.* X. Gen. 95. Sp. 8. Kleine Spotvogel. *Nat. Hiſt.* I. D. V. St. bladz. 489.

(*) I. D. pag. 27. Zie de LIV. Plaat in het Tweede Deel van deeze Verzameling.

gie naar Jamaika, Vol. II, Pag. 306. Tab. 256, beſchreeven en afgebeeld. Daar is ook een Berigt van twee Soorten deezer Vogelen uit het Werk van HERNANDEZ getrokken, dat men in 't Engelſch vertaald kan vinden in de *Appendix* van WILLOUGHBYS *Ornithology*, pag. 385. Aldaar worden zy *Poliglottos* en *Tzaupan* geheten. Zo iemand begeerte heeft, om deezen te vergelyken met den genen, die ik onderſtel de Groote Spotvogel te zyn; hy kan het Werk van den Heer CATESBY, op de aangehaalde plaats, nazien; alwaar hy daarvan een goede Afbeelding en beſchryving zal vinden.

PLAAT LII.

De Blaauwe Reiger van Karolina (52).

Deeze Vogel weegt vyftien Oncen, en is wat kleiner dan een Kraay. Hy heeft den Bek blaauw, doch wat donkerer naar de Punt toe. De Oogkringen zyn geel. De Kop en Hals ſpeelen in 't purperkleurige, doch voor 't overige is hy volkomen blaauw. De Pooten en Voeten zyn groen. Aan de Borſt hangen lange ſmalle Veders, hoedanigen ook agter aan den Kop zyn, en deeze hebben de langte van een Voet. Dergelyke Vederen ſtrekken zig ook vier Duimen over de Staart heen, die een weinig korter is dan de toegeſlagen Wieken. Men vindt niet veel van deeze Vogelen in Karolina: ook worden zy 'er zelden, dan in 't Voorjaar, vernomen. Van waar zy komen en waar zy broeden, is my onbekend.

PLAAT LIII.

De groene Indiaanſche Vliegenvanger (53).

Deeze Afbeelding vertoont het Vogeltje in de Natuurlyke grootte. Het is 'er een, dat tot de Dunbekken behoort, en dus van de genen die gewoonlyk Inſekten eeten. Het heeft den Bek zwart of donker, by den Kop een weinig naar 't Geele trekkende, en iets of wat nederwaards geboogen. De Kruin van den Kop, en de bovenzyde van den Hals en Rug, zyn van eene vry donkere Groene Kleur: de Stuit en de bovenſte Dekveders van de Staart zyn wat lichter groen. De zyden van den Kop, de Keel, Borſt, Buik, Dyën, en de Dekveders onder de Staart, zyn Geel, met Groen een weinig gewolkt. Aan den Kop en aan de zyden van den Hals, verſmelt het donkergroen van de boven- en het geel van de onderzyde, in malkander. De Wieken zyn donkerbruin of zwart. Eenige Slagpennen hebben den rand der Baarden geel. De eerſte en tweede ry der Dekvederen, boven aan de Wieken, hebben witte Punten, waar uit, aan 't bovenſte van de Wiek, twee witte Streepen ontſtaan. Binnenwaards zyn de Veders der Wieken wat helderer dan aan de buitenzyde. De Staart is even zo donkergroen als de Rug. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn donkerbruin of zwart.

Ik heb dit Vogeltje den Heer DANDRIDGE te danken, wien het, benevens anderen, uit Bengale toegezonden was. Alzo ik geene beſchryving daar van heb kunnen vinden, dagt ik dat deszelfs Afbeelding den Liefhebberen niet ongevallig konde zyn. De

(52) Ardea cœrulea. CATESB. *Car.* I. T. 76. SLOAN. JAM. II. p. 315. T. 263. fig. 3. Cancrophagus cœruleus. BRISS. *Av.* V. p. 484. Ardea violacea. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 84. Sp. 17. *Syſt. Nat.* X. Gen. 76. Sp. 13. Blaauwe Krabben-eeter. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 208.

(53) Muſcicapa Indica viridis. EDW. *Av.* II. T. 79. Ficedula Benghalenſis. BRISS. *Av.* III. p. 484. Motacilla Typhia. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 114. Sp. 13. *Syſt. Nat.* X. Gen. 99. Sp. 14. Bengaalſche Kwikſtaart. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK. bladz. 576.

De Engelſche Vogeltjes, die 'er 't naaſte mede overeenkomen, zyn het Goudhaantje en een klein geel Vogeltje, dat nog geen naam heeft, zynde van den Heer WILLOUGHBY, in zyne *Ornithology*, pag. 227, 228, beſchreeven. Het myne komt met het eerſtgemelde in Kleur en Vlakken der Wieken overeen, doch 'er ontbreekt de Goudgeele Streep op den Kop aan, zynde daarentegen het Lyf helderer van Kleur en de Staart langer. Met het andere, dat op de Wieken geene Vlakken heeft, komt het nog minder overeen. Het myne ſchynt ook byna de helft grooter te zyn dan één van beiden. Ik geloof dat het behooren zal tot het Geſlagt van die Vogeltjes, welken WILLOUGHBY, in zyn *Ornithology*, pag. 216, Vygen-eeters (*Beccafigo*) tytelt, die gelyke Geſtalte en Grootte hebben, doch van welken geen zo Groen is als het hier afgebeelde.

PLAAT LIV.

De kleine witte Reiger van Karolina (54).

Deeze Vogel is ongevaar zo groot als de voorgaande blaauwe Reiger. Zyne Sneb is rood: de Oogen hebben geele Ringen: de Pooten en Voeten zyn groen: de geheele Pluimagie is wit. Hun Voedzel beſtaat in Viſſchen, Kikvorſchen, enz. Zy onthouden zig, gelyk andere Reigers, aan Rivieren, Meiren en Moeraſſen. Ik geloof wel dat zy in Karolina broeden; doch heb 'er nooit eenen in de Winter gezien.

Heeſteragtige blaauwgroene Ketmia, met Ahornbooms Bladen en Vleeſchkleurige Bloemen (*).

Dit Gewas maakt gemeenlyk verſcheide Stammetjes van vyf Voeten hoog, met breede, uitgeſneeden, Wollige Bladen, gelyk die van den breedbladerigen Ahornboom, met zes Inſnydingen. De Bloemen groeijen troswys aan 't end van den Steel. Zy zyn bleekrood, met vyf Inſnydingen. De Vrugt is rond en geribd, bykans zo groot als een groote Hazelnoot, en bevat veele kleine zwarte Zaaden. Het groeit tuſſchen de Rotſen op de Bahamaas-Eilanden.

PLAAT LV.

Het kleine Amerikaanſche Roodſtaartje (55).

De Afbeelding ſtelt dit Vogeltje in zyne Natuurlyke grootte voor. Deszelfs Sneb is regt en dun, maar van den eenen hoek des Beks naar den anderen wat breed, van Kleur donker, naar den Kop toe bleeker en aan de Tip zwart. De Grondſteun van de Bovenkaak heeft wederzyds zwarte Haairtjes of Borſteltjes. De Kop, Hals en Rug zyn zwart; zo ook de Wieken aan de bovenzyde, uitgenomen het begin der Slagpennen, dat Oranjekleurig is; doch de kleinſte Slagpennen, naaſt aan de Rug, zyn t'eenemaal zwart. De zyden des Lighaams, en alle de Dekveders onder aan de Wieken, zyn hoog Oranjekleur. Om dat dit een van zyne grootſte ſchoonheden is,

(54) Ardea alba minor Carolinenſis. CATESB. *Carol.* I. T. 77. Ardea alba Roſtro Pedibuſque viridibus. BRISS. *Av.* V. p. 435. Ardea æquinoctialis. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 84. Sp. 25. *Syſt. Nat.* X. Gen. 76. Sp. 19. Witte Reiger. *Nat. Hiſt.* I. D: V. Stuk, bladz. 215. Doch LINNÆUS ſtelt de aanhaaling twyfelagtig.

(*) Ketmia fruteſcens glauca, Aceris majoris folio longiore, ſerrato, Flore carneo. CATESB. *Carol.* I. T. 77.

(55) Ruticilla minor Americana. EDW. *Av.* II. T. 80. Serino affinis Avicula, e Croceo & nigro varia. SLOAN. *Amer.* II. p. 312. RAJ. *Av.* 188. Muſcicapa Ruticilla. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 113. Sp. 10. Motacilla Ruticilla. *Syſt. Nat.* X. Gen. 99. Sp. 15. Amerikaanſche Roodſtaart. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 577.

is, heb ik het Vogeltje in dit poſtuur afgebeeld. Het Zwart ſtrekt zig van de Keel in een ſtompe Punt op de Borſt uit, en van daar loopt langs den Buik een witte Streep, welke allengs breeder wordt; zo dat de Schenkels en Dekveders onder aan de Staart, geheel wit zyn, uitgenomen eenige weinige zwarte Vlakken aan het agterſte van het Lyf. Wanneer de Wieken geſlooten zyn, vertoont zig nogthans vry veel Oranje aan de Borſt. De twee middelſte Veders van de Staart zyn geheel zwart, alle de zyd-Vederen Oranje-kleur aan 't begin, doch aan de Tippen, zo wel als de Pooten, Voeten en Klaauwen, zwart.

De Heer COWEL, Heelmeeſter in de Lombardſtraat, heeft my begunſtigd met een gezigt van dit Vogeltje, 't welk hy, met eenige anderen, van Jamaika hadt ontvangen. In de *Hiſtorie van Jamaica*, door Sir HANS SLOANE, vond ik 'er wel een beſchryving doch geene Afbeelding van; naamelyk, in 't II. Deel, bladz. 312, onder den naam van *naar een Kanarie gelykend, zwart en Saffraankleurig bont Vogeltje.* De Heer CATESBY heeft 'er, in zyne Natuurlyke Hiſtorie van Karolina, in 't I. DEEL, bladz. 67, ook gewag van gemaakt, en 'er een Afbeelding van gegeven (*). Hy zegt: dat deeze Vogeltjes zig in digte Boſſchen van Virginie onthouden, laatende zig alleenlyk by Zomer zien, en dat de Wyfjes bruin zyn. Hy noemt hetzelve *Roodſtaartje*, en, dewyl my deeze benaaming zeer eigen voorkwam, heb ik hem hier in nagevolgd. De Heer SLOANE hadt 'er geen Engelſchen naam aan gegeven. Aangezien het een Trekvogel is in Virginie, geloof ik zal het op Jamaika ook zodanig zyn, alwaar het miſſchien zyne Winterkwartieren houdt: doch hier van heb ik geen Berigt gekreegen. Deeze Plaat was reeds gemaakt en men met Afzetten ver gevorderd, eer ik my herinnerde, dat de Afbeelding zig in 't Werk van CATESBY bevondt: anderszins zou ik dezelve agterweg hebben gelaten; doch niettemin zal myne moeite, zo ik hope, niet geheel vrugteloos zyn, aangezien 'er veele begunſtigers zyn van dit myn Werk, die de Natuurlyke Hiſtorie van den Heer CATESBY niet gekogt hebben (†).

Geel geſtreepte zwarte geſtrekte Kapel (§).

De Kapel, hier afgebeeld, heeft my de Heer P. COLINSON gegeven. Zy was van Montſerrat uit de Weſtindiën overgebragt. Zy heeft van boven geen andere Kleur dan zwart met geele Streepen, uitgenomen twee kleine roode Vlakjes, die op ieder van de kortſte Wieken, digt aan het Lyf der Kapel ſtaan. Op de onderſte Vlakte vindt men de zelfde Tekeningen, doch in plaats van geel zyn dezelven vuil Roozekleur, en de Grond of het zwarte deel is van onderen insgelyks vuil bruin.

PLAAT LVI.

Amerikaanſche Roerdomp (59).

Deeze is wat kleiner dan onze Engelſche Roerdomp of Butoor. Zyn Bek is vier Duim lang, aan 't End en boven zwart, van onderen groen. De Oogen zyn groot, hebbende Goudkleurige Ringen en ſtaande in een groene Huid, die dezelven omringt. Het geheele Lighaam is bruin, met eenige witte Vederen daar onder gemengd. De Rug is donker, de Borſt en Buik bleeker van Kleur. De meeſte groote Slagpennen zyn wit getipt. De Staart is kort en Loodkleurig: de Pooten en Voeten zyn geelagtig groen. Derzelver buitenſte en middelſte Vingers zyn door een Vlies

(*) Zie dezelve op Plaat XXXIV, in het voorgaande Derde Deel van deeze Verzameling, bladz. 28.

(†) [My dunkt echter, dat het tegenwoordige van dat van CATESBY aanmerkelyk in Kleur verſchilt, het welke inderdaad een roode Staart heeft, waar van hier niet geſproken wordt.]

(§) Papilio *Heliconius* Charitonia. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 231. Sp. 65.

(56) Ardea ſtellaris Americana. CATESB. *Carol.* I. T. 78.

Vlies met elkander verbonden. Aan de binnen-zyde is de middelſte Vinger Zaagswyze gekarteld.

Deeze Vogels onthouden zig aan friſſche Beeken en Meiren, in de hoog en ver van de Zee afgelegene deelen des Lands.

PLAAT LVII.

Het zwart, wit en rood bont Boomkruipertje (57).

Dit aartig klein Vogeltje is, wederom, in zyne natuurlyke grootte voorgeſteld. Ik heb hetzelve een *Boomkruipertje* genoemd, om dat het, ten aanzien van de gedaante zynes Beks, met onze Boomkruipertjes overeenkomt; zynde dezelve nederwaards geboogen en zeer ſpits. Hy heeft een zwarte Kleur, en een wyde gaaping, ſtrekkende tot onder de Oogen. Van den Bek tot aan het end der Staart is de bovenſte Vlakte donker zwart, uitgenomen eenige heldere Scharlakenroode Vlakken, van welken de eerſte een weinig agter den Bek begint, en het geheele bovenſte gedeelte des Kops, van het eene Oog tot het andere, beſlaat: de tweede is regt in de Nek: de derde kruiſt het midden van de Rug: de vierde en laatſte bekleedt de Dekveders van de Staart. De Staart en Wieken zyn geheel zwart. Al het zwarte is zeer glanzig en ſpeelt in 't donkerblaauwe. De geheele onderzyde, Keel, Borſt, Buik, Schenkels en Dekveders onder de Staart, zyn wit; de Pooten, Voeten en Klaauwen, zwart.

Myn Vriend, de Heer DANDRIDGE in Moorfields, begunſtigde my met een gezigt van dit fraaije Vogeltje, 't welk hem van Bengale in Ooſtindie, netjes opgezet, zeer wel geconſerveerd en friſch van Kleur, was toegezonden.

Het dubbeld geſtaarte blaauwe Pagetje (*).

Dit Kapelletje heeft het Lyf, de Pooten en Sprieten, zwart; de Wieken zeer ſchoon Hemelſchblaauw. De bovenſte zyn aan haaren uiterſten Rand, en aan het End, zwart gezoomd, doch de onderſten alleenlyk aan den uiterſten Rand, hebbende ieder aan 't End een ronde zwarte Vlak, agter welke zig nog een zwart Streepje vertoont. De vier Staartpuntjes zyn donker en aan 't End wit. De onlangs overleeden Heer Will. GOUPEY, in Surryſtraat, heeft my een Doos met Inſekten vereerd, onder welken ook dit Kapelletje zig bevondt, doch hy kon my niet zeggen, van waar hetzelve kwam (†). Aan zyne onderſte Vlakte is het donkerblaauw met bruine zoomen, hebbende ook by de veertig onregelmaatig ronde zwarte Vlakken, van welke ieder met een fyn bleekerblaauw Streepje is omgeven.

PLAAT LVIII.

De Amerikaanſche gekuifde Roerdomp (58).

Het Gewigt van deezen Vogel is anderhalf Pond. Zyn Bek is grof en zwart:

(57) Certhia minor, ex albo, nigro & rubro varia. EDW. *Av.* II. T. 81. Certhia Bengalenſis. BRISS. *Av.* III. p. 663. Certhia cruentata. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 65. Sp. 17. *Syſt. Nat.* X. Gen. 59. Sp. 4. Bengaalſch Boomkruipertje. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. STUK, bladz. 429.

(*) Papilio *Plebejus* Marſyas. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 231. Sp. 223. *Syſt. Nat.* X. Gen. 203. Sp. 149. *Nat. Hiſt.* I. D. XI. STUK, bladz. 361.

(†) [Wy weeten thans zeer wel, dat deeze Kapelletjes van Suriname en mooglyk ook van elders uit de Weſtindiën, afkomſtig zyn.]

(58) Ardea Stellaris criſtata Americana. CATESB. *Carol.* I. T. 79. Ardea cœrulea. SLOAN. *Jam.* II. p. 314. T. 264. f. 5. RAJ. *Av.* 189. Cancrophagus Bahamenſis. BRISS. *Av.* V. p. 481. Ardea violacea. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 84. Sp. 16. *Syſt. Nat.* X. Gen. 76. Sp. 12. Krabben-eeter *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 207.

de

de Oogen zyn zeer groot, uitpuilende, en hebben roode Ringen, zynde met eene groene Huid omgeven. De Kruin van den Kop is, van het Grondſtuk der Snebbe af, bleekgeel, en eindigt in een Punt, aan welke drie of vier lange witte Veders nederhangen, zynde de grootſte zes Duim lang. Vertoornd zynde rigten zy deeze Veders in de hoogte. Van den hoek des Beks af loopt een breede witte Streep langs de zyde van den Kop, die voor 't overige blaauwagtig zwart is. De Hals, de Borſt en 't Lyf, zyn donkerblaauw. De Rug heeft zwarte Streepen, tuſſchen welken zich ook wat Wits vertoont. Uit het bovenſte van de Rug komen veele lange ſmalle Veders voort, welke zig over de Staart uitſtrekken, en waar onder eenigen zeven Duim lang zyn. De grootſte Veders der Wieken zyn bruin en ſpeelen in het blaauwe. Hy heeft de Pooten en Voeten geel.

In Karolina laaten zig deeze Vogels in de Regenmaanden zien, maar op de Bahamaas-Eilanden broeden zy zeer menigvuldig, in de tuſſchen de Rotſen groeijende Boſſchagiën, en de Inwooners leggen zig veel toe, om dezelven te vangen, en maaken daar van hun gebruik, dewyl de Jongen een zeer lekkere Spyze uitleveren. Zy onthouden zig op ſommigen van deeze Rotzige Eilanden in zulk een menigte, dat twee Man, die dezelven, op het Geboomte en de Rotſen zittende, vangen, in weinig Uuren één van hunne Calapatches of kleine Booten daar mede belaaden kunnen: want, al zyn zy reeds byna volgroeid, vliegen zy doch niet ligt daar af. De Bahamers noemenze Krabbenvangers, doordien zy voornaamelyk op Krabben aazen; doch niettemin zyn zy aangenaam om te eeten, en ſmaaken in 't geheel niet naar Viſch.

Heeſterdagtige Lobelia met Porſeleinbladen (*).

Deeze Plant groeit gemeenlyk vyf of zes Voeten hoog. De Bladen zyn, ten aanzien van hunne dikte en grootte, de Bladen van 't Porſelein niet ongelyk. Aan 't end van een Steel, die uit de mik van een Blad ſchiet, zitten drie of vier eenbladerige Bloemen, welke in vyf ſpitſe Punten verdeeld zyn, en eenen gedraaiden uitwaards hangende Styl hebben. Deeze Bloem heeft het byzonder aanzien, als of zy een Pypje geweeſt ware, dat tot onderen toe opgeſpleeten en uitgeſpreid was geworden. Op de Bloemen volgen ronde Beſſen, die zo groot als zwarte Slee-Pruimen zyn, en een Steel bevatten, welke met eenen gladden zwarten Huid overtoogen is. De Plant groeit in veelen der Bahamaas-Eilanden, op de Rotſen die aan den Oever ſtaan.

PLAAT LIX.

De groote Goudvink (59).

Niet weetende, welk een naam ik aan deezen Vogel zoude geeven, wiens Vaderland my onbekend was, zo verkoos ik eindelyk den bovenſtaanden, aangezien hy den Goudvink eenigermaate, wegens de dikte van zyn Bek en de Kleur van zyn Keel en Borſt, gelykt (*). Hy is hier in de Natuurlyke grootte voorgeſtelt.

De Bek is naar den Kop toe redelyk dik, van boven een weinig krom, en loopt in

(*) Lobelia fruteſcens, Portulacæ folio. PLUM. *Nov. Gen.* p. 21. T. 165. f. 1. Lobelia fruteſcens Foliis ovali-oblongis integerrimis. *Flor. Zeyl.* 313. Lobelia Plumierii. LINN. *Sp. Plant.* II. p. 1317.

(59) Rubicilla fuſca major. EDW. *Av.* II. T. 82. Cardinalis fuſcus. BRISS. *Av.* III. p. 51. Emberiza militaris. Tanagra militaris. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 111. Sp. 17. *Syſt. Nat.* X. Gen. 97. Sp. 7. Bruine Kardinaal. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 525.

(*) [Ik weet niet, hoe dat men hier in 't Hoogduitſch den naam van *Roodſtaart* heeft kunnen in 't ſpel brengen, daar 't Engelſch woord *Bull-Finch* niets anders dan een Goudvink betekent, en deeze Vogel de Staart in 't allerminſt niet rood heeft, en 't Franſche woord *Pivoine* ook een Goudvink betekent. KLEIN hadt hem de bruine Amerikaanſche Vink geheten.]

in een ſpitſe Punt uit, zynde geheel en al wit van Kleur. De Kruin en de zyden van den Kop, de bovenſte Vlakte van den Hals, de Rug, Wieken en de Staart, zyn allen donkerbruin of zwartagtig, maar alle de Veders zyn ligterbruin gezoomd, het welk een aartige mengeling formeert. De Keel, de onderſte Vlakte van den Hals, de Borſt en Buik, zyn heerlyk ſcharlakenrood. De Schouder van de Wiek is van dergelyke Kleur, die langs den Rand, met een klein Strookje, nog wat nederwaards loopt. De onderſte Vlakte der Wieken is donker, de Dyën, het Onderlyf en de Dekveders onder aan de Staart, hebben eene zwartagtig bruine Kleur. De Staart is kort naar het Lyf te rekenen. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn ligt bruin. Aan ieder Voet ſtaan vier Vingers in de gewoone rigting.

De Heer BLEW, Bibliothecaris van de Inner-Temple te Londen, vereerde my deezen zonderlingen Vogel, benevens eenige anderen: doch dewyl dezelven in verſcheide handen waren geweeſt, eer hy ze in bezitting hadt, kon hy niet weeten, van waar zy kwamen. Ik ben van denkbeeld, dat Amerika zyn Vaderland is, alzo 'er verſcheidene onder de gemelden waren, die ik vaſt weet, Amerikaanſche te zyn.

PLAAT LX.

De kleinſte Roerdomp (60).

De Sneb van deezen Vogel was, van den hoek des Beks tot aan zyn End, wat meer dan zes Duimen lang en tevens zwart, uitgenomen een gedeelte van de onderſte helft, het welk geel is, zo wel als de Oogen. De Kruin van den Kop is met een Kuif van lange groene Vederen bedekt. De Hals en Borſt zyn vuil bruin rood. De Rug is met lange, ſmalle, bleekgroene Vederen gedekt; de groote Slagpennen der Wieken zyn geheel donkergroen, en ſpeelen wat in 't purperkleurige, terwyl de overige Veders der Wieken glanzig groen, en ſommigen daaronder geel gezoomd zyn. De Pooten en Voeten zyn bruin.

Deeze Vogels hebben een langen Hals, doch houden denzelven gemeenlyk ingetrokken, wanneer zy aan de Oevers der Rivieren, op de Takken van de over 't Water heen hangende Boomen, geheel eenzaam, op haaren buit te loeren zitten, dewelke in Kikvorſchen, Krabben en kleine Viſchjes beſtaat. Ik kan my niet erinneren, een derzelven des Winters gezien te hebben: weshalve ik geloof, dat zy uit Virginie en Karolina verhuizen en Zuidwaards trekken.

De Karoliniſche Eſſcheboom, met ſmalle nederhangende Bladen (*).

Dit zyn gemeenlyk Boomen van middelmaatige grootte en hoogte. Zy hebben de Bladen aan beide Enden ſpits. De Zaaden zyn gevleugeld, [als die der gewoone Eſchen], en hangen troswyze by elkander. Zy groeijen in laage, vogtige Landſtreeken.

PLAAT LXI.

De kleine bruine Goudvink (61).

De bovenſte Afbeelding ſtelt dit Vogeltje in zyne Natuurlyke grootte voor. Het ſchynt,

(60) Ardea Stellaris minima. CATESB. *Carol.* I. T. 80. Cancrophagus viridis. BRISS. *Av.* V. p. 486. T. 38. fig. 1. Ardea vireſcens. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 84. Sp. 20. *Syſt. Nat.* X. Gen. 76. Sp. 15. Groene Krabben-eeter. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK. bladz. 209.

(*) Fraxinus Carolinenſis, Foliis anguſtioribus, utrinque acuminatis, pendulis. CATESB. *Carol.* I. T. 80. Fraxinus Americana. LINN. *Sp. Plant.* II. p. 1510.

(61) Rubicilla fuſca minima. EDW. *Av.* II. T. 83. fig. 1. Fringilla rubra minor. BRISS. *Av.* III. p. 164. Loxia bicolor. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 48. *Syſt. Nat.* X. Gen. 96. Sp. 32. Tweekleurige Kernbyter. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk. bladz. 515.

ſchynt, wegens de dikte en kortheid van zynen Bek, tot dat ſlag van kleine Vogelen te behooren, welke gemeenlyke Zaaden eeten. De Bek is wit; de Kruin en Zyden van den Kop; de bovenzyde van den Hals, de Rug, Wieken en Staart, zyn allen van eene donkerbruine Kleur, met lichter bruin geſchakeerd, om dat de randen der Vederen zo donker niet zyn als het midden. Dus zyn ook de Wieken aan de binnenzyde helder bruin. De Keel, de onderzyde van den Hals, de Borſt, Buik, Dyën en de Dekveders onder aan de Staart, zyn van eene bleek roodagtige Oranje-Kleur: de Pooten, Voeten en Klaauwen, bleekbruin. Ik heb dit Vogeltje gekreegen van den gedagten Heer BLEW, Bibliothekaris van de Inner-Temple, die my ook niet zeggen kon, van waar het kwam. Het was, met anderen, gedroogd bewaard.

De Goudgeele Manakyn (*).

Het Vogeltje van de onderſte Afbeelding is van het zelfde Geſlagt als dat, het welk onder den naam van *Zwarte Mees met eenen Goudkleurigen Kop*, in 't Eerſte Deel, bladz. 32, is beſchreeven, en op Pl. XLI afgebeeld. 't Verſchynt hier ook in zyne Natuurlyke grootte. De Bek is niet zeer dik noch dun, eerder wat krom dan volkomen regt, en in een Punt uitloopende, wit van Kleur. De geheele Kop, Hals, de Borſt en Buik, tot aan de Dyën toe, zyn bleek geelagtig Oranjekleur: de Dyën Oranjekleur en zwart gemengeld. De Dekveders onder aan de Staart, zo wel als de Rug, de Wieken en Staart, zyn zwart, zonder eenigen verſchietenden Glans. Die aan de binnenkant der Wieken, benevens eenigen van de kleine Vedertjes der Wieken aan de Schouders buitenwaards, zyn vuil Oranje. Eenigen der binnenſte Baarden van de Slagpennen zyn aan 't Grondſtuk wit, en dit maakt witte Vlakken op den bovenkant der Wieken, die echter, als de Wieken digt ſamen geplooid zyn, verdwynen. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn donkerbruin.

Dit Vogeltje bevondt zig, met het voorgaande, in de Verzameling van den Heer BLEW. Ik geloof dat hetzelve afkomſtig is uit eenig gedeelte van Zuid-Amerika, digt aan de Evennagts-Linie: want ik heb Aftekeningen van vier verſchillende Soorten, welke gezegd werden uit de Hollandſche Volkplantingen op 't Vaſte Land van Zuid-Amerika te komen: waaronder één volmaaktelyk met het hier afgebeelde overeenſtemt, in Gedaante, Grootte en Kleur, uitgenomen dat het ſchitterend rood is en dit alleenlyk vuil Oranjekleurig: zo dat mooglyk dit myn Vogeltje het Wyfje en het andere het Mannetje zal zyn van de zelfde Soort. Van de andere Soorten heb ik alleenlyk Aftekeningen gezien; des het tegen myne Voorſtelling, by de eerſte Uitgaave van dit Werk, zou ſtryden, indien ik daar gebruik van ging maaken.

PLAAT LXII.

De Amerikaanſche Pellikaan (62).

Deeze Vogel is byna zo groot als een Gans. Zyne Sneb is tiendhalf Duim lang, naar het End toe gekromd, aan den Kop zeer dik, doordien hy daar eenen Omtrek heeft van zes en een half Duim (*). Het voorſte gedeelte van den Kop is bedekt met eene donkerblaauwe Huid, welke geen Vederen heeft, en het agterſte is, zo wel

(*) Parus niger & fulvus. EDW. *Av.* II. T. 83. f. 2. Manacus Aurantius. BRISS. *Av.* IV. p. 454. Avicula Surinamenſis. PET. *Gaz.* T. 46. f. 12. Pipra Aureola. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 115. Sp. 7. Parus Aureola. *Syſt. Nat.* X. Gen. 100. Sp. 11. Roodkopje. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 601.

(62) Pelicanus Americanus. CATESB. *Carol.* I. T. 81. Numenius Americanus major. BRISS. *Av.* V. p. 335. Caricaca. MARCGR. *Braſ.* 191. WILL. *Ornith.* 218. T. 54. Tantalus Loculator. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 85. Sp. 1.

(*) In de Franſche Overzetting ſtaat van negen en een half Duim, doch dit is fout, gelyk uit de Afmeeting van den hier in Schets voor geſtelden Kop deezes Vogels blykt.

wel als de Hals, bruin. De Wieken zyn groot, en aan haar gantſche onderſte gedeelte, van den Schouder tot het End toe, naar oogenſchyn zwart, doch tevens met Groen gemengeld. Het bovenſte deel van de Wiek is wit, de Staart zwart, zeer kort en aan 't End vierhoekig. Voor 't overige is 't geheele Lighaam wit. De Pooten zyn zwart en zeer lang. De Vingers der Voeten zyn ſamengevoegd door middel van een Vlies, doch dat niet zo groot is als in de Eenden: want het ſtrekt zig ſlegts tot aan het eerſte Lid van ieder Vinger uit. De agterſte Vinger is geheel los en vry, zonder zulk een Vlies, en langer dan gewoonlyk.

Dat deeze Vogel tot het Geſlagt der Pellikaanen behoort, toont de Zak, die zig onder de Snebbe bevindt: hoewel dezelve doch maar klein is, en niet meer dan een half Pintje Vogts bevat. Tegen 't end van den Zomer vallen gewoonlyk in Karolina zwaare Regens, en dan komen geheele ſchoolen van zulke Vogelen op de open Velden, die alsdan onder Water ſtaan; doch voor November trekken zy weder weg. Zy zyn zeer goed om te eeten, offchoon zy van Viſſchen en andere Waterdieren leeven. Voor 't overige is het een domme Vogel, die niet gaauw verſchrikt, en gemakkelyk geſchooten kan worden. Zy zitten menigvuldig op hooge Cypreſſen en andere Boomen. Zy houden zig regtoverend, en laaten, waarſchynlyk gemakshalve, hunne zwaare Snebbe op den Hals ruſten. Ten aanzien van de Kleur heb ik, tuſſchen 't Mannetje en Wyfje, geen onderſcheid kunnen vinden. [KLEIN geeft 'er den naam van Nimmerzat en Boom-Pellikaan aan].

PLAAT LXIII.

De Indiaanſche Groenling (63).

Dit Vogeltje, hier in zyne Natuurlyke grootte afgebeeld, gelykt eenigermaate naar een Kanarie-Vogel, doch komt my een weinig grooter voor. Het heeft een taamelyk dikken, ſterken, korten Bek, welke, in Geſtalte, met dien van onze meeſte kleine Zaad-eetende Vogeltjes overeenkomt. Deszelfs bovenſte gedeelte is donkerbruin of zwartagtig; het onderſte lichterbruin. De Oogen zyn Kaneelkleurig. De Kruin van den Kop, de Nek, Rug, de bovenkant van de Wieken en Staart, hebben eene vuil groene Kleur. De buitenſte Baarden, der zes of zeven grootſte Slagpennen, zyn wit gerand, en de Staartveders helder geelagtig groen gezoomd. Van het Grondſtuk des Beks gaat door de Oogen, wederzyds, een groene Streep of Baar, en boven dezelven loopt een breede geele Streep, welke zig als eene Wenkbraauw vertoont. Van de hoeken des Beks komt wederzyds een zwarte Streep, die een half Duim lang is. De geheele onderſte Vlakte, van den Bek af tot aan de onderſte Dekvederen van de Staart, is geel, en aan de zyden des Lighaams en der Borſt met eenig Groen geſchaduwd: doch aan de zyden van den Hals verſmelt het Geel en Groen in malkander. De Pooten, Voeten en Klaauwen komen in gedaante met die der overige Vogeltjes van dit Geſlagt overeen; zynde allen van eene bruinagtige Aſchkleur.

De Heer HAWKINS vereerde my een Aftekening van dit Vogeltje, door hem op 't Eiland Madéra, alwaar hetzelve uit eenig ander Land gebragt was, gemaakt. De naam, *Bengalas*, door hem daar onder geſchreeven, denk ik zal de plaats zyner afkomſt betekenen. Hy zeid, dat het fraaijer zong dan een Kanarie-Vogel. Dewyl deeze Afbeelding wat ſober was, zou ik 'er geen gebruik van gemaakt hebben; alzo ik het Vogeltje zelf niet gezien had: maar ſedert zyn my 'er twee voorgekomen,

(63) Chloris Indicus. EDW. *Av.* II. T. 84. BRISS. *Av.* III. p. 195. Fringilla Butyracea. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 112. Sp. 22. *Syſt. Nat.* X. Gen. 98. Sp. 17. Indiaanſche Groenling. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 544.

men, die ik gezien heb en hooren zingen, ten huize van den Heer BLUNT, Koopman in Goodmans-Fields te Londen. Ik bevond, dat zy in alles overeenkwamen met de Tekening en het Berigt van den Heer HAWKINS, maar, dezelven nu in 't Leven voor my hebbende, verbeterde ik de Tekening, om die volmaakt aan 't licht te kunnen geeven. By den Heer BLUNT werd ik onderrigt, dat zy uit Ooſtindie gekomen waren. Dokter HENRY PLUMPTREE, Preſident van het Koninglyke Kollegie van Geneesheeren, zag deeze Vogeltjes by gezegden Heer, en hadt de goedheid van my toegang te bezorgen, om myne Waarneemingen daar op in 't werk te ſtellen.

De Chineeſche Paauw-Oog Kapel (*).

De Kapel, hier Levensgrootte afgebeeld, heeft de bovenſte Wieken van eene roodagtige Oranjekleur; de onderſten een weinig meer naar Bruin trekkende. Zo wel de bovenſten als de onderſten zyn donkerbruin gezoomd, met zwarte Streepen. De bovenſten hebben langwerpige donkerblaauwe Merken, langs haaren voorſten Rand, benevens een groote en kleine ronde Vlak op ieder Wiek. Van deeze Vlakken is de buitenſte Kring zwart, die daar aan volgt geelagtig, de binnenſte blaauw, met een bleekblaauwe of witte Stip in 't midden. De onderſte Wieken hebben ieder een groote ronde Vlak, beſtaande uit een zwarten Kring, met Geel daar binnen, en verder Purperkleurig; aan de ééne zyde zwart met twee witte of bleekblaauwe Vlakjes in 't midden, die langwerpig zyn. Bovendien heeft ieder onderſte Wiek nog een klein, rond, donker Vlakje. Het Lyf, de Pooten en Hoorntjes of Sprieten, zyn roodagtig bruin. De geheele onderſte Vlakte is donkerbruin, daar de Vlakken van de bovenkant ſlegts flaauw doorblinken.

Deeze Kapel was uit China gebragt, door mynen Goeden Vriend, Kapitein ISAAK WORTH, die my een Doos met Inſekten van dat Land heeft preſent gedaan.

PLAAT LXIV.

De witte Amerikaanſche Wulp (64).

Deeze Vogel is byna zo groot als eene tamme Duif. Hy heeft eene Snebbe van zes en een half Duim lang, bleekrood gekleurd en van het Grondſtuk tot aan de Punt uitgegroefd. De Oogkring is graauw. Het voorſte deel van den Kop en een Plek om de Oogen zyn bedekt met een kaale helder roode Huid. Vier der grootſte Slagpennen zyn aan de Enden donkergroen. Voor 't overige is de Vogel geheel wit, uitgenomen de Voeten en Pooten, die bleekrood zyn. Het Vleeſch, doch inzonderheid het Vet, is zeer geel en Saffraankleurig. Wanneer de zwaare Regens vallen, dat gemeenlyk tegen 't end van den Zomer plaats heeft, dan komen deeze Vogels menigvuldig in Karolina aan, en houden zig op in de laage Waterige Landſtreeken. Het Mannetje en Wyfje zyn op 't Oog niet verſchillende.

Het kleine in 't Water groeijende Kalfsvoet-Kruid (*).

Deeze Plant groeit aan de kanten der Rivieren en op andere Waterige plaatſen. Zy heeft een Knolligen Wortel, uit welken veele ovaale Bladen ſpruiten, die van agt

(*) Papilio *Nymphalis* Almana. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 231. Sp. 132. *Syſt. Nat.* X. Gen. 203. Sp. 89. *Nat. Hiſt.* I. D. XI. Stuk. bladz. 283. Plaat 89. Fig. 1.

(64) Numenius albus. CATESB. *Carol.* I. T. 82. Numenius Braſilienſis candidus. BRISS. *Av.* V. p. 339. Tantalus albus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 85. Sp. 6. Scolopax alba. *Syſt. Nat.* X. Gen. 77. Sp. 2. Witte Wulp. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 219.

(*) Arum aquaticum minus: S. Ariſarum fluitans Pene nudo Virginianum. D. BANISTER PLUK. *Mantiſſ.* 28.

agt tot tien Duimen breed zyn, ſtaande aan dikke, Sappige, ronde Steelen, van by de vier Voeten hoog. Voorts ſchieten uit den Wortel verſcheide andere dergelyke Steelen, aan ieder van welken, op het End, blaauwe Bloemen groeijen: doch dewyl ik geen gelegenheid had, om de Plant in haar bloeſſem naauwkeurig te onderzoeken, zo berigt ik maar alleen, dat op de Bloemen een Tros van groene Beſſen volgt, die digt aan elkander zitten, en als eene Ananas-Vrugt zig vertoonen. Deeze Beſſen worden nooit hard, maar vallen af wanneer zy ryp zyn, en komen in Kleur, gedaante en vaſtheid, de Kappers naby.

PLAAT LXV.

De bruine Amerikaanſche Geelgors (65).

Ik weet niet regt, in welk een Geſlagt ik deezen Vogel zal plaatzen. In Kleur gelykt hy veel naar de Leeuwrikken, doch de Bek is veel te groot en lang; niet beter komt hy met de Lyſters overeen, wat de gedaante van den Bek aangaat. Naaſt, denk ik, dat hy met den Geerſtvogel ſtrookt, hoewel die een grooter Bek heeft en van een andere ſtructuur, met een Knobbel in 't Gehemelte, dat het Kenmerk uitmaakt der Ortolaanen. Ik moet derhalve de Rangſchikking van deezen Vogel aan Liefhebbers overlaaten, die kundiger in deeze zaaken zyn. Dikwils heb ik meer moeite, om een Geſlagt uit te vinden, waarin ik de Weſtindiſche Vogels plaatzen zal, dan met Vogels, die in de aller-afgelegenſte deelen van de oude Wereld gevangen zyn.

Hy is hier in de Natuurlyke grootte voorgeſteld, hebbende den Bek taamelyk lang en dik, van eene donkere Vleeſchkleur, ſpits uitloopende. De Oogen zyn Hazelnootenkleur. De zyden van den Kop en de Keel, een weinig beneden den Bek, zyn zwart, en deeze zwarte Kleur ſtrekt zig aan de zyden van den Hals, nederwaards, tot byna aan het begin der Wieken uit. In die zwarte Plekken zyn de Oogen geplaatſt. De Kruin van den Kop, de Nek, Rug en Dekveders van de Wieken, zyn bruin, doch wat helderer of meer naar 't Oranje trekkende dan in het Leeuwrikken-Geſlagt, en met zwart gevlakt, uitgenomen de Kruin van den Kop. De Slagpennen, Wieken en Staart, zyn van eene donkere of zwartagtige Kleur, gezoomd met een helder roodagtig Bruin. De geheele onderkant, van de Keel tot aan de Dekveders onder aan de Staart, is van eene bevallige licht roodagtig bruine Kleur, de Borſt en Buik met zwarte Vlakken: want de Veders over 't geheele Lyf zyn in 't midden zwart, en bruin aan de Randen; die der Schouderen, welke over de Wieken vallen, licht geelagtig bruin. De Dyën, Stuit en de Dekveders van de Staart, zo wel boven als beneden, hebben geen Vlakken, en zyn lichter bruin dan de andere deelen van den Vogel; de Pooten en Voeten roodagtig Vleeſchkleur, maar de Klaauwen bruin. De agterſte Klaauw is wat langer dan gewoonlyk, doch veel korter dan in de Leeuwrikken.

Deeze Vogel was levendig uit de Spaanſche Weſtindiën overgebragt, en preſent gedaan aan de Gemaalin van den Hoog Edelen, Sir CHARLES WAGER, diestyds eerſte Lord van de Admiraaliteit, in wiens Huis ik de Aftekening maakte (*).

PLAAT

(65) Emberiza fuſca Americana. EDW. *Av.* II. T. 85. Xanthornus nævius. BRISS. *Av.* II. p. 126. Oriolus melancholicus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 52. Sp. 17. Fringilla melancholica. *Syſt. Nat.* X. Gen. 98. Sp. 7. Droevige Vink. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 537.

(*) [In 't Engelſch Werk van EDWARDS wordt hy *the Schomburger* genoemd, zonder dat ik reden gegeven vind van die zeldzaame benaaming. De Heer KLEIN heeft hem de *bruin en zwart bonte Amerikaanſche Vink, met eene opgewipte Staart*, geheten.]

PLAAT LXVI.

De bruine Amerikaanſche Wulp (66).

Deeze is ongevaar zo groot als de Witte, hier voor beſchreeven. Hy heeft eene dergelyke Snebbe, die aan 't Grondſtuk rood is en zyn Oogen zyn ook als in de Witte, maar het Lighaam en de Hals is van eene gemengelde graauwe Kleur. Het bovenſte van de Rug, de Wieken en de Staart, zyn bruin: het onderſte is, zo wel als de Stuit, gelyk ook het onderſte des Lighaams, wit. De Pooten zyn roodagtig, gelyk in de Witte; ook komt deeze in geſtalte en grootte met hem overeen. Deeze groote gelykheid bragt my tot de gedagten, dat zy ſlegts in Sexe verſchillende mogten zyn, maar, toen ikze opende, vond ik de Balletjes in ieder Soort. De tegenwoordige heeft een donker Vleeſch, dat niet zo geel is als in de Witte Wulp. Zy gaan te ſamen hun Aas na, en vliegen Schoolswyz' met elkander, doch van dewitten zyn 'er wel twintigmaal meer dan van de bruinen. In hunne Kroppen waren Krabben.

Beide deeze Soorten van Wulpen komen Jaarlyks, omtrent het midden van September, met en benevens de Pellikaanen, by gantſche Schaaren op de Waterige Velden: zy houden zig aldaar zes Weeken op, en trekken vervolgens weder weg, laatende zig niet eer dan in het naaſtvolgende Jaar, op den zelfden tyd, wederom zien. In veele Wyfjes der witte Soort heb ik geheele troſſen van Eijeren gevonden; weshalve ik van gevoelen ben, dat zy, om te broeden, ergens naar 't Zuiden heen trekken; doordien Karolina, om deezen tyd van 't Jaar, voor deeze Schepzelen te koud zyn zoude: want het is in dit Wereldsdeel, onder de zelfde Hemelsbreedte, veel kouder dan in Europa. In de Kleur der Vederen van 't Mannetje en Wyfje is weinig of geen onderſcheid.

Kalfsvoet-Kruid, met zeer ſpits gepunte Pylkruid-Bladeren (*).

Deeze Plant groeit in Meiren en ondiepe Wateren, drie of vier Voeten hoog. Zy heeft veele Pylagtige Bladen, aan lange Sappige Steelen, die uit eenen Knolligen Wortel ſchieten, waaruit ook andere ronde Steelen voortkomen, die aan hun uiterſte End een groot, rondagtig, groen, nederhangend Zaadhuisje hebben, waarin verſcheide ronde, groene, Beſſen, van ongelyke grootte, begreepen zyn. Deeze hebben ten deele de grootte van eenen Snaphaan-Kogel; ten deele zyn zy de helft kleiner. Dit Zaadhuisje, dat ongevaar zo groot als een Hoender-Ey is, opent zig, wanneer het ryp wordt, aan beide zyden, en laat de Zaadkorrels zien, die ryp geworden nog groen en zagt zyn. Ik heb zulke Beſſen van de Indiaanen met hun Wildbraad zien kooken. In myn Mond kwamen my de groenen zeer brandend en ſamentrekkende voor, doch door 't kooken verliezen zy die hoedanigheid, wordende vry ſmaakelyk en zynde ook, naar men zeide, gezond. In July worden zy ryp.

PLAAT LXVII.

De Vogel het Weeuwtje genaamd (67).

De onderſte Afbeelding, op deeze Plaat, ſtelt hem in zyne Natuurlyke grootte voor:

(66) Numenius fuſcus. CATESB. *Carol.* I. T. 83. Numenius Braſilienſis fuſcus. BRISS. *Av.* V. p. 341. Tantalus fuſcus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 85. Sp. 7. Scolopax fuſca. *Syſt. Nat.* X. Gen. 77. Sp. 3. Bruine Wulp. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 219.

(*) Arum Sagittariæ folio anguſto, acumine & auriculis acutiſſimis. CATESB. *Carol.* I. T. 83.

(67) Paſſer Pectore rubro, Caudâ longiſſimâ, S. Fringilla Africana macroura. EDW. *Av.* II. T. 86. Paſſer Vidua. BRISS. *Av.* III. p. 120. T. 8. f. 1. Paſſer Indicus macrourus alius. WILL. *Ornith.* 184. T. 45. Emberiza Paradiſæa. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 110. Sp. 19. *Syſt. Nat.* X. Gen. 97. Sp. 12. Het Weeuwtje. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 527. Pl. 49. f. 4.

voor: de bovenſte is verkleind, om hem, benevens zyne Staart, in 't geheel te kunnen vertoonen. Het is een zeer vlug aartig Vogeltje, van grootte als een Moſch, daar de lange Staart, welke het opligt en weder zakken laat, een zeer vermaakelyke vertooning aan geeft.

Deszelfs Bek is kort en naar evenredigheid zeer dik, blaauwagtig of Loodkleurig De Oogen zyn Hazelnooten-Kleur. De geheele Kop is, benevens de Keel tot aan de Borſt toe, zwart, zo wel als de Rug, Wieken en Staart, doch de Rand der groote Slagpennen is wat witagtig of Aſchgraauw. De Staart is, gelyk in andere kleine Vogeltjes, geſchapen, doch daar boven ontſpringt, uit de Stuit, als een tweede Staart, die maar uit vier Vederen beſtaat, waar van de twee langſten dertien en een half Duim lang en aan de Stuit drie Kwartier Duims breed zyn, doch allengs zo afneemen, dat zy aan 't end naauwlyks de breedte van een Kwartier Duims hebben. Tuſſchen deeze zyn twee kortere, wier langte zig tot zevendhalf Duim uitſtrekt, en die op 't meeſt de breedte van anderhalf Duim hebben, doch ſchielyk verſmallende twee dunne Punten maaken, die uit nevens elkander leggende Draaden beſtaan. De lange Veders zyn wat krom, gelyk de Veders van een Haaneſtaart, en hebben dergelyke Dwars-Streepen, als wy in de gewaterde Zyden Stoffen zien, doch voor 't overige vertoont zig niets byzonders in haar Kleur, alzo zy over 't geheel donkerzwart zyn. De Borſt is van een zeer donkere Oranje-Kleur; de Nek bleeker Oranje of Goudkleur; de Buik en Dyën zyn wit; de Stuit en Dekveders onder de Staart donker of zwart. De Pooten, Voeten en Klaauwen, in gedaante met die van de meeſte andere kleine Vogeltjes overeenkomende, zyn Vleeſchkleurig.

Het wonderbaarlykſt in deeze Vogel is, dat dezelve van Kleur verandert en van Staart beroofd is, meer dan zes Maanden in 't Jaar. Omtrent het begin van November verlieſt hy zyn Staart en ruit, wordende dan van een gemengelde Kleur: de Kop is by Streeken zwart en wit; de Borſt, Rug en Dekveders der Wieken zyn roodagtig bruin, met donkere Vlakken, byna gelyk de Pluimagie van een Kwartel: de groote Slagpennen en Staartveders zwartagtig bruin: de geheele Buik, Dyën en Dekveders onder de Staart wit: de Pooten en Voeten Vleeſchkleurig als te vooren. In deeze ſtaat blyft hy den geheelen Winter, zonder de vier lange Staartvederen. Tegen 't begin van den Zomer ruit hy wederom, dan beginnen zyne lange Staartveders uit te ſchieten, en in Juny of 't begin van July is hy even de zelfde als hy in de voorgaande Zomer was. De bovenſte Afbeelding vertoont hem in zyn Zomer-, de onderſte in zyn Winter-Gewaad.

Dit Weeuwtje was in bezitting van den verpligtende Heer HATTON, woonende in Laurence-Lane te Londen. Hy heeft hetzelve vier Jaaren in 't Leven gehouden, en deszelfs Veranderingen zodanig waargenomen, als ik die heb beſchreeven. Hy maakte my tot een Getuige daar van, door my verſcheide maalen te verzoeken, om den Vogel in zyne verſchillende ſtaaten en tegen den tyd van zyne Verandering te beſchouwen; geevende my ook de vryheid, om 'er Aftekeningen van te maaken, op welk een tyd ik het bekwaamſt oordeelde.

Van Angola in Afrika was dit Vogeltje overgebragt. Het ſchynt kortelyk door ALDROVANDUS, in zyn 15 Boek Kapittel 23, beſchreeven te zyn, doch is ongevoeglyk, zo ik oordeel, onder de Moſſchen geplaatſt, alzo het, naar myn gevoelen, eerder tot het Geſlagt der zingende Vinken behoort (*). Het gelykt, in zyn Wintergewaad, veel naar de Berg-Vink. Onze Landsman, de Heer WILLOUGHBY, heeft in zyne *Ornithologie*, pag. 251, de beſchryving van deezen Vogel ingevoegd uit ALDROVANDUS, van wien dezelve een Indiſche lang geſtaarte Moſch geheten wordt.

(*) [De Heer KLEIN plaatſt dit Vogeltje onder de Moſſchen; en geeft het den naam van *Moſch met de zeer lange en veranderlyke Staart*: zo doet ook BRISSON noemende het *Paſſer Vidua*; maar LINNÆUS betrekt het tot de Geelgorſen (*Emberizæ*). Zodanig een Weeuwje heeft hier te Amſterdam, by den Heer SCHOLTE, thans, in 't midden van January, 1773, nog zyn volkomen Staart.]

wordt. Een Heer, die onlangs van Lisbon is gekomen, verhaalde my, dat de Portugeezen deezen Vogel de *Weduw* heeten, wegens zyne Kleur en langen Sleep. Hy zeid' ook, dat het Wyfje is van eene Leeuwrikken-Kleur, hebbende geene lange Staart.

PLAAT LXVIII.

De roode Amerikaanſche Wulp (68).

Dit is een grooter Vogel, dan de voorgaande bruine Wulp, komende in grootte den gemeenen Kraay naby. Zyn Bek is van geſtalte als in de andere Wulpen en van Kleur bleekrood. Aan 't voorſte deel van den Kop en rondom de Oogen heeft hy een Huid, die van de zelfde Kleur is als de Sneb, en Vederloos. De Pooten zyn insgelyks bleekrood. Aan 't end zyn de Wieken een Duim lang, zwart, voor 't overige is de geheele Vogel rood.

Zy houden zig aan de Kuſten der Bahamaas-Eilanden, en in andere deelen van Amerika, tuſſchen de Keerkringen op, en zelden ziet men ze meer Zuid- of Noordwaards. De Wyfjes zyn donkerer rood dan de Mannetjes.

PLAAT LXIX.

De Vogel genaamd Poule Sultane. (69).

Deeze hadt de grootte van een middelmaatig Hoen; hoewel zyn Bek en Pooten veel langer waren. De Sneb hadt de langte van een Duim en drie Kwartier, van de Punt tot aan de hoeken van den Bek, en van de Punt tot aan het bovenſte gedeelte, op de Kruin van den Kop, was de langte een Duim meer. De Poot, van de Kniebuiging nederwaards, was vier Duimen lang, en deeze langte hadt ook de middelſte Vinger, zonder de Klaauw te rekenen.

De Bek is ſchoon rood en een gedeelte daar van ſtrekt zig uit tot aan het midden van de Kruin des Kops, boven de Oogen, alwaar het in een ovaale figuur eindigt. Hy is aan de zyden zeer ſamengedrukt, zo dat de hoogte meer dan tweemaal zo groot is als de breedte. Daar is een groote egaalheid van Kleur over 't geheele Lighaam van deezen Vogel, zo dat ik alleen behoef te zeggen, dat hy ſchoon blaauw is, een weinig naar Violet trekkende, uitgenomen de Dekveders onder de Staart, die wit zyn. Middelerwyl is nog in zyne Kleur eenig onderſcheid waar te neemen. De zyden van den Kop, het voorſte van den Hals en de Borſt, benevens de Dekveders der Wieken, zyn helderſt en glanzig, verſchietende een weinig, wanneer de plaatzing veranderd wordt; zo dat zy nu eens volkomen blaauw zyn, dan wat naar 't roode trekken, waar door zy zig Purperkleurig vertoonen. Somtyds veroirzaakt ook de opvalling van het Licht, dat de Rug eenigermaate een groenen Glans krygt. Het bovenſte deel van den Kop, het agterſte van den Hals, de Dyën, het Onderlyf en de Slagpennen, zyn donkerbruin of zwartagtig, hebbende alleenlyk een flaauwe mengeling van blaauw. De Dekveders der Wieken, aan de binnenzyde

(68) Numenius ruber. CATESB. *Carol.* I. T. 84. Numenius Braſilienſis coccineus. BRISS. *Av.* V. p. 344. T. 29. f. 1, 2. Numenius Indicus CLUS. *Exot.* 366. Porphyrio Amboinenſis. SEB. *Muſ.* I. p. 98. T. 62. f. 3. Tantalus ruber. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 85. Sp. 5. Scolopax rubra. *Syſt. Nat.* X. Gen. 77. Sp. 1, Roode Wulp van Braſil. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 217.

(69) Porphyrio. EDW. *Av.* II. T. 87. BRISS. *Av.* V. p. 522. T. 42. f. 1. ALB. *Av.* III. p. 79. T. 84. Porphyrio Autorum. Fulica Porphyrio. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 91. Sp. 5. X. Gen. 82. Sp. 3. Poule Sultane *Nat. Hiſt.* I. D. V. St. p. 274.

nenzyde, zyn blaauw: de Slagpennen inwaards roeſtig zwart. De Beenen zyn, anderhalf Duim boven de Kniejen, Vederloos. De Pooten en Voeten zyn bevallig rood, en byna Roozekleurig. Voorts heeft deeze Vogel ſterke bruine Klaauwen. De Vingeren hebben niets, dat naar Vliezen gelykt, 't welk anders gemeen is in de Waterhoentjes. Het Lighaam was aan de zyden zeer platagtig ſamengedrukt, tegenſtrydig met de Eendvogelen, en ik geloof dat de Natuur 'er deeze geſtalte aan gegeven heeft, op dat de Poule Sultane gemakkelyker door Riet en Biezen, waar mede de Oevers der Rivieren gemeenlyk begroeid zyn, zou kunnen heen ſluipen.

Deeze Vogel bevindt zig thans in de Verzameling van den Baronet HANS SLOANE, in Spiritus geconſerveerd. De Bek en Pooten waren, toen hy dood was, van eene geelagtige Kleur, maar Sir Hans toonde my een fraaije Tekening, naar den leevendigen Vogel gemaakt, waar in dezelven rood waren, gelyk ik ze heb beſchreeven. De Vingers zyn vier in getal, en ſtaan op de gewoone manier, drie voorwaards en een agterwaards, tegenſtrydig met de monſtreuze en valſche Berigten, welken veele Autheuren, die deezen Vogel nooit gezien hebben, daar van geeven. De Heer GEORGE BELL, Heelmeeſter te Londen, verhaalt my, dat hy in China van deeze Vogelen heeft gezien. Liefhebbers, die naar de Ontleedkundige Hiſtorie van dezelven nieuwsgierig zyn, kunnen te regt komen in de *Mem. de l'Acad. Royale des Sciences de l'An.* 1666 *juſqu'a* 1699. *Tom. III. troiſieme Partie p.* 50, alwaar deeze Vogel *Poule Sultane* geheeten wordt. Men onderſtelt daar, dat hy de *Porphyrio* der Ouden zy, en, wat de verſchietende Kleur der Vederen aangaat, onderſtellen de Akademiſten, dat de fyne Baardjes aan de eene zyde van eene andere Kleur zyn, dan aan de andere zyde; zo dat, in verſchillende plaatzingen, de verſchillende zyden der Baardjes het Oog met verſchillende Kleuren aandoen; 't welk zy daar door betoogen willen, dat men dergelyke Verſchieting van Kleuren waarneemt in gewaterd Taf, of Zyden Stoffen, die van verſchillend gekleurde Zyden Draaden door een geweven zyn. De Ondervinding heeft te Parys geleerd, dat deeze Vogel zyn Aas met den Poot opligt en dus aan den Bek brengt, gelyk de Pappegaaijen doen, maar dat hy drinkt gelyk andere Vogelen, neemende het Water in den Bek, en dan den Kop opligtende om het door te zwelgen. Ik heb een Plaat van Vogelen, te Parys uitgegeven, en door P. BOEL getekend, waar op twee van deeze Vogelen in aartige poſtuuren voorkomen, onder den naam van *Bluets*. Dit oordeel ik een gepaſte benaaming te zyn; alzo zy zig, in den eerſten opſlag, volkomen blaauw vertoonen (*). Ik ben verzekerd, dat geen Engelſch Autheur over de Vogelen immer deezen volgens de Natuur heeft beſchreeven, en daarom, hope ik, zal deeze Aftekening en beſchryving ſmaak vinden, offchoon wy een duiſter Berigt daar van by WILLOUGHBY, en nog duiſterer by ALBIN hebben.

PLAAT LXX.

De Oeſtervreeter of Schol-Aakſter (70).

Deeze Vogel weegt een Pond en twee Oncen. Zyn Sneb is lang, regt en helder

(*) [De Heer EDWARDS noemt hem echter de *Purpere Waterhoen*, en uit de beſchryving komt het my voor, dat hy naauwlyks *blaauw* genoemd kan worden. Wy hebben Vogels, welke dien naam veel meer verdienen. KLEIN noemt hem evenwel de *Water-Rall, met den Bek, het Voorhoofd en de Pooten rood, het overige Lighaam Hemelſchblaauw;* doch dit komt, noch met de beſchryving, noch met de Afbeelding, overeen. LINNÆUS geeft 'er thans een *groen Lyf* aan, *Corpore viridi, ſubtus violaceo. Syſt. Nat.* XII. pag. 258. Denkelyk wil hy zeggen de Rug groen en 't Lyf Violet.]

(70) Hæmatopus CATESB. *Carol.* I. T. 85. Hæmatopus omnium Autorum. Oſtralega Pica Marina. BRISS. *Av.* V. p. 38. T. 3. f. 2. Hæmatopus Oſtralegus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 90. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 81. Sp. 1. Schol-Aakſter. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 267.

der rood; doch 't Grondſtuk ſmal en aan 't end plat. Den Oogkring heeft hy geel, en met eenen rooden Ring omgeven. De geheele Kop is, benevens den Hals, zwart, en onder de Oogen heeft hy een wit Vlakje. Het geheele Onderlyf heeft een vuil witte Kleur. De groote Slagpennen der Wieken zyn donker zwart. De Staart is kort, naar het End toe zwart, en aan den Stuit wit. De bovenſte Vlakte des Lighaams en de Wieken zyn bruin, doch een breede witte Streep loopt over ieder Wiek, in 't midden. De Pooten zyn lang en dik, roodagtig van Kleur. Hy heeft maar drie voorwaards geſtrekte en geenen agter-Vinger. De Voeten zyn, door eene ruuwe geſchubde Huid, zeer wel beſchut.

Aan de Oevers der Rivieren en van kleine Zee-Boezems onthouden zig veele Oeſters, welke met de Ebbe op 't drooge leggen. Van deeze Oeſters leeven, zo niet geheel, ten minſte voor een groot gedeelte, deeze Vogels; en ten dien einde heeft hun de Natuur niet alleen een zeer bekwaamen Bek gegeven, maar ook hunne Voeten en Pooten zo wel bekleed, dat zy tegen den ſcherpen rand der Oeſteren gewapend zyn. De Wyfjes verſchillen daar in van de Mannetjes, dat zy rondom de Oogen geenen rooden Kring hebben: ook is haare Buik vuiler wit, dan in het Mannetje. In de Maag van zulk een Vogel werdt niets, dan onverteerde Oeſters, gevonden. Hy ſchynt de *Hæmatopus* van BELLONIUS, WILL. p. 297, te zyn, offchoon 'er eenig verſchil is in de beſchryving. Ik heb deezen Vogel zo wel aan de Zee-Kuſten van Karolina, als aan die van de Bahamaas-Eilanden, gezien.

Heeſter met langwerpige Sappige Bladen en een ronde Vrugt, die maar ééne Kern heeft (*).

Deeze wordt zo groot als een kleine Boom. Zyn Bladen groeijen by paaren aan Steelen van byna een Duim lang. Zy zyn lang, dik en ſappig. Aan 't end der Steelen groeijen, dikwils by paaren, dikwils enkeld, ronde platte Zaadhuisjes, byna zo breed als een Schelling zynde. De Vrugt gelykt in zelfſtandigheid veel naar een Boon, en verdeelt zig ook, even als dezelve, in 't midden, zynde met een dunne bleekgroene Huid bedekt. Ik heb geen gelegenheid gehad om de Bloem te zien, doch men heeft my berigt, dat dezelve klein is en wit. De Schors van deezen Boom wordt tot bereiden van Zoolleder gebruikt.

PLAAT LXXI.

De Vogel, dien men Albatroſs noemt (71).

Deeze is zwaar van Lyf en heeft zeer lange Wieken. Ik houd hem voor een der grootſten, zo niet den allergrootſten der Watervogelen op den gantſchen Aardbodem. Met uitgebreide Wieken hadt hy, van de eene Punt tot de andere, byna tien Voeten breedte. Het eerſte Been van de Wiek, dat dezelve aan het Lighaam voegt, komt in langte overeen met het geheele Lighaam. Zulks is my uit het Geraamte van één deezer Vogelen, dat ik thans by my heb, blykbaar. De Wiek, tegen 't Lyf aangevoegd, heeft, van het Gewricht tot aan het end der Slagpennen, twee Voeten langte. De Poot beneden de Knië is vier en een half Duim; de middelſte Vinger zeven duimen lang. Deeze Vogels verſchillen in grootte: want in het Geraamte, dat ik heb, zyn alle deeze Deelen een derde kleiner, dan ikze hier opgeef.

De

(71) Albatroſs maxima. EDW. *Av.* II. Tab. 88. Albatroſs. ALB. *Av.* III. p. 76. BRISS. *Av.* VI. p. 126. GREW. *Muſ.* T. 6. f. 1. Diomedea exulans. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 71. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 65. Sp. 1. Albatroſs. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 99.

(*) Frutex Bahamenſis, Foliis oblongis ſucculentis, Fructu ſubrotundo, unicum Nucleum continente. CATESB. *Carol.* I. T. 85.

De Sneb ~~is van~~ eene vuilgeelagtige Kleur, gelyk die van oude Beenders. Onder op de Plaat is dezelve in de Natuurlyke grootte voorgeſteld, met haare Groeven en Streepen. De Neusgaten zyn zeer aanmerkelyk, alzo die verheven bedekzels hebben, met de Openingen voorwaards, gelyk in de Afbeeldingen is uitgedrukt. De Sneb is, by den Kop, op zyde een weinig plat, en deeze platheid vermeerdert allengs naar de Punt toe, welke een krommen Haak maakt. De Kruin van den Kop is licht Aſchkleurig bruin: het overige, zo wel als de Hals, Borſt, Buik, Dyen en Dekveders onder de Staart, als mede die aan de binnenzyde der Wieken, is wit. Het agterſte van den Hals, de Zyden onder de Wieken en de Zyden van de Borſt, hebben eenige, kleine, donkere, dwarsſtreepjes door het Wit heen loopende. De Rug is vuil bruin met dergelyke kleine zwarte dwarsſtreepjes, en eenige grootere Vlakken van Zwart of Loodkleur. De Stuit is helder bruin: de Staart van eene blaauwagtige Loodkleur, naar Zwart trekkende. De Wiek is van de zelfde Kleur als de Staart, doch heeft de Slagpennen donkerer of volkomen zwart. De Rand, van het gedeelte der Wiek naar de Rug toe, is wit. De Pooten en Voeten zyn Vleeſchkleurig. Hy heeft maar drie Vingers, welke allen voorwaards ſtaan, zynde met een Vlies aan elkander verbonden. Ook heeft hy een Vlies, loopende langs de buitenzyde van de buitenſte en binnenſte Vingeren van ieder Voet; hetwelk ik in geene andere Watervogelen, anders dan aan de binnenſte Vingers van ſommigen, waargenomen heb.

Ik heb twee opgezette Vogelen van dit ſlag onderzogt, welke in grootte en alle andere opzigten overeenkwamen, daar ik Tekeningen van maakte. De een werdt my getoond door den Schildknaap GEORGE HOLMES, Regiſterbewaarder in den Tower te Londen: de ander is in bezitting van den Heer BENJAMIN COWELL, Heelmeeſter in de Lombardſtraat. ALBIN heeft een Afbeelding gegeven van den Bek van deezen Vogel: zie zyn Werk over de Vogelen, Vol. III. p. 76, en ik geloof dat wylen Doktor JAMES DOUGLAS hem met de beſchryving daar van verpligt heeft. Hy verwart hem met eenen in de Weſtindiën de Fregatvogel genaamd, daar hy zeer mis in heeft: want, de Reizigers over dit ſtuk raadpleegende, bevind ik, dat zy den Fregatvogel als een veel kleiner Vogel opgeeven, en, die van den Albatroſs ſpreeken, maaken 'er een Watervogel van de eerſte grootte van: zo dat ik in geenen deele kan toeſtemmen, dat het de zelfde Vogelen zyn zouden.

Ik weet niet, dat 'er reeds een Afbeelding gemaakt en uitgegeven is, of eenige beſchryving van deezen Vogel, buiten de Berigten der Reizigers, welke meeſtendeels zeer oppervlakkig zyn; zo dat men zelden andere dan onvolmaakte denkbeelden van Natuurlyke Zaaken van hun krygt. Dus oordeelde ik, dat deeze myne Afbeelding en beſchryving niet onaangenaam zoude zyn aan de begunſtigers van myn Vogelen-Werk.

Zy komen van de Kaap der Goede Hope, alwaar menze in groote menigte verneemt. Ik hoor niet, dat zy in eenig ander gedeelte van den Aardkloot gemeen zyn. Ik heb hier de beſchryving, welke de Heer SLOANE van den Fregatvogel in zyne Hiſtorie van Jamaika geeft, overgenomen, om te toonen, dat deeze de Albatroſs niet zy. Dus luidt dezelve, VOL. I. p. 30. „ Deeze Vogel ſchynt zeer groot, „ grooter dan een Kuikendief te zyn, en is zwart. Zy vliegen, gelyk de Kuikendieven, zeer hoog, en houden zig dikwils als onbewoogen boven 't Water, tot „ het beloeren en vangen van kleine Viſchjes, die in de Oppervlakte zig vertoonen. „ Zy zyn ſcherp gewiekt en hebben een gevorkte Staart." Ik oordeel dat die van ALBIN *Fregate-Bird* genoemd wordt, de zelfde als deeze zy (*).

PLAAT

(*) [Men leeze, om daar van verzekerd te zyn, de *Natuurlyke Hiſtorie*, volgens 't Samenſtel van LINNÆUS, I. D. V. STUK, bladz. III., en beſchouwe, om het verſchil met den Albatroſs te zien, de Afbeelding van den Fregatvogel aldaar, Plaat XXXVIII. Fig. 2.]

PLAAT LXXII.

De groote Gek (72).

Deeze is byna zo groot als een Gans. De Kop en Hals zyn vry dik: de Sneb is groot en by de zes Duimen lang. In het bovenſte deel der Snebbe is een Geut of Reet, welke van 't eene End tot aan het andere loopt. De Wieken ſtrekken zig tot zes Voeten uit, en, geſlooten zynde, reiken zy tot aan het End van de Staart. De middelſte Staartveder was de langſte; de overigen wierden allengs, van 't midden af, korter. De Oogen zyn groot en Hazelnooten-Kleur, met eene kaale Huid omringd. De Kleur van deezen Vogel is donkerbruin, op den Kop fraay geſprenkeld met digt ſtaande kleine witte Vlakjes, die aan den Hals en Borſt breeder zyn en meer verſpreid, doch het dunſte ſtaan op de Rug, alwaar zy de grootſte breedte hebben. De Wieken zyn ook gevlakt, uitgezonderd de groote Slagpennen en de Staart, die zig geheel bruin vertoonen. Het Lyf is donker wit. De Pooten zyn zwart, en van geſtalte als in de Zee Water-Raave, Cormoran genaamd. Het zonderlingſte in dit ſlag van Vogelen is, dat de bovenſte helft der Snebbe, twee Duim van den hoek des Beks af, eene Geleding heeft, door middel van welke zy dat Stuk twee Duim hoog kunnen opheffen, zonder den Bek te openen.

Deeze Vogel gelykt dermaate naar den Gek *(Booby)*, inzonderheid wat het zonderlinge maakzel van den Bek aangaat, dat ik den gedagten naam voor denzelven gevoeglykſt oordeelde. Hy onthoudt zig aan groote Rivieren, en volgt ook onder Water de Viſſchen naa, gelyk de Gek gewoon is in de Zee te doen. Onder dit vervolgen der Viſſchen blyft hy een aanmerkelyken tyd onder Water. Maar, dewyl ik deeze Vogelen dikwils aan den Oever afgemat, en menigmaalen dood gevonden heb, zo is het waarſchynlyk, dat hy dikwils van de Zee-Honden en andere verſcheurende Dieren of Viſſchen onder Water aangerand, gekwetſt en ſomtyds ook wel opgevreeten worde. In Florida vindt men deeze Vogels aan de Rivieren en Zee-Kuſten. Het Mannetje heeft de Kleuren ſchooner en glanziger dan het Wyfje.

Een Gewas, gelykende naar de Thymelæa, met ſtompe Bladeren (*).

Deeze Heeſter wordt van agt tot tien Voeten hoog, en heeft eenen dunnen Stam, die met eene witagtige Schors bedekt is. De Bladen groeijen overhoeks op Steelen, die een derde Duims lang zyn. Aan 't begin zyn zy ſmal, doch aan 't End worden zy breeder en rond. Hunne langte ſtrekt zig tot twee Duimen, de breedte tot één Duim uit. In 't breedſte deel zyn zy Glanzig groen, en hebben ook maar een enkele Ribbe. De Bloemen zyn Pypagtig, van boven met vier Inſnydingen, wit van Kleur, doch inwendig wat roodagtig. Zy groeijen Troswyze aan 't end der Takken. Men vindt deezen Heeſter, op veelen der Bahamaas-Eilanden, aan de Rotzige Stranden, onder het Rietgras ſtaan.

(72) Anſeri Baſſano congener Avis Fluviatilis. CATESB. *Carol.* I. T. 86. Groote Gek. *Nat. Hiſt.* I. D. V. St. bl. 127.

(*) An Thymelæa foliis obtuſis? CATESB. *Carol.* I. T. 86.

PLAAT LXXIII.

De groote zwarte Onweersvogel (73).

Deeze Vogel is ongevaar zo groot áls een Raaf. Zyn Sneb is, van de hoeken des Beks tot aan de Punt, drie Duimen; van 't Voorhoofd tot aan de Punt maar twee Duimen lang. De Wieken, toegeſlagen zynde, hebben eene langte van vyftien Duimen. Hy heeft met de boven, Plaat LXXI beſchreeven Albatroſs, eenige overeenkomſt, doch ik wil niet voor zeker beweeren, dat hy van even 't zelfde Geſlagt zy. Zyn Sneb komt, wat de geſtalte aangaat, byna volkomen met de Snebbe van dien Vogel overeen; doch is naar evenredigheid merkelyk kleiner, en de Neusgaten ſtaan op haar bovenſte gedeelte nevens elkander. De Pooten en Voeten gelyken ook naar die van den Albatroſs zeer veel; uitgenomen dat deeze Onweersvogel, ter plaatſe daar in andere Vogelen de agter-Vinger ſtaat, een klein Spoortje of Klaauw heeft, en dit Spoortje komt regt op den Hiel.

De Sneb is geel van Kleur, zonder veel Glans, doch mag by 't Leven van den Vogel wel glanziger geweeſt zyn. De Neusgaten ſchynen inwaards te loopen, met twee aan elkander gevoegde Buizen, welke van 't Voorhoofd afkomen, en boven aan de Snebbe een derde deel van derzelver langte beſlaan, doch van vooren twee Openingen hebben. De Sneb is wat uitgehold en van vooren zeer krom geboogen: gelyk dit alles uit de onderſte Figuur, welke haar in de Natuurlyke grootte voorſtelt, duidelyk is te begrypen. In 't algemeen komt de geſtalte van deezen Vogel veel met die van een Kievit overeen; doordien zyne Wieken, geſlooten zynde, over de Staart heen zig uitſtrekken. De Pluimagie is, over 't geheele Lighaam, van eenerley Kleur, zonder eenigen weerſchyn, en ziet 'er geheel Roeſtig zwart of zwartbruin uit. De Pooten en Voeten zyn bykans van die zelfde Kleur, doch trekken wat naar 't Vleeſchverwige en zweemen veel naar een Mooren-Huid. De Klaauwen zyn zwart. Hy heeft van agteren een Klaauwtje als een Spoor, komende onmiddelyk uit den Hiel, alzo het op geen Vinger ſtaat: want van een agter-Vinger is geen blyk in deeze Vogel. In de Afbeelding kan men aan ieder Vinger eene Klaauw waarneemen. De drie Vingers zyn met een Vlies ſamengevoegd en de buitenſten aan de buitenzyde ook gevliesd, even als in de Albatroſs.

Deezen Vogel heeft my de Heer BENJAMIN COWEL geleend om af te tekenen. Hy is, benevens den Albatroſs, door een Ooſtindieſchvaarder medegebragt; des ik geloof, dat hy zig in de Zee, omſtreeks de Kaap der Goede Hope, onthoude: ten minſte heb ik geen nader Berigt, aangaande de plaats van zyn Verblyf, kunnen bekomen. In 't doorbladeren van een Traktaatje, 't welk den tytel voert van, *Eene Reize naar St. Kilda*, (dat van alle de Weſter-Eilanden van Schotland het verſt afgelegene is, door den Heer MARTIN, Londen 1698;) heb ik de Afbeelding gevonden van eenen Vogel, die wat de Snebbe aangaat met deezen volmaakt overeenkomt: ook is, op de Plaat, de agterſte Klaauw naauwkeurig vertoond, die men echter in de beſchryving een agterſten Vinger noemt. Bovendien ſchynt hy nagenoeg de zelfde grootte als de hier beſchreevene gehad te hebben. Daarentegen heeft hy een andere Kleur; als op de bovenſte Vlakte graauwagtig wit, aan de onderſte geheel wit zynde. Dat niettemin deeze Vogels van eenerley Geſlagt en Soort zyn, bekragtigt ook 't Gevoelen van Dr. JACOB MONROO, die een Lid van 't Collegium Medi-

(73) Petrella magna fuſca EDW. *Av.* II. T. 89. Puffinus Capitis Bonæ Spei. BRISS. *Av.* VI. p. 137. Avis Diomedea. REDI Diſſert. Procellaria Æquinoctialis. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 70. Sp. 4. *Syſt. Nat.* X. Gen. 64. Sp. 2. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 95.

Medicum en Geneesheer van 't Bethlehem-Hoſpitaal is: want, toen deez' myne Afbeelding zag, zeid' hy my, dat hy zig eenen in de Reisbeſchryving naar St. Kilda voorkomenden Vogel erinnerde, die aldaar *Fulmar* genoemd werdt, komende met den mynen overeen: waarby hy tevens meldde, dat hy denzelven gezien, en, nog Jongeling zynde, een Tekening voor de Plaat in dat Werk hadt gemaakt. De Afbeelding en beſchryving van den Fulmar kan in de *Reize naar St. Kilda*, bladz. 55, nagezien worden, alwaar de Autheur getuigt, dat hy zyn Aas zoekt op de Rug van leevende Walviſſchen. Deeze zyne manier van aazen kan ons tot een bewys dienen, dat de Natuur ieder Dier zodanig gefabriceerd heeft, als deszelfs Levensmanier vereiſchte. De kromme Bek, naamelyk, kan tot vergaaring van de Slymige zelfſtandigheid, welke aan de Huid van den Viſch zit, niet dan zeer bekwaam zyn (*), en de Klaauw of Spoor aan den Hiel, welke geheel naar onderen ſtaat, mag ten dien einde daar zyn, op dat de Vogel niet van den gladden Huid der Walviſſchen zou afglyden, of door den Wind en Baaren daar af geſmeeten worden; doch ik wil deeze myne gedagten gaarn aan het oordeel der geenen, die meer Ondervinding hier in hebben, onderwerpen. Ik geloof niet, dat deeze Vogel ergens anders voorgeſteld of beſchreeven zy (†).

PLAAT LXXIV.

De bruine Gek. (74).

Deeze is wat kleiner dan een Gans. Het Grondſtuk van zyn Bek is geel en met geen Veders begroeid: ook ſtaan in 't zelve de helder graauwe Oogen; maar het onderſte gedeelte der Snebbe is helder bruin. Deeze Vogels zyn, wat de Kleur aangaat, zo verſchillende, dat men ze naar dezelve alleen niet wel onderſcheiden kan. Het Lyf was aan één hunner wit, de Rug bruin; doch een ander hadt de Borſt en 't Lyf bruin; anderen wederom waren geheel bruin: ook kon ik geen uiterlyk onderſcheid tuſſchen Man en Wyf waarneemen. Hunne Wieken zyn uitermaate lang: de Pooten en Voeten bleek geel en van geſtalte als in de Water-Raaven. Zy onthouden zig op de Bahamaas-Eilanden, alwaar zy, het geheele Jaar door, alle Maanden broeden. Zy leggen één, twee, en ſomtyds ook drie Eijeren, op de bloote Rotſen. DAMPIER zegt, dat zy op een der Weſtindiſche Eilanden, genaamd Bon-Aire, broeden op Boomen; 't welk men, zo hy meldt, nergens anders waargenomen hadt. Zo lang zy nog jong zyn, hebben zy een wit Pluimagie en behouden 't zelve ook, tot dat zy volkomen geruid hebben. Zy leeven enkel en alleen van Viſch, om welken te vangen zy onder Water duiken. Voor 't overige is deeze Vogel, zo wel als de Groote Gek, wegens het Gewricht, dat hy in de bovenſte helft der Snebbe heeft, merkwaardig.

't Geeft een byzonder vermaak, het dikwils voorvallende Gevegt te beſchouwen tuſſchen den Gek en den Zeeroover (§), welke laatſte Vogel van den Vangſt der andere

(*) [Ik geloof veeleer, dat deeze Vogels op de Zee-Pokken, die aan de Rug der Walviſſchen groeijen, en dergelyk Ontuig aazen. Waarſchynlyk is ook deeze een andere Soort van Onweersvogel, en wel die in Noorwegen 't *Zee-Paard* geheeten wordt, met de Mallemukken der Groenlanderen overeenkomſtig, die op Ingewanden van Viſch aaſt: *Procellaria Glacialis.* LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 70. Sp. 3. Zie de beſchryving en afbeelding *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK bladz 93.]

(†) [Te weeten, toen EDWARDS zyn Werk uitgaf: want ſedert is hy ook door den Heer BRISSON beſchreeven, en men vindt reeds eene Verhandeling van REDI, onder den naam van Diomedes-Vogel, van 't Jaar 1674, op deeze Soort aangehaald.]

(74) Anſeri Baſſano affinis fuſca Avis. CATESB. *Carol.* T. 87. Sula. BRISS. *Av.* 6. p. 495. SLOAN. *Jam.* II. p. 322. T. 271. f. 2. Pelecanus Sula. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 72. Sp. 7. Gek. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk bladz. 125.

(§) [Deeze is de gene, die in de beſchryving van den Albatroſs, Plaat LXXI, hier voor, de Fregatvogel genoemd wordt, in 't Engelſch *Man of War.* [Zie de beſchryving *Natuurlyke Hiſtorie.* I. D. V. STUK, bladz. 111. en de Afbeelding aldaar Pl. 38. fig. 2.]

dere Strandvogelen, doch inzonderheid van dien der Gekken leeft. Zo dra, naamelyk, als de Zeeroover verneemt, dat de Gek een Vifch gevangen heeft, vliegt hy in volle woede op hem toe, en dwingt denzelven, zig tot zyne veiligheid onder Water te begeeven. Terwyl, nu, de Zeeroover hem aldaar niet volgen kan, zo zweeft hy over die plaats, en zo dra de Gek weder boven komt om Lugt te fcheppen, randt hy hem weder aan; herhaalende dit t'elkens: zo dat eindelyk de Gek, geheel afgemat, den gevangen Vifch moet ten befte geeven. Hier door echter laat die zig niet affchrikken, maar begint op nieuws met allen vlyt te viffchen, offchoon hy van zynen Roofzugtigen Vyand op nieuws wordt aangevallen, en dus zynen Buit by herhaaling moet vaaren laaten.

Aangezien ik geen gelegenheid gehad heb, om den Zeeroover ergens anders dan in de Lugt te zien, zo kan ik denzelven niet wel befchryven, noch ook eenig ander berigt van hem geeven, dan dat ik uit vertellingen heb, hier in beftaande. Men zegt my, dat, zo lang zy te broeden zitten, hunne bruine Kop Scharlakenkleurig is, wordende, als zy uitgebroed hebben, weder bruin. Dit hebben my veelen verzekerd, die deeze Vogelen dikwils op hun Neft gezien hebben: want diestyds zyn zy zeer tam, en lyden dat men 'er naby komt; hoewel zy anders zeer fchuuw zyn. Men heeft deeze Zeeroovers, op de meefte Bahamaas-Eilanden, in menigte.

PLAAT LXXV.

De wit en zwart gevlakte Onweersvogel. (75)

Dit is een Vogel, die, wat de Geftalte aangaat, met den genen, welken men op Plaat LXXIII afgebeeld vindt, overeenkomt, doordien hy alle deszelfs byzondere Kenmerken heeft. In grootte is hy ongevaar als een gemeene tamme Duif. De Bek is zwart: de Neusgaten zyn Buizen, welke op het bovenfte deel aan 't Grondftuk van de Snebbe leggen, zynde voorwaards open. Hy heeft ook een dubbeld Geutje, dat fcheef langs de Snebbe, van 't eene End tot het andere, loopt. Het onderfte deel der Snebbe, evenwel, is niet nederwaards geboogen, gelyk in de voorgemelde groote Onweersvogel, maar het heeft aan de onderfte zyde, by de Punt, een Knobbel of Hoek; gelyk men dit alles in de Afbeelding duidelyk kan zien. De Kop is, benevens het onderfte deel van de Nek, zwart, hebbende op ieder zyde van den Hals eene witte Vlak, die met het Zwarte ongeregeld vermengd is. De Rug en kleine Dekveders van de Wieken zyn wit, en tevens geheel regelmaatig zwart gevlakt. Even zo beftaat het met den Stuit en de Dekvederen van de Staart, die geheel zwart is, zo wel als eenigen der grootfte Slagpennen, doch de binnenfte, welke naaft aan de Rug ftaan, hebben zwarte Tippen, en derzelver Gronddeel is wit. De Dekveders van de eerfte Ry, digt boven de Slagpennen, hebben allen zwarte Punten, waar uit een zwarte, dwars over den Vogel loopende, Streep ontftaat. De Wieken, die zig tot over de Staart uitftrekken, zyn aan den geheelen Rand zwart gezoomd. Van den Vogel is de geheele onderfte Vlakte, van den Bek af tot aan de Dekveders onder de Staart, wit. De Keel, Borft en de Dekveders, zo even gemeld, hebben eenige weinige zwarte langwerpige Vlakken. De Pooten en Voeten zyn, even als in den grooten Onweersvogel, gefchapen, en voeren insgelyks, aan den Hiel, eene Klaauw of Spoor: doch in deeze middelbaare heb ik geen Vlies aan de buitenzyde der

(75) Peteril media maculata. EDW. *Av.* II. T. 90. Anas alia Indica. GESN. *Av.* 803. T. 804. fig. 2. Damier. FEUILL. *Peruv.* 211. Procellaria nævia. BRISS. *Av.* VI. p. 146. Procellaria Capenfis. LINN. *Syft. Nat.* XII. Gen. 70. Sp. 5. *Syft. Nat.* X. Gen. 64. Sp. 3. Kaapfche Onweersvogel. *Nat. Hift.* I. D. V. STUK, bladz. 95.

der buitenſte Vingeren waargenomen; daar hy hetzelve niettemin aan de binnenzyde der inwaardſe Vingeren heeft. De Pooten en Klaauwen zyn van eene zwarte of donkere Kleur.

De kleine of gewoone Onweersvogel (*).

Ik kon niet nalaaten, hier het kleine Onweersvogeltje, dat men gemeenlyk *Storm-Zwaluw* tytelt, by te voegen. Dit heeft omtrent de grootte van een Leeurik, en is over 't geheel, de witte Stuit uitgezonderd, donker of zwartagtig van Kleur. Ik vertoon hetzelve in een vliegend poſtuur, en op den Steen, die tot een Voetſtuk voor den bonten ſtrekt, is de omtrek van den Kop en Snebbe, in de Natuurlyke grootte, voorgeſteld. Het gelykt den grooten zwarten Onweersvogel, uitgenomen de Stuit alleen, zo volkomen, dat het byna een Aftekening daar van in 't klein ſchynt te vormen. De Sneb en Pooten zyn zwart: de Neusgaten en Spooren even als in de beide anderen.

Den zwart- en wit bonten Onweersvogel heeft my myn zeer waarde Vrind, de Ridder JAKOB THEOWALD van Lambeth, gegeven, zeggende my, dat dezelve van de Kaap der Goede Hope gekomen ware, alwaar menze *Pintado* noemt, welken naam de Portugeezen ook aan een gantſch ander ſlag van Vogelen gegeven hebben; wanneer dezelven gevlakt of geſprenkeld zyn, gelyk de Naam zelf aantoont.

Van de kleine Onweersvogeltjes of Storm-Zwaluwen, heb ik een groote menigte, midden in 't Noordelyke en breedſte deel van de Noordzee, gezien, zynde alte daar meer dan honderd Engelſche Mylen van Land af. Het is te verwonderen, dat zig een zo klein Vogeltje in de opene Zee onthoudt, alwaar het nergens dan op het Water ruſten kan, 't welk byna altoos ongeſtuimig is. De genen, die ik gezien heb, vloogen onophoudelyk rond, laatende zig by de Schepen of aan Land alleenlyk in Stormagtig Weder zien. Die my zig vertoonden zogten zig voor den Wind, onder het agterſte deel van het Schip, waar op ik my bevond, te verbergen. Menigmaal zoeken zy zelfs in de diepſte holligheden, welke van de groote Zeebaaren gemaakt worden, hunne beſchutting, en houden zig daar op eene wonderbaare wyze in op, offchoon deeze zeer gezwind voortrollen. Zy flodderen zo digt langs 't Water, dat het ſchynt, of zy daar op liepen, en zy worden, gelyk de Heer ALBIN zegt, deswegen *Peterils* of Pietertjes genaamd, om dat zy daar in den Heiligen Petrus zouden nabootzen.

De Heer ALBIN heeft zo wel deezen laatſtgemelden Vogel, als deszelfs manier van Vliegen, en hoe hy zig by Storm op de Zee verbergt, beſchreeven; doch van dat byzonder ſlag van Spooren aan de Hielen heeft hy niets gemeld, hebbende in zyne Afbeelding daarentegen een klein Agtervingertje met eene Klaauw voorgeſteld, 't welk ſtrydt tegen de eigenſchap van deezen Vogel. Ik geloof dat alle Vogelen van dit ſlag zig op de Rug van leevende of ook van doode in de Zee dryvende Viſſchen nederzetten, en daar op hun Aas zoeken. De Heer WILLOUGHBY heeft, in 't Aanhangzel van zyne Ornithologie, pag. 306, eene korte beſchryving van twee of drie Soorten van Vogelen medegedeeld, welke, gelyk ik het daar voor houde, met de boven beſchreevenen onder eenerley Geſlagt behooren. Een derzelven wordt de Stormvink genoemd, en naar myn Gevoelen zou deeze tytel een gevoeglyke algemeene naam zyn voor dit Geſlagt van Vogelen.

(*) Petrella minor ſive vulgaris. EDW. *Av.* II. T. 90. fig. ſup. Peterel. CLUS. *Exot.* 368. WILL. *Ornith.* 306. DAMP. *Itin.* III. p. 97. ALB. *Av.* III. p. 87. T. 92. Larus minimus Naribus tubuloſis. CATESB. *Car.* III. p. 14. T. 14. Procellaria. BRISS. *Av.* VI. p. 140. T. 13. f. 1. Procellaria Pelagica. LINN. *Syſt. Nat* XII. Gen. 70. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 64. Sp. 1. Gewoone Onweersvogel. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 92.

PLAAT

PLAAT LXXVI.

De Zee-Zwaluw met den witten Kop (76).

Deeze weegt vier Oncen. Haar Bek is zwart, lang en ſpits: de Oogen ſtaan boven en onder in 't Wit. Op den Kop heeft zy een witte Kruin, die naar agteren langs hoe donkerer wordt. Al het overige van deezen Vogel is bruin, en de Staart benevens de Slagpennen zyn donkerſt. De Wieken en Staart zyn van gelyke langte. Zy leggen hunne Eijers op de bloote Rotſen, in verſcheide der Bahamaas-Eilanden, alwaar zy in gezelſchap van de Gekken broeden. Het is pleizierig te zien, hoe zy, in gezelſchap van verſcheidene ſchaarswys' vliegende Vogels, langs de Oppervlakte van het Water zweeven en geduurig pikken naar de kleine Viſchjes, die van de grooteren Schoolswyze in de hoogte gedreeven worden. Door hun geſchrey en zingen, dat eenige Engelſche Mylen ver gehoord kan worden, ſchynen zy tevens vol vreugde en in genoegen te zyn. De menigte der Viſſchen, welken zy vervolgen, maakt in 't Water eene beweeging en een witte Schuim, waar door deeze Vogelen de weg aangetoond wordt, dien zy te volgen hebben, en welken men van de Bergen eenige Mylen ver kan zien. Daar de grootſte beweeging is, zwermen ook deeze Vogels het overvloedigſte rond. Dit geſchiedt echter alleenlyk in de Broedtyd, en, als dezelve gepaſſeerd is, dan vliegen deeze Zwaluwen maar enkeld over de Zee: men zietze wel eenige honderd Mylen ver van Land, doch zelden buiten de Keerkringen. Het zyn domme Vogels, welke zig, gelykerwys de Gekken, op de Stengen of andere deelen der Schepen, waar op zy zig nederzetten, met de Handen grypen laaten. Het Mannetje en Wyfje verſchillen in Kleur zeer weinig.

PLAAT LXXVII.

De kleine zwart en witte Duiker (77).

Deeze Vogel is hier in zyne Natuurlyke grootte, op eene Klip ſtaande, voorgeſteld. WILLOUGHBY heeft hem naar eene Schildery, zo goed als hy kon; beſchreeven, doch tot een Geſlagt betrokken, waar toe dezelve niet behoort. Hy is van dat ſlag van Zee-Vogelen, die Vliespooten hebben zonder Agtervinger. De oirſprongelyke Tekening, naar welke WILLOUGHBY zyne beſchryving opgeſteld heeft, behoorde aan Sir THOMAS BROWN, en bevindt zig in de Verzameling van Sir HANS SLOANE. Hy werdt van hem *Mergulus melanoleucos Roſtro acuto brevi* genoemd.

Zyne Sneb is zwart, rond en zo dik als breed. Het bovenſte deel en de zyden van den Kop, de geheele bovenſte Vlakte, de Hals, Rug, Wieken en Staart, zyn zwart of donker van Kleur. De naaſt aan 't Lighaam ſtaande Slagpennen hebben witte Punten, welke, wanneer de Wiek geſlooten is, over dezelve eene witte dwars-Streep maaken. Aan de binnenſte Vlakte zyn de Wieken bruinagtig Aſchkleur. De Keel is wit, en dit Witte eindigt wederzyds, omtrent de plaats der Ooren, wat afge-

(76) Hirundo marina major Capite albo. CATESB. *Carol.* I. T. 88. SLOAN. *Jam.* I. p. 31. T. 6. f. 2. Larus gavia fuſca. BRISS. *Av.* VI. p. 199. T. 18. f. 2. Paſſer ſtultus. NIEREMB. *Nat.* 207. WILL. *Orn.* 297. RAJ. *Av.* 154. Sterna ſtolida. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 77. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 70. Sp. 1. Amerikaanſche Stern. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk. bl. 154.

(77) Mergulus melanoleucus Roſtro acuto brevi. WILL. *Ornith.* 261. T. 59. RAJ. *Av.* 125. N. 5. Uria minor. BRISS. *Av.* VI. p. 73. Plautus Columbarius. GUNNER. *Act. Nidros.* I. p. 261. T. 6. Columba Groenlandica. ALB. *Av.* I. p. 81. T. 85. EDW. *Av.* II. T. 91. Alca Alle. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 69. Sp. 5. *Syſt. Nat.* X. Gen. 63. Sp. 6. Rottetetje. *Nat. Hiſt.* I. D. V. St. bl. 90.

gebroken. Het voorſte deel van den Hals is taamelyk donker of Aſchgraauw, doch wordt naar de Borſt toe langs hoe helderer. De Buik, de Zyden onder de Wieken, en de Dekveders onder de Staart, zyn wit. De Pooten en Voeten zyn vuil Vleeſchkleurig. Het Vlies tuſſchen de Vingeren is zwart. De agterſte Vinger ontbreekt, doordien de Vogel maar drie Vingers heeft, welke voorwaards ſtaan, en kromme Klaauwen voeren. Aan de zyden der binnenſte Vingers zyn geene Vliezen of Lappen, welken de meeſte Vogels met Vliespooten anders hebben. Wat boven de Knieën heeft deeze geene Vederen. Ik houd hem voor het Wyfje van deeze Soort.

De gene, die boven op deeze Plaat vliegende vertoond wordt, houd ik voor het Mannetje, en dezelve is van gelyke grootte. Deszelfs Bek is zwart en van geſtalte als in de voorgaande. De geheele bovenſte Vlakte komt, zo wel als de Buik, en de Zyden benevens de Dekvederen onder de Staart, met even de zelfde deelen van den voorigen volkomen overeen. Aan de binnenzyde der Wieken vertoont zig, in vergelyking met den voorigen daar in eenig onderſcheid, dat, wanneer die uitgebreid zyn, aan dezelven zig eene vuilwitte dwars-Streep openbaart, doordien de Dekveders der Slagpennen deeze Kleur hebben. De Kop en Hals zyn aan deezen Vogel geheel zwart, en dit is het aanmerkelykſte onderſcheid tuſſchen beiden. De Pooten en Voeten zyn, wat de Kleur en Geſtalte aangaat, even als in de voorige geſchapen.

De Afbeelding van den eerſten deezer Vogelen heb ik in 't jaar 1742, in 't Virginiſche Koffyhuis, agter de Koninglyke Beurs te Londen, naar eenen afgezetten Vogel gemaakt. Volgens het Berigt van Sir THOMAS BROWN van Norwich, zyn het taamelyk zeldzaame Vogels, welke zig aan de Zee-Kuſt, (van Norwich zo ik denk,) onthouden: gelyk hem dan ook een Kuſtbewaarder twee derzelven gebragt hadt. Zyne beſchryving en Afbeelding daarvan is in de *Ornithologie* van WILLOUGHBY, bladz. 261. Tab. 59, te vinden.

Den anderen Vogel heb ik, in 't jaar 1743, in 't Bierhuis van Marlboroughs Hoofd, in Pettycoat-Lane te Londen, zien hangen; van waar ik hem om af te tekenen wiſt te bekomen, en vervolgens weder daar heen liet brengen. ALBIN heeft hem beſchreeven, en Groenlandſche Duif genoemd, zonder zig verder over deszelfs Natuurlyke eigenſchappen te bekommeren. Zyne Afbeelding is weinig verſchillende, maar heeft de Snebbe veel te dik, de Pooten en Voeten te klein. De Luiden in het Bierhuis wiſten my niet te zeggen, van waar deeze Vogel was gekomen. Ondertuſſchen twyfel ik 'er geenszins aan, of deeze beide Vogelen, die zo ongemeen naar elkander gelyken, zyn Mannetje en Wyfje. Dewyl echter de beſchryving van WILLOUGHBY zo kort is, en ook ſlegts naar eene Schildery gemaakt: ALBIN daarentegen den Vogel wat gebrekkelyk voorgeſteld, en hem als een Wyfje met een Mannetje gepaard heeft, daar hy doch in Soort niet mede overeenkomt: ik, in tegendeel, beiden met elkander vertoond, en naar de Natuur zelve beſchreeven heb: zo hope ik dat de Liefhebbers zulks als eene verbetering, van het gene te vooren over deeze Vogelen geſchreeven was, zullen aanzien.

PLAAT LXXVIII.

De lachende Meeuw (78).

Deeze Vogel weegt agt Oncen. Zyn Sneb is rood en aan de Punt krom, terwyl de onderſte helft aan 't end een hoek maakt. De Kop is donker zwart: de Oogen zyn van boven en van onderen in 't Wit gevat. De helft der Slagpennen is aan 't end

(78) Larus major. CATESB. *Carol.* I. T. 89. Gavia ridibunda. BRISS. *Av.* VI. p. 192. T. 18. f. 1. Larus cinereus major Baltneri. WILL. *Ornith.* 263. RAJ. *Av.* 129. N. 8. Larus Atricilla. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 76. Sp. 8. *Syſt. Nat.* X. Gen. 69. Sp. 5. Spotter. *Nat. Hiſt.* I. D. V. St. bl. 149.

end donker; de geheele overige Oppervlakte des Lighaam is wit, zo wel als de Staart, wier Veders van gelyke langte en by de twee Duimen korter dan de Wieken zyn. De Pooten en Voeten, wier Vingers door middel van een Vlies te ſamen gevoegd zyn, hebben eene zwarte Kleur.

Deeze Vogels onthouden zig menigvuldig op de meeſten der Bahamaas-Eilanden. Hun geſchrey beſtaat in een Soort van Lachen, weshalven zy ook van de Engelſchen de *Lachende Meeuw* genoemd worden. [Anderen geeven 'er den naam van *Spotter* aan. KLEIN noemtze de Roodbek met den zwarten Kop.] Of het Mannetje van het Wyfje onderſcheiden zy, is my onbekend.

PLAAT LXXIX.

De witte Pelikaan (79).

Deeze Vogel ſcheen my tweemaal zo groot te zyn als de grootſte Zwaan. Zyn Sneb was, van de Punt af tot aan den hoek des Beks, twintig Engelſche Duimen, zynde dus by de zes Duimen langer, dan hem eenig beſchryver der Natuurlyke Hiſtorie bevonden heeft. De Akademiſten van Parys hebben 'er eene gemeten, die maar veertien Duimen lang was; waar door, zo ik denk, Paryſſche Duimen te verſtaan zyn. Onze Landsman WILLOUGHBY, de Maat van een zodanigen Pelikaan, die uit Rusland gekomen was, afgemeten hebbende, maakt den Bek veertien Engelſche Duimen lang: weshalven ik reden meen te hebben, om te gelooven, dat myn Vogel, naar evenredigheid, in alle zyne deelen grooter geweeſt moet zyn, dan die te vooren beſchreeven waren. 't Gene WILLOUGHBY in zyne beſchryving zegt, dat een Man zyn Hoofd in den onder aan zyn Bek hangenden Zak zou kunnen ſteeken, kwam my wat ongelooflyk voor, tot dat ik zulks door den Oppaſſer van den hier afgebeelden Vogel zag doen, en ik ben verzekerd, dat die Zak nog wel een tweede Hoofd van een Menſch zou hebben kunnen inneemen, of dat 'er in dezelve genoegzaam plaats was voor twee Hoofden.

De bovenſte helft der Snebbe is regt en plat, en heeft in 't midden, overlangs, eene verhevene Streep; aan 't end eene aanmerkelyke Haak. De Huid, rondom de Oogen, is Vederloos, en zo wel als de geheele Snebbe bleek en Vleeſchkleurig, uitgezonderd het End van de bovenſte helft, hetwelke geelagtig groen is, met eenige donkere Loodkleurige Vlakken. De Neusgaten zyn niet zigtbaar; de Oogen donker Hazelnooten-Kleur. Het onderſte deel der Snebbe is uit twee buigzaame zydſtukken ſamengeſteld; welken de Vogel zeer wyd openen of naar believen ſamentrekken kan, en die zig aan 't end met elkander vereenigen. Deeze zydſtukken zyn in de langte door een ſlappe Huid met elkander verbonden, welke van dikte is als dun Leer, en van eene geelagtige Kleur. De Vogel kan deeze Huid zeer digt tegen zyne Snebbe opſchorten, en wederom zeer wyd van dezelve af laaten nederzakken. Deeze Huid ſtrekt tot onder de Keel, en gelykt meer naar den Wortel van eene Tong, dan 't gene men de Tong kan noemen. Wanneer hy den Hals uitſtrekt, vertoont zy zig naar evenredigheid langer, dan zy in de Afbeelding voorgeſteld is, en menigmaal trekt hy de Huid zelfs nog meer in, dan alhier. In den eerſten opſlag ſchynt het een witte Vogel te zyn, hebbende aan het agterſte van den Kop eenige ſlappe Vederen, in de gedaante van een Kwaſt. De geheele Kop, de Hals, de ondervlakte des Lighaams en de Dekveders aan de binnenzyde der Wieken, zyn wit;

(79) Onocrotalus ſive Pelecanus. EDW. *Av.* II. T. 92. RAJ. *Av.* 121. MARSIL. *Danub.* 6. T. 35. WILL. *Ornith.* 246. T. 63. ALDR. *Orn.* III. p. 42. T. 48. 49. Pelecanus. BELL. *Av.* 30. Onocrotalus. GESN. *Av.* 630. OLEAR. *Muſ.* T. 13. f. 1. BRISS. *Av.* VI. p. 519. Pelecanus Onocrotalus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 72. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 66. Sp. 1. Pelekaan. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 104.

wit; maar de Slagpennen zwart. De eerſte en naaſt daar bovenſtaande ry der Dek vederen is graauwagtig licht bruin, de overigen zyn meer bleekgraauwagtig, met eenig wit gemengeld. De Rug en Staart zyn van eene helder graauwe Kleur, welke tuſſchen de Rug en Wieken wat naar 't roodagtige trekt, zynde met zwarte Vlakken doorzaaid. De Pooten en Voeten zyn Purperagtig Vleeſchkleur: het Vlies tusſchen de Vingeren bleek Loodkleurig. Hy heeft vier Vingers die, gelyk in de Schotſche Gans *(Soland Gooſe)* en in de Zee-Water-Raave *(Cormoran)*, door middel van een Vlies met elkander verbonden zyn. De beide inwaardſe Vingers ſtaan wat agterwaards, doch niet zo regt naar agteren, als in de Vogels, die dezelven vry hebben. De Klaauwen zyn van eene bruinagtige Kleur.

Deeze Pelikaan, van de Kaap der Goede Hope, door den in dienſt van de Ooſtindiſche Kompagnie ſtaande Kapitein PELLY, in 't jaar 1745, herwaards gebragt zynde, kreeg ik verlof, om hem, eer hy te Londen vertoond werdt, naauwkeurig te beſchouwen. Ik vond tuſſchen hem en den genen, dien WILLOUGHBY benevens de Akademiſten van Parys uitgegeven hebben, geen verſchil, dan alleenlyk ten aanzien van de Grootte: zo dat ik niet zeggen kan, dat dezelve zig grootelyks van de voorheen beſchreevenen onderſcheidt. De gezegde Akademiſten houden hunnen Vogel voor den *Pelikanos* van ARISTOTELES en den *Onocrotalus* van PLINIUS: ook achten zy hun Gevoelen, dat dergelyke Vogels lang van Leven zyn, daar door bekragtigd, dat van veelen derzelven, die te Verſailles onderhouden werden, geen enkele voor het Twaalfde Jaar geſtorven zy, en deeze waren, dat aanmerkelyk is, de eenigſte Dieren in de Menagerie, van welken 'er geen, binnen deezen tyd, zyn Leven hadt ge-eindigd. De Wieken hadden, uitgebreid zynde, eene langte van elf Voeten, waardoor wy waarſchynlyk Parysſche maat te verſtaan hebben. De Liefhebbers, die naar de Ontleeding van deezen Vogel nieuwsgierig zyn, kunnen de Werken van de Akademie van Parys daar over nazien (*). De Heer WILLOUGHBY heeft ook de Berigten van oude Autheuren, dienaangaande, byeen verzameld; voegende daar by, eene door hem zelf vervaardigde beſchryving van deezen Vogel (†). Men kan hieromtrent ook de Reizen van de BRUIN, door Moskovie, Perſie, enz. in 't Tweede Deel, bladz. 167, nazien, alwaar hy hem *Babbe* noemt.

De Pelikaan ſchynt een Inwooner van 't grootſte gedeelte der Oude Wereld te zyn, doordien men hem in verſcheide Landen, zo wel ver naar 't Zuiden en Noorden, als ook tuſſchen beiden, vindt. In Rusland is hy zeer gemeen; in Egypte treft men hem overvloedig aan, en ſomtyds ook aan de Kaap der Goede Hope, in welk Land deeze Vogel, gelykerwys dit uit onze beſchryving blykt, grooter ſchynt te vallen dan elders. Alzo geen Engelſch Autheur van hem een goede Afbeelding gegeven heeft, zal myne beſchryving, zo wel ten dien opzigte, als wat de ongemeene Grootte aangaat, nieuw zyn, en wat het laatſte betreft, daar van kunnen alle Liefhebbers te Londen getuigenis draagen, dewyl men hem hier opentlyk heeft laaten zien. [KLEIN heeft hem Kropgans, Sneeuwgans, Veelvraat en *Ohnvogel* geheten.]

PLAAT LXXX.

De Verkeerd-Snavel of Waterſnyder. (80).

De Sneb die het onderſcheidend Kenmerk van deezen Vogel uitmaakt, is een verwonde-

(*) *Mem. de l'Acad. Royale des Sciences*, depuis 1666 juſqu'a 1699. Tom. III. Part. 3. p. 186.

(†) Zie zyne *Ornithology*. pag. 246.

(80) Larus major Roſtro inæquali. CATESB. *Carol.* I. T. 90. Plotus Roſtro Conico inæquali. KLEIN, *Av.* 142. Avis Carolina Roſtro Cultriformi. PET. *Gaz.* T. 76. fig. 2. Rygchopſalia Dorſo nigro, Ventre albo. BRISS. *Av.* VI. p. 223. T. 21. f. 2. Rynchops nigra. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 78. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 71. Sp. 1. *Nat. Hiſt.* I. D. V. St. bl. 159.

wonderenswaardig Werkſtuk der Natuur. Het Grondſtuk van de bovenſte helft is dik en aan de zyden wordt dezelve langs hoe platter, tot dat zy in eene Punt eindigt. Deeze helft heeft de langte van drie Duimen. De onderſte helft der Snebbe is nog platter dan de bovenſte en zeer dun, hebbende haare beide Randen zo ſcherp als een Mes. Deeze is byna een Duim langer dan de bovenſte, welke een ſmalle Sleuf heeft, daar de bovenſte Rand van de onderſte Snebbe in 't ſluiten haaren intrek neemt. Het grootſte deel der Snebbe, van den Kop af, is rood, het overige zwart. Het voorſte van den Kop, de Hals, Borſt en Buik, zyn wit: het agterſte van den Kop, de Rug en Wieken, zyn zwart, met eenig Wit vermengd. De bovenſte Veder van de Staart is zwart: de anderen zyn wit. Hy heeft de Pooten kort, klein, en rood van Kleur. De Vingers der Voeten zyn door een Vlies ſamengevoegd, gelyk in andere Meeuwen, en agter aan den Hiel is een kleine Vinger.

Deeze Vogels onthouden zig aan de Zeekuſten van Karolina. Zy vliegen al ſtrykende langs de Oppervlakte der Zee, [als of zy het Water met hunnen Bek ſneeden; weshalve menze, in 't Engelſch, *Waterſnyders* noemt,] en dus ſchynen zy uit dezelve eenig Aas te ſcheppen. Men vindtze ook op de vol Oeſters leggende Oevers, die, myns oordeels, mede tot hun Voedzel dienen: want hunne Sneb komt my zeer bekwaam voor om de Oeſters te openen. Het Mannetje en Wyfje zyn van eenerley Kleur.

PLAAT LXXXI.

De Amerikaanſche Pelikaan. (81).

Het Lighaam van deezen Vogel ſcheen my, in een opgevulden en gedroogden, wat grooter dan dat van eene groote tamme Gans te zyn. De Sneb was, van haare Punt af tot aan de hoeken des Beks, dertien Duimen lang, en de Wiek, toegeſlagen zynde, hadt eene langte van agt en twintig Duimen (*). Ik verdeel deezen Vogel ongevaar de helft kleiner te zyn dan de voorige (van Plaat LXXIX) doordien hy my kleiner dan een Zwaan, en die andere meer dan tweemaal zo groot, is voorgekomen.

De bovenſte helft der Snebbe is in 't midden ſmaller dan aan beiden Enden, en ſluit in de onderſte, uitgenomen by de Punt, alwaar zy breeder wordt, en de onderſte inneemt. Naar de Punt toe is de geheele Sneb rood; doch by den Kop geel. Het Oog zit in een Plek, welke Vederloos is en bruin van Kleur, doch, naar ik geloove, in de leevende Vogel Vleeſchkleurig geweeſt zal zyn, doordien zy in de voorheen beſchreevene Pelikaan dergelyke Kleur heeft. Aan de Punt der bovenſte helft is een bruine Haak of Klaauw, die in een Sleuf van de onderſte ſluit. Men kon geen Neusgaten in de Sneb waarneemen. De Krop of Zak hadt, droog zynde, de zelfſtandigheid en Kleur van eene opgeblazene drooge Oſſenblaas; met overlangs loopende Vezelen, en dwars over dezelve heen gaande Bloedvaten, welke aan de zyden van de onderſte helft der Snebbe ontſpringen, die over haar geheele langte zig in den Zak opent. De geheele Kop was, zo wel als de Hals, met witte Veders bedekt, zynde die aan het agterſte van den Kop wat langer dan de anderen. Het

Witte

(81) Onocrotalus Americanus. EDW. *Av.* II. T. 93. Pelecanus ſubfuſcus, Gulâ diſtenſili. BROWN *Jam.* 480. Onocrotalus ſive Pelecanus fuſcus. SLOAN. *Jam.* II. p. 322. BRISS. *Av.* VI. p. 524. Pelecanus Onocrotalus Occidentalis. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 72. Sp. 1. Var. B.

(*) [EDWARDS heeft 18, doch het moet, volgens de opgegevene Langte des Beks, wel 28 Duimen zyn. Waarſchynlyk zal men een 1 in plaats van 2 gezet hebben.]

Witte eindigde, aan 't agterſte van den Hals, Piekswyze, byna op 't midden van de Rug, die met kleine Vederen gedekt is, welke onder aan haare Schaften wit, en op zyde donker Aſchgraauw zyn, loopende ook allen ſpits uit. De Staart is Aſchgraauw en middelmaatig donker. De groote Slagpennen der Wieken zyn zwart, maar de regte daar boven ſtaande Dekveders, zo wel aan de bovenſte als onderſte Vlakte der Wieken, Aſchgraauw. De kleine Dekveders, zo wel boven als onder, zyn in haar midden wit, en aan de zyden Aſchgraauw gerand, even als die op de Rug, en tevens ook wat ſpits gepunt. Aan de binnenſte zyde zyn de Slagpennen vuil Aſchgraauw. Het groote Been van de Wiek gebroken zynde, bevond ik hetzelve zeer ligten hol, van Merg geheel ontbloot; en aan de zyden zo dun als Perkament. De Borſt, Buik, de zyden onder de Wieken, dat is de geheele onderſte Vlakte van het Lyf, is donker Aſchgraauw en byna zwart, zonder dat zig een heldere Kleur daar mede onder menge. De Pooten zyn kort. Hy heeft vier Vingers, die met elkander, gelykerwys in de voorige, verbonden zyn. De middelſte of langſte Vinger is langer dan de Poot. Zo wel de Pooten als de Voeten zyn vuil groenagtig Geel, met donkere Klaauwen.

Deeze Vogel heeft myn hoog-eerwaarde begunſtiger, de Schildknaap J. THEOBALD, uit de Weſtindiën medegebragt en my verëerd. Offchoon dezelve met den voorigen Pelikaan, in gedaante en evenredigheden, wel overeenkomt, zyn zy doch in Grootte en Kleur ongemeen verſchillende. Den eerſten kan men niet zeer ongevoeglyk den witten Pelikaan noemen, doch deezen niet dan den donker Graauwen met den witten Kop, en geeven wy acht op den afſtand hunner woonplaatſen wordt het Gevoelen, dat zy tweederley van elkander verſchillende Vogels zyn, daar door niet onwaarſchynlyk gemaakt. Tot verder voldoening wil ik nog dat gene bybrengen, hetwelke Sir HANS SLOANE, in zyne *Natuurlyke Hiſtorie van Jamaika*, Vol. II. pag. 322, van deezen Vogel ſchryft. „ Dezelve ſchynt met den „ Witten Pelikaan eenerley te zyn, zynde alleenlyk donker van Kleur. Zy zyn in „ alle Zeewateren der heete Streeken van de Weſtindiën zeer gemeen. De Vis„ ſchen worden door hun op dergelyke manier gevangen, als door de zogenaamde „ Fregatvogelen. Ook komen zy, by Stormagtig Weder, in de bedekte Zee„ boezems, alwaar zy dikwils op de Boomen roeſten. Zy vliegen over de Zee „ gelyk de Meeuwen, en vangen de Viſſchen, welken zy gewaar worden, door „ op dezelven neer te vallen; begeevende zig dan weder in de hoogte. Men achtze „ niet bekwaam tot Spyze. Als men hun op de Zee gewaar wordt, zo is dit een „ teken, dat men niet ver van Land zy." WAFER zegt, in zyne Reistogt en beſchryving der Land-Engte van Amerika, *Iſthmus de Panama* genaamd, „ dat aan „ de Weſtelyke zyde van die Land-Engte de Pelikaan niet gevonden wordt; ter„ wyl zy, in tegendeel, aan de andere zyde, in de Weſtindiën, menigvuldig voor„ kwamen; zynde donkergraauw van Kleur, met een Zak onder aan den Hals. „ De ouden werden niet gegeten, maar de jongen waren goed tot Spyze." Hier voegt die Reiziger nog meer by, 't welk de Liefhebbers in zyne aangehaalde Reisbeſchryving, p. 119 en 120, kunnen leezen. Veele andere Reisbeſchryvers ſchynen ook van deezen Vogel, onder verſchillende naamen, melding gemaakt te hebben, maar ik vind in geen derzelven eene Afbeelding, noch eene zo omſtandige beſchryving als de myne; weshalve ik hope, dat myne moeite in dezen niet nutteloos zal geagt worden.

De twee Koraalſoorten, op de Grond van de Aftekening tot ſieraad daarby gevoegd, zyn naar de Natuur getekend en gekleurd. [De grootſte, die bruin is met witte Knobbels, noemt men Konings-Koraal; de kleine wordt Rood Pypkoraal of Orgel-Koraal geheten.]

PLAAT

PLAAT LXXXII.

Bruin Duikertje (82).

Deeze Vogel weegt een half Pond. Zyne Oogen zyn groot en met een witten Kring omgeven. Aan den Hals heeft hy eene zwarte Vlak: in 't midden van de Snebbe is eene zwarte dwars-Streep, en aan de onderſte helft heeft hy, digt aan het Grondſtuk, eene zwarte Vlak. De Kop en Hals zyn bruin; doch de Kruin van den Kop en het agterſte van den Hals donkerer dan het overige. De Veders aan de Borſt zyn lichtbruin en groenglanzig. De Buik is vuilwit en de Rug benevens de Wieken bruin. Deeze Vogels onthouden zig veel aan de Meiren van verſch Water, in de bewoonde deelen van Karolina. Deeze was een Mannetje.

PLAAT LXXXIII.

Penguyn met zwarte Voeten (83).

Deeze Vogels kwamen my byna zo groot voor als tamme Ganzen. Ik heb dezelven *Zwartvoetige* getyteld, omze te onderſcheiden van een anderen, in dit Werk beſchreeven, die roode Voeten en eene roode doch anders geſchapene Snebbe heeft, en dien ik maar eenvoudig *de Penguyn* geheten heb. De Afbeelding en beſchryving daar van, kan in 't Tweede Deel, op Tab. XCVII. bladz. 75 worden nagezien. Onder aan, op de tegenwoordige Plaat, heb ik deszelfs Snebbe, benevens de Snebbe van den thans te beſchryven Vogel, beiden in de Natuurlyke grootte voorgeſteld, en, alzo die taamelyk van elkander verſchillen, zo zou ik denken, dat zulks genoegzaam bewyſt, dat het twee byzondere Soorten van Vogels zyn.

De Snebbe is in de Vogels van deeze Afbeelding zwart, en heeft aan de Punt van de bovenſte helft eene Haak; aan de onderſte, daarentegen, vertoont zig de Punt als afgeſneeden, doch in de daar uit ontſtaande Spleet ſluit de kromme Haak van de bovenſte helft. Aan de zyden is zy wat ingedrukt, en met Groefjes voorzien. De Neusgaten ſtaan even ver van het Grondſtuk en de Punt des Beks. Naar de Punt toe loopt 'er dwars over heen eene breede geelagtige Streep. De Keel is, zo wel als de zyden van den Kop, vuil bruin, en in dit Bruine ſtaan de Oogen; maar van het Grondſtuk der Snebbe af loopt, ter wederzyde van den Kop over de Oogen heen, een breede witte Streep, welke zig met het Witte, dat aan de zyden en het onderſte van den Hals is, vereenigt. Het bovenſte deel van den Kop; het bovenſte van den Hals, de Rug en de bovenſte Vlakte der Wieken, zyn van eene donkerbruine Kleur. De Keel, Borſt en Buik, zyn wit, uitgenomen eene bruine Streep, welke over de Borſt loopt, ſtrekkende zig wederzyds tot aan de Pooten uit, gelyk in de Afbeelding is te zien. Aan de Stuit is deeze Vogel wit. Inwaards zyn de Wieken bruin, en wat geſchakeerd met zwart en wit. Alle bruine deelen zyn met wat donkerer of zwarte Vlakjes geſprenkeld. Van eene Staart is weinig blyk, doordien zig,

in

(82) Podiceps minor Roſtro vario. CATESB. *Carol.* I. T. 91. Colymbus fluviatilis Carolinenſis. BRISS. *Av.* VI. p. 63. Colymbus Podiceps. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 75. Sp. 11. *Syſt. Nat.* X. Gen. 68. Sp. 4. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bl. 140.

(83) Penguin Pedibus nigris. EDW. *Av.* II. T. 94. Anſer Magellanicus. CLUS. *Exot.* 101. Scheniſcus nævius. BRISS. *Av.* VI. p. 99. T. 9. Diomedea demerſa. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 71. Sp. 2. *Syſt. Nat.* X. Gen. 65. Sp. 2. Magellaanſche Gans *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 100. Pl. 37. fig. 7.

in plaats van dezelve, maar eenige korte Borſtels vertoonen. De Veders van 't bovenſte deel zyn hard en digt: de Pooten en Voeten zwart van Kleur. De Pooten zyn ver naar agteren geplaatſt, gelyk in de voorheen beſchreevene. Aan de Vingers zyn ſterke Klaauwen. Drie derzelven zyn met een Vlies verbonden, doch de vierde is zeer klein en geheel los, ſtaande ook meer voor- dan agterwaards. De binnenſte der drie groote Vingeren heeft aan de zyde een Lap. De Voeten van deezen Vogel zyn dik en kort. Een ander, die met hem overkwam, was in de donkere deelen zwarter, doch verder eveneens.

Het gedagte bevondt zig dus in de Penguyn, die van vooren afgebeeld is. De andere, die men op zyde beſchouwt, komt in de geſtalte en Kleur van de Sneb en Pooten met de voorige overeen. De Kop, Hals, Rug en Wieken zyn donker, doch aan de Keel en boven de Oogen wat helderer bruin: de Borſt en Buik geheel wit, doch de Streep, welke de onderſte Vlakte van de andere omringt, mankeert 'er aan. De tegenwoordige heeft een ſmallen witten Rand, aan de ſcherpte van dat Deel, daar in andere Vogels de Slagpennen zig bevinden. De Wieken waren, in beiden, plat, hard en naar de grootte van den Vogel zeer klein; bedekt met zo kleine ſtyve Vedertjes, dat zy zig als Sagryn-Leder vertoonden. Ik heb een der grootſten van deeze Vedertjes, in zyne Natuurlyke grootte, aan de zyde van den Vogel, op de Plaat voorgeſteld. Ik telde in de eerſte ry meer dan honderd van dezelven.

Den eerſten deezer Vogelen heeft my de Heer COWELL, den anderen de Heer HOLMS geleend. Zy konden met geene zekerheid zeggen, van waar dezelven kwamen, doch dewyl zy door Ooſtindiſche Schepen waren medegebragt, zo acht ik ze van de Kaap der Goede Hope afkomſtig, en, die op Plaat XCVII. in het Tweede Deel is voorgeſteld, kon wel de Magellaanſche Gans zyn. Deeze Zuidelyke Vogels zyn van den Noorder Penguyn, welken WILLOUGHBY pag. 322 beſchreeven heeft, zeer verſchillende: alzo deeze de Wieken volkomener heeft. Een der Slagpennen, die ik daar van heb uitgetrokken, was drie en een half Duim lang. Hy hadt een zwaarder Staart, doch geen vierden Vinger. Verder Berigt van den Noorder Penguyn is in de Hiſtorie der Faro-Eilanden, welke uit het Deenſch in 't Engelſch is vertaald, p. 141., omſtandig te vinden, alwaar men hem *Garfugel* noemt. De Autheur van die beſchryving oordeelt, dat dezelve overeenkomſtig zy met den Penguyn, die op *Terra del Fuego*, [by de Straat van Magellaan] gevonden wordt, zynde in de kleine Atlas van *Mercator* afgebeeld en beſchreeven. Het Koraalgewas, van eene Klokjeswyze gedaante, tot verſiering van de Plaat hier bygevoegd, is in de Natuurlyke grootte voorgeſteld, zynde wit van Kleur: doch in welk Wereldsdeel het groeije is my niet bekend. (*)

PLAAT LXXXIV.

De Kanadaſche Gans. (84).

De Heer WILLOUGHBY heeft deezen Vogel, pag. 361, beſchreeven (†), en alzo ik, denzelven met zyne beſchryving vergelykende, bevonden heb, dat zy goed ware, zal ik niet misdoen, met die beſchryving hier te plaatzen.

„ De

(*) [Dit Zee-Gewas wordt betrokken tot de Bloem-Koraal (*Madrepora prolifera*) van LINNÆUS, vallende aan de Kuſt van Noorwegen. Zie het XVII. STUK van onze *Natuurlyke Hiſtorie*, bladz. 171.: want de aanhaaling van EDWARDS, aldaar, moet zyn T. 94, in plaats van T. 194.]

(84) Anſer Canadenſis. CATESB. *Carol.* I. T. 92. BRISS. *Av.* VI. p. 272. T. 26. WILL. *Ornith.* 276. T. 70., f. 1. & Tab. 71. f. 3. Anas Canadenſis. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 14. *Syſt. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 9. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK. bl. 36.

(†) In de Uitgave der *Ornithologie* van WILLOUGHBY, welke te Londen Anno 1670. uitgekomen is, ſtaat deeze beſchryving. p. 276.

„ Des Vogels langte (zegt hy) van de Punt der Snebbe tot aan het End der Staart „ of der Pooten, ſtrekt zig uit tot twee-en-veertig Duimen. De Sneb is, van de „ hoeken des Beks af, twee Duimen lang en zwart van Kleur. Hy heeft ruime „ Neusgaten. De geſtalte zynes Lichaams zweemt naar die van eenen tammen „ Gans, doch hy ſchynt wat langer te zyn dan deeze. De Stuit is zwart, doch de „ Veders die digſt by de Staart ſtaan, zyn wit. De Rug is donker graauw, gelyk „ in de gewoone Ganzen: de Hals aan 't onderſte deel wit, doch voor 't overige „ zwart. Aan de Keel heeft hy een witten Ring, welke zig wederzyds, onder de „ Oogen, tot aan het Agterhoofd uitſtrekt. De Buik is wit, de Staart, zo wel als „ de groote Slagpennen, zwart. De Oogen zyn Hazelnooten-Kleur, en de rand „ der Oogendekzelen is wit. De Voeten zyn zwart en met een Agtervinger „ voorzien."

De aangeweezen witte Ring of Keelband dient, om deezen Vogel van alle andere Soorten van Ganzen te onderſcheiden. Zy komen des Winters uit de Noordelyke deelen van Amerika naar Karolina, enz.

Zonnebloempjes van de Bermudes-Eilanden, met langwerpige Bladen (*).

[Het Plantgewas, op deeze Plaat afgebeeld, is hier niet beſchreeven. De Bladen gelyken geenszins naar die der Violieren, en hunne dikte ſchynt ook niet uit te munten. 't Is derhalven duiſter, hoe de gedagte benaaming van PLUKENETIUS hier aangehaald kan zyn, en dit zo wel als op de volgende Plaat LXXXVI, alwaar een verſchillend Gewas vertoond wordt.]

PLAAT LXXXV.

De roodborſtige Duiker-Gans (85).

De grootte van deezen Vogel is tuſſchen die van een Eend en Gans middelſlagtig. In de Verzameling van Plaaten, door ROBERT, Kabinetſchilder van den Koning van Vrankryk, LODEWYK den XIV., vervaardigd, bevindt zig een verkleinde Afbeelding van zulk een Vogel, dien hy *Merganſer Cyrrhatus* noemt. Dezelve onderſcheidt zig, door zynen rooden Borſt, van onzen Duiker-Gans, dien WILLOUGHBY p. 335. beſchreeven heeft. De Heer ALBIN ſtelt, in zyne Vogel-Hiſtorie, II. D. p. 90, eenen Vogel voor, die my naar den Amerikaanſchen Duiker-Gans ſchynt afgebeeld te zyn, maar wiens beſchryving uit die van WILLOUGHBY ſlegt nageſchreeven is, alleenlyk met byvoeging van een rooden Borſt, dien de Engelſche Duiker-Gans niet heeft. Myne beſchryving beſtaat in 't volgende.

De Sneb is, van haare Punt tot aan den Hoek des Beks, bykans drie Duim en een Kwartier lang, regt en ſmal, of aan de zyden als ſamengedrukt, niet plat gelyk in de Eenden. Haar bovenſte helft is aan 't end omgekromd, en tevens, zo wel als de onderſte helft, over de geheele langte met Tanden voorzien. De bovenſte helft is donker, de onderſte helderer rood. De gantſche Kop is zwart, doch heeft tevens eenen groenagtigen weerſchyn. De Veders, agter aan den Kop, zyn luch-

(*) Chryſanthemum Bermudenſe Lecoiji foliis virentibus craſſis. PLUK. *Alm.* 102. An Buphthalmum Arboreſcens. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 1273.

(85) Mergus major Pectore rubro EDW. *Av.* II. T. 95. Merganſer criſtatus. BRISS. *Av.* VI. p. 237. T. 23. Anas longiroſtra. ALDR. *Orn.* III. p. 281. T. 282. Mergus Criſtâ dependente, Capite nigro cæruleſcente, collari albo: *Mas. Faun. Suec.* 135. Mergus Criſta dependente, Capite nigro maculis ferrugineis: *Fœmina Faun. Suec.* 136. Mergus Criſtâ dependente, Pectore rufeſcente variegato, Collari albo, Rectricibus fuſcis cinereo variegatis. Mergus Serrator. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 68. Sp. 3. Langbek *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK bladz. 74.

luchtig en langer dan de andere Vederen. Een gedeelte van den Hals is wit, doch regt agter langs denzelven loopt een zwarte Streep, welke zig van den Kop tot aan de Rug uitſtrekt. Het onderſte van den Hals en de Borſt zyn bruinagtig Oranjegeel, en langs de Schaften der Vederen zwart gevlakt. Onder aan den Hals, ter wederzyde van de Borſt, is een aanmerkelyke Vlak, beſtaande uit witte Vederen, die zwart gerand zyn. Vooraan is de Rug zwart, maar naar agteren, zo wel als de Stuit, Aſchgraauw, en met donkere fyne dwars-Streepjes verſierd. De Staart is vuil bruin. Van de Schouders af loopt een Streek van witte Vederen, tuſſchen de Rug en de Wieken heen. De eerſte tien Slagpennen zyn zwart: de drie naaſt daar aan volgende hebben uitwaards zwarte, inwaards witte Baarden: de zes volgende zyn wit, haar grondgedeelte uitgezonderd: de vier naaſten insgelyks, hebbende aan haare uitwendige Baarden, tot aan de Punt toe, een fynen zwarten Rand: de drie binnenſten, die digſt aan de Rug ſtaan, zyn geheelenal zwart. De Dekveders, naaſt boven de Slagpennen, zyn, zo veel 'er op de zwarte of groote Slagpennen leggen, zwart; de overigen hebben een zwart gronddeel en witte Punten, en deeze bedekken de Slagpennen van die zelfde Kleur: boven deeze is een gedeelte der kleine Dekvederen van de Wiek wit, maar de geheele Wiek heeft, geſlooten zynde, eenen uit donkere en zwartagtige Vederen beſtaanden Zoom, uitgezonderd de Rand by het Gewricht, welke wit is. De binnenſte Slagpennen der Wieken zyn ook wit, zo wel als de Buik, Schenkels, Zyden en Dekveders onder de Staart, doch tevens met Roomkleur een weinig geſchaduwd. De zyden des Lighaams, onder de Wieken, zyn met fyne donkere dwars-Streepjes geſchakeerd. De Pooten en Voeten zyn aan die der Eenden gelykvormig. De kleine agterſte Vinger heeft, zo wel als de inwaardſe Vinger van ieder Voet, eene Vliezige Lap. Ook zyn de Pooten en Voeten regt ſchoon glanzig rood, en de Klaauwen zwart.

Deeze Vogel is van Newfoundland gekomen, alwaar men hem aan de Kuſten, daar men Kabeljaauw viſcht, gevangen heeft: gelyk my berigt is door mynen waarden Vriend, den Ridder GEORGE HOLMS, door wien my deeze Vogel, zeer fraay opgezet en wel geconſerveerd, is geſchonken. Ik geloof niet, dat dezelve tot nog toe beſchreeven zy; noch ook, dat men 'er eene goede Afbeelding van heeft, die van ROBERT uitgezonderd, in welke de witte Zyd-Vlakken van den Hals aangeweezen zyn, welken ALBIN in de zyne niet afgebeeld noch beſchreeven heeft. Toen de Heer WILLOUGHBY de Maag van den Europiſchen Duiker-Gans opende, bevondt hy, dat dezelve Viſſchen vreet (*).

PLAAT LXXXVI.

De Bahamaſche Eend met een Loodkleurigen Bek (86).

Deeze is wat kleiner dan de gewoone tamme Eenden. Haar Bek is donker blaauw; de beide zyden van het bovenſte gedeelte uitgezonderd. Naaſt aan den Kop heeft dezelve eene driehoekige Oranjekleurige Vlak. De Keel en het geheele voorſte gedeelte van den Hals, is tot aan de Oogen wit. Het bovenſte van den Kop is graauw gemengeld en trekt wat naar het Geele. Even zo beſtaat het ook met de Rug en Buik.

(*) [Men noemt deezen Vogel ook wel *Zaagbek*, en hy ſchynt eenigermaate overeen te komen met den genen, dien men in Noorwegen *Duiker-Gans* heet. Zyne zonderlinge manier van Viſchvangſt, waar door dat laatſte beveſtigd wordt, is in het I. Deels. V. Stuk der *Natuurlyke Hiſtorie*, op de gedagte Bladzyde, omſtandig beſchreeven.]

(86) Anas Bahamenſis, Roſtro Plumbeo, maculâ Aurantii coloris. CATESB. *Carol.* I. T. 93. BRISS. *Av.* VI. p. 358. Moreca. MARGR. *Braſ.* 214. WILL. *Ornith.* 292. Anas Bahamenſis. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 17. *Syſt. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 14. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 45.

Buik. Het bovenſte van de Wiek en de Staartveders zyn donker bruin. Op 't midden van de Wiek ſtaat een ry van groene Vederen, gelyk in de gewoone Schyf-Talingen. Deeze Veders zyn aan 't End zwart en hebben voorwaards een witten Zoom. Onder deeze, en zeer digt aan de Slagpennen, ſtaat een ry van geele Vederen. De Voeten zyn Loodkleurig.

Deeze Vogels onthouden zig in de Bahamaſche Eilanden, doch daar moeten 'er niet veel zyn, alzo ik nooit meer dan één gezien heb, welke een Mannetje was.

Bermudiſche Goudsbloem met dikke Violier-Bladen (*).

Dit Gewas groeit aan de Zeekuſten, op de Rotſen, in de meeſten der gedagte Eilanden. Het wordt gemeenlyk van vier tot vyf Voeten hoog, en heeft veele buigzaame groene Steelen, welke uit den Wortel voortkomen. De Bladen zyn lang, en worden naar het End toe langs hoe breeder, doch komen in geſtalte overeen met die der Muurbloemen. Zy zyn dik, Sappig en glanzig groen, ſtaande tegen elkander over. De Bloemen groeijen enkeld, aan 't End der Steelen, op Steeltjes van vier Duimen lang.

[Deeze Plant is van die, welke op Plaat LXXXIV voorkomt, niet alleen ten opzigt van de Bloemen, maar ook van de Bladen en van het gantſche Gewas, aanmerkelyk verſchillende. De Heer LINNÆUS heeftze, gelyk hier onder, aangehaald.]

PLAAT LXXXVII.

De zwart en wit bonte en ge-Oorde Duiker of Aarsvoet (87).

De eerſte deezer Vogelen, dien men op de Plaat van vooren beſchouwt, is ongevaar zo groot als een Schyftaling. Zyn Sneb is, van de Punt tot aan den hoek des Beks, vyf Kwartier Duims lang: de Wiek heeft, geſlooten zynde, eene langte van vyf Duimen en een Kwartier. Deezen noem ik den *zwart en wit bonten Duiker*. De ander, die zwemmende voorgeſteld wordt, is kleiner dan de eerſte, doch ook wat grooter dan de gemeene kleinſte Duiker. Zyn Sneb is, van de Punt tot aan den hoek des Beks, wat meer dan een Duim lang. Met de Wieken geſlooten ſtrekte zig zyne langte tot vier Duimen en drie Kwartier Duims (**) uit. Hier aan heb ik den naam van *ge-Oorden Duiker* gegeven. [KLEIN noemt den eenen de Gekapte, den anderen de Gehoornde Duiker. Anderen geeven hun den naam van Fuut of Aarsvoet, en aan den laatſten dien van Oor-Fuut.]

De zwart en wit bonte Duiker heeft eene regte en aan 't end ſpitſe Snebbe, zwart van Kleur, uitgenomen dat de Rand van derzelver bovenſte helft, digtſt aan den Kop, en het Grondſtuk van de onderſte, rood zyn. Om het Oog is eene helder roode Kring, en van de zyde der bovenſte helft van de Snebbe loopt, naar het Oog toe, een kaale Huid, die ſchoon donkerrood is. Boven deeze Huid is, wederzyds, een witte Vlak. De Kruin van den Kop is zwart, met eene groene doch niet zeer heldere weerſchyn. De bovenſte vlakte van den Hals, de Rug, Stuit en Wieken, zyn taamelyk donker zwart, doch de Wieken hebben aan den bovenſten Rand of Schouder een witten Zoom, en de Punten der middelſte Slagpennen zyn wit, waar

door

(*) Chryſanthemum fruticoſum maritimum, foliis glaucis oblongis, Flore luteo. SLOAN. *Jam.* 125. *Hiſt.* I. p. 260. CATESB. *Carol.* I. T. 93 Corona Solis fruteſcens, Lychnidis folio carnoſo, Flore luteo. PLUM. Sp. 10. Tab. 107. f. 1. Buphthalmum fruteſcens. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 1273.

(87) Podicipes albus & fuſcus. Podicipes Auritus. EDW. *Av.* II. T. 96. Colymbus fluviatilis. BRISS. *Av.* VI. p. 59. Colymbus Auritus. BRISS. *Av.* VI. p. 54. Colymbus Cornutus minor. BRISS. *Av.* VI. p 50. Colymbus ſive Podiceps minor. WILL. *Orn.* 258. T. 61. Colymbus Auritus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 75. Sp. 8. *Syſt. Nat.* X. Gen. 68. Sp. 3. Ge-Oorde Fuut. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz 139.

(**) [In de Hoogduitſche Vertaaling heeft men hier de *vier Duimen* vergeten of by toeval uitgelaten.]

door een breede dwars-Streep op de Wiek ontſtaat. Ook zyn de Dekveders, aan de binnenzyde der Wieken, wit. Van een Staart is niets te zien. De Keel en Hals is wit, gelyk ook de geheele Buik, en de Zyden, die door de Wieken bedekt worden: maar het agterſte gedeelte van den Buik is, omtrent de plaats daar de Schenkels haare inplanting hebben, zwart gevlakt. De Pooten ſtaan geheel aan 't agter-End des Lighaams, zo dat de Vogel niet ſtaan kan, dan in een opgeregt poſtuur. De Pooten en Voeten zyn aan de binnenzyde purperagtig Vleeſchkleur, doch aan de buitenzyde vuil groen. Hy heeft vier Vingers, welke gelyk gewoonlyk geplaatſt, en alle van elkander afgezonderd zyn, maar aan ieder zyde Lappen hebben; uitgenomen de kleine Agtervinger, welke ſlegts van onderen een Lapje heeft. Zyne Klaauwen zyn breed en plat als Menſchen Nagelen. De Pooten zyn van vooren ſmal, op zyde plat en zeer breed; gelyk dit de Afbeelding duidelyk aantoont. Van agteren zyn zy met Tandjes als een Zaag gewapend. De Vingers zyn, met hunne Lappen, zodanig geſchapen, dat zy zig gelyk een Waaijer kunnen ſamenvouwen: dit maakt, dat zy zo veel gemakkelyker door 't Water kunnen gehaald worden; maar zy openen zig weder als de Vogel daar mede roeit (*). De Schubben der Pooten, zo wel als die der Voeten, zyn, volgens haare verdeeling, door 't Graveer-Yzer naauwkeurig aangeweezen.

De ge-Oorde Duiker heeft eene regte en zeer ſpitſe Snebbe, zwart van Kleur, uitgenomen de Punt van de onderſte helft, welke witagtig is. De Oogkringen zyn rood, en agter dezelven ſtaat wederzyds een lugtig Kwaſtje van lange Vederen, die roodagtig geel van Kleur zyn, en of langs de zyden van den Hals neerhangen, of, wanneer de Vogel zig beweegt, agterwaards vliegen: gelyk in de Afbeelding is uitgedrukt. De Kop en Hals zyn zwart, doch aan de Keel zyn daar eenige witte Vlakjes onder gemengd. De geheele bovenſte Vlakte is zwartagtig bruin, uitgenomen de Rand der Wieken aan de Schouders en de Punten der middelſte Slagpennen, welke wit zyn, gelyk in de andere. De binnenwaardſe Dekveders zyn insgelyks wit, als ook de Borſt. Daar zig het donkere van de bovenſte Vlakte met het Witte van de onderſte vereenigt; daar vertoont zig, langs den geheelen Vogel, eene roodagtig geele Kleur, welke in beiden als verdwynt. Hy heeft ook geen Staart. De Pooten en Voeten zyn gelyk in de voorige, doch de laatſten in deeze meer vuil groen.

Van den eerſt beſchreeven Duiker heb ik, in de harde Winter van 't jaar 1739, verſcheidene, hier te Londen, op de Markt aangetroffen, daar ik te vooren van dezelven nooit iets gezien of gehoord had. De ander werdt omſtreeks de groote Plaſſen, te Hamſtead, by Londen, gevangen, en aan Sir HANS SLOANE levendig toegezonden, die denzelven, toen hy geſtorven was, aan my bezorgde, om de Afbeelding daarvan te kunnen bewaaren. Beide deeze Vogels heb ik kort na hunnen dood bekomen, eer nog de Kleur van hunne Oogen en Pooten eenige verandering hadt ondergaan. Ik kan van geen van beiden eene tot dezelven behoorende beſchryving vinden.

PLAAT LXXXVIII.

De gekuifde Weſtindiſche Duiker (88).

Deeze Vogel is wat kleiner dan de gewoone tamme Eend. Zyne Oogkringen zyn

(*) [*Als de Vogel vliegt*, vind ik hier in 't Hoogduitſch vertaald het Engelſche *when te Bird ſtrikes*, dat zekerlyk het ſlaan der Voeten van deezen Vogel om voortgang te maaken in 't Water betekent. In 't vliegen komt het openen der Voeten niet te pas en zou hem zelfs hinderlyk zyn.]

(88) Anas criſtatus. CATESB. *Carol.* I. T. 94. Merganſer Virginianus. BRISS. *Av.* VI. p. 258. Avis Venti. HERN. *Mex.* 24, 33. WILL. *Ornith.* 301. RAJ. *Av.* 175. Mergus cucullatus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 68. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 62. Sp. 1. Gekapte Zaagbek. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 72.

zyn geel, de Sneb lang en ſmal; met het bovenſte gedeelte aan 't end krom geboogen en, zo wel als 't onderſte, Zaagswyze gehakkeld. Deeze geſchapenheid van de Snebbe toont, dat hy tot de Duikers [of liever tot de Zaagbekken] behoore. Zie WILLOUGHBY, pag. 335, Plaat 64. De Kop is met een groote ronde Kuif, Kwaſt of Vederboſch, gekroond, welke in 't midden wederzyds wit en voorts rondom zwart is, ſtrekkende deeze Zwartheid zig tot aan de Keel uit, en dezelve benevens den Hals geheel bedekkende. De Borſt en Buik is wit. De Slagpennen der Wieken zyn bruin, en digt boven dezelven ſtaan eenige kleine Vederen, wier uitwendige Baarden wit gerand zyn. Ook vertoont zig in dezelven, gelyk in eenige andere Vederen, een weinig Wits. De Staart is bruin, zo wel als het agterſte van den Buik, naby de Stuit en de Zyden onder de Wieken; zynde het overige derzelven en des Lighaams, donker zwart. De Wyfjes zyn geheelenal bruin, zelfs ook het kleine Vederboſchje, dat zy op den Kop hebben. Zy onthouden zig in verſch Water, inzonderheid by de Molen-Plaſſen in Virginie en Karolina.

PLAAT LXXXIX.

De roodkeelige Duiker of Lomme (89).

Deeze heeft ongevaar de grootte van een tamme Eend. De Sneb is, van den hoek des Beks tot aan de Punt, drie Duimen en een Kwartier Duims lang, zynde, tot aan de Neusgaten toe, bedekt met korte Vederen. Dezelve is regt, ſmal, ſpits gepunt en zwart van Kleur. De Kop en de zyden van den Hals zyn blaauwagtig Aſchgraauw: het agterſte van den Hals is wit, maar met zwarte nederwaards ſtrekkende Vlakken getekend: de Keel of 't voorſte van den Hals is bruinagtig rood, gelyk gedroogd Bloed. De Kleur van de Rug, het bovenſte der Wieken en de Staart, is donker Aſchgraauw: de Slagpennen der Wieken het donkerſte, als byna zwart zynde, en eenigen van de middelſte Slagpennen wit getipt. De Dekveders der Wieken hebben witte Streepjes, by haare tippen, ter wederzyde van de Schaft, zynde die aan de binnenzyde der Wieken wit, zo wel als de Borſt, Buik, de zyden onder de Wieken en Dekvederen onder aan de Staart. De zyden van de Borſt zyn regelmaatig gevlakt met zwarte nederwaards ſtrekkende, de Dekveders onder aan de Staart met breeder en verwarder donkere Vlakken. De Pooten en Voeten zyn van eene donkere of zwartagtige Kleur, doch de Vingers een weinig naar Vleeſchkleur trekkende. Hy heeft 'er drie, voorwaards ſtaande en aan elkander gewebd even als in de Eenden, met een Vlies langs de binnenzyde van den inwaardſen Vinger. De Vogel heeft ook twee kleine Agtervingertjers, die een Vlies of Vin aan de onderzyde voeren. De Klaauwen zyn breed en plat, gelykerwys de Nagels van een Menſch: de Pooten byna aan 't end des Lighaams geplaatſt en zeer plat (*).

Deeze Vogel kwam, droog bewaard, uit Groenland, en werdt preſent gedaan aan mynen goeden Vriend, den Koopman JOHN WARNER, in Rotherhith, die hem vervolgens aan my gaf, om hem in dit Werk af te beelden en te beſchryven. Dezelve verſchilt hoofdzaakelyk in de Kop van eenen van dit Geſlagt, die in Engeland gevonden werdt, door WILLOUGHBY in zyne Ornithologie, bladz. 311, beſchreeven, heb-

(89) Colymbus Caudatus Gutture rubro. EDW. *Av.* II. T. 97. Mergus Gutture rubro. BRISS. *Av.* VI. p. 111. T. 11. f. 1. Colymbus Lumme, Corpore ſupra nigricante, ſubtus albo, Collo antice Ferrugineo. BRUNN. *Ornith.* 132. Colymbus ſeptentrionalis. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 75. Sp. 3. Colymbus Arcticus. *Syſt. Nat.* X. Gen. 68. Sp. 1. Lomme. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK. bladz. 134.

(*) [In 't Hoogduitſch leeſt men hier *und ſind glatt*, dat is, en zyn glad, terwyl in 't Engelſch van EDWARDS ſtaat, *and are very flat.* Ook blykt uit de Afbeelding, dat zy plat zyn en ver van glad.]

hebbende aan de Keel geen rood (†). Onlangs werdt my een van dit ſlag van Vogelen gebragt, die nieuwlings in de Theems gevangen was, waarin ik, door de Vingers voorwaards over te buigen, bevondt, dat zy niet meer dan veertig Graaden wilden afwyken van de verlangde linie der Poot, daar zy, om den Poot loodregt te maaken in het gaan, een hoek van negentig Graaden met die linie moeſten kunnen maaken (*). Derhalve oordeel ik, dat het Berigt, van hun overend loopen, een misſlag zy: want, ſtond het Lighaam regtop, en de Pooten niet, zo moeſten de Voeten voorwaards uitſteeken, en dan zou noodwendig de Vogel agterover vallen, tenware hy zyn Lighaam op de Knokkels der Pooten van agteren deed ruſten, dat niet natuurlyk is: des verbeeld ik my, dat hy in een half regtop ſtaande poſtuur moet loopen, zo als ik hem in Afbeelding heb gebragt. By myn weeten is deeze Vogel tot nog toe niet beſchreeven.

PLAAT XC.

De kleine Buffels-Kop Eend (90).

In grootte komt deeze Vogel tuſſchen de gemeene Eend en de Schyftaling in. Zyn Bek is Loodkleurig. Aan beide zyden van den Kop is een taamelyk gedeelte wit, doch buitendien de geheele Kop met lange Dekvederen bezet, die zeer ſierlyk in 't blaauwe, groene en purperkleurige ſpeelen. De langte deezer Vederen, als ook derzelver luchtigheid, maakt, dat de Kop zig veel grooter, dan hy weezentlyk is, vertoont, en daarvan mag wel deeze Eend den naam van *Buffelskop* bekomen hebben: alzo de Kop des Buffels, wegens de dikke en lange Haairen, waar mede hy bedekt is, zeer plomp en groot ſchynt. De Wieken en het bovenſte deel des Lighaams hebben beurtlings witte en zwarte Streepen, die zig van de Schouders en Rug tot aan de Stuit uitſtrekken. De Slagpennen, naamelyk, zyn zwart; nevens dezelven loopt een witte Streep, waar aan een zwarte volgt, dan weder een witte, en eindelyk een zwarte, die het midden van de Rug bedekt. De Staart is, gelyk het Lyf van onderen, witagtig Aſchgraauw, en de Pooten zyn rood. Het *Wyfje is* over 't geheel bruin, zelfs de Pooten en Voeten; hebbende den Kop glad en zonder Franje. Zy onthouden zig in verſch Water en komen ſlegts des Winters, in Karolina, te voorſchyn.

PLAAT XCI.

De Noordſche Eidergans (91).

Deeze Vogel is een der grootſten onder de Eendvogelen. Zyn Sneb wordt in de Natuurlyke grootte onder aan de Afbeelding vertoond. Ik houd hem voor den *Eider* of *zagtvederigen* Endvogel van WORMIUS, en voor de *St. Cutberts Eend* van de Faro-

(†) [LINNÆUS haalt deezen van EDWARDS, T. 97, in de XII. Uitgaave van zyn *Syſt. Nat.* aan, onder den naam van *Columbus Caudatus Gutture nigro* (met een zwarte Keel) dat een groote misſlag is.]

(*) [In 't Hoogduitſch ſtaat, van *veertien* en *negentien* Graaden: waar uit blykt dat die Vertaaler hier noch het Engelſch, noch de zaak, waar van geſproken wordt, begreepen heeft.]

(90) Anas minor purpureo Capite. CATESB. *Carol.* I. T. 95. Anas hyberna. BRISS. *Av.* VI. p. 349. Anas bucephala. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 21. *Syſt. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 19. Dikkop-Eend. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK. bladz. 50.

(91) Anas major albus & fuſcus. EDW. *Av.* II. T. 98. Anas St. Cuberti ſive Farnenſis. WILL. *Ornith.* 278. T. 76. RAJ. *Av.* 141. N. 3. Anas Plumis molliſſimis. WORM. *Muſ.* 310 Anſer lanuginoſus. BRISS. *Av.* VI. p. 494. T. 19, 20. Anas molliſſima. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 15. *Syſt. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 12. Eider-vogel. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 40.

Faro-Eilanden, beiden door WILLOUGHBY verzameld, en in zyne *Ornithologie*, pag. 362, geplaatſt.

Het Mannetje, dat hier ſtaande is afgebeeld, heeft de Snebbe niet zo zeer ſamengedrukt, als die gewoonlyk in de Eenden is, zynde zwartagtig van Kleur, en in de boven- en onder-Kaak, beiden, Zaagswyze getand, uitgenomen naby de Punt. De tip van de Bovenkaak hangt een weinig over die van de Onderkaak heen. Het Grondſtuk van de Sneb gaat in 't Voorhoofd wederzyds met twee ſcherpe punten, en de Veders, ter wederzyde van den Kop, ſtrekken zig in een ſcherpen hoek tot digt onder de Neusgaten uit: gelyk dit in de Afbeeldingen duidelyk is te zien. Van het voorſte naar het agterſte van den Kop loopen twee breede zwarte Streeken, waar in de Oogen geplaatſt zyn. Tuſſchen die twee Streeken is de Kruin, byna tot aan de Snebbe toe, wit, zo wel als het overige van den Kop, de geheele Hals, Rug en de kleinſte Dekveders der Wieken; maar in het agterſte van den Hals, effen onder de enden der twee zwarte Streeken, zyn de Veders van eene lichtgroene Kleur, die in het Witte verſmelt. Dit laatſte vertoont zig meer als een toevallige Vlak, dan als een Natuurlyke Plek, en ik zou het voor iets zodanigs gehouden hebben, indien verſcheide Onderwerpen my niet verzekerd hadden, dat deeze Vlak natuurlyk ware. Alle de Slagpennen zyn zwart of donker, uitgenomen drie of vier der inwendigſten, naaſt aan de Rug, welke wit zyn. De eerſte ry der Dekvederen, naaſt boven de Slagpennen, is ook donker, maar de binnenwaardſe Dekveders zyn wit. De Staart is van eene vuilzwarte Kleur. De Buik, de zyden onder de Wieken en de Dekveders, zo wel boven als onder aan de Staart, zyn donkerzwart. Op de Borſt breekt het Zwart en Wit niet eensklaps af, maar vloeit een weinig in malkander. De Pooten en Voeten zyn van eene zeer vuil bruine of zwartagtige Kleur, hebbende vier Vingers, op de gewoone manier geplaatſt, en gewebd als in de gewoone Eenden. Ook zyn de binnenſte en agterſte Vingers met zydelingſche Vliezen of Lappen voorzien; gelyk gemeen is aan dit Geſlagt. De Klaauwen zyn zwart.

Het Wyfje, boven aan de Plaat, als in 't verſchiet, vliegende voorgeſteld, komt in Geſtalte, Grootte, de Kleur van den Bek en Voeten, naauwkeurig met het Mannetje overeen, maar de Pluimagie is grootelyks verſchillende. Het is over 't geheel van eene bruine Kleur, doormengd met kleine zwarte Streepjes, uitgenomen de Staart en de groote Slagpennen, die donker zyn. Dat deeze Vogels hunne Jongen, aan de Kuſt van Noorwegen, in de Maand Juny uitbroeden, heb ik ontdekt, door in 't laatſt van Mey 1718, van een Viſſcher in Noorwegen, een Wyfje van deeze Soort te koopen, 't welk ik aan iemand gaf klaar te maaken om te braaden, en deeze bragt my daar uit een volmaakt Ey, grooter dan een Eenden-Ey en groener van Kleur, dan die gewoonlyk zyn.

Deze Vogels zyn droog bewaard uit Groenland overgebragt, en ten huize van Sir HANS SLOANE te Chelſea geplaatſt. Ik geloof dat men ze op alle Kuſten en Eilanden van den Noorder Oceaan aantreft. Ik vind van deezen Vogel gewag gemaakt, in de uit het Deenſch vertaalde Hiſtorie der Faro-Eilanden, welk Werk niet gemeen zynde, zal ik hier daar uit overneemen, 't gene de Eigenſchappen betreft van deeze Eenden. „ De Eider-Haan is jong zynde bruin, gelyk de Hennen, doch „ wordt volwaſſen zynde byna geheel wit, zo dat men hem *Eider-Blink* noemt. „ Van deezen Vogel vergadert men het *Eider-Dons*, 't welk de Eider van zyn Borſt „ plukt, en in het Neſt rondom de Eijeren legt, wanneer hy die gaat broeden, en, „ als dezelven uitgekomen zyn, en de Jongen met de Moer zyn weg gevloogen, „ dan wordt dit Dons uit het Neſt genomen, zynde alsdan vol Mos en Stroo, waar „ van men het zuivert en droogt. Het Dons, dat men op andere tyden van deeze „ Vogels afplukt, is nergens goed toe, zynde vet en rottende."

Dewyl ik veel gebrek vind in andere beſchryvingen van deeze Vogelen, en geene Afbeeldingen om dezelven op te helderen, zo hope ik dat myne moeite in

deezen niet verſmaad zal worden door de onderzoekers der Natuur en Liefhebbers. Ik houd het voor een Zee-Eend, die alleenlyk de Zoute Wateren bezoekt (*).

PLAAT XCII.

De breedbekkige Amerikaanſche Eend (92).

Deeze is wat kleiner dan een gemeene Eendvogel. De Oogen zyn geel. Het bovenſte van de Wiek is met bleekblaauwe Vederen bedekt, onder welken eene ry van witte Vederen, en onder deeze eene ry van groene ſtaat. Verder is de Wiek, tot aan de Punt toe, bruin, zo wel als het geheele Lighaam, hoewel met eene Wolkagtige mengeling, vertoonende zig byna als in de gewoone wilde Eenden. Ook komt deeze Vogel, met den genen dien WILLOUGHBY, bladz. 370, beſchreeven heeft, niet volkomen overeen. Doch indien zy, naar 't gene hy zegt, des Winters van Kleur veranderen, zo kan deeze wel een en de zelfde zyn met de zyne. En, aangezien hunne Snebben eenerley gedaante hebben, waar door zy van allerley ander ſlag van Eenden onderſcheidelyk zyn, zo kan ik dezelve niet beter, dan met de woorden van dien voortreffelyken Autheur, beſchryven. „ Hunne „ Sneb (zegt hy) is drie Duim lang, Koolzwart, (doch die van den tegenwoordigen „ is roodachtig bruin met zwarte Vlakken,) aan 't end veel breeder dan aan 't Grond- „ ſtuk, als een Schild uitgehold en van omtrek rond; hebbende aan de Punt een klein „ Haakje of Klaauw. Ieder helft van de Snebbe is Kamswyze met Tanden bezet, „ en heeft ſmalle Streepen of Blaadjes, welke, als zig de Sneb ſluit, in elkander „ ſchieten. De Pooten en Voeten zyn rood." Ik weet niet, of de tegenwoordige van de Mannelyke dan van de Vrouwelyke Sexe ware.

PLAAT XCIII.

Gekraagde Eend van Terreneuve (93).

Deeze heeft omtrent de grootte van de gewoone wilde Eenden. De Sneb is ongevaar een derde korter, en niet zo veel ſamengedrukt als in de tamme of Hok-Eend. Zy heeft, van den hoek des Beks tot aan de Punt, anderhalf Duim, en de Wiek, geſlooten zynde, zeven en een half Duim langte. De Kleur van de Sneb is donker of zwartagtig. Aan de kanten, zo wel van de boven- als onder-Kaak, is zy getand, en een weinig Haakswyze krom, aan de tip van de eerſtgemelde. De Neusgaten ſtaan vry digt by elkander, in het bovenſte der Snebbe. Tuſſchen den Bek en de Oogen, wederzyds, is een witte Plek, van welke opwaards een witte Streek loopt, die allengs roodagtig Oranjekleur wordt, reikende tot aan het agterſte van den Kop, wiens zyden, agter de Oogen, donkerblaauw zyn, naar het Purpere een weinig trekkende. Midden in deeze blaauwe Plekken, omtrent de plaats der Ooren, is ook een wit Vlakje. Verder ſtrekt zig, van agter den Kop, nederwaards langs den Hals, aan

(*) [Een omſtandiger beſchryving van de Levensmanier, aart en eigenſchappen deezer Vogelen, grootendeels uit de *Natuurlyke Hiſtorie van Noorwegen* door den Heer PONTOPPIDANS, Biſſchop van Bergen, ontleend, kan men vinden in myne *Natuurlyke Hiſtorie*, I. DEELS V. STUK, bladz 40, enz.]

(92) Anas Americanus lato Roſtro. CATESB. *Carol.* I. T. 96. Anas platyrynchos erythropus. ALDR. *Ornith.* III. p. 230, 231. Anas Clypeata. BRISS. *Av.* VI. p. 329. T. 32. fig. 1. Anas latiroſtra major. GESN. *Av.* 120. FRISCH. *Av.* T. 161, 163. Anas Clypeata. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 19. *Syſt. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 16. Schild-Eend of Slobbe. *Nat. Hiſt.* I. D V. St. bl. 46.

(93) Anas fuſcus maculatus. EDW. *Av.* II. T. 99. Anas torquata ex Inſulâ Terræ novæ. BRISS. *Av.* VI. p. 362. Anas Hiſtrionica. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 35. *Syſt. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 30. Gekraagde Amerikaanſche Eend. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bl. 59.

aan ieder zyde, een witte Streep uit. De Kop is van boven bruin, loopende de Vedertjes voorwaards in een Punt, langs de Snebbe, tot tuſſchen de Neusgaten, uit. De geheele Hals, zo voor als agter, tuſſchen de gezegde witte Streepen, is zwart; maar heeft onder, effen boven de Borſt, een witte Ring of Kraag, die byna rond loopt en zig als een Halsband vertoont, zynde van agteren ſlegts een weinig afgebroken. De Veders, aan deeze Halskraag paalende, zo boven als beneden, zyn donker zwart. Een dergelyke witte Streep vertoont zig tuſſchen deeze Kraag en de Wieken. De Rug is, digt aan den Hals, donker purperblaauw; in 't midden vuil zwartagtig bruin, zynde de Stuit en Dekveders van de Staart donkerzwart, met eenen blaauwen weerſchyn. De grootſte Slagpennen en de Staartvederen zyn vuil zwartagtig bruin, hebbende de middelſte Slagpennen haare buitenſte Baarden ſchoon glinſterend purperagtig blaauw, en de Dekveders, onmiddelyk daar boven, zyn van even de zelfde Kleur, met witte Tippen. De Slagpennen naaſt aan de Rug, als ook de Vederen, die van de Schouders over dezelven heen vallen, zyn aan de randen haarer Baarden blaauwagtig Aſchgraauw, en in 't midden, langs haare Schaften, wit: de kleine Dekveders zyn Aſchgraauw, met eene witte Vlak in 't midden van dezelven, op ieder Wiek. De Schouders zyn roodagtig bruin. De Wieken zyn aan de binnenzyde donkerbruin. De Borſt onder de Halskraag is blaauwagtig. De Buik en Schenkels zyn van een vuiler Kleur, naar Zwart hellende; maar de Veders, op de zyden van het Lyf, zyn roodagtig bruin of dof Oranjekleur, welke de Wieken, als die geſlooten zyn, ten deele bedekken. Daar is aan ieder zyde van de Staart, waar de bovenſte en onderſte Dekveders ſamenkomen, een kleine witte Vlak. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn blaauwagtig zwart; met de Vingeren gewebd of gevliesd, gelyk de Afbeelding toont.

Deeze Vogel was, met en benevens anderen, gedroogd zynde, van Newfoundland of Terreneuve herwaards gebragt. My werdt dezelve geleend door den Heer HOLMS, van den Tower te Londen, die my zeid', dat de Terreneuſſche Viſſchers hem den *Lord* noemen. Wat hier van de reden zy kan ik niet zeggen, maar ik onderſtel, dat zulks van de gedaante van een Halsband voorgemeld, welke deeze Vogel aan den Hals heeft, af te leiden zy: aangezien het draagen van Gouden Kettingen van ouds een merkteken van hooge Waardigheid in Europa is geweeſt (*). Geen Afbeelding noch elders eenig het minſte gewag gemaakt vindende van deezen Vogel, mag ik, dunkt my, het wel waagen, denzelven voor eenen *niet beſchreevenen* te verklaaren.

PLAAT XCIV.

Gekuifde of Zomer-Eend van Karolina (94).

Haar grootte is tuſſchen die der Wilde Eenden en Schyftalingen middelſlagtig. Zy heeft een roode Snebbe, met een zwarte Vlak op 't midden, en aan 't end een zwarte Nagel of Hoornagtige Klaauw. Het Grondſtuk der Snebbe is gerand met een geelen Vleezigen zoom, welke uitpuilt, loopende wederzyds ſpits toe, naar de Oogen, wier Kringen zeer groot en rood zyn, ſtaande in een roode Ring. Het bovenſte van den Kop is ſierlyk met een dubbelde Vederbos bedekt, welke uit lange Vederen, van eene blaauwe, groene en Purperkleur, ſamengeſteld is, hangende agter

(*) [Ik geloof veeleer, dat 'er die naam aan gegeven zy, wegens de kakelbonte Pluimagie, waar in hy mooglyk in die Geweſten uitmunt boven de andere Wilde Eenden, hoewel veel te kort ſchietende by de volgende, deswegen het Bruidje getyteld; want die Halsband zegt byzonder weinig.]

(94) Anas Americanus criſtatus elegans. CATESB. *Carol.* I. T. 97. Anas æſtiva. BRISS. *Av.* VI. p. 351. T. 32. f. 2. Anas Sponſa. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 43. *Syſt. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 37. Bruidje. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 68.

agter aan den Kop af, en van een geſcheiden zynde door eene ſmalle witte Streep, welke zig, van het bovenſte des Grondſtuks der Snebbe, agterwaards uitſtrekt. Van onderen is ieder Vederboſch ook met eene witte Streep gezoomd, welke aan de Oogen begint, met de andere evenwydig voortloopt, en de Kuif van het onderſte deel des Kops, het welk purperkleurig is, afzondert. De Keel is wit, en daar van komen wederzyds twee witte Streepen af, waar van de eene opwaards loopt naar de Kruin, de andere rondgaat om den Hals. De Borſt is vuil rood, en, gelyk Ermelyn, digt beſprenkeld met witte Vlakken. Wat boven de Schouders is een breede witte Streek, overdwars, en daar onder, digt tegen dezelve aan, een breede zwarte Streek. De Rug en bovenſte deelen der Wieken zyn op veelerley en verſchillende wyzen, bruin, blaauw en Purperkleurig. De kleine Veders, aan de Stuit, zyn roodagtig Purperkleur, en tuſſchen dezelven komen twee geelen te voorſchyn. De Staart ſpeelt in 't blaauw en paarſche. Het onderſte gedeelte of de Rand der Wieken wordt door de kleine zyd-Pluimen, van de Schouders af tot aan de helft der Wiek, ingeſlooten en bedekt, en deeze maaken eene wonderbaare verwiſſeling van zwarte en witte Streepen, die echter, naar de beweeging van den Vogel, en de verſchillende plaatzing welke hy aan zyne Vederen geeft, een ander aanzien krygt (*); het welk zyne Schoonheid kragtig vermeerdert. Aan de zyden is het Lyf, onder de Wieken, bruin, met dwars loopende, Golfswys geboogene Streepen, gelykerwys in veele andere Eenden. De Pooten en Voeten zyn roodagtig bruin.

In Virginie en Karolina broeden deeze Eenden, en maaken haar Neſt in de Gaten, door de Spechten gehakt in hooge in 't Water groeijende Boomen, inzonderheid in de Cypreſſen. Nog jong zynde en niet vliegen kunnende, worden zy door de Ouden, op de Rug, uit de Neſten in 't Water gebragt, en, als 'er gevaar ontſtaat, dan houden zy zig met den Bek vaſt aan de Rug der Ouden, die dus met hun dan weder van daar weg vliegen. Het Wyfje is t'eenemaal bruin.

PLAAT XCV.

De Eend, het Wittertje genaamd (95).

Deeze Vogel ſcheen my wat kleiner dan de gewoone Eend te zyn, en nader te komen aan de grootte der Talingen. De Sneb is, van den hoek des Beks tot aan de Punt, anderhalf Duim lang, en de Wiek, geſlooten zynde, een weinig over de zeven Duimen. De Sneb heeft eene donker zwarte Kleur, en is van geſtalte als in de Eenden, doch niet wel zo lang als in ſommigen van dit Geſlagt. De Kop is glanzig donker zwart, uitgenomen twee groote witte Vlakken, die agter de Oogen wederzyds beginnen, loopende agter in de Nek ſamen. De zwarte Veders, digt aan het Grondſtuk van de Sneb in 't ronde, hebben een ſchoonen groenen weerſchyn, maar die op de Kruin, en aan 't begin van den Hals, zyn meer paarſchagtig. Wat laager is de Hals geheel wit, doch wordt van agteren, benevens de geheele Rug, dof zwart. De Stuit en Dekvederen van de Staart, zyn vuil wit. De middelſte Veders van de Staart heeft deeze Vogel aanmerkelyk langer dan de Zyd-Vederen, die zydewaards allengs korter worden. Zy waren allen van eene donkerbruine of zwartagtige Kleur aan de boven- en wat bleeker aan de onderkant. De buitenſte Slagpennen der Wieken zyn zwart; de middelſten hebben witte Tippen, doch zyn naar de inplanting toe, alwaar zy onder de Dekveders ſchuilen, donker. Drie of vier der bin-

(*) [Dit zal de reden zyn, dat men hem *Avis non conſiſtens*, of onbeſtendige Vogel, by NIEREMBERG getyteld vindt.]

(95) Anas minor albus & fuſcus. EDW. *Av.* II. T. 100. Querquedula Ludoviciana. BRISS. *Av.* VI. p. 461. T. 41. f. 1. Anas albeola. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 18. *Syſt. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 15. 't Wittertje. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bl. 46.

binnenſte Slagpennen, naaſt aan de Rug, zyn zwart. De Dekveders van de eerſte ry zyn, daar zy op de groote of zwarte Pennen leggen, zwart, en wit, daar zy de witte Pennen dekken: de kleine Dekveders zyn wit, doch met eenige mengeling van zwart rondom den Rand, daar die op de Borſt valt, en in de Huid, welke de Leedjes der Wieken ſamenvoegt. Van ieder Schouder ontſpringt een plat van witte Vederen, die agterwaards met Punten tuſſchen de Rug en Wieken vallen. De Borſt en de geheele onderzyde tot aan de Staart, benevens de Dekveders aan de binnenzyde der Wieken, zyn altemaal wit: de Pooten en Voeten van eene Oranjegeele Kleur, met zwarte Klaauwen. 't Getal der Vingeren, hunne ſtand en hoe zy gewebd zyn, is duidelyk genoeg in de Afbeelding uitgedrukt.

Deeze Vogel werdt my door den Heer HOLMS van den Tower, welke my dikwils op deeze manier verpligt heeft, geſchonken. Hy zeid', dat dezelve van Newfoundland in Amerika kwam, alwaar het Zeevolk denzelven een Geeſt noemen, zonder dat ik de reden daar van weet. Ik gis, dat hy een vlugge Duiker zy, die zig mooglyk op een afſtandige plaats der Zee wederom vertoont; welke hoedanigheid vry wel overeenkomt met het denkbeeld, dat het Gemeen zig vormt van de verſchyning der Geeſten. [De witagtige Kleur zal waarſchynlyk 'er dien naam aan doen geeven, in onderſcheiding van andere Duikers.] In verſcheide Vogelen, die ik van myne Vrienden of Correſpondenten ontvangen heb, heb ik gewag gemaakt van de langte der Wieken, als die geſlooten zyn: want ik oordeel, dat dezelven dus in een gedroogden byna de zelfde langte hebben als in een leevenden Vogel. Met geene zekerheid kunnen wy de langte opgeeven van gedroogde en opgezette Vogelen, wanneer de Lighaamen uit de Huid genomen zyn; zo als wy dit kunnen doen van leevende of nieuwlings gedoode Vogelen. Het is ondertuſſchen zeer nuttig, de maat te hebben van zulke Deelen, die gemeten kunnen worden. Ik heb nergens eene Afbeelding of eenige beſchryving, met deezen Vogel overeenkomſtig, gevonden.

PLAAT XCVI.

De graauwe Taling van Karolina (96).

Deeze Eend heeft, aan ieder zyde van den Kop, eene groote witte Vlak, en een andere aan 't onderſte van de Wiek. Buitendien is de Kop en het geheele Lighaam van boven, zo wel als de Wieken, donker bruin. De Borſt en Buik zyn helder graauw: de Sneb is zwart, en de Oogkringen Hazelnooten-Kleur. De hier afgebeelde is een Wyfje; zynde het Mannetje zwart en wit getekend; doch, dewyl ik daar geen van krygen kon, zo kan ik 'er ook geen omſtandiger beſchryving van geeven. Zy onthouden zig op laage plaatſen der Rivieren in Karolina, alwaar het Water brak is.

De Zeepboom (*).

Deeze Heeſter of kleine Boom wordt van zes tot agt Voeten hoog, en heeft gemeenlyk eenen regten Stam, welke met eene witagtige Schors bekleed is. Zyne Bladeren komen in grootte, gedaante en zelfſtandigheid, met de Palmboom-Bladeren overeen, en verſcheidene derzelven groeijen hol of met den Rand inwaards gekromd. Aan 't end der kleine Twygen komen Troſſen voort van ronde bleekgroene Beſſen, die zo groot zyn als groote Erwten, ſtaande op Steelen van een Kwartier Duims

(96) Anas minor ex albo & fuſco varia. CATESBY *Carol.* I. T. 98. Querquedula Carolinenſis. BRISS. *Av.* VI. p. 466. Anas ruſtica. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 24. *Syſt. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 21. Graauwe Taling. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 52.

(*) Frutex Buxi foliis oblongis, Baccis pallide viridibus, Apice donatis. CATESB. *Carol.* I. T. 98.

Duims lang en een kleine getande Kelk hebbende. Deeze Beſſen bevatten een onzeker getal, van vier, vyf en dikwils zes, kleine bruine met Slym overtoogene Zaadjes. Wanneer de Baſt en Bladen van deezen Boom in een Mortier geſtooten worden, geeven zy een Zeepagtige Schuim, waar van men zig tot het waſſchen van Kleederen en Lywaat bedient; doch het laatſte wordt daar geel van. De Jaagers, die in de woeſte Bahamaſche Eilanden zig veel onthouden, moeten van deeze Zeep dikwils, tot het waſſchen hunner Hembden, by gebrek van beter, gebruik maaken.

PLAAT XCVII.

De Gekuifde of Zomer-Eend van CATESBY (97).

Deeze Vogel is kleiner dan de gewoone Eend; ik reken hem omtrent zo groot als een Taling. De Wieken, uitgeſpreid zynde, komen met de punten ruim dertig Duimen van elkander. Van de tip der Snebbe is, tot aan het end van de Staart, de langte negentien en een half Duim, maar tot aan de enden der Vingeren één Duim minder. De Sneb is, van de punt tot aan den hoek, daar dezelve zig in de Onderkaak beweegt, twee Duimen lang. De Opperkaak is aan 't grondſtuk geel, in 't midden rood en naar de punt witagtig: zy heeft een zwarte Vlak van boven, tuſſchen de Neusgaten; zynde haare Randen en het Haakig kromme gedeelte, als ook de Onderkaak, zwart. De Tong en Bek van binnen zyn Vleeſchkleurig; de Oogkringen Hazelnooten-Kleur, met Oogleden, die ſierlyk rood zyn, omringd. Hy heeft een dubbele Kwaſt of Kuif, die agterwaards van den Kop afhangt. Hier van is het bovenſte gedeelte groen, met een weerſchyn: dan volgt een witte Streep, die aan 't Grondſtuk van de Sneb begint en over het Oog heen gaat, doorloopende verder de geheele langte van de Kuif. Hier onder is de tweede Kuif, van eene glanzige donkere Purperkleur. Een tweede witte Streep, van agter het Oog voortkomende, ſcheidt deeze Kuif van het agterſte des Kops. De zyden van den Kop zyn purperkleurig, doch wat groenagtig naby de Snebbe. De Keel is wit, en daar van loopt een witte Streep af, die agter de Oogen opdraait, en laager gaat een andere naar de Nek toe, ontmoetende bykans die van de tegenoverzyde, onder de Kuif. De Hals en Borſt zyn verder bruinagtig donker rood, van vooren *digt bezet met* driehoekige witte Vlakken. By de Schouders is, aan ieder zyde van het Lighaam, een breede witte Streep overdwars, en daar tegen aan een andere zwarte. De Rug is donkerbruin, met verſchietende glanzen van Koperkleur en Groen. De Staart en derzelver Dekveders zyn donker, maar de kanten van de Veders hebben een ſchoonen weerſchyn. Onder de Dekveders van de Staart zyn eenige weinigen glanzig Koperkleur, die aan ieder zyde nederwaards hangen. De grootſte of buitenſte Slagpennen zyn van eene donkere Kleur, met groene Tippen, hebbende de kanten der buitenſte Baarden wit: de middelſte zyn van een allerheerlykſt Blaauw, met ſmalle witte Tippen, en een gedeelte der genen, die naaſt aan de Rug leggen, zyn geheel blaauw: de eerſte en tweede ry der Dekvederen, die de blaauwe Pennen dekken, zyn van de zelfde Kleur; maar alle deeze Veders geeven nu en dan een paarſchen of groenagtigen weerſchyn. De kleiner Dekveders van de Wieken zyn glanzig bruin, gelyk de Rug. Aan de binnenzyde zyn de Slagpennen donker Aſchgraauw, en de binnenſte Dekveders der Wieken wit, met onregelmaatige zwarte dwars-Streepen. De Veders der Zyden, die over een gedeelte der Wieken vallen, zyn

(97) Anas criſtatus elegans. EDW. *Av.* II. T. 101. Anas fuſca criſtata, ad Gulam alba, Iride flammeâ. BROWN *Jam.* 481. Anas varii Capitis. HERN. *Mex.* 28. Anas Sponſa. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 43. *Syſt. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 37. Bruidje. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 68.

zyn fierlyk, met geboogene zwarte en witte Streepjes, overdwars getekend. De Zyden des Lighaams, naaft hier onder, zyn geelagtig bruin, met zeer fyne donkere dwars-Streepjes, onder welken wederzyds eenige donkere ronde Vlakken ftaan. Het onderfte van de Borft, de Buik en verder tot aan de Stuit toe, is t'eenemaal wit. De Dekveders onder aan de Staart zyn zwart; de Pooten en Vingers bruinagtig Oranjekleur, met de Vliezen donker en de Klaauwen zwart. Ik heb geen Vin of Vlies aan den agter-Vinger kunnen waarneemen.

Deeze Vogel werdt my door mynen geëerden Vrind, den Baronet Sir ROBERT ABDY, gezonden. Hy was in een Meirtje, by de Luftplaats van WILLIAM NICHOLAS, deszelfs Bloedverwant, gefchooten. 't Is een inboorling van Noord-Amerika, en, zo men onderftelt, van eenig Heeren Huis naar de plaats, daar hy gefchooten werdt, verdwaald. De Heer CATESBY heeft deezen Vogel in zyne Hiftorie van Karolina befchreeven (*). Uit den naam onderftel ik, dat het een Trekvogel zy, die tegen den Winter van Virginie, Karolina, enz. de wyk Zuidwaards neemt. Ik heb het voordeel gehad, van verfcheidene van deeze Vogels, levendig, van Karolina te Londen gebragt te zien, zo wel als de boven befchreeven, die nieuwlings gedood was. De Wyfjes, die ik gezien heb, waren over 't geheel bruin, hebbende iets dat naar een Kuif geleek, even als 't Mannetje. Ik geef 'er de Afbeelding niet van, om die van den Heer CATESBY te verbeteren, maar op het verzoek van de voorgemelde Heeren, welke my deezen fierlyken Vogel vereerden, en die Infchryvers van myn Werk zyn.

PLAAT XCVIII.

Blaauw gevlakte Amerikaanfche Taling (98).

Deeze is wat grooter dan de gemeene Schyftaling. Zy heeft den Bek zwart. De Kop en het grootfte deel des Lighaams is gemengeld graauw, even als in eene wilde Eend, en de Rug donker, gelyk het onderfte des Lighaams. Het bovenfte van de Wiek heeft eene fchoone glanzig blaauwe Kleur, en daar onder ftaat een fmalle ry van witte Vedertjes, waar op een ry van groene volgt, zynde het overige van de Wiek, dat de Slagpennen uitmaaken, donkerbruin; de Pooten en Voeten bruin. Het Wyfje is volkomen bruin, gelyk een gewoone wilde Eend.

In Auguftus komen deeze Vogels in menigte naar Karolina, alwaar zy blyven tot in Oktober, om welken tyd de Ryft, die hun tot Voedzel ftrekt in huis gebragt wordt. In Virginie, daar geen Ryft groeit, aazen zy op een Soort van wilde Haver, die in Moeraffen groeit, en in die beide Landen worden zy zeer vet. De Ingezetenen niet alleen, maar allen, die 'er van gegeten hebben, geeven aan hun, wegens hunnen lekkeren Smaak, den voorrang boven alle andere Watervogelen.

PLAAT XCIX.

Gekapte Kriel-Taling uit China (99).

Deeze verwonderlyke ongemeene Vogel heeft omtrent de grootte van onze Talin-

(*) [De Heer EDWARDS haalt eenige Regels uit het Werk van CATESBY aan, om zyne befchryving van deezen Vogel volkomener te maaken. Dit was in zyn Werk, byzonder gedrukt en uitgegeven, niet ongevoeglyk, maar hier zou het overtollig zyn geweeft, dewyl men dat alles op bladz. 83, 84, hier voor, in de verklaaring der XCIV. Plaat van het Werk van SELIGMANN, welke deeze zelfde Amerikaanfche Eend, doch minder naauwkeurig, voorftelt, kan leezen.]

(98) Querquedula Americana fufca. CATESB. *Carol.* I. T. 99. Querquedula Virginiana. BRISS. *Av.* VI. p. 455. Anas difcors. LINN. *Syft. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 37.

(99) Querquedula Sinenfis elegans. EDW. *Av.* II. T. 102. BRISS. *Av.* VI. p. 450. Kindmodfus. KÆMPH. *Jap.* 129. T. 10. Anas galericulata. LINN. *Syft. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 42. *Syft. Nat.* X. Gen. 61. Sp 36. Gekapte Taling. *Nat. Hift.* I. D. V. Stuk, bladz. 67.

lingen, of is een weinig grooter, indien 'er eenig verſchil in plaats heeft. Zyne Kleuren zyn zo ſchoon, als de geſtalte zyner Wieken zeldzaam.

De Sneb gelykt naar die van een gewoone Taling, zynde donker roodagtig, de Oogkringen Hazelnooten-Kleur; de zyden van den Kop, van het grondſtuk der Snebbe tot aan de Ooren, zyn wit, en in 't midden van deeze Plekken ſtaan de Oogen. De Kruin van den Kop is ſchoon groen. Van boven de Oogen agterwaards loopt wederzyds een Streek van paarſche Vederen, onder welke de Veders wederom groen zyn. Alle deeze Veders, op den Kop, zyn zeer lang, en maaken een Kuif of Toupet, welke de Eend een weinig kan opheffen, of agter in de Nek laaten vallen; gelyk de Afbeelding voorſtelt. De Veders van agteren om den Hals, tot van vooren een weinig onder de Keel, zyn ſmal en ſpits gepunt, gelykerwys die aan den Hals der Haanen, en van eene ſchoon roode Kleur, een weinig naar 't Geele trekkende. De Borſt is van een roode Wynkleur of wat paarſchagtiger. Aan het onderſte van den Hals, ter wederzyde van de Borſt, is een plek van zwarte en witte Streeken, beurt om beurt overdwars geplaatſt. De Rug en Dekveders der Wieken zyn donker bruin of van eene donkere Kleur, met een veranderlyken weerſchyn van blaauw en groen. De langſten der buitenſte Slagpennen zyn zwart of donker, doch hebben haare randen naby de Schaften wit. De middelſten zyn van eene veranderlyke blaauwgroene Kleur, met wit getipt. Drie of vier der Slagpennen naaſt aan het Lighaam zyn bruinagtig, met de uiterſte Baarden wit gerand; even als ſommigen der Vederen die tuſſchen de Rug en de Wieken vallen. 't Gene deezen Vogel zyne buitengewoone figuur geeft zyn twee Veders, één onder de Slagpennen van ieder Wiek, welke, wanneer de Wieken geſlooten zyn, boven de Rug in dier voegen zig verheffen, als de Afbeelding vertoont. Deeze Veders zyn donker Oranje of helder Baay-kleur, aan haare opperſte of breede Baarden, naar de Punten met zwart gezoomd: de ſmalſte of onderſte Baarden ſierlyk blaauw, maar aan de Punt roodagtig, gelyk de bovenſte. De Schaften deezer Vederen zyn wit. (Zie de Afbeelding van zulken Veder, op zig zelf, onder de Staart van den Vogel.) De Staart is bruin met een blaauwen glans. Het Lighaam, en de Dekveders onder de Staart, zyn wit. De Zyd-Vederen, die ten deele over de Wieken vallen, zyn helder Aſchgraauw bruin, met kromme dwars-Streepen van Zwart en Wit, beurtlings geplaatſt. De Pooten en Voeten zyn Oranjekleur, met de Vliezen tuſſchen de Vingers donker en de Klaauwen zwart.

Ik tekende deezen Vogel te Richmond in Surrey, naar een leevenden Vogel, dien men in de Tuinen van den Baronet MATTHEW DECKER hieldt. In KÆMPHERS *Beſchryving van Japan* vind ik een Berigt van een Vogel, die ik denk geen anderen te kunnen zyn, dan de zo even beſchreevene. Hetzelve luidt aldus. „ Van „ Eenden zyn aldaar ook verſcheide byzondere Soorten. Van eene derzelven, on„ der anderen, kan ik niet nalaaten gewag te maaken, wegens de verbaazende ſchoon„ heid van het Mannetje daar van, *Kimmodſui* genaamd; welke zo groot is, dat, „ toen hetzelve my in Kleuren afgebeeld vertoond werdt, ik naauwlyks myn eigen „ Oogen vertrouwde, tot dat ik den Vogel zelf zag, die daar zeer gemeen is. Des„ zelfs Pluimagie heeft een wonderbaare mengeling van de ſchoonſte Kleuren die „ men zig kan verbeelden. Omſtreeks den Hals en Borſt zyn de Veders voornaa„ melyk rood, en de Kop is met een allerpragtigſt Toupet gekroond. De Staart, „ zig ſchuins verheffende, en de Wieken, boven de Rug, op eene zonderlinge „ manier overend ſtaande, maaken eene Vertooning niet minder fraay, dan onge„ woon." Zie deeze paſſagie, bladz. 129, in de bovengemelde *Beſchryving van Japan*, en op de Tiende Plaat een klein Figuurtje, met myne Afbeelding overeenkomende. Ik heb deeze Taling met het Wyfje verſcheide maalen afgebeeld gevonden in gekleurde Chineeſche Tekeningen, van de fraaiſte Soort, zynde de Mannetjes daar in nagenoeg als de gene, die ik beſchreeven heb, gekleurd, maar de

Wyf-

Wyfjes altyd geheel bruin vertoond. De witte Bloemen, waar mede ik den Voorgrond verſierd heb, zyn naar de Natuur gemaakt. Men vindt dezelven in alle Waters rondom Londen groeijen, in de Maanden Mey en Juny.

PLAAT C.

Bonte Amerikaanſche Schyftaling (100).

In grootte overtreft deeze de gewoone Schyftalingen. De Bek is zwart, zo wel als de Kruin van den Kop, en dit Zwart ſtrekt zig langs het Grondſtuk van de Snebbe heen tot aan de Keel, tuſſchen welke en de Oogen de Vogel wit is. Voor 't overige is zyn geheele Lighaam purperkleur met Groen gemengeld. De Borſt en Buik zyn even als in de Schyftalingen gekleurd. Het bovenſte van de Rug, naaſt aan den Kop, is bruin, en met Golfagtige Streepjes verſierd. Het onderſte van de Rug is gedekt met lange, zeer ſpits gepunte, licht bruine Vederen. De Wieken hebben even die zelfde Kleur, als in de bruine Amerikaanſche Schyftaling. De Staart is bruin en wat langer dan de Wieken. De Veders aan de Stuit zyn zwart, de Pooten en Voeten geel. Het Wyfje is over 't geheele Lyf bruin. Zy onthouden zig aan Plaſſen en Rivieren van zoet Water, in Karolina.

PLAAT CI.

De Amerikaanſche Wolfbeer (101).

Dit Dier ſchynt byna tweemaal zo groot te zyn als een gewoone Vos, en, zo myn geheugen my niet bedriegt, was het zo groot als eenige Wolven, die ik gezien heb, welke uit Duitſchland tot ons gebragt waren. In 't loopen verheft deszelfs Rug zig boogswyze. Het draagt den Kop zeer laag en ruſt met de geheele langte van zyne Voeten, tot aan de Hielen of eerſte Gewrichten der Pooten toe, op den Grond, terwyl het loopt: zo dat de Buik niet ver van den Grond komt. In 't aanzien heeft het iets dat naar een Vos en naar een Beer gelykt. De Kruin van den Kop en de Snuit is zeer breed, wanneer men het van vooren beſchouwt. Ook zyn de Voeten zeer breed, komende, naar reden van de Lighaams grootte, naby aan die van een Beer. De Staart is van middelmaatige langte, en naar het End toe wat ruig.

De geheele Snuit, zo wel de Opper- als de Onderkaak, tot aan de Oogen toe, is zwart, maar het Voorhoofd wordt van boven allengs witagtig. De Oogen zyn donker. De Keel en het voorſte van de Borſt is wit, van vooren met zwart gevlakt, en verder zwarte dwars-Streepen hebbende. De Ooren zyn klein en rond, vertoonende zig maar weinig langer dan het Haair dat op den Kop groeit, en bekleed zynde met kort bruin Haair. Het agterſte van den Kop en Hals, het geheele Lighaam van boven en beneden, de Pooten en de Staart, zyn allen bruin of Kaſtanjekleur, lichter en donkerer gewolkt. Het bovenſte van den Hals en het begin van de Rug, naamelyk, is zwartagtig of donker bruin, veranderende allengs in lichter of aangenaamer bruin, op 't midden van de Rug. Deeze Kleur wordt wederom by trappen donkerer, tot dat zy, op 't agterſte van de Rug, byna geheel zwart is. Ook wordt de Staart naar het

(100) Querquedula Americana variegata. CATESB. *Carol.* I. T. 100. Anas ſubfuſca minor. Remigibus extimis cœruleis, Faſciâ albâ in Fronte. BROWN. *Jam.* 481. Anas diſcors. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 67. Sp 37. &c. Zie bladz. 87.

(101) Urſulus Lupo affinis Americanus. EDW. *Av.* II. T. 103. Urſus Freti Hudſonis: BRISS. *Quadrup.* 240. Urſus luſcus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 16. Sp. 4. Urſus luſcus. *Syſt. Nat.* X. Gen. 15. Sp. 2. Wolfbeer. *Nat. Hiſt.* I. D. II. Stuk, bl. 227.

het End toe donker. Het Dier heeft een breede Streek, van zeer licht Aschkleurig bruin, welk rondom het Lighaam gaat, beginnende aan ieder Schouder, langs de zyden agterwaards loopende, en effen boven de Staart, op het Gat, alwaar dezelve breedſt is, ſamenkomende. Het Haair op het geheele Lighaam is taamelyk lang, en ſchynt niet zo plat op de Huid te leggen als in ſommige Dieren. Alle de Voeten zyn, tot aan den Hiel of het eerſte Gewricht toe, met kort zwart Haair gedekt, het welk boven de Kniejen allengs bruin wordt. De Klaauwen zyn van een lichte Hoornkleur. Het heeft aan ieder voorſten Voet vier en aan ieder agter-Voet vyf Vingeren.

Dit Dier, in 't Engelsch *Quick-Hatch* of *Wolverene* genaamd, was van de Hudſons-Baay, het Noordelykſte bewoonde Land in Amerika, afkomſtig. Verſcheide Jaaren heeft hetzelve geleefd ten Huize van Sir *Hans Sloane* te Londen, en ſcheen een goedaartig onſchadelyk Dier te zyn. Het liep als een Hond na. In 't loopen maakte het een Kring, draaiende zig altoos, na ettelyke Schreeden, in 't ronde om. Ik geloof, dat deeze beweeging het Dier niet natuurlyk, maar hier aan toe te ſchryven ware, dat het zyn ééne Oog verlooren hadt: want het draaide altoos naar de kant, daar aan 't zelve zyn Oog ontbrak. Myn Vriend, de Heer LIGHT, zegt, dat hy veelen van deeze Dieren gedood hadt in de Hudſons-Baay, (alwaar menze om de Bonten jaagt,) en dat het een vinnig Schepzel is in zig te verdedigen, wanneer men het met een Snaphaan-Kogel gekwetſt heeft, of in een Val gevangen: dat zy ſomtyds het Hout van de Snaphaans Loop afſcheuren met hunne Tanden, als de Jaager hun de reſt wil geven, na dat zy gekwetſt zyn; doende dikwils meer ſchade door byten en ſcheuren aan Vallen en Strikken, dan de waarde van hunne Bonten bedraagt. Ik geloof dat 'er tot nog toe geen Berigt of Afbeelding van dit Beeſt gegeven zy.

PLAAT CII.

Het Amerikaanſche Marmeldier (102).

Dit Dier heeft de grootte van een Konyn. Het maakt ook holen in den Grond, of kruipt in uitgeholde Wortels van Boomen, en ſlaapt den geheelen Winter. De geſtalte, in 't algemeen, zweemt naar die van een groote Rot. Zyne Voeten ſchynen tot het opklauteren langs de Boomen, of tot het graaven van Holen in het Aardryk, ter zyner beveiliging, geformeerd te zyn. Het behoort tot de Marmeldieren, doch onderſcheidt zig van dezelven, zo wel een weinig door de Kleur, als inzonderheid daar door, dat het de Staart, naar evenredigheid, veel langer heeft.

De Snuit is, gelyk de boven- en onder-Kaaken, helder, blaauwagtig Aschgraauw. De Tanden zyn even als in de Konynen: de Oogen donker van Kleur, puilende wat buiten den Kop uit. Rondom de Neus heeft het vry lange Haairen, en buitendien ſtaan, ter wederzyde van den Kop, agter de hoeken van deszelfs Bek, ettelyke lange Borſtels by elkander. De Kop en 't Lyf hebben over 't geheel eene bruine Kleur, doch die wat in 't groenagtige valt, gelyk wy dit zien in eenige van onze Water-Rotten. Het blaauwagtige van de Snuit, en het bruine des Lighaams, verſmelt agter aan den Kop, rondom, in elkander. De Ooren zyn klein en rond, en ſteeken, naar evenredigheid, niet zo ver uit, als in de gewoone Rotten. De bruine Kleur is op de Rug donkerſt, aan de zyden wat helderer, doch het helderſte aan den Buik. De Voeten, Vingers en Klaauwen, zyn tot aan de Enkels of het eerſte Gewricht des Beens, zwart. De Vingers zyn lang, en tot aan het End toe, gelykerwys

(102) Monax ſive Marmota Americana. EDW. *Av* II. T. 104. Mus Monax. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 24. Sp. 8. *Syſt. Nat.* X. Gen. 26. Sp. 5. Amerikaanſche Marmot. *Nat. Hiſt.* I. D. II. Stuk, bladz. 364.

wys in de Inkhoornen, van elkander afgezonderd. Ook heeft dit Dier de Klaauwen zeer lang en ſcherp. De Staart overtreft in langte de helft des Lighaams: zy is met donkerbruin Haair begroeid, dat middelmaatig lang is, geevende de Staart een ruig aanzien.

Dit Marmeldier uit Maryland, 't welk in Noord-America gelegen is, overgebragt zynde, wierdt aan den Heer HANS SLOANE vereerd, die het ettelyke Jaaren in 't leven gehouden heeft. Dewyl men 'er niet dan zagte Spyzen aan gaf, en het dus niets te knaagen hadt, werden zyne Tanden zo lang en krom, dat het niets meer vreeten kon, en derhalve moeſt men het, indien het in Leven zou blyven, die Tanden uitbreeken. De Aftekening werdt door my van hetzelve, terwyl het aan 't Vuur te ruſten lag, gemaakt. Zo veel my bekend is, was dit Dier nog niet beſchreeven. Die luſt heeft, om de beſchryving van hetzelve met die van het gewoone Marmeldier te vergelyken, kan de *Memoriën* van de Koninglyke Franſche Akademie der Weetenſchappen, van de Jaaren 1666 tot 1699, *Tom. III. troiſieme partie*, p. 31. nazien, alwaar men ook eene Afbeelding daar van vindt. Ik heb bovendien een Kort Verhaal aangaande het Marmeldier in een klein Werkje gevonden, het welke in 't Jaar 1744 uitgekomen is, voerende den Tytel van; *Bericht van de Gletſchers of Ysbergen in Savoije*; het welke ik, 't zy waar of valsch zynde, tot vermaak van de Leezers hier zal invoegen. „ De Inwooners verhaalen ons, dat deeze Dieren zes „ Maanden in 't Jaar, dat is den geheelen Winter over, ſlaapen, maakende zig in „ den Zomer, als hunne Slaaptyd nadert, een warme Legerſtede. Ten dien einde „ byten zy het Gras af, en, om hetzelve naar hunne Holen te brengen, gaat één „ van hun op zyne Rug leggen, terwyl de anderen hem als een Kar belaaden en „ dus by de Ooren naar het Hol trekken. Men beweert ook dat deeze Marmel„ dieren, om niet overvallen te worden, Wagten uitzetten, die door fluiten alarm „ maaken. Zy worden van de Inwooners des Lands gegeten, die dezelven voor „ eene zeer goede Spyze houden, brandende hun Vet in de Lampen". Niets komt my, in dit Verhaal, onwaarſchynlyker voor, dan dat zy van een Dier eene Kar maaken, die van de anderen voortgetrokken wordt: doch men kan zulks geen grove Onwaarheid noemen, ſchoon het 'er eene was; doordien dezelve van de eenvoudige Alpiſche Boeren haaren oirſprong heeft, die zulks miſſchien van hooren zeggen hebben.

De Heer Doktor MITCHEL, een Geneesheer uit Virginie, die zig thans in Londen ophoudt, heeft my berigt, dat dit Diertje in Levensmanier veel overeenkomſt met de Inkhoornen heeft; zynde deszelfs Staart, wanneer het in 't wilde leeft, ook veel ruiger, dan in deeze Afbeelding.

PLAAT CIII.

De Bek van den Egyptiſchen Reiger, Ibis *genaamd.*

Op deeze Plaat, die een Land- en Zee-Kaart is (*), ſtelt de bovenſte Afbeelding den gedagten Bek, in zyne Natuurlyke grootte, voor. Men heeft denzelven, in tegenwoordigheid van den Hertog van RICHMONT, genomen uit een Lighaam, dat gebal-

(*) [De Heer EDWARDS heeft deeze Kaart, die een gedeelte van Vrankryk, Holland, Duitschland, Deenemarken en Noorwegen, benevens geheel Engeland en Schotland, als ook het Kanaal en de Noordzee behelſt, aan 't licht gegeven, om daar op de Reistogten te vertoonen, welke door hem in de aangeweezen Jaaren gedaan zyn. Alleenlyk merkt hy aan, dat men in plaats van 1730, moet leezen 1731, hebbende hy in dat Jaar een Reisje van omtrent twee Maanden, met zyn Broeder en Zuſter, in Holland en Braband afgelegd. Omtrent 1720 hadt hy zig ruim anderhalf Jaar, by Parys opgehouden. Hier van, en van zyn overigen Levensloop, vindt men in het Aanhangzel van zyn Werk een omſtandige beſchryving.]

gebalſemd uit Egypte was gekomen (*). Deeze Bek was byna zo dik als breed, zynde in de geheele langte rond. Droog vertoonde hy zig wat ruuw, en het Beenige of binnenſte gedeelte hadt eene roodagtig bruine Kleur, gelyk andere verouderde Beenders van Dieren. Dit was ten grootſten deele bedekt met eene donkere Huid, die 'er aan beide Enden afgeſchild was; zynde het aan 't End naar den Kop toe wat ingekorven, doch de uiterſte punten toonen de volle langte aan van deezen Bek. De beide Kaakebeenen hadden hunne ſpitſe Enden onbeſchadigd. Door dit Stuk dus te bewaaren kunnen de Liefhebbers mooglyk in 't vervolg dien Vogel, welke by de oude Egyptenaars zo beroemd was, ontdekken (†).

De Koninglyke Akademie van Parys heeft de beſchryving gegeven van een *witten Ibis*, wiens Bek genoegzaam overeenkomt met deezen, uitgenomen, dat hy aan 't End als 't ware afgeſneeden is, hetwelk zy voor Natuurlyk aanzien, doch ik verbeeld my, dat het toevallig moet zyn. De Bek wordt aldus door hun beſchreeven. „ Het „ begin daar van was een helder Geel, het welk allengs ſterker wierdt en van eene „ Goudkleur, zeer hoog aan 't End. De Oppervlakte van den Bek was effen, en „ gepolyſt als Yvoor of Hoorn. Geſlooten vertoonde dezelve zig uitwendig volkomen rond, hebbende van binnen een Kanaal van de zelfde gedaante. De twee „ deelen dus ſamengevoegd zynde, bleef 'er aan 't End een kleine Opening over, „ om het Zeewater uit te laaten, waar mede men zegt dat zy zig zelf waſſchen „ zouden. De kanten van den Bek waren ſcherp en hard, gelykerwys al het overige „ daar van, en ſtevig genoeg om Slangen door te ſnyden; gelyk men zegt dat deeze „ Vogel doet". Volgens hun was hy uit Egypte gebragt en heeft verſcheide Maanden te Verſailles geleefd (‡).

Doktor SHAW zegt, in zyne Reizen en Waarneemingen over Barbarie, enz. „ De *Ibis*, die weleer aan ieder Huisgezin [in Egypte] bekend was, is thans onge„ meen zeldzaam, hoewel zyn gemis genoegzaam wordt vervuld door de Oijevaa„ ren". In 't Aanhangzel van dat zelfde Werk heeft de Doktor een gedeelte van de Onderkaak in Afbeelding vertoond, die uit een gebalſemd Lighaam was genomen, hoewel dezelve by miſſlag, (ik onderſtel dat het een Drukfeil zy) de bovenſte helft genoemd wordt. Eenigen der Beenderen van den *Ibis* zyn ook aldaar, bladz. 65, in Plaat gebragt. Die den *Zwarten* Ibis van BELLONIUS met den *Witten* vergelyken wil, kan de Vertaaling daar van vinden door onzen Landsgenoot, WILLOUGHBY, in deszelfs *Vogelkunde*, pag. 288. In de Hiſtorie van Braſil door PISO ſchynen twee Soorten van Ibis beſchreeven te zyn, de eerſte, pag. 191, *Curicaca*, de ander pag. 200, *Jabiru* genaamd (§).

Het kleinſte Kolibrietje (**).

Beneden op de Plaat is het kleinſte Honigzuigertje in zyne Natuurlyke grootte en geſtalte voorgeſteld. Deszelfs Bek, benevens de geheele bovenkant van den Kop, den Hals, het Lighaam, de Wieken en Staart, is van eene vuil bruine Kleur, doch die

(*) [In 't Hoogduitsch heeft men hier, **von einem ſolchen balſamirten Vogel**; doch, dewyl in 't Engelsch ſtaat, *as it was taken out of an embalmed ſubject*, zo geloof ik veeleer, dat dezelve uit een Momie was genomen: te meer, dewyl in 't vervolg blykt, dat men den geheelen Vogel toen niet in Engeland gehad heeft. De Egyptenaars waren gewoon verſcheide dingen, van dien aart, by de Lighaamen in te balſemen.]

(†) [Hier uit blykt het zo even gemelde; want, indien de Vogel 'er by was geweeſt, zou dit niet ſtrooken, en dan hadt EDWARDS denzelven ook wel in Plaat gebragt.]

(‡) Zie de geheele beſchryving van deezen Egyptiſchen Reiger, in de *Mém. de l'Acad. Royale des Sciences, de Paris, depuis* 1666 *juſqu'à* 1999. *Tome III. troiſieme Partie.*

(§) [De witte *Ibis*, voorheen door LINNÆUS onder de Reigers betrokken, is thans door zyn Ed. in 't Geſlagt der *Tantali* geplaatſt, onder den naam van *Tantalus Ibis*. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 85. Sp. 4. Zie daaromtrent de *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 213.]

(**) Mellivora Avis minima. EDW. *Av.* II. T. 105. Melliſuga. BRISS. *Av.* III. p. 695. T. 36. f. 1. Quainumbi ſeptima ſpecies. MARCGR. *Braſ.* 197. WILL. *Ornith.* 167. RAJ. *Av.* 187. Quainumbi minor corpore toto cinereo. RAJ. *Av.* 83. Trochilus minimus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 66. Sp. 22. Allerkleinſt Bloemzuigertje. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. St. bl. 447. Pl. XXXVI. f. 14.

die deelen hebben, in den Zonneſchyn, eenigen groenagtigen Goudglans, daar het Oog in gewoon Licht geen aandoening van heeft. De onderzyde van den Kop, Hals en 't Lighaam, is vuil wit, zo wel als de buitenſte Veertjes van de Staart; de Pooten en Voeten zyn zwart. Dit geheele Geſlagt van Vogeltjes heeft een zeer fyn Buisje of Pypje, 't welk zy buiten hunnen Bek, onder aan deszelfs Punt, kunnen uitſtrekken. Dit Pypje ſchynt zig aan 't end, in twee zeer kleine te verdeelen, en daar mede zuigen zy den Honig uit de Bloemen. Het Eytje van dit Vogeltje, zo ik onderſtel, is nevens hetzelve in de Natuurlyke grootte afgebeeld, zynde wit van Kleur. Gedroogd zynde woog dit Vogeltje niet meer dan vyf Greinen. Ik agt dit hetzelfde te zyn als het kleinſte Honigzuigertje, uit Sir HANS SLOANE'S *Hiſtorie van Jamaika*, (Vol. II. p. 307.) die aldaar zegt, dat het, toen het zo even gedood was, niet meer dan twintig Greinen woog (*). De Heer BENJAMIN COWEL vereerde my dit Vogeltje, en de Heer P. COLINSON het Eytje. Het een zo wel als 't andere was van Jamaika afkomſtig (†).

Twee vreemde Hoorn-Torren.

De Torren, hier afgebeeld, zyn van de Natuurlyke Grootte. Ik onderſtel dat de bovenſte het Mannetje, de onderſte het Wyfje zy. Haar Geſtalte verſchilt nergens in, dan in de ſcherpheid en langte van de Hoorens in het Mannetje, terwyl dezelven ſtomper en korter in het Wyfje zyn. Het Mannetje is over 't geheel donker bruin of Koperkleurig, met eenen glinſterenden Goudglans: het Wyfje zwart en tevens glanzig. De Oogen zyn in beiden rood.

Myn verplichtende Vriend, Dr. MATTHEW LEE, Lid van het Kollegie der Geneeskundigen, voorzag my van deeze Torren, die uit Ooſtindie gekomen waren. PETIVER ſchynt van het Mannetje twee Afbeeldingen in zyne Werken te hebben, waar van het eene, zo hy zegt, van Borneo kwam (‡).

PLAAT CIV (§).

De Amerikaanſche Berkhaan (104).

Deeze Vogel was ongevaar een derde grooter dan een gewoone Patrys. Hy hadt den Bek bruin, de Oogen zwart met Hazelnootkleurige Ringen. De Pooten waren, tot aan de Vingers toe, gedekt met geelagtige Wollige Vederen. De Staart was kort en aan 't onderſte donker zwart; zynde, voor 't overige, de Pluimagie van den geheelen Vogel roodagtig bruin en overdwars met zwarte en witte Streepen Golfswyze overtoogen. Op den Kop hadt hy lange Veders, welke, als zy overend ſtonden, een ſoort van Kuif formeerden. Het byzonderſte nogthans en iets zeer ongewoons, waar door zig ook dezelve van alle andere bekende Vogelen onderſcheidt, zyn twee bondeltjes van Vederen, naar kleine Wiekjes gelykende, drie Duim

(*) ['t Is derhalve onbegrypelyk, hoe de Ridder LINNÆUS van dit Vogeltje kan zeggen: (*Sloanei viva ponderabat Gr.* 20, *Edwardii ſicca* 45.) Dat van SLOANE woog leevende *twintig*, dat van EDWARDS gedroogd *vyfenveertig* Greinen. Het is, volgens zyn Ed., de kleinſte, zo wel als de Struisvogel de grootſte, onder alle bekende Vogelen.

(†) [De Maatſtok, die aan de zyde van dit Vogeltje geplaatſt is, dient om aan te toonen, welke Maat door den Heer EDWARDS is gebruikt in zyne beſchryving der Vogelen.]

(‡) [LINNÆUS heeft aangaande deeze Torren een ander denkbeeld. Zyn Ed. betrekt de bovenſte, wier Borſtſtuk driehoornig is, tot zynen *Scarabæus Atlas* (*Syſt. Nat.* XII. Gen. 189. Sp. 6.) en ſtelt dezelve uit America afkomſtig: de andere tot zyne *Scar. bilobus* (Sp. 12.) welke het Borſtſtuk ſlegts met twee Knobbels heeft, woonende in de Zuidelyke deelen van Europa. Ik geloof dat die van EDWARDS beiden Mannetjes zyn.]

(§) [Deeze en de tien volgende Plaaten zyn uit het Derde Deel van CATESBY ontleend. Dit ſtrekt tot verbetering van 't gene in de Voorrede dienaangaande gemeld is.]

(104) Urogallus minor fuſcus, Cervice Plumis Alas imitantibus donatâ. CATESB. *Car.* III. p. 1. T. 1. Lagopus Attinga Americana, BRISS. *Av.* I. p. 212. Tetrao Cupido. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen 103. Sp. 5. Gekuifd Veldhoen. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bl. 408.

Duim lang, welke agter in de Nek, by den Kop, tegenover elkander ſtaan. Ieder bondeltje beſtaat uit vyf over elkander leggende Vedertjes, als Wiekpluimen, die allengs in langte afneemen.

Deeze Wiekjes, als menze zo mag noemen, zyn op zodanig eene wyze aan den Hals gehecht, dat de Vogel dezelven ſamentrekken en uitbreiden kan. Wanneer hy verontruſt wordt, ſpreidt hy dezelven horizontaal uit, en op andere tyden laat hy ze ter wederzyde van den Hals nederhangen. De Hen heeft deeze Halsvederen niet, doch buitendien is 'er tuſſchen haar en den Haan weinig onderſcheid waar te neemen. Het maakzel van deeze Halsvederen, en de overeenkomſt welke zy met weezentlyke Wieken hebben, kunnen haar den Vogel in 't loopen of vliegen, of ook tot beiden, dienſtig maaken; inzonderheid dewyl deszelfs gewoone Wieken, ten aanzien van de zwaarte zynes Lighaams, kort zyn.

Ik heb eenigen van deeze Vogels, in 't jaar 1743, by den Graaf WILMINGTON te Chiswick gezien, die my zeid' dat dezelven oirſpronglyk uit Amerika kwamen: doch, uit welk gedeelte zy eigentlyk waren, was hem niet bekend.

De Plant, Meadia *genaamd* (*).

De Bladen van deeze Plant zyn bleekgroen, en naar die van de gemeene Kropſalade gelykende. Midden uit dezelven verheft zig een enkele Steel, welke ongevaar een Voet hoog is, en aan wiens boven-end zig verſcheide omgeboogen Steeltjes bevinden, draagende ieder een enkele Bloem, en dus maaken zy met elkander een Kroontje van by de twintig Bloemen. De Bloem beſtaat uit eene groene Kelk met vyf Inſnydingen en een terug geboogene Bloemkrans, welke zeer diep is ingeſneeden, en veel gelykt naar de Bloemen van *Cyclamen* of Varkensbrood. De Helmpjes (*Antheræ*) loopen met elkander in één Punt uit en zyn nederwaards geſtrekt. Ofſchoon nu de Bloemen dus nederwaards hangen, draaijen zig vervolgens de Steeltjes om, invoegen de Zaadhuisjes regt opwaards ſtaan.

Deeze Plant bloeide, in September des Jaars 1744, in de Hof van den Heer COLINSON te Peckham. Zy was geteeld uit Zaad, het welk aan zyn Ed. gezonden was door den Heer BARTRAM, die hetzelve ingezameld hadt aan gene zyde der Apallachiſche Bergen, welke met de Kuſt van Virginie evenwydig leggen. Het Zaad was vervat in een lang Vliezig Doosje, hetwelk in vieren open gaat en dan zyne zeer kleine Zaadjes uitwerpt.

Ik heb aan dit nieuwe Geſlagt van Planten den naam van den geleerden Doktor MEAD, 's Konings Lyf-Arts en Medelid der Koninglyke Societeit, bygelegd, om hem als een Patroon der Konſten en Weetenſchappen in 't algemeen, doch inzonderheid deswegen myne dankbaarheid te betuigen, dat hy, ter bevordering van de Uitgaave deezes Werks, ten grootmoedigſte veel heeft toegebragt. Zie hier de Geſlagts Kenmerken van deeze Plant.

Calyx. Perianthium *monophyllum*, *ſemiquinquefidum*, *perſiſtens*; *Laciniis lanceolatis*, *reflexis*, *demum longiſſimis revolutis.*

Corolla monopetala, *quinquefida*, *Tubo accreta*, *ſurſum reflexa*: *Laciniæ longiſſimæ Linguiformes*, *acutæ.* *Tubus Cylindricus*, *Germen involvens*, *Corollam ſuſtinens.*

Stamina. Filamenta *quinque breviſſima*, *Tubo inſidentia.* Antheræ *longæ lanceolatæ*, *didymæ.*

Piſtillum. *Germen Conicum rectum.* Stylus *filiformis longitudine Staminum.* Stigma.

Perianthium *Capſula ovata unilocularis*, *bivalvis*, *apice dehiſcens.*

Semina *plura parva.* Receptaculum *Columnare liberum.*

Zo-

(*) Dodecatheon Meadia. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. p. 207. Auricula Urſi Virginiana, Floribus Borraginis inſtar Roſtratis, Cyclaminum more reflexis. PLUK. *Alm.* 62. T. 79. f. 6. Vid. TREW. *Plant. Sel.* T. 12.

Zodanig vertoonde zig het maakzel in drooge, verdorde Planten, in welken de Bloemkrans in ſommigen van de Buis afgeſcheiden, in anderen digt daar mede vereenigd was, zynde het dus onmooglyk volſtrekt te bepaalen, of, die Buis een ſamengroeijing der Meeldraadjes ware, gelyk in de *Monadelphia pentandria* van den beroemden LINNÆUS (waar van zy ongemeen verſchilt door de ſamenhechting en plaatzinge der Bloemkrans;) dan of die Buis tot de Bloemkrans behooren mogte, gelyk in de *Cyclamen* en *Diapenſia* van LINN. Het beſchouwen der leevende Bloemen zal deeze twyfeling wegneemen.

PLAAT CV.

Het geheel zwarte Kaauwtje (105).

Deeze Vogel is wat kleiner dan onze Kaauw. Op eenigen afſtand vertoont hy zig geheel zwart, maar, wanneer men hem wat digter van naby beſchouwt, zo hebben eenigen van zyne Vederen een paarſchen en groenen weerſchyn. Zyn Bek is, wegens deszelfs byzondere geſtalte, met die van den Bek der Noordſche Alk, een Vogel die ook Scheermes-Snavel van WILLOUGHBY genoemd wordt, overeenkomſtig (*); doordien zig de bovenſte helft merkelyk Boogswyze verheft, hebbende eenen hoogen en zeer dunnen Rand. Volgens het getuigenis van Sir HANS SLOANE leeft deeze Vogel van Kevers en Sprinkhaanen; aazende tevens ook op Vrugten en Graanen. Zy vliegen by ſchoolen, maakende een ſterk klaagend Geſchrey. Overvloedig onthouden zy zig op Jamaika, Hiſpanjola en andere Eilanden.

De Vrouwe-Schoen, met een zeer groote roodagtige Bloem (†).

Onder alle Soorten van Helleborines, draagt deeze Plant de ſchoonſte Bloemen, welke in groote achting zyn by de Ingezetenen van Noord-Amerika; doordien zy hun Hoofdhaair daar mede verſieren, noemende dezelven *Moccaſſen*-Bloemen: welk woord in hunne Taal zo veel betekent als een Schoen of Pantoffel. Men geeft 'er derhalve ook den naam aan van *Calceolus Mariæ* of Lieve Vrouwe Schoen.

PLAAT CVI.

De zwart en geel bonte Aakſter (106).

Deeze Vogel is byna zo groot als een Merel of zwarte Lyſter. Hy heeft de Oogkringen geel en met een blaauwagtige Huid omringd: den Bek zwart en iets meer dan een Duim lang. Aan den Hals zyn langagtige ſpitſe Veeren, welke los hangen. Van boven is de Rug, zo wel als de Wieken, zwart doch waar mede zig eenig wit vermengt, zynde onder de Slagpennen bruin. De Hals en het onderſte deel des Lighaams zyn, zo wel als het agterſte van de Rug en de Stuit, roodagtig geel. Op Jamaika noemt menze Banannen-Vogels, dewyl zy ten deele leeven van deeze Vrugten, [of liever om dat zy hunne hangende Neſten zeer konſtig hechten aan de Banannen of Piſangbladen.] Het zyn vlugge levendige Vogels, die men, wegens hunne leerzaamheid en aardig tuimelen, dikwils in Kouwen houdt.

(105) Monedula tota nigra. SLOAN. *Jam.* II. p. 299. T. 257. f. 2. RAJ. *Av.* 185. N. 28. Icterus niger BRISS. *Av.* II. p. 103. T. 10. f. 1. Gracula Darita. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 53. Sp. 4. *Syſt. Nat.* Gen. 50. Sp. 3. Piſang-Spreeuw. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. Stuk, bladz. 341.

(*) [Zie het I. D. V. STUK van myne *Nat. Hiſt.* bladz. 81.]

(†) Calceolus Flore maximo rubente, purpureis Venis notato, Foliis amplis, hirſutis, crenatis, Radice Dentis Canini.

(106) Pica luteo-nigra varia. CATESB. *Car.* III. T. 5. SLOAN. *Jam.* II. p. 301. T. 259. Picus major Nidum ſuſpendens. WILL. *Orn.* 97. T. 23. Xanthornus major nigro-varius. BROWN. *Jam.* 477. Avis Bananas. ALB. *Av.* II. T. 40. Oriolus Icterus. LINN. *Syſt. Nat.* X. Gen. 49. Sp. 6. Zwartkop Scharlaar. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. St. bl. 336. Pl. XXXIV. f. 7.

De Lelie-Narcis, met witte Bloemen aan een tros (*).

Deeze Plant heeft eenen Bolagtigen Wortel, uit welke zig een dikke Sappige Steel, zeven of agt Duimen hoog, verheft, voerende op zynen top een Tros van agt of tien kleine groene Bolletjes, uit ieder van welken eene eenbladerige, roodagtig witte Bloem voortkomt. Het bovenſte deel van de Kelk verdeelt zig in zes ſmalle Blaadjes, welke een Beker omvatten, dat de Bloem is, hebbende twaalf Inſnydingen aan den rand, en van binnen een Styl, benevens zes Meeldraadjes met geele Helmpjes. De geheele Tros der Bloemen wordt van eene Scheede ingeſlooten, welke zig verdeelende de Tros uitlaat, doch zo lang aan den Steel blyft hangen als de Bloemen duuren. De Bladen zyn donker glanzig groen, gelyk die van de geele Herfſt Lelie-Narciſſen. Ik heb deeze Planten in een Moeras by Palluchucula, dat een Stad is, binnen de paalen van Georgie, aan den Savanna-Stroom gelegen, groeijende gezien.

De blaauwe Sluipwesp (†).

Deeze Wesp is ongevaar drie vierden Duims lang. Eene Buis, welke de langte van een Kwartier Duims heeft, vereenigt de Borſt met het Agterlyf, die beiden donkerblaauw zyn. Het Diertje heeft zes Pooten. De Wieken waren bruin en blaauw gemengeld en ieder hadt aan 't end een zwarte Vlak.

De Heer COLINSON heeft in de Verhandelingen der Koninglyke Societeit van Londen, N. 476. p. 363, twee Sluipwespen uit Penſylvanie met haare Neſten beſchreeven en afgebeeld: doch, aangezien de Kleuren van de zynen en de myne niet overeenſtemmen, zo kan men ook met geene zekerheid bepaalen, of zy eenerley zyn.

Deeze Soort van Wespen maakt van Kley Cylindriſche Pypen, welke van dikte als de Pink doch eens zo lang zyn. Deeze hechten zy waterpas aan een Luiffel of overhangend Dak, voegende daar van agt, tien of meer zydelings by een. Dergelyke Buizen, nu, zyn door verſcheide Middelſchotten verdeeld in veele Celletjes, in ieder van welken zy een Ey leggen, en 't gene ledig blyft met Spinnekoppen opvullen, maakende dan het Hokje geheel digt. Hier omtrent is 't opmerkelyk, dat deeze Wesp de Spinnen de Pooten afbyt, doende zulks met dit oogmerk, niet alleen op dat de Spinnen, geduurende den tyd, dat zy een genoegzaamen Voorraad derzelven tragt by een te brengen, niet wegloopen zouden kunnen, maar op dat zy inmiddels levendig blyven en dus de Worm, uit het Ey gekomen, een Voorraad van frisch Aas hebben zou, tot dat hy verandert. Ten dien einde ſpint zig de Worm een Zyden Tonnetje, waar in de Pop den geheelen Winter overblyft, maar in 't Voorjaar, een Wesp geworden zynde, byt zy door het Kleijen Pypje heen, en vliegt weg. Anders zyn zy ſtil, doch, als zy haare Neſten maaken, laaten zy, zo dikwils zy aan 't werk gaan, haar zonderling brommend gezang hooren, en volbrengen tevens haaren arbeid regt vrolyk, met eene wonderbaare geſchiktheid en aardige beweegingen. Vervolgens houden zy met brommen op, tot dat zy weder met een Bek vol natte Kley komen, en haaren arbeid op de gezegde wyze van nieuws weder aanvangen, tot dat alles is gereed gemaakt.

Merk aan, dat de Wesp, die op de volgende CX. Plaat voorgeſteld is, ook een Neſt van Kley maakt, doch van een andere ſtructuur, hoewel de manier van arbeid en het gebrom niet verſchillende is.

Deeze Wespen ſchynen niets met de Planten te doen te hebben, dewyl zy eenig en alleen van Inſekten leeven. Voornaamelyk ſchynen de Spinnen hun Voedzel te zyn;

(*) Lilio-Narciſſus polyanthos Flore albo. CATESB. *Car.* III. T. 5. Pancratium Carolinianum. LINN. *Sp. Plant.* II. p. 418.

(†) Sphex cœrulea Alis fuſcis. CATESB. *Car.* III. T. 5. Sphex cœrulea. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 245. Sp. 2.

zyn; weshalve zy zig veel by Afdaken, Kelders, enz. onthouden, alwaar de grootſte overvloed is van Spinnen. Zy vallen dezelven aan, en draagenze vliegende in de Bek weg, offchoon eenigen haar in grootte niet wyken. Ik heb een voorbeeld van haare dapperheid in deezen gezien. Een zodanige Wesp ſleepte een zeer grooten Spinnekop langs een Muur op, en droeg denzelven in haar Neſt, en, wanneer men ze beiden woog, werdt de Spin agtmaal zo zwaar als de Wesp bevonden (*).

PLAAT CVII.

De Amerikaanſche Zwaluw, met eene ſtekelige Staart (107).

Deeze is wat kleiner dan de Engelſche Huis-Zwaluw, doch gelykt 'er veel naar. Over 't geheel heeft zy eene bruine Kleur, maar het onderſte deel van het Lighaam en de Staart is wat ligter bruin, zynde inzonderheid de Keel byna wit. Het Mannetje heeft eenige Veders, die zig wat Purpervlakkig vertoonen, doch is voor 't overige, ten aanzien van de Kleur, niet verſchillende van het Wyfje. Het zonderlingſte in deezen Vogel is, dat de Schaften der Staart-pennen zeer ſtyf en ſpits, en aan 't end met geene Baarden bezet zyn, 't welk de Natuur ten dien einde ſchynt geſchikt te hebben, op dat die hun Lighaam zouden kunnen onderſtutten, wanneer zy regtoverend hun Neſt bouwen, dat zy in de Schoorſteenen op kleine over elkander gelegde en met een ſoort van Gom ſamengelymde Houtdeeltjes maaken. Zy trekken uit Virginie en Karolina weg, en komen weder derwaards, op den zelfden tyd des Jaars, als onze Zwaluwen, in Engeland, vertrekken en wederkomen: weshalve ik reden meen te hebben om te gelooven, dat het Land, waar heen zy zig uit Karolina begeeven, Brafil is; als waar van een gedeelte, in de Zuidelyke helft des Aardkloots, op even die zelfde breedte legt, op welke Karolina, in de Noordelyke helft, gelegen is: alzo zy dus, by de verandering der Saizoenen, door die van hunne Verblyfplaats, het geheele Jaar eene aangenaame egaalheid van Klimaat kunnen genieten. Terwyl ook de beſchryving der Brafiliſche *Andorinha* van MARCGRAAF met die van deezen Vogel wel overeenkomt, zo wordt daar door het boven gemelde vermoeden nog waarſchynlyker: maar hy meldt niets van de Stekels in de Staart, welken hy miſſchien hadt over 't hoofd gezien.

N.B. Zo het uitgemaakt was, dat deeze Virginiſche Zwaluw de *Andorinha* van MARCGRAAF ware; dit zou de Stelling, dat de Trekvogels, en in 't byzonder de Zwaluwen, in 't Zuidelyke Wereldsdeel zig op de zelfde breedte begeeven, als de Noordelyke is, daar zy van daan trekken, veel gewigt byzetten (**).

De ſmalbladerige roode Lelie, met één Bloem (†).

Deeze Lelie ſchiet, uit den Grond, van een, twee, tot drie regte Steelen, van welken ieder, in een hoogte van ongevaar zeſtien Duimen, een enkele Bloem draagt.

De

(*) [Even 't zelfde wordt door onze Europiſche Baſterd-Wespen, die men *Spinnedooders* noemt, doch in de Grond verricht: zie *Nat. Hiſtorie*, XII. STUK, bladz. 232, enz. De Nieuw Jorkſe, aldaar Plaat XCVI. Fig. 10. afgebeeld, heeft vry veel overeenkomſt met die hier voorgeſteld is, doch verſchilt grootelyks in Kleur.]

(107) Hirundo Caudâ aculeatâ, Americana. Sp. 10. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 117. CATESB. *Car.* III. T. 8. BRISS. *Av.* II. p. 501. Hirundo Pelasgia, *Syſt. Nat.* X. Gen. 101. Sp. 7. Karoliniſche Zwaluw. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk. bladz. 613.

(**) [Doch, wat zouden zy daar mede uitwinnen, mag men vraagen? 't Is waarſchynlyk dat zy wegens de aanſtaande Koude vertrekken, en, dewyl zy van Muggen en Vliegen leeven, zo is 't veel waarſchynlyker, dat zy zo lang een warmer Klimaat opzoeken, alwaar dit Aas in voorraad blyft, dan dat zy een zo verren Togt zouden onderneemen, om een Klimaat te betrekken, daar het even koud ware, als in 't gene, 't welk zy verlaten hadden.]

(†) Lilium anguſtifolium, Flore rubro ſingulari. An Lilium ſive Martagon Canadenſe floribus magnis flavis non reflexis. CATESB. *Car.* III. T. 11. Lilium Canadenſe. LINN. *Sp. Plant.* II. p. 435.

De Bladen zyn ſmal en aan 't End purperkleurig gevlakt. De Bloem beſtaat uit een Styl en zes Meeldraaden, die uit het midden van zes donker ſcharlakenroode Bloembladen komen. Deeze zyn donker rood of purperkleurig gevlakt, doch aan de Rugzyde wat ruig en Haairig, gelykerwys het bovenſte van den Steel. Zy groeit natuurlyk in Penſylvanie, en heeft in 't jaar 1743, in den Hof van den Heer COLINSON, te Peckham, gebloeid.

PLAAT CVIII. *Fig.* 1.

De grootſte Amerikaanſche Gekuifde Reiger (108).

Alzo ik de langte van deezen Vogel niet gemeten heb, ben ik ſlegts van vermoeden, dat, wanneer hy overend ſtaat, dezelve zig omtrent tot vier en een halven Voet uitſtrekke. De Sneb was, van den hoek des Beks tot aan het end, bykans agt Duimen lang. Agter de Oogen hadt hy eene geelagtig bruine Kleur, en onder de Keel was hy helder bruinagtig geel. De Kuif aan den Kop beſtondt uit lange, ſmalle, bruine Veders, waar van de langſten omtrent vyf Duimen haalden, en deeze kon hy, naar believen, overend zetten en weder laaten vallen. De Hals en Borſt waren bruin, doch bleeker en van onderen gevlakt. Het overige des Lighaams hadt, zo wel als de Beenen, eene bruine Kleur, de Slagpennen uitgezonderd, welke zwart waren. Zy aazen niet alleen op Viſſchen en Kikvorſchen, maar ook op Haagdiſſen, Water-Salamanders, en wat dies meer is. Oorſprongelyk bevinden zy zig in Virginie.

Fig. 2. *De Amerikaanſche Water-Salamander* (*).

Men vindt ze in Vyvers, Meiren en ſtaande Wateren, alwaar zy de Slangen en Reigers tot Voedzel dienen. Deeze was vyf Duim lang en hadt een grooten Kop. Aan ieder Voorpoot waren vier, aan de Agterpooten vyf Vingers. Boven, van den Kop af, liep een dubbelde ry, van ronde witte Vlakken, tot aan de Agterpooten; doch verder, tot aan het end van de Staart, een enkelde ry. Deeze Diertjes zyn zo onſchadelyk, als onze gewoone Water-Salamanders.

Fig. 3. *De zeer kleine Amerikaanſche Vloo*, Chego *genaamd* (†).

Dit is een zeer klein ſlag van Vlooijen, die men alleenlyk in heete Landen aantreft. Het Diertje is zeer laſtig, inzonderheid voor de Negers en anderen, welke blootvoets loopen en zig niet genoegzaam reinigen. Zy booren door de Huid en leggen onder dezelve een zakje vol Eijeren, dat zo groot als een kleine Erwt wordt en ſcherpe Pynen veroorzaakt, tot dat het uitgenomen worde; doch men moet zeer voorzigtig zyn, dat men onder het uithaalen het Zakje niet opene; alzo daar uit het Vuur in het Lid kon ontſtaan, ja zelfs het Leven van den Lyder in gevaar komen. Dit Diertje heeft naauwlyks een vierde Deel der grootte van een gewoone Vloo, maar, door 't Mikroskoop vergroot zynde, vertoonde het zig in die grootte, in welke onze Afbeelding hetzelve voorſtelt. Uit zyn Mond komt een hol Buisje, tuſſchen twee Sprieten, gelyk in de gewoone Vlooijen. Het heeft zes Pooten, die uit Leedjes ſamen-

(108) Ardea criſtata maxima Americana. CATESB. *Car.* III. T. 10. Ardea Virginiana criſtata. BRISS. *Av.* V. p. 416. Ardea Herodias. LINN. *Syſt. Nat.* XII Gen. 84. Sp. 15. *Syſt. Nat.* X. Gen. 76. Sp. 11. Groote Kuif-Reiger, *Nat. Hiſt.* I. D. IV. Stuk, bl. 205.

(*) Stellio Aquaticus minor Americanus. CATESB. *Car.* III. T. 10. Lacerta punctata. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 122. Sp. 45.

(†) Pulex minimus Cutem penetrans, Americanus. CATESB. *Car.* III. T. 10. Acarus fuſcus ſub Cute nidulans, Proboſcide acutiori. BROWN *Jam.* 418. Pulex penetrans. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 265. Sp. 2. Zandvloo. *Nat. Hiſt.* I. D. XIII. Stuk, bl. 107.

ſamengeſteld zyn, en iets dat naar een Staart gelykt, waar onder een van zyne Eitjes, insgelyks zeer vergroot zynde, voorgeſteld is: want met het bloote Oog zyn die naauwlyks zigtbaar. Deeze Zandvlooijen maaken in de meeſte deelen van Amerika, tuſſchen de Keerkringen, een zeer ſchadelyk Ongediert uit. Zie de Hiſtorie van Jamaika door SLOANE, in de Inleiding, pag. CXXIV, en in 't Tweede Deel, p. 191, 192 (†).

Fig. 4. *Een zeer klein Huid-Torretje* (*).

Toen ik my, in 't Jaar 1725, in de Wooning van zyne Excellentie, den Heer PHINNEY, welke diestyds Gouverneur van de Bahama's Eilanden was, bevondt, en hy aan zyne Voeten Chego's zogt, die wy door een Mikroskoop beſchouwden, kwam een zonderling Inſekt te voorſchyn aan de punt van de Naald, waar mede hy zo onmiddelyk aan zyn Voet gepeuterd hadt. Ik vertoonde 't zelve aan eenen Neger en andere Luiden, van welken niemand ooit dergelyke gezien hadt. In de Natuurlyke grootte was dit Inſekt niet grooter, dan het Streepje by zyn Kop is; doch door een Mikroskoop hadt het die grootte en gedaante, in welke het hier verſchynt. Het mag, myns oordeels, den gemelden naam voeren (§).

Fig. 5. *De Amerikaanſche Kakkerlak* (**).

Dit is een zeer laſtig en ſchadelyk Ongediert, 't welk zo menigvuldig voorkomt in de Weſtindiën, en zo ſterk vreet, dat men onmooglyk allerley ſoort van Eetwaaren daar voor beveiligen kan, indien menze niet met de uiterſte naauwkeurigheid bewaart. Zy zyn plat en zo dun, dat 'er byna geen Kiſt of Doos is, waar in zy niet kunnen komen. Zy knaagen niet alleen Leder, Parkement en Wollen Stoffen, maar ook Linnen en Papier. In de Winter verdwynen zy, en komen in de heetſte Zomerdagen zeer overvloedig te voorſchyn. Des Nagts gaan zy op den Roof uit; dan byten zy de Menſchen in 't Bed, doch inzonderheid de Vingers der Kinderen wanneer die vet zyn. Zy leggen ontelbaare Eijeren, en kruipen weg in de gaten van oude Muuren, en in 't Beſchot, blyvende daar den geheelen Winter als dood leggen. Eenigen hebben Wieken, anderen niet, 't welk miſſchien een onderſcheid van Sexe aanwyſt.

Fig. 6. *De zeer groote bruine Kakkerlak* (†).

Deeze is driemaal zo groot als de voorige gewoone Kakkerlak. De Kop en een deel der Borſt was met een halfrond, glanzig, hard Schild gedekt, waar onder twee andere Huiden van dergelyke zelfſtandigheid voorkwamen, die een gedeelte van het Onderlyf bedekten, 't welk uit agt glanzige dwars-Ringen van eene bruine Kleur was ſamengeſteld. De Kop hadt eenige gelykenis naar dien van een Aap, zynde de Sprieten bykans een Duim lang. Het Dier hadt zes Pooten, ieder van drie Leedjes, waar van het onderſte bezet was met ſcherpe Stekels en aan 't End kromme Klaauwen hadt. Men vindtze in Karolina. Waar van zy leeven, en hoe zy voortteelen, is my onbekend, hebbende maar alleenlyk deeze eenige van die Soort gezien.

Fig. 7. *Het Geelſchildig Torretje* (‡).

Een Vliezig geel Schild, dat eene donkerbruine Vlak in 't midden heeft, bedekt een

(‡) [Zie deswegen omſtandig, de *Natuurlyke Hiſtorie*, volgens het Samenſtel van LINNÆUS, XIII. Stuk, bladz. 107, enz.

(*) Scarabæus Capricornus minimus, Cutem penetrans. CATESB. *Car.* III. T. 10.

(§) ['t Gedagte Streepje, by den Kop, is niet meer dan een halve Linie lang, en de vergroote Afbeelding vyf Duimen: zo dat het hier ten minſte een millioenmaal vergroot voorkomt, 't welk een aanzienlyke Vergrooting is.]

(**) Blatta Americana. CATESB. *Car.* III. T. 10.

(†) Blatta maxima fuſca peltata. CATESB. *Car.* III. T. 10.

(‡) Scarabæus peltatus. CATESB. *Car.* III. T. 10. Silpha ovata fuſca, Clypeo flavo; centro nigro intra An-

een deel van den Kop en de Borſt, terwyl het overige des Lighaams gedekt wordt door de Wieken, die donker paarsch zyn en glanzige Vlakken hebben van even de zelfde Kleur. Het hadt zes zwarte Pooten, ieder maar van twee Leedjes. Ieder Wiek was van binnen, door een dunne, Vliezige, geele, in de langte uitloopende Streep geſtevigd. Het overige onderſte deel der Wiek was glanzig groen. Dit Inſekt kwam uit Penſylvanie.

PLAAT CIX.

De Amerikaanſche Patrys (109).

Deeze is bykans half zo groot als de gemeene Patrys *(Perdix cinerea,)* naar welke zy ook in Kleur eenigermaate gelykt, doch heeft andere Vlakken. In 't byzonder zyn aan den Kop drie zwarte Streepen, de eene boven en twee onder de Oogen, tuſſchen welken zig twee witagtige vertoonen. De Bek is zwart, de Oogkring rood; de Slagpennen zyn donkerbruin, gelykerwys de Staart; terwyl alle de overige Vederen aan 't Lighaam roodagtig bruin, en op veelerley wyze met zwart en wit gemengeld zyn. De Pooten en Voeten zyn bruin. Een geheel School derzelven zet zig op de Takken der Boomen, doordien zy zig meer in de Boſſchen en rondom de beſchaduwde Moeraſſen, dan in 't open Veld onthouden. Hun Vleeſch is zeer blank en regt ſmaakelyk, doch heeft nog een geheel andere Smaak dan het Vleeſch van onze gewoone Patryzen. Niettemin leggen zy even veel Eijeren als deeze.

Lely-Narcis, uit Virginie (*).

Deeze Plant ſchiet, uit eene Bolagtige Wortel, ſmalle Bladen, gelyk de Narciſſen. De Bloemen groeijen enkeld aan Steelen van een Voet hoog, en beſtaan uit één Blad, hetwelke zes diepe Inſnydingen heeft. Uit het midden derzelven komt een Styl of Stamper voort, benevens zes Meeldraaden, die geele Topjes hebben. Kort, eer de Bloem zig opent, heeft zy wat Roozekleurigs, dat bleeker wordt, wanneer de Bloem vergaan wil. Zy groeit oirſpronglyk in Virginie en Karolina, alwaar, op eenige plaatſen, de Velden met dezelve en met Krul-Leliën *(Martagons)* zo dik, als by ons in Engeland met Sleutelbloemen en Standelkruid, bezet zyn.

PLAAT CX.

't Gewas, dat men Stewartia *noemt* (110).

Deeze Heeſter ſchiet uit den Grond verſcheide ſtyve onbuigzaame Stammen van de gewoonlyke hoogte. De Blaadjes zyn gekarteld en groeijen beurtlings, gelykende naar die der Vlierboomen. De Bloemen vertoonen zig als een enkelde Roos, en beſtaan uit vyf holle Bloemblaadjes, hebbende in 't midden een Styl die van een bleekgroen Zaadhuisje afkomt, met veele paarſche Draadjes omringd, die blaauwe Topjes hebben. Hier omtrent is 't merkwaardig, dat één Blaadje in 't byzonder, aan ieder

nulum fulvum, Silpha Americana. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 196. Sp. 7. [LINNÆUS haalt de Blatta Americana van CATESBY Fig. 5, aan, doch 't is zeker, dat zyn Ed. deeze Fig. 7. bedoelt.]

(109) Perdix ſylveſtris Virginiana. CATESB. *Car* III. T. 12. Tetrao Pedibus nudis, Faſciâ nigrâ ſupra & infra Oculos, Lineâ Verticali fulvâ. Tetrao Virginianus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 103. Sp. 16, *Syſt. Nat.* X. Gen. 91. Sp. 10. Virginiſche Patrys. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 420.

(*) Lilio-Narciſſus Virginienſis. PARK.

(110) Stewartia. CATESB. *Car.* III. T. 13. *Act. Upſal.* 1741. p. 79. T. 2. Malacodendron. MITCH. *Gen.* 16. Stewartia Malacodendron. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 982.

ieder Bloem, eenigermaate bleek groenagtig geel gekleurd is. De Kelk, die de Bloem draagt, is in vyven verdeeld. Het Zaadhuisje is van buiten haairig ruig, en van eene Kegelvormige geſtalte: ryp zynde ſpringt het open en vertoont vyf Vliezige-Celletjes, waarvan ieder een enkeld, langwerpig, bruin glanzig Zaadkorreltje bevat. Deeze zo ſchoone Plant heb ik mynen waardſten Vrind, den Heer CLAYTON, te danken, die my zodanig eene uit Virginie heeft gezonden, welke, drie Maanden na dat zy by my aangekomen was, naamelyk in Mey des Jaars 1742, in myn Tuin, te Fulham, bloeide. Ziet hier een Brief dienaangaande.

Myn Heer.

„ De Plant, welke Gy my onder den naam van *Stewartia* getoond hebt, houd
„ ik voor een nieuw Geſlagt, en wel voor die zelfde, als welke ik *Malacodendron*
„ heb getyteld. Behoudens allen eerbied echter, dien ik het Sweedſche Genoot-
„ ſchap, dat de *Acta Suecica* uitgeeft, toedraage, agt ik de Geſlagtskenmerken van
„ deeze Plant, welke Gy my in hetzelve getoond hebt, zo gebrekkelyk, dat daar
„ door in geen Kruidkundig Samenſtel, zelfs maar de eigentlyke Klaſſe, tot welke
„ dezelve behoort, bepaald worde; veel minder geeft zulks het waare Geſlagt der-
„ zelve te kennen. Zy wordt aldaar in die Klaſſe gezet, welke LINNÆUS *Polyan-*
„ *dria monogynia* noemt, terwyl zy eigentlyk tot de Klaſſe der *Monadelphia polyan-*
„ *dria* behoort. Hier in maakt zy een nieuwen Rang uit, welke den naam van
„ *pentagynia* voert, en daar door wordt zy van den geheelen Rang der *Plantæ*
„ *Malvaceæ* afgezonderd, waar onder zy in alle Kruidkundige Stelzels is begree-
„ pen: want de Bloemblaadjes zyn onder met elkander vereenigd, en vallen ook
„ met elkander af: 't welke, volgens RAY en TOURNEFORT, de eigenſchap is
„ van eene éénbladige Bloem. De Meeldraaden zyn onder zo met elkander ver-
„ bonden, dat zy eenen Ring uitmaaken, en zyn in het Grondſtuk der Bloembla-
„ den ingeplant. Deeze Plant heeft vyf Styltjes; gelyk ik die aan ééne derzelven,
„ welke ik bezit, getoond heb. De Vrugt beſtaat in een droog Zaadhuisje, met
„ vyf hoeken, vyf Vakken en vyf Kleppen, welke zig boven openen, doch niet
„ van de Kelk, die aan 't Grondſtuk hangen blyft, bekroond worden. In ieder
„ Vak is maar één langwerpig, Eyvormig, driehoekig Zaadkorreltje.

JOH. MITCHELIUS.

De Heer Graaf van Bute zal het, zo ik hope, niet ongunſtig opneemen, dat ik dit nieuwe Geſlagt van Planten met zynen naam verëerd hebbe.

Gekuifd Winterkoningje (*).

Aangezien dit Vogeltje zo wel in Engeland voorkomt als in Amerika, meld ik alleen maar, dat ik hetzelve, uit dat Wereldsdeel afkomſtig, met de beſchryving, welke WILLOUGHBY ons van het Europiſche geeft, vergeleeken en bevonden heb, dat zy in alle opzigten met elkander overeenkomen; weshalve ik my dan ook alhier op de Engelſche Uitgaave van zyne *Ornithologie*, pag. 227. beroepe.

Dit Vogeltje, dat het kleinſte der Europiſche Vogelen is, onthoudt zig ook op gelyke Poolshoogten in de Nieuwe Wereld. Wanneer 's Winters de Zon ſchynt, zyn zy gewoon, in gezelſchap met andere kleine Vogeltjes, in 't byzonder met de Boomkruipertjes, Plakkers en Pimpeltjes, of andere Meezen, de Boſſchen doorſtrykende, van den eenen Boom op den anderen te hippelen, als of zy allen van één Broedzel waren, en langs de Schors der hoogſte Eiken op en nederwaards te klauteren, als in

(*) Regulus criſtatus. CATESB. *Car.* III. T. 13. Calendula BRISS. *Av.* III. p. 579. Motacilla Regulus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 114. Sp. 48. *Syſt. Nat.* X. Gen. 99. Sp. 30. Goudhaantje. *Nat. Hiſt.* I. D. V. St. bladz. 588.

in wier Reeten zy hun Voedzel zoeken, het welke in Inſekten beſtaat, die daar in, den geheelen Winter over, als dood leggen. Op gelyke manier zoeken de gezegde kleine Vogeltjes in Amerika ook hun Voedzel, alwaar zy zig op de Geneverſtruiken, als ook op de Dennen en Pynboomen onthouden, en het tegenwoordige altoos zyn *Zilzilperle* hooren laat, gelyk GESNERUS van zyne Boſchmees getuigt.

De groote Baſterd-Wesp.

Deeze Wesp is wat meer dan een Duim lang, en heeft de Wieken geelagtig bruin. Haar Kop, Borſt en Buik, zyn zeer donkerbruin, ja byna zwart, en tevens over 't geheel met geele Vlakken. Zy heeft zes geelagtige Pooten. Het Agterlyf was Eyrond, en met de Borſt verbonden door een klein Buisje, 't welk byna de langte hadt van een half Duim.

PLAAT CXI.

De Keerkringvogel (111).

De onkundige Zeelieden houden het gemeenlyk, doch ten onregte, daar voor, dat de Staart van deezen Vogel maar uit eene Veder beſtaa. De beſchryving, welke ons de Heer WILLOUGHBY daar van gegeven heeft, is wel zeer omſtandig, doch naar eenen gedroogden Vogel opgemaakt, en hier kan het ook wel van daan komen, dat zyne beſchryving van de myne, die naar een levendigen Vogel gemaakt is, eenigermaate verſchillende zy. Aan den zynen hadden de Pooten, dewyl hy lang bewaard was, hunne roode Kleur verlooren, welke ik aan hun allen, die levendig van my gezien zyn, waargenomen heb.

Deeze Vogel is ongevaar zo groot als een Patrys, en heeft zeer lange Wieken. Zyn Bek is rood, en heeft aan 't onderſte deel, gelyk de Meeuwen, tot welken hy als eene Soort behoort, een ſcherpen kant. De Oogen ſtaan in een zwarte Plek, welke agterwaards ſpits uitloopt. Drie of vier der grootſte Slagpennen zyn aan 't end zwart, en hebben witte Punten: voor 't overige is de geheele Vogel wit, de Rug uitgezonderd, alwaar eenige kromme zwarte Vlakken hem Ruitswyze verſieren. De Pooten en Voeten zyn Menie-rood en de Vingers met Vliezen bezet. De Staart beſtaat uit twee regte, lange, ſmalle Veders of Pennen, die van de Schaft tot aan de Tippen even breed gebaard zyn.

Deeze Vogels worden zeldzaam, dan ver van Land, tuſſchen de Keerkringen, gezien. Hun naam ſchynt zelfs hunne verblyfplaats aan te wyzen, en, ſchoon menze niet minder zeldzaam eenige Graaden, 't zy Zuid- of Noordwaards, buiten de Keerkringen, verneemt, is nogthans een der plaatſen, alwaar zy gewoon zyn te broeden, omtrent negen Graaden van den Noorder Keerkring afgelegen. Ik meen hier de Bermudiſche Eilanden, alwaar ik hun in de Broedtyd, van de hooge Rotſen, welke deeze Eilanden omringen, geſchooten heb; doch, dewyl derzelver Toppen ontoeganglyk zyn, zo heb ik de Neſten of Eijeren van deeze Vogels niet gezien. Zy broeden ook zeer menigvuldig op eenige kleine Eilanden, Ooſtwaards van Porto Rico gelegen.

De kleinſte Meeuw met Pypagtige Neusgaten (*).

Deeze is byna zo groot als een Vink. De geheele Vogel heeft, de witte Stuit uit-

(111) Avis Tropicorum. CATESB. *Car.* III. T. 14. Avis Rabos Forcados. ALDR. *Ornith.* L. 20. p. 544. Lepturus. BRISS. *Av.* VI. p. 489. T. 24. f. 1. WILL. *Ornith.* 250. T. 76. Phaëton Æthereus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 74. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 67. Sp. 1. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK. bladz. 129.

(*) Lanius minimus marinus, Naribus tubuloſis. CATESB. *Car.* I. T. 14. Procellaria. BRISS. *Av.* VI. p. 140. T. 13. fig. 1. Rotje. ANDERS. *Iſl.* II. p. 54. f. I. Procellaria pelagica. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 70. Sp. 1. *Syſt. Nat.* X. Gen. 64. Sp. I. Gewoone Storm-Zwaluw. *Nat. Hiſt* I. D. V. Stuk. bladz. 92.

uitgenomen, eene donkerbruine Kleur, en de Rug is donkerer dan het Lyf. Zyne Sneb is een half Duim lang, dun, donker bruin en aan 't end krom. Toen ik den Kop van een deezer Vogelen opende, bevond ik dat zyne Neusgaten uit twee even-wydige Buizen beſtaan, die van binnen uit den Kop voortkomen, ſtrekkende zig tot aan de helft der langte op de bovenſte helft der Snebbe uit en aldaar eene verheven-heid maakende. De Wieken reiken een Duim over de Staart heen. De Pooten zyn dun; de Voeten gewebd als in de Eenden, en hebben van agteren een klein Vingertje of Klaauwtje. Zy ſtryken op den Atlantiſchen Oceaan rond, en men ziet-ze, zo wel aan de zyde van Amerika als van Europa, eenige honderd Mylen van de Kuſt. De Zeelieden gelooven in 't gemeen, dat, wanneer zy zig laaten zien, zulks een op handen zynde Storm betekene, en ik zelf hebze nooit gezien dan by onſtui-mig Weer. Zy bedienen zig van hunne Voeten en Pooten met ongelooflyke vlug-heid. Hunne Wieken zyn lang en gelyken naar die der Zwaluwen: ook vliegen zy even zo gezwind daar mede, doch niet gelyk dezelven heen en weer, maar regtuit. Offchoon hunne Voeten tot zwemmen gemaakt zyn, zo loopen zy doch ook daar mede, en dit is hun niet ongewoon: want men zietze dikwils over de Baaren heen loopen, al woelen die nog zo ſterk; doch alsdan maaken zy tevens ook van hunne Wieken gebruik.

De *Storm-Vink*, waarvan in HOIJERS Brief aan CLUSIUS gewaagd wordt, is de hier beſchreevene Vogel, en offchoon dezelve, wegens zyne Neusgaten, byzonder merkwaardig is, en zig zeer overvloedig in de Zee rondom de Schepen laat zien, zo hadden wy daar van nog geene Afbeelding of voldoende beſchryving bekomen. Daar-entegen moet ik melden, dat de Heer EDWARDS in zyne beſchryving van uitland-ſche en zeldzaame Vogelen, welke van hem onlangs uitgegeven is, drie andere Soor-ten van dit Geſlagt, welke nog niet bekend waren, te voorſchyn gebragt, wel be-ſchreeven en afgebeeld heeft (*). Deeze Vogel ſchynt, benevens de gedagte drie, tot het Geſlagt der Meeuwen te behooren. [KLEIN geeft 'er den naam van *Kleine zwarte Stormvogel* of *Storm-Meeuw* aan.]

PLAAT CXII.

De kleine Amerikaanſche Geitenmelker (112).

Deeze Nagtvogel is omtrent een derde kleiner dan de Europiſche Geitenmelker. Zyne langte ſtrekt zig, van den Bek af, op agt Duimen uit, en van den Schouder tot aan de Punt is die der Wiek zeven Duimen. De langte des Beks maakt, van het Grondſtuk der bovenſte helft tot aan de Tip, een half Duim uit. Twee derde deelen daarvan zyn met Vederen bedekt, en het zigtbaare gedeelte, daar buiten, is zo klein, dat het ſchynt, als of deeze Vogel, naar zyne grootte te rekenen, onder alle Vogelen de kleinſte Snebbe had. Aan het Grondſtuk van de Sneb ſtaan eenige ſtyve Borſtelhaairen. Aan de Keel is een witte Streep, die den halven Hals omringt: de Borſt is wit, doch tevens ook roodagtig en bezet met donkere dwarsſtreepen. De Slagpennen der Wieken zyn donkerbruin van Kleur, eene breede witte dwars-Streep uitgezonderd, waarmede vyf Slagpennen, in 't midden van ieder Wiek, getekend zyn. De Staartveders, uitgenomen de drie bovenſten, hebben ook, digt aan haar end, twee witte Vlakken. De overige Veders van het geheele Lighaam zyn bruin, doch

(*) [Men vindt dezelven hier voor, in dit Werk, op Plaat LXXIII en LXXV afgebeeld, en beſchreeven op bladz. 63, 65, 66.]

(112) Caprimulgus minor Americanus. CATESB. *Car.* III. T. 16. EDW. *Av.* T. 63. KALM, *Itin.* III. p. 93. De Heer LINNÆUS merkt deezen Weſtindiſchen als ee-ne verſcheidenheid van den Europiſchen Geitenmelker aan. Vergelyk het III. Deel van dit Werk, Plaat XXI., bladz. 16, 17.

doch met iets donkerroods, op eene ongeregelde manier, daar onder gemengd. De Pooten zyn zeer kort, als hebbende maar een half Duim langte, en van geſtalte zynde als die van den Geitenmelker; gelyk ook derzelver middelſte Vinger, aan de binnenzyde, gekarteld is.

Ik heb van deezen Vogel, in de Byvoegzelen van dit Deel mynes Werks, gewag gemaakt, doch, alzo ik ſedert twee derzelven uit Virginie bekomen heb, ben ik daar door in ſtaat geſteld geworden, om de Afbeelding daarvan mede te deelen, en myne beſchryving nog te verryken met eenige Aanmerkingen van den Heer CLAYTON, die in het volgende beſtaan.

„ De *Whip-poor-Whill* is niet zo groot als de Vogel dien men hier den Ooſt-
„ indiſchen Geitemelker noemt, doch gelykt denzelven taamelyk in Kleur en Ge-
„ ſtalte: ook heeft hy, aan ieder zyde van zyn Bek, drie of vier ſtyve zwarte Haai-
„ ren, als Paardehaair, van by de twee tot drie Duimen lang. Deeze Vogels ko-
„ men omtrent het midden van April tot ons, en van deezen tyd af hoort menze alle
„ nagten, tot aan het end van Juny toe. Zy beginnen met de Avondſchemering te
„ roepen, en gaan daar mede voort, tot dat de Dag aanbreekt. Voornaamelyk ont-
„ houden zy zig, in de bovenſte of Weſtelyke deelen des Lands, overvloedig. In
„ de Zuidelyke deelen heb ik 'er maar eenmaal een gehoord, offchoon ik my geduu-
„ rig aldaar ophield; maar omſtreeks de Bergen heffen zy, ettelyke Minuuten na
„ Zonnen Ondergang, een luid en ſchel Geſchrey aan, waar mede zy de geheele
„ Nagt voortvaaren. Dit wordt door den weerklank van de Rotſen en Bergen zo
„ kragtig vergroot, dat ik, in 't begin van myn verblyf aldaar, naauwlyks daar van
„ kon ſlaapen. Het is zeer moeielyk deeze Vogels in 't donker te ſchieten, en
„ over dag laaten zy zig nimmer zien. Hun Geſchrey luidt byna even zodanig, als
„ of men de woorden *Whip-poor-will* uitſpreekt, en, wanneer zy eenmaal, of ook
„ twee of driemaal, dus geroepen hebben, laaten zy daar tuſſchen een geklapper
„ hooren. Ook hoort men het laatſte woord *Will* ſterkſt, doch het middelſte niet
„ dan zeer ſlaauw.

„ De Indiaanen zeggen, dat deeze Vogels by hun eerſt bekend geworden zyn,
„ na dat de Engelſchen een groote menigte van hunne Landsluiden verſlagen had-
„ den, en het zouden de Zielen der gedoode Indiaanen zyn. Veele Menſchen zien
„ dezelven hier als voorboden van een ongeluk aan, en, wanneer zig zulk een Vo-
„ gel op hun Huis of digt aan de Deur neerzet, en begint te roepen, (gelyk die dit
„ menigmaal op de Drempels doen,) dan worden zy zeer treurig; want zy gelo-
„ ven voor vaſt, dat kort daar aan iemand van hunne Familie ſterven zal. Deeze
„ Vogels broeden, naar 't geen men my voor zeker verhaald heeft, eveneens als de
„ aangehaalde Geitemelker. Zy leggen, naamelyk, maar twee Eijeren, van don-
„ ker groenagtige Kleur, die zwart gevlakt zyn, op de betreedene Paden, zonder
„ dat daar by de minſte blyk van een Neſt zig vertoonde: zy zitten op dezelven
„ zonder beweeging en men kanze zeer naby komen, eer zy daar af vliegen."

Hier mede eindigen de in de beide Deelen van myn Werk begreepene *Vogels*, wier getal zig op honderd en dertien uitſtrekt (*), en waar onder ook alle Landvogels vervat zyn, welken ik gezien, of in dit gedeelte van Noord-Amerika, dat tuſſchen de 30 en 45 Graaden Breedte legt, ontdekken heb kunnen. Offchoon 'er nu wel meer Soorten; binnen deeze Grenspaalen, waarſchynelyk, nog onbekend kunnen zyn,

(*) [Het Eerſte Deel van den Heer CATESBY bevat, als in de Voorrede gezegd is, *honderd* Plaaten, van de welken *vyftig* in den *Eerſten Band* of de twee eerſte Deelen van dit Werk van SELIGMANN overgenomen zyn; de overige *vyftig* in deezen *Tweeden Band*, dat is in het Derde en Vierde Deel, alwaar de *Honderdſte* Plaat, van CATESBY, bladz. 89, is beſchreeven, zynde hier ook juiſt Plaat C. Met onze Plaat CIV. beginnen de Plaaten uit het Derde Deel van CATESBY, die eenige Vogelen bevatten: want in [zyn Tweede Deel zyn maar Viſſchen, Slangen, enz. begreepen. Zie onze Voorrede, bladz. XII, alwaar echter van het Derde Deel van CATESBY geen gewag gemaakt wordt. De Plaaten, in de volgende Deelen van dit Werk, zyn, wat de Vogelen betreft, uit het Werk van den Heer EDWARDS ontleend.]

zyn, zou ik doch gelooven, dat 'er meer Noordwaards niet veel nieuwe Soorten te vermoeden zyn: want aan de Noordelyke Grenzen bevinden zig maar weinige Vogelen, en, hoe nader de Dieren in 't algemeen, inzonderheid het Pluimgedierte, aan de Pool nadert, hoe meer dat ook de menigte der Soorten afneemt.

De Kanadaſche Ginzeng Wortel Plant (*).

De Wortel van eene in de Geneeskonſt bekende Plant, *Ginzeng* genaamd; is by de Chineezen [en Japanners] in zeer groote achting. Derzelver voornaamſte Artſen hebben over de kragten en deugden van deezen Wortel veele Boeken geſchreeven. De meeſte Chineeſche Schryvers maaken gewag van de Ginzeng, doch deeze Wortel was zeer weinig bekend, voor dat Pater JARTOUX, een Jeſuiet en Zendeling in China, die op bevel des Keizers eene Kaart van Tartarie maaken zoude, de Plant in een Dorp, dat vier Mylen van 't Koningryk Corea afgelegen was, zag groeijen. Deeze Pater bediende zig van die gelegenheid, om eene juiſte Afbeelding te maaken van dezelve, en vervaardigde eene naauwkeurige beſchryving daarvan, welke in de Memoriën van de Koninglyke Akademie der Weetenſchappen van Parys is uitgegeven, en zo veel Licht heeft aangebragt, dat men de gezegde Plant ook in Kanada en Penſylvanie ontdekt heeft. Uit het laatſtgemelde Land is zy den Heer COLLINSON toegezonden, en in de voorige twee of drie Jaaren, gelyk ook in dit tegenwoordige Jaar 1746 (†), heeft zy in deszelfs Konſt-Tuin te Peckham gebloeid en Beſſen gedragen, gelyk uit de hier bevindlyke Afbeelding blykbaar is. De overeenkomſt is zo groot met de beſchryving der Chineeſche Ginzeng van dien Pater, dat men in geenen deele kan twyfelen, of het is even de zelfde van hem beſchreevene Soort. Maar, dewyl de beſchryving van den Jeſuiet te lang is, om hier plaats te vinden, zal ik alleen het merkwaardigſte daar uit bybrengen, en in myne Afbeelding ook den Bloesſem voorſtellen, welken de Pater, zo hy zelf zegt, niet hadt gezien. Zyn Berigt behelſt het volgende.

„ De plaats, daar deeze Plant voorkomt, legt tuſſchen de 39 en 46 Graaden
„ Breedte, in de ſchuinte der Bergen, zo wel in digte Boſſchen, als aan de Oevers
„ der Rivieren. Men heeft de Landſtreek, waarin deeze koſtbaare Wortel groeit,
„ aan alle zyden met Paliſſaden omringd, daar onophoudelyk Wagten rond gaan,
„ om te verhinderen, dat iemand deezen Wortel opzoeke. Ondanks alle zorgvuldigheid, echter, is by de Chineezen de Gewinzugt zo groot, dat zy zig in deeze
„ Wilderniſſen menigmaal by twee-en drie duizenden verſteeken, offchoon zy dus
„ gevaar loopen, van hunne Vryheid en al het voordeel hunner Onderneeming te
„ verliezen, wanneer men ze in het weggaan, of by het aankomen in de Provincie,
„ waar deeze Wortel groeit, komt te betrappen.

„ Dewyl de Keizer hebben wilde, dat den Tartaaren alle Winſt, welke van deeze Plant te haalen was, by voorrang boven de Chineezen, ten deel zou worden,
„ gaf hy, in 't jaar 1709, aan tienduizend Tartaaren bevel, om alle de Ginzeng op
„ te zoeken en te verzamelen, met beding, dat ieder hem twee Oncen daar van
„ geeven moeſt, en dat het overige, naar 't Gewigt gerekend, hun met even zo
„ veel fyn Zilver betaald zou worden. Op deeze wyze moeſt, volgens eene opgemaakte Rekening, de Keizer in dat Jaar omtrent twintigduizend Chineeſche Ponden gewinnen, zonder dat hem zulks meer kwam te koſten dan het vierde deel.

„ De Ginzeng, zegt Pater JARTOUX, komt, gelyk ik waargenomen heb, in de
„ meeſte Artſenyën, welke de Chineeſche Geneesmeeſters aan Patienten van Aan-

„ zien

(*) Aureliana Canadenſis. R. P. LAFITEAU. *Ginz.* 51. T. 1. CATESB. *Car.* III. T. 16. Araliaſtrum. TREW. *Ehret.* T. 6. f. 1. Panax foliis ternis quinatis. GRON. *Virg.* 147. Panax quinquefolium. LINN. *Sp. Plant.* II. p. 1512.

(†) [Men kan hier uit zien, in welk Jaar de Heer CATESBY dit beſchreef.]

„ zien of Vermogen voorſchryven. Zy beweeren, dat dezelve het kragtigſte Mid-
„ del is voor alle Zwakheden, welke uit een ſterke vermoeijing zo wel van 't Lig-
„ haam als van den Geeſt, ontſtaan: dat dezelve de Slymige Vogten verdeelt en
„ wegvoert, de Longkwaalen en het Zydewee geneeſt, het braaken doet bedaaren,
„ de Maag verſterkt, de Etensluſt opwekt, de Dampen verdryft, de Borſt kragten
„ geeft en een Geneesmiddel is voor den korten en zwakken Adem; vermeerderen-
„ de de Levens-Geeſten, de Duizeling en duiſterheid der Oogen wegneemende en
„ het Leven verlangende tot eenen hoogen Ouderdom".

„ Men kan onmooglyk denken, vervolgt de Pater, dat deeze Wortel by de Chi-
„ neezen en Tarters in zo groote waarde zoude zyn, indien hy niet beſtendig een
„ zo goede werking had. De gezonde bedienen zig dikwils tot Verſterking en Moed-
„ geeving daar van, en ik ben van Gevoelen, dat dezelve in handen van een Euro-
„ peaan, die de Apothekers-Konſt verſtond, een voortreffelyk Geneesmiddel wor-
„ den zou, wanneer men ſlegts daar van zo veel Voorraad had, als tot de noodige
„ Proeven mogt worden vereischt, om deszelfs Natuur en Eigenſchap Scheikundig te
„ kunnen onderzoeken, en den Wortel, daar die dienſtig mogt zyn, in behoorlyke
„ veelheid te kunnen gebruiken. 't Is zeker, dat dezelve het Bloed verdunt, de be-
„ weeging daar van vermeerdert, verwarmende is, de Uitdamping bevordert en op
„ een aanmerkelyke wyze verſterkt."

„ Na dat ik den Wortel had afgetekend, zegt hy verder, zo voelde ik myn Pols,
„ en vervolgens nam ik de helft van den Wortel raauw en niet geprepareerd in. Een
„ Uur daar na bevond ik, dat myn Pols voller en ſterker ware; ik had Appetyt, was
„ veel friſſcher en ſterker, en de arbeid viel my veel ligter dan te vooren. Vier Da-
„ gen daarna was ik zo mat en vermoeid, dat ik naauwlyks te Paard kon zitten, en,
„ toen zulks een Mandaryn, die by ons was, vernam, gaf hy my een deezer Wor-
„ telen. Ik ſloeg op ſtaande voet de helft daar van binnen, en na verloop van een
„ Uur was myne vermoeidheid geheel over. Sedert heb ik my dikwils daar van be-
„ diend, en altoos de zelfde uitwerking ondervonden." Zo ver gaat het Berigt van den Pater Jeſuiet.

De Plant heeft een dunnen regten Steel, en wordt ongevaar tien Duimen hoog. Boven komen uit den Steel drie kleinere Steeltjes, van drie of vier Duimen lang, en aan 't end van ieder derzelven vyf fraai gekartelde Bladen, op korte Steelen. Boven groeit uit den Steel een andere die korter is, Loodregt, en op deezen ſtaat een ronde Tros van roode Beſſen, wier Steelen zig naar alle kanten uitbreiden, zig vertoonende als de Straalen van een Zon. Deeze Beſſen zyn verdubbeld, en ieder bevat twee platte ronde Zaaden, die met een dun Vlies bedekt zyn. De Bloemen zyn zeer klein, beſtaande uit vyf ronde witte Blaadjes; zy hebben ook vyf Meeldraadjes en komen uit een Kelk die in vyven is verdeeld. De Wortel is wit, drie of viermaal zo dik als de Steel, en loopt aan 't End ſpits toe. Deszelfs langte ſtrekt gemeenlyk tot drie Duimen, meer of min, en dikwils verdeelt zy zig in twee of drie Takken.

PLAAT CXIII.

De Javaniſche Haas (113).

Deeze was byna zo groot als onze Haazen gewoonlyk zyn, doch bekleed met roodagtig bruin Haair. De Kop was klein naar het Lyf te rekenen; de Oogen hadt hy, daarentegen, groot en ſterk uitpuilende. De Ooren geleeken naar die der Kat-

ten,

(113) Lepus Javenſis, CATESB. *Car.* III. T. 18. Mus Caudâ abbreviatâ, Palmis tetradactylis, Plantis tridactylis, Abdomine albo. Mus Leporinus, LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 24. Sp. 3. *Syſt. Nat.* X. Gen. 26. Sp. 2. Konyn van Java, *Nat. Hiſt.* I. D. II. Stuk, bladz. 446.

ten, doch voor 't overige kwam zyn Kop met dien der Haazen en Rheen taamelyk overeen. Om de Lenden en Dyën was hy zeer dik, doch hadt lange Pooten en aan ieder Voorvoet vier Vingeren, den buitenſten zeer kort. De agterſte Voeten hadden ieder maar drie Vingers. De Staart was zeer kort. Dit Dier, voor 't overige, was zeer tam en beſchadigde niemand, vreetende ook ſlegts Vrugten en Kruiden. Oorſpronglyk onthoudt het zig op Java en Sumatra. Dit was in bezitting van den Hertog van RICHMOND, die ook van oordeel was, dat hetzelve in deeze Verzameling een plaats verdiende.

Vyg met Citroenbladen en kleine purperkleurige Vrugten (*).

Deeze Boom wordt zeer groot en heeft een bleeke gladde Schors. De Bladen komen, in gedaante, met de Citroenbladen overeen. De Vrugten groeijen, by drie en vieren, aan de zyden der Takken nevens elkander, aan Steeltjes die niet volkomen een Duim lang zyn. De Vrugt is ongevaar zo groot als een Sleepruim, doch van geſtalte als een Vyg, en heeft een dunne purperkleurige Huid, bevattende ook, in een Vleeſch van dergelyke Kleur, veele kleine Zaaden. Van Smaak is dezelve zoet doch niet aangenaam, hoewel zy van de Vogels en andere Dieren zeer bemind wordt. Deeze Vygeboom groeit in de Bahamaas-Eilanden op de Rotſen.

PLAAT CXIV.

De Amerikaanſche Buffel (114).

Schoon deeze Dieren zo groot niet als onze grootſte Oſſen zyn, weegen zy doch meer dan die. De Huid van zulk een Buffel is zwaarder, dan dat de ſterkſte Karel denzelven van den Grond zou kunnen opheffen. Hunne Pooten zyn kort en dik, de Kop is breed, de Hoornen zyn krom, van onderen dik en inwaards geboogen. Op de Schouders is een groote verhevenheid of Bult. Aan de Borſt zyn zy breed, van agteren ſmal en hebben eene Staart, die een Voet lang is, maar zonder Haair, uitgenomen aan 't End, daar hy begroeid is met een Kwaſt van lang Haair. Des Winters is hun Lighaam over 't geheel met lang wollig Haair bedekt, dat tegen den Zomer afvalt, en dan ziet 'er de Huid zwart en rimpelig uit, behalve aan den Kop en Nek, alwaar zy 't Haair door 't geheele Jaar behouden. Aan den Stier zyn deeze Haairen, voor by den Kop, een Voet lang, dik en kroes, van eene donker zwarte Kleur. Uit hoofde der langte hangen hem deeze Haairen over de Oogen heen, zo dat zy hem in 't vlugten hinderlyk zyn, en dikwils zyn ondergang bevorderen: maar dit beletzel in 't Zien wordt vergoed door den ſterken Reuk, welken deeze Dieren hebben, die veel tot hunne beſchutting doet. In de Zomer maakt zulk een Stier, wegens zynen kaalen Huid en met lange Haairen bezetten Kop, een ſchroomelyke vertooning. Zy onthouden zig in afgelegene deelen des Lands by de Bergen, en laaten zig zelden omſtreeks bewoonde plaatſen zien: Zy trekken by troepen op, graazende 's morgens en 's avonds in opene Velden, maar op 't heetſte van den Dag gaan zy naar beſchaduwde Beeken en Rivieren van helder Water, ſtrykende door het dikke en hooge Rietgewas en Geboomte. Ofſchoon zy nu aldaar zo goed als verholen zyn, weeten doch de Indiaanen, door hunne

(*) Ficus Citri folio, Fructu parvo purpureo. CAT. *Car.* III. T. 18. Ficus Indica. THEOPHRASTI. *Hiſt. Plant.* Libr. IV. Cap. 5. STRABO *Geograph.* Lib. V. PLIN. Lib. XII. Cap. 5. Q. CURTIUS. Libr. IX. Cap. 1. Ficus Indica. LINN. *Spec. Plant.* II. pag. 1514.

(114) Biſon Americanus, CAT. *Car.* III. T. 20. Taurus Mexicanus, HERN. *Mex.* 587. GESN. *Quadrup.* 301. Bos Biſon. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 32. Sp. 3. *Nat. Hiſt.* I. D. III. Stuk. bladz. 324.

hunne Voetſtappen, dezelven na te ſpooren en dood te ſchieten. Gekwetſt wordende raaken zy in de grootſte woede: weshalven de Indiaanen wel zorg draagen, van deeze Dieren niet in open Velden, alwaar geene Boomen zyn, daar zy de wyk op kunnen neemen, aan te vallen. Met de Hoeven of Klaauwen verweeren zy zig meer dan met de Hoornen, en alles, wat hun tegenſtand biedt, is in 't grootſte gevaar, om te pletteren geſlagen en vertreeden te worden. Hun Vleeſch is zeer goed, van eene treffelyke Smaak en van gemeen Rund-Vleeſch, gelyk Wildbraad van Schaapen Vleeſch, verſchillende. De Bult op de Rug wordt voor het lekkerſte gehouden. Men heeft ondervonden, dat zy ook tam Vee, 't welk in 't wilde geraakt is, beſpringen, en alzo de Kalveren, daar van komende, insgelyks wild worden, heeft men zig om dezelven niet bekommerd. Offchoon men in 't algemeen gelooft, dat deeze Dieren niet tam te maaken zyn, (*'t welk nooit beproefd is,*) zo zou doch deeze wilde Soort, wanneer menze met tam Vee vermengde, veel kunnen verbeterd worden: maar niemand heeft nog hier om gedagt of zig daar op toegelegd. De Indiaanen maaken van den Huid deezer Dieren hunne Winterſchoenen; maar tot Kleeding, alzo dezelve te zwaar is, bedienen zy 'er zig niet dikwils van. Van derzelver lange Haairen maaken zy ook Kniebanden, Voorſchootjes en wat dies meer is, verwende die dan met veelerley Kleuren.

Baſterd-Acacia, die Stekelig is, met Roozeroode Bloemen (*).

De Bloemen en Bladen zyn, in geſtalte, van die der Baſterd-Acacia met witte Bloemen weinig verſchillende. De Steelen en groote Twygen zyn digt bezet met ſpitſe Haairen en ſcherpe beurtlings groeijende Doornen. De Bloemen, die tot de Kapellen-agtige *(Papilionacei)* behooren, zyn bleek purper of Roozekleur en zeer welriekende. Ik heb deeze Boomen nergens anders gezien, dan in eene niet ver van de Apallachiſche Bergen afgelegene Landſtreek, daar nog de Drek der Buffelen lag, en aan eenigen deezer Boomen waren de Twygen zonder Loof; weshalve ik denk, dat het Loof door deeze Dieren afgevreten ware. Wegens de voortreffelyke groene Kleur der Bladen en de ſchoonheid der Bloemen kunnen weinig Boomen deeze in fraaiheid evenaaren. Ik heb dezelven ten bekwaamen tyde weder opgezogt, om Zaad daar van te vergaderen, doch de alles vernielende Indiaanen hadden de Boſſchen, eenige Mylen in 't ronde, afgebrand en geheel uitgeroeid: zo dat ik, tot myn leedwezen, myn verlangen niet kon voldoen. Dus moeſt ik my te vrede houden met eenige monſters van deezen ſchoonen Boom, die in de drooge Kruiden Verzamelingen van Sir HANS SLOANE, en van den Heer Profeſſor DILLENIUS, te Oxford, zig bevinden: doch ſedert is my verhaald, dat de Heer J. COLLINSON een Gewas van deezen Boom uit Amerika bekomen heeft, 't welke in zyn Tuin te Exmouth in Devonshire ſtaat.

(*) Pſeudo-Acacia hiſpida Floribus roſeis. CAT. *Car.* III. T. 20. An Pſeudo-Acacia Siliquis alatis. PLUM. *Spec.* 19. Ic. 233. fig. 2. Piſcidia foliolis ovatis. JACQ. *Am.* 27. Piſcidia erythrina. LINN. *Spec. Plant.* II. p. 993.

KORTE

Tab. LI.

Der kleinere Spötter.

G. Eduards ad viv. delin.

Turdus cinereus minor.

Cum Priv. S. ac. Caes. Majest.

N°. 53. VI Theil.

I. M. Seligmann sculps. et excud.

Le petit Mocqueur.

Der blaüe Reiger.

Tab. LII.

M. Catesby ad viv. delin.

Ardea caerulea.

Cum Priv. Sac. Cæs. Majest.

N°. 52 IV Theil.

I. M. Seligmann sc. et excud.

Heron bleu.

Tab. LIII.

Der grüne indianische Fliegenschnapper.

G. Eduards ad viv. delin.

Muscicapa Indica viridis

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

No. 53. *IV. Theil.*

L.M. Schiomann sculp. et excud.

La Moucherolle verte

Der kleinere weisse carolinische Reyger.

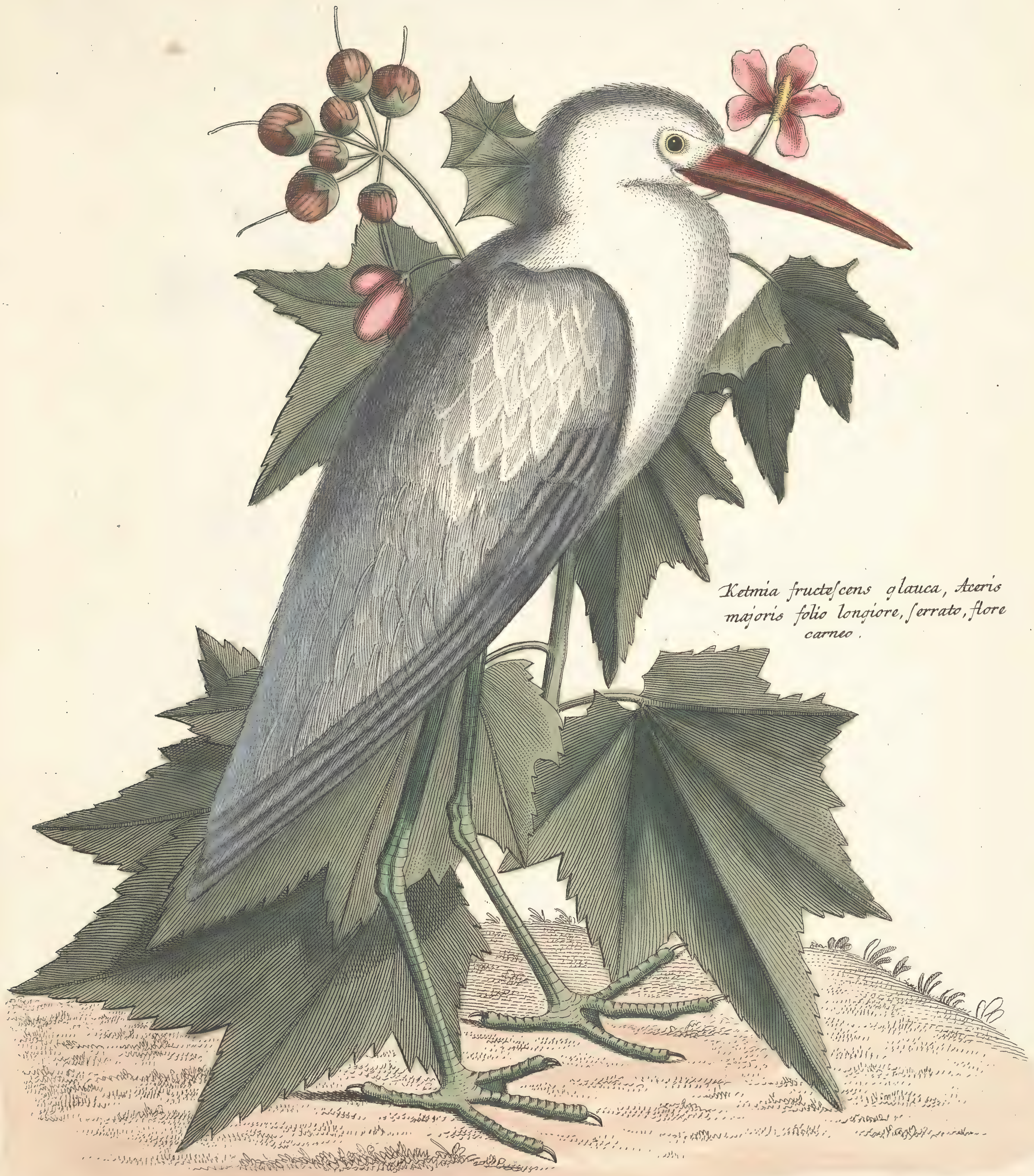

Ketmia fructescens glauca, Aceris majoris folio longiore, serrato, flore carneo.

M. Catesby ad viv. delin.

Ardea alba minor.

C.P.S.C.Maj.

№ 54 *IV. Thal.*

I.M. Seligmann sc. et excudit.

Petit heron blanc.

Tab. LV.

Das kleine americanische Rothschwänzlein.

G. Eduards ad viv. delin.

C. P. S. C. Majestatis.

I. M. Seligmann sc. et excudit.

Le petit Rossignoll de muraille.

Nº. 55. IV Theil

Ruticilla minor Americana

M. Catesby ad viv. delin.

Ardea stellaris Americana

C.P.S.C. Majestatis.

No. 56 IV. Theil.

I.M. Seligmann sculps et excud.

Butor brun.

Tab. LVII. Die kleine schwarze, weisse und rothe, indianische Baumklette.

C. Eduards ad viv. del. Cum P. S. C. Majest. J. M. Seligmann sculp. et excudit

Certhia minor ex albo nigro et rubro varia N°. 57. IV Thal Le petit Grimpereau des Indes noir blanc et rouge

Die Americanische Rohrdomel mit den Federbüsch.

Tab. LVIII.

M. Catesby ad viv. delin.

Ardea stellaris cristata Americana.

C. P. S. C. Majestatis.
No. 58. IV Thail.

I M Seligmann excud. Norib.

Butor huppé.

Tab. LIX.

Der gröſsere Rothſchwanz.

G. Eduards ad viv. delin.

Rubicilla, fuſca major.

C. P. S. C. Majeſtatis.
No. 59. IV Theil.

I. M. Seligmann ſculp. et excud.

La grande Pivoine.

Fraxinus Carolinenſis foliis anguſtioribus utrinque acuminatis pendulis

M. Cateſby ad viv. delin

Ardea ſtellaris minima

C. P. S. C. Majeſtat.

No. *60. IV. Theil.*

I. M. Seligmann excud.

Petit Butor

Tab. LXI. Das kleine braûne Rothkehlein. Die schwarz ûnd gelbe Meise.

G. Eduards ad viv. delin.

Rubicilla fusca minima.
Parus niger et fulvus.

Cum P. S. Cæs. Maj.
N:o 63 IV Theil.

La petite Pivoine brune.
Le Manakyn noir et jaune.

M. Catesby ad viv. delin.

Pelicanus americanus.

C. P. S. C. Majest.
No. 62. IV Theil.

Pelican americain.

Tab. LXIII.

Der indianische Grünling.

G. Edwards ad viv. delin

Le Verdier des Indes.

C. P. Sac. Caes. Majestatis

N:o 63. IV Thal.

J. M. Seligmann excudit Norimb.

Chloris, Indicus.

Der weisse Brachvogel.

Arum aquaticum minus S. Ariſarum fluitans pene nudo Virginianum D. Paniſter Pluk. Mantiſs. 28.

M. Cateſby ad viv. delin.

C. P. Sac. Cæs. Majeſtatis.

J. M. S. excud.

Numenius albus.

Nº 64 IV Theil.

Corlieu blanc.

Tab. LXV.

Der braune americanische Ammer.

G. Eduards ad viv. delin

Emberiza fusca Americana.

C. P. S. Cæs. Majest.

No. 65. IV Thail.

J. M. Seligmann excud.

Le Schomburgher.

Der braune Brachvogel.

Arum sagittariae folio angusto, acumine et auriculis acutissimis

M. Catesby ad viv delin.

Numenius fuscus

C. P. Sac. Caes. Majest.

N°. 66. IV. Theil.

I. M. Seligmann excud.

Corlieu brun

Tab. LXVII.

Der rothbürstige, langeschwänzte Finck.

G. Eduards ad viu. delin. *C. P. S. C. Majest.* *J. M. Seligmann sculp. et ex.*

Fringilla, Africana, macroura. N°. 67. IV Thal. Le Rouge-gorge a longue queue.

Der rothe Brachvogel.

Tab. LXVIII.

M. Catesby ad viv. del.

Numenius ruber.

C. P. S. C. M.

No. 68. IV Theil.

J. M. Seligmann sculps. et excud.

Corlieu rouge.

Tab. LXIX.

Das pürpürfarbe Basserhün.

G. Eduards ad viv. delin.

Porphyrio.

C. P. S. Cæs. Majest.

N:: 69 IV Theil.

I. M. Seligmann sc. et excud.

La Poule Sultane

Der Austerndieb.

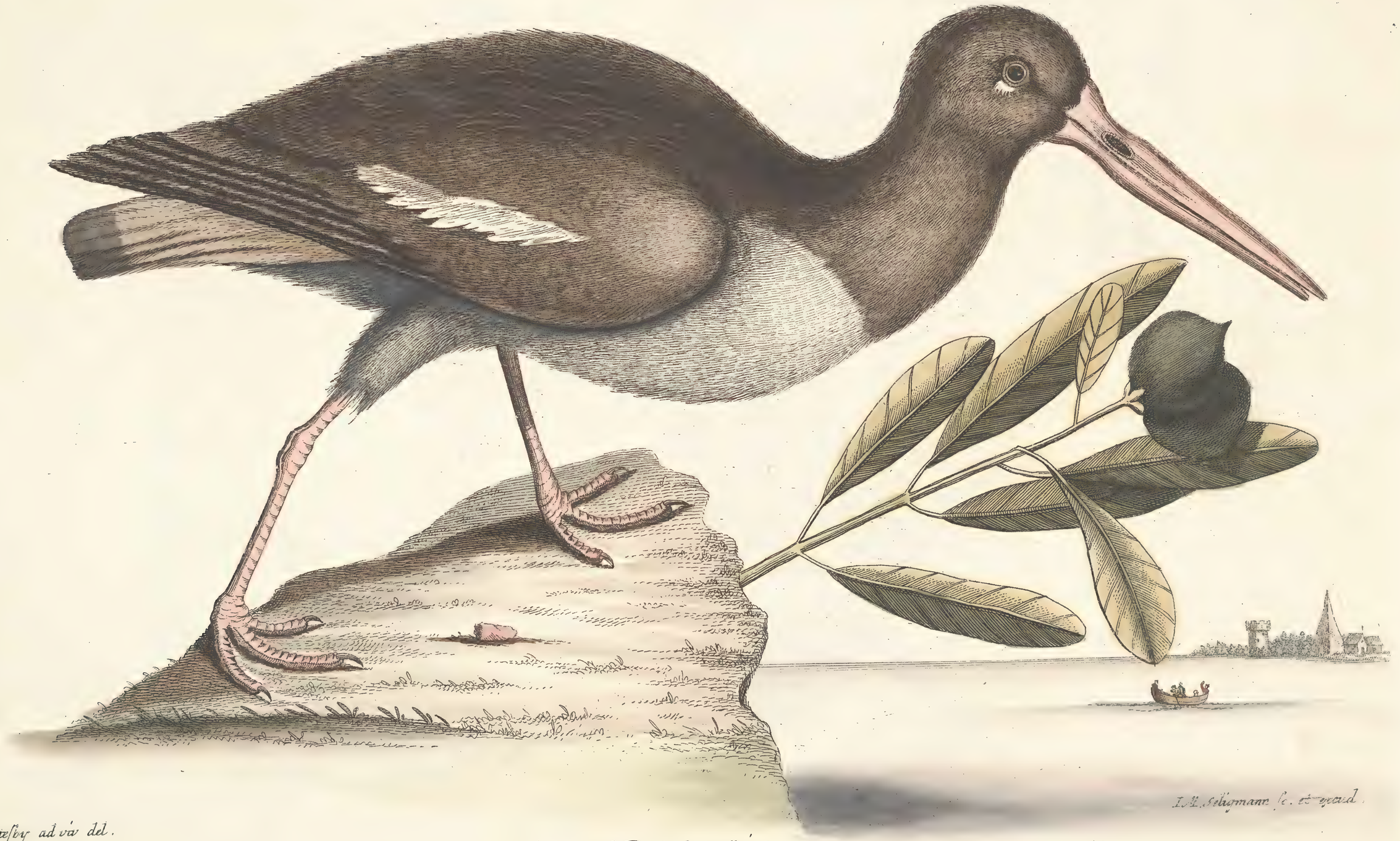

M. Catesby ad viv. del.

C. P. S. Ces. Majest.

I. M. Seligmann sc. et excud.

Haemotapus *Will. p. 297 Bellon. Lib. p. 203.*

No. 70 IV Theil

Le Preneur d'Huistres.

Tab. LXXI.

Der Albatros.

G Eduards ad viv. delin.

Albatoça, maxima.

C.P. S. C. Majestatis.

N°. 73. *IV Theil.*

I.M. Seligmann sc. et excud.

L' Albatros

Der grosse Dölpel.

An Thymelaea foliis obtusis.

M. Catesby ad viv. del. *C. P. S. C. Majest.* *I. M. Seligmann excud.*

Anseri Bassano *congener Avis fluviatalis* N°. 72 IV. Theil. Le grand Fou.

Tab. LXXIII

Der grosse schwarze Peter

G Eduards ad viv del. *C. P. S. C. Majestat.* *I M Seligmann excud.*

Petrella, magna, fusca.

N°. 73. IV.ter Thal. Le grand Pierrot, *Oiseau de Tempête*

Der Dölpel

M. Catesby ad viv. delin.

C. P. S. C. Majestatis

J. M. Seligmann excud.

Anseri bassano affinis fusca avis

No. 74 IV ter Thal.

Le Fou.

Tab. LXXV.

Der weiß und schwarzgefleckte Peter, nebst dem Peterchen.

G. Edwards ad viv. del. *C. P. S. C. M.* *I. M. Seligmann fec. et excud.*

Petrella, media, maculata. Petrella, minor, sive vulgaris. N°. 75. IV. Thal. *Le Pierrot tachetè, moyen. Le petit Pierrot commun.*

Die Seeschwalbe mit dem weissen Kopf.

Tab. LXXVI

M. Catesby ad viv. del.

Hirundo marina minor capite albo Sir Hans Sloane's Hist. Jam. p. 31

C.P.S.C.M.

No. 76. IV Theil.

I.M. Seligmann sculp. et excud.

Hirondelle marine à la tête blanche.

Tab. LXXVII

Der kleine schwarze u: weisse Taücher.

G. Eduar: ad viv del. *C.P.S.C.Maj.* *I.M. Seligmann sc et grand.*

Mergulus melanoleucos rostro acuto brevi, mas et foem. N°. *77. IV Thal. Le petit Plongeon, noir et blanc mâle et femelle.*

Die kleine Meve.

M. Catesby ad viv. delin.

Larus major.

C. P. S. C. Maj.
No. 78. IV Theil.

I. M. Seligmann excud.

La Mouette rieuse

Tab. LXXIX.

Der Pelican.

G Eduards ad viv. delin.

Onocratalus

C.P.S.C.Maj.

N°. 79. IV Thal.

I.M. Seligmann sc. et excud.

Le Pelican

Die groſse Meewe mit dem ûngleichen Schnabel

Tab. LXXX.

M. Cateſby ad viv delin.

Laurus major *Roſtro inaequali.*

C. P. S. C. M.

N°. 80 W.Thal.

I. M. Seligmann ſc. et excud.

Le Coupeur d' eau.

Tab. LXXXI.

Der americanische Pelican.

G. Eduards ad. viv. delin.

Onocratalus, *Americanus.*

C. P. S. C. M.

N°. 83. *IV Thal.*

I. M. Seligmann excud.

Le Pelican *de l'Amerique.*

Braun Taucherlein. Tab. LXXXII

M. Catesby ad viv. delin. C. P. S. C. Maj. I. M. Seligmann excud. Norimb.

Podicipes minor Rostro vario. N°. 82. IV. Theil. La Foulque á bec varié

Tab. LXXXIII.

Pengüins mit schwarzen Füssen.

G. Eduards ad viv. del. *C.P.S.C. Maj.* *I.M. Seligmann excud.*

Penguines, ex *Oceano Australi*, pedibus nigris. N.o 83 *IV Theil.*

Les Penguins aux piez noirs.

Die Canadenser Gans.

Chryſanthemum Bermudenſe Leucoji foliis virentibus croſſis Pluk. Alm. 102.

M. Cateſby ad viv. delin.

Anſer Canadenſis

C.P.S.C.Maj.

N:o 84. IV. Theil

I.M. Seligmann excud.

Oye de Canada

Tab. LXXXV

Der grössere rothbrüstige Taucher.

G Eduards ad viv. delin. *C.P.S.C.Majest.* *I.M. Seligmann sc. et sculp.*

Mergus, major, pectore rubro. N°. 85. *IV. Th.* Le Plongeon à la poitrine rouge

Tab. LXXXVI.

Die Bahamische Ente mit dem bleyfarben Schnabel.

Chrysanthemum Bermudense Leucoji foliis virentibus crassis Pluk. Alm. 102

M. Catesby ad viv. del.

Anas Bahamensis *rostro plumbeo, macula Aureatii coloris.*

C. P. S. C. Majest.

N°. 86. IV Theil.

I. M. Seligmann sc. et excud.

Canard de Bahama.

Tab. LXXXVII. Der schwarz ü: weisse Taücher nebst dem geöhrten Taücher.

G Eduards ad viv. delin. C.P.S.C. Majest. I M Schomann fecit et excud

Podicipes albus et fuscus Podicipes auritus. N°. 87 IV Thail La Fouque noire et blanche, et la Foulque oreillée

Die gehaübte Ente.

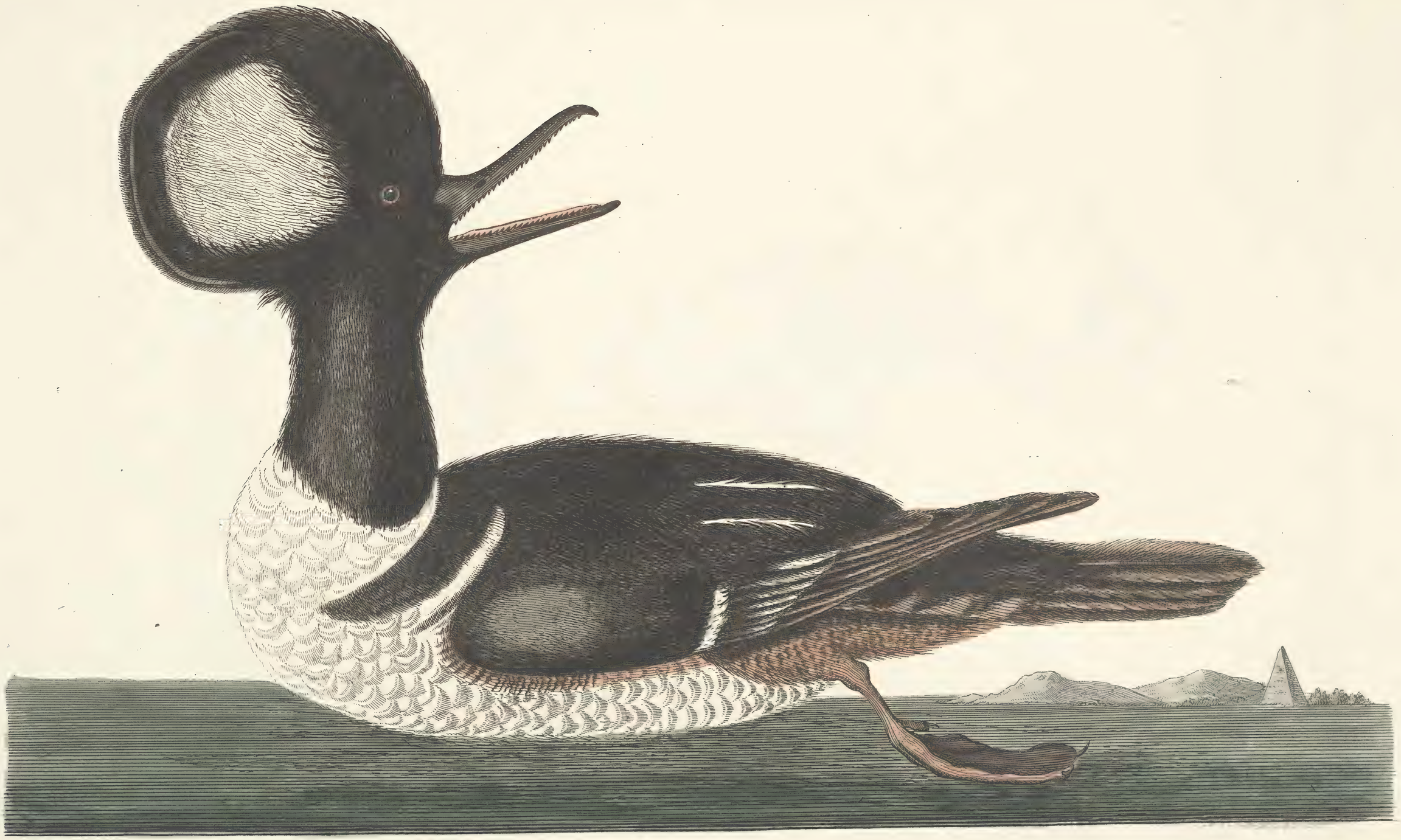

M. Cateſby ad viv. del.

Anas Chriſtatus

C. P. S. C. Maj.

No. 88. IV Theil.

I M Seligmann ſc. et excud.

Canard huppe.

Tab. LXXXIX.

Der Taücher mit der rothen Kehle.

G. Eduards ad viv. delin. *C. P. S. C. Maj.* *I. M. Sehgmann excud.*

Colymbus caudatus gutture rubro. N°. 89 IV Thal Le Plongeon rouge-gorge.

kleine Ente mit pûrpûrfarben Kopf.

M. Catesby ad viv. delin.

Anas minor purpureo capite.

C. P. S. C. Maj.

N°. 90 IV Thal

LM Seligmann excud.

Petit Canard a la tete purpurine.

Tab. X CI.

Grosse weisse und schwarze Ente.

G. Eduards ad viv. del. *I. M. Seligmann sculps.*

Anas major albus et fuscus cum foemella.

C. P. S. C. M.
N°. 93 *IV. Theil* *Le grand Canard noir et blanc, avec la femelle*

Americanische Ente mit breitem Schnabel. Tab. XCII.

M. Cateby ad viv. del.
Anas americanus lato rostro.

C.P.S.C.M.
No. 92. IV. Theil.

Canard d'Amerique au grand bec.

Tab. XCIII.

Die dünkle und gefleckte Ente.

G. Eduards ad viv. delin.

Anas, fuscus, maculatus

C. P. S. C. Maj.

N°. 93. IV Theil.

I. M. Seligmann sculps.

Le Canard brun tachete

Die Sommerente.

Tab. CXIIII.

M. Cateſby ad viv. delin.

Anas Americanus *criſtatus elegans*.

N°. 94. IV Theil.

Canard d'Ete.

Tab. XCV.

Die kleine schwarze und weisse Ente.

G. Edwards ad viv. del. *C. P. S. C. Maj.* *I. M. Seligmann sculp. et excud.*

Anas, minor, albus et fuscus. N°. 95. IV. Theil. Le petit Canard noir et blanc.

Die kleine weisse ünd braüne Ente. Tab. CXVI

Frutex Buxi foliis oblongis baccis palade viridibus apice donatis

M. Catesby ad viv. delin.

Anas minor, *ex albo et fusco vario.*

C. P. S. C. M.

N:o 96. IV Theil

I. M. Seligmann sculp. et exc.

Petit Canard brun

Tab. XCVII.

Die Somerente des Catesby.

G Eduards ad viv. delin.

Anas criſtatus, elegans.

C.P.S.C. Majest.

N°. 97. IV. Theil.

IM Seligmann Sculp. et excud.

Le Canard d'Ete de Catesby

M. Catesby ad viv. delin.

Querquidula americana fusca.

Sarcelle brune de l'amerique.

Tab. XCIX

Chinesisches Kriechentlein.

G. Eduards ad viv. delin.

Querquedula *Sinenlis* elegans

C. P. S. C. Majest.

N:o *99 IV. Theil.*

I. M. Sebigmann sculps.

La Cercelle de la Chine.

Tab. C.

Scheckiges americanisches Kriechentlein.

M. Catesby ad viv. delin.

Querquedula Americana variegata.

C. P. S. C. Maj.

N°. 300. IV Theil

I.M. Seligmann sculps et excud.

Sarcelle d'Amerique.

Tab. CI.

Der kleine americanische Bär.

G. Eduards ad viv. del.

Ursulus, Lupo affinis *Americanus.*

C. P. S. C. Maj.

N°. *101. IV. Th.*

I. M. Seligmann excud.

Le petit Ours, *ou Louveteau*

G. Eduards ad viv. delin.

Marmota, *Americanus.*

C.P.S.C.M.

N°. 102. IV. Th.

I.M. Seligmann excud.

Le Monax, ou Marmotte d'Amerique.

Verschiedene Reisen des Auctoris.

Tab. CIII

G. Eduard ad viv. delin.

N°. 103. IV. Th.

J. M. Seligmann sc. et excud. Norimb

Der Americanische Birckhahn.

M. Catesby ad viv. delin. *C. P. S. C. M.* *J. M. Seligmann sculps.*

Urogallus *minor, fuscus cervice, plumis Alas imitantibus donata.* N°. *104. IVth.*

Le Cocq de bois d' *Amerique*

Tab. CV.

Die ganz schwarze Dohle.

C.P.S.C.M.

M. Cateſby ad viv. delin.

N°. 105 IV. Theil.

Monedula tota nigra *Hiſt. Jam. 298. Vol. 2.*

M. Catesby ad viv. delin.

Pica luteo nigra varia *Hist. Jam. p. 302.*

C. P. S. C. M.

No. 106. IV. Theil.

J. M. Seligmann sc. et excud.

La Pie jaune et noire.

Die americanische Schwalbe mit dem stachlichten Schwanz.

Tab. CVII.

Lilium angustifolium, flore rubro singulari

Hirundo cauda aculeata Americana.

C P. S. C. M.
N°. 107. IV. Theil.

L'Hirondelle d' Amerique.

5. Der gröſte americaniſche Reiger mit dem Federbüſch.

6

2

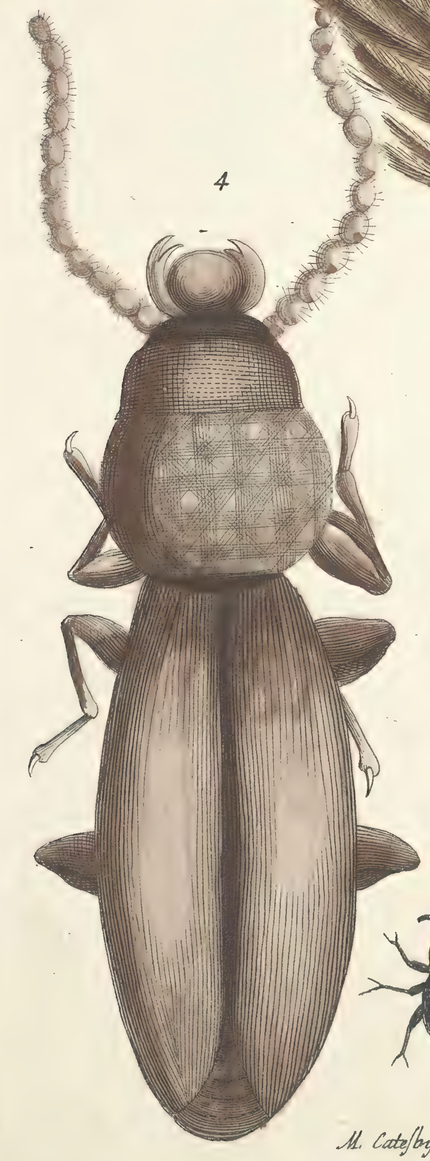

4

3

7

M. Cateſby ad viv. del.

C. P. S. C. Majeſt.

Ardea criſtata maxima Americana.

N°. 108 IV Theil.

Le grand Héron hupé.

Das americanische Rebhûn.

Tab. CIX.

M. Catesby ad viv. delin.

C. P. S. C. Maj.

IM. Seligmann excud.

Perdix sylvestris Virginiana.

N°. 109. IV. Theil.

La Perdrix Americaine.

Tab. CX.

Der Baumkönig.

Steuartia

M. Cateſby ad viv. delin.

Regulus criſtatus.

C. P. S. C. M.

N°. *110 IV. Thail*

I. M. Seligmann ſc. et excud.

Le Roitelet hupé.

Der Tropicvogel.

Die kleinste Meve mit röhrenförmigen Naſenlöchern.

M. Cateſby ad viv. delin.

Avis Tropicorum.

L'Oiſeau des Tropiques.

C.P.S.C.Maj.

I.M. Seligmann ſc. et exud.

N°. III. IV^ter. Theil. Larus minimus marinus, naribus tubulatis. Le Pinſon de Mer, ou de tempete

Der Whip-Poor-Will oder der kleine americanische Geismelker.

Aureliana Canadensis R.P. Lafiteau.

Caprimulgus minor Americanus.

N°. 112 IV Theil.

C.P.S.C.M.

M. Catesby ad viv. delin.

Tab. CXIII.

Der javaniſche Haas.

Ficus citrii folio fructu parvo purpureo

M. Catesby ad viv. del.

Lepus Javenſis.

C. P. S. C. Maj.

N°. 113. IV^ter Theil.

I. M. Seligmann ſc. et excud.

Le Liévre de Java.

Pseudo Acacia hispida floribus roseis

Marcus Catesby ad viv. pinx.

Bison Americanus

C.P.S.C.Maj.

N°. *114 IV. Theil*

J.M.Seligmann sc. et excud.

Le Bison Americain

KORTE INHOUD

DER

TWEEDE HONDERD PLAATEN VAN DIT WERK.

LYST DER VOGELEN, ENZ.

Die afgebeeld en beſchreeven zyn in het

DERDE DEEL.

	Tab.	Bl.
De *Aſchgraauwe Buizert.* Graauwe Gier. Graauwe Weihe. Kl.	I.	1
De *Purperkleurige Zwaluw.*	II.	2
De *Gekuifde roſſe Klaauwier.*	III.	2
De *Gekuifde Vliegenvanger met een geelen Buik.*	IV.	3
De *kleinſte Klaauwier.*	V.	4
De *zwarte Vliegenvanger.* Zwarte Grasmoſch. Kl.	VI.	5
De *Indiaanſche Klaauwier, met een gegaffelde Staart.*	VII.	6
De *kleine bruine Vliegenvanger.*	VIII.	6
De *rood-Oogige Vliegenvanger.*	——	7
De *groote gevlakte Koekkoek.*	IX.	7
De *rood getopte Vliegenvanger.*	X.	8
De *zwarte Indiaanſche Koekkoek.*	XI.	9
De *roode Vliegenvanger.*	XII.	10
De *bruine gevlakte Indiſche Koekkoek.*	XIII.	10
De *Gekuifde Mees.* Roodborſtige Kuif-Mees. Kl.	XIV.	11
De *Virginiſche Nagt-Uil.* Beef-Uil. Kl.	XV.	12
De *Mees met de geele Stuit.* Geel-Stuit. Kl.	XVI.	13
De *groote witte Kat-Uil.* De witbandige Glad-Uil. Kl.	XVII.	13
De *Bahamaſche Mees.*	XVIII.	14
De *kleine Valken-Uil.*	XIX.	15
De *zwart gekapte Mees.*	XX.	15
De Whip-poor-Whill *of kleine Geitenmelker.*	XXI.	16
De *geelagtige Dennen-Mees,*	XXII.	18
De *Braſiliaanſche Aakſter,* Toucan *genaamd.* Pepervreeter. Kl.	XXIII.	18
De *geelkeelige Amerikaanſche Mees*	XXIV.	19
De *Groenſpecht met den Aſchgraauwen Kop.*	XXV.	20
De *geele Mees van Karolina.*	XXVI.	21
De *Zilverlakenſe Chineeſche Faiſant-Haan* met zyne Hen.	XXVII.	21
De *Amerikaanſche Vinkmees.* Kaasmeesje. Kl.	XXVIII.	23
De *Chineeſche Paauw-Faiſant.*	XXIX.	23
Het *Bloemzuigertje of Kolibrietje.*	XXX.	24
De *Goudlakenſe Faiſant uit China.*	XXXI.	25
De *zwart gekruinde Vliegenvanger.* Kattenvogel.	XXXII.	27
De *Hennen van den Paauw-Faiſant uit China en van den Chineeſchen Goud-lakenſen Faiſant.*	XXXIII.	27
Het *Amerikaanſche Roodſtaartje.*	XXXIV.	28
De *roodpootige Patrys uit Barbarye.*	XXXV.	29
Het *kleine zwarte Roodſtaartje.*	XXXVI.	30
Het *bruine gevlakte Hazelhoen.*	XXXVII.	30
De *Weſtindiſche Ysvogel.* Ruigkop. Kl.	XXXVIII.	31
Het *witte Berkhoen of Hazelhoen.*	XXXIX.	32
De *bruine Rall.*	XL.	34

KORTE INHOUD.

	Tab.	Bl.
De *zwart en wit bonte en ge-Oorde Duiker of Aarsvoet.*	LXXXVII.	77
De *Gekuifde Weſtindiſche Duiker.* Mooren-Muts. Kl.	LXXXVIII.	78
De *roodkeelige Duiker of Lomme.*	LXXXIX.	79
De *kleine Buffelskop-Eend*, Purperkopje met de witte Rug. Kl.	XC.	80
De *Noordſche Eidergans.* Kl.	XCI.	80
De *breedbekkige Amerikaanſche Eend.*	XCII.	82
De *gekraagde Eend van Terreneuve.*	XCIII.	82
De *gekuifde of Zomer-Eend van Karolina.* Pluim-Eend. Kl.	XCIV.	83
De *Eend het* Wittertje *genaamd.*	XCV.	84
De *graauwe Taling van Karolina.* Graauwkop met de witte Rug. Kl.	XCVI.	85
De *Gekuifde of Zomer-Eend van* Catesby.	XCVII.	86
De *blaauw gevlakte Amerikaanſche Taling.*	XCVIII.	87
De *Gekapte Kriel-Taling uit China.*	XCIX.	87
De *bonte Amerikaanſche Schyf-Taling.* Blaauwkop wit getekend. Kl.	C.	89
De *Amerikaanſche Wolfbeer.*	CI.	89
Het *Amerikaanſche Marmeldier.*	CII.	90
De *Bek van den Egyptiſchen Reiger*, Ibis *genaamd.*	CIII.	91
Het *kleinſte Kolibrietje of Bloemzuigertje.*	—	92
Twee *vreemde Hoorntorren.*	—	93
De *Amerikaanſche Berkhaan.*	CIV.	93
Het *geheel zwart Kaauwtje.*	CV.	95
De *zwart en geel bonte Aakſter.*	CVI.	95
De *blaauwe Sluipwesp.*	—	96
De *Amerikaanſche Zwaluw, met een ſtekelige Staart.*	CVII.	97
De *grootſte Amerikaanſche Gekuifde Reiger.*	CVIII.	98
De *Amerikaanſche Water-Salamander.*	—	98
De *zeer kleine Amerikaanſche Vloo*, Chego *genaamd.*	—	99
Een *zeer klein Huid-Torretje.*	—	99
De *Amerikaanſche Kakkerlak.*	—	99
De *zeer groote bruine Kakkerlak.*	—	99
Het *geelſchildig Torretje.*	CIX.	100
De *Amerikaanſche Patrys.*	CX.	101
Een *gekuifd Winterkoningje.*	—	102
De *groote Baſterd-Wesp.*	CXI.	102
De *Keerkringvogel.*	—	102
De *kleinſte Meeuw met Pypagtige Neusgaten.* Kleine zwarte Storm-Vogel. Storm-Meeuw, Kl.	CXII.	103
De *kleine Amerikaanſche Geitenmelker.*	CXIII.	106
De *Javaanſche Haas.*	CXIV.	107
De *Amerikaanſche Buffel.*		

LYST DER BOOM- EN PLANTGEWASSEN,

Die in het DERDE en VIERDE DEEL van dit Werk voorkomen.

	Tab.	Bl.
De (*mooglyk*) *ongedoornde* Steekwinde, *met Hoekige Klim-op bladeren.*	II.	2
Steekwinde *met Bladeren van Zwarte Wilde Wyngaard, Stekelige Steelen en zwarte Beſſen.*	IV.	3
Virginiſche geele welriekende klimmende Jasmyn.	VI.	5
Boom met Laurierbladen, *die Pluisagtige Bloemen uit de hoeken der Bladerſteelen uitgeeft.*	VIII.	7
De Saſſaphras-*Boom.*	X.	9
De *Weſtindiſche* Ahornboom.	XII.	10
Virginiſche Kamperfoelie, *die niet klimt.*	XIV.	11
Wilde Nieswortel, *met zesbladerige Bloemen, het Blad om den Steel ſluitende.*	XVI.	13
Hondendood *met Hartvormige Bladen en witte Bloemen.*	—	13
De *zevenjaarige* Appelboom.	XVIII.	14
De *in 't Water groeijende* Tupelo-Boom.	XX.	16
Mondhout *met Laurierbladen.*	XXII.	18
De Ahornboom *met roode Bloemen.*	XXIV.	20